

Službeni list

Europske unije

C 366

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Godište 60.

27. listopada 2017.

Sadržaj

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2015. – 2016.

Dnevna sjednica od 11. studenog 2015.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 435, 24.11.2016.

USVOJENI TEKSTOVI

Dnevne sjednice od 23. do 26. studenog 2015.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 448, 1.12.2016.

USVOJENI TEKSTOVI

I. Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Europski parlament

Srijeda, 11. studenog 2015.

2017/C 366/01	Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2015. o zrakoplovstvu (2015/2933(RSP))	2
2017/C 366/02	Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2015. o reformi izbornog zakona Europske unije (2015/2035(INL))	7
2015. studeni 24		
2017/C 366/03	Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o smanjenju nejednakosti s posebnim naglaskom na siromaštvo djece (2014/2237(INI))	19
2017/C 366/04	Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o kohezijskoj politici i marginaliziranim zajednicama (2014/2247(INI))	31
2017/C 366/05	Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o ulozi EU-a u okviru UN-a – kako na bolji način ostvariti ciljeve vanjske politike EU-a (2015/2104(INI))	42

Srijeda, 25. studenog 2015.

2017/C 366/06	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka (2015/2066(INI))	51
2017/C 366/07	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o nacrtu provedbene odluke Komisije XXX o izdavanju autorizacije za korištenje di (2-etilheksil) ftalata (DEHP) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (D041427 – 2015/2962(RSP))	96
2017/C 366/08	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o suzbijanju radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije (2015/2063(INI))	101
2017/C 366/09	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o strateškom okviru EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu 2014. – 2020. (2015/2107(INI))	117

Četvrtak, 26. studenog 2015.

2017/C 366/10	Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o Afganistanu, posebno o ubojstvima u provinciji Zabul (2015/2968(RSP))	129
2017/C 366/11	Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o političkoj situaciji u Kambodži (2015/2969(RSP))	132
2017/C 366/12	Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o slobodi izražavanja u Bangladešu (2015/2970(RSP))	135
2017/C 366/13	Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o stanju Razvojnog plana iz Dohe uoči Desete ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije (2015/2632(RSP))	140
2017/C 366/14	Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o pristupanju Ekvadora Sporazumu o trgovini sklopljenom između EU-a i njegovih država članica i Kolumbije i Perua (2015/2656(RSP))	144
2017/C 366/15	Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o novoj strategiji za dobrobit životinja za razdoblje 2016. – 2020. (2015/2957(RSP))	149
2017/C 366/16	Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o obrazovanju djece u izvanrednim situacijama i dugotrajnim krizama (2015/2977(RSP))	151
2017/C 366/17	Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o pitanju „Prema pojednostavljenoj kohezijskoj politici usmjerenoj na učinak za razdoblje 2014. – 2020. (2015/2772(RSP))	157

III Pripremni akti

EUROPSKI PARLAMENT

Srijeda, 11. studenog 2015.

2017/C 366/18

P8_TA(2015)0393

Interoperabilna rješenja kao sredstvo modernizacije javnog sektora ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2015. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa interoperabilnih rješenja za europske javne uprave, poduzetnike i građane (ISA²) – Interoperabilnost kao sredstvo modernizacije javnog sektor (COM(2014)0367 – C8-0037/2014 – 2014/0185(COD))

P8_TC1-COD(2014)0185

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 11. studenoga 2015. radi donošenja Odluke (EU) 2015/... Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa interoperabilnih rješenja i zajedničkih okvira za europske javne uprave, poduzetnike i građane (program ISA²) kao sredstva modernizacije javnog sektora 159

2015. studeni 24

2017/C 366/19

P8_TA(2015)0396

Stavljanje izvan snage određenih akata iz schengenske pravne stečevine ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju izvan snage određenih akata u području slobode, sigurnosti i pravde (COM(2014)0713 – C8-0277/2014 – 2014/0337(COD))

P8_TC1-COD(2014)0337

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 24. studenoga 2015. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju izvan snage određenih akata iz schengenske pravne stečevine 161

2017/C 366/20

P8_TA(2015)0397

Stavljanje izvan snage određenih akata iz schengenske pravne stečevine u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju izvan snage određenih akata u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima (COM(2014)0714 – C8-0279/2014 – 2014/0338(COD))

P8_TC1-COD(2014)0338

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 24. studenoga 2015. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju izvan snage određenih akata iz schengenske pravne stečevine u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima 162

2017/C 366/21	P8_TA(2015)0398	
	Stavljanje izvan snage određenih akata u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima ***I	
	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju izvan snage određenih akata u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima (COM(2014)0715 – C8-0280/2014 – 2014/0339(COD))	
	P8_TC1-COD(2014)0339	
	Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 24. studenoga 2015. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju izvan snage određenih akata u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima	163
2017/C 366/22	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o nacrtu odluke Vijeća o zaključivanju, u ime Europske unije, Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Komisije za očuvanje južne plavoperajne tune (CCSBT) u vezi s članstvom Unije u proširenoj komisiji Konvencije za očuvanje južne plavoperajne tune (07134/2015 – C8-0323/2015 – 2015/0036(NLE)) .	164
2017/C 366/23	P8_TA(2015)0400	
	Posredovanje u osiguranju ***I	
	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o posredovanju u osiguranju (preinaka) (COM(2012)0360 – C7-0180/2012 – 2012/0175(COD))	
	P8_TC1-COD(2012)0175	
	Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 24. studenoga 2015. radi donošenja Direktive (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o distribuciji osiguranja (preinačeni tekst) . . .	165
	Srijeda, 25. studenog 2015.	
2017/C 366/24	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 8/2015 Europske unije za financijsku godinu 2015. – vlastita sredstva i Europski nadzornik za zaštitu podataka (13439/2015 – C8-0341/2015 – 2015/2269(BUD))	167
2017/C 366/25	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o prijedlogu Odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji instrumenata fleksibilnosti za hitne proračunske mjere za rješavanje izbjegličke krize u skladu s točkom 12. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju (COM(2015)0514 – C8-0308/2015 – 2015/2264(BUD))	169
2017/C 366/26	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o prijedlogu Odluke Europskog parlamenta i Vijeća o aktivaciji Fonda solidarnosti EU-a u skladu s točkom 11. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju, radi isplate predujmova u proračunu za 2016. (COM(2015)0281 – C8-0133/2015 – 2015/2123(BUD))	171
2017/C 366/27	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o zajedničkom nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016. koji je prihvatio Odbor za mirjenje u okviru proračunskog postupka (14195/2015 – C8-0353/2015 – 2015/2132(BUD))	172

OZNAKE POSTUPAKA

- * postupak savjetovanja
- *** postupak suglasnosti
- ***I redovni zakonodavni postupak, prvo čitanje
- ***II redovni zakonodavni postupak, drugo čitanje
- ***III redovni zakonodavni postupak, treće čitanje

(Vrsta postupka ovisi o pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Amandmani Parlamenta:

Novi tekst piše se **podebljanim kurzivom**. Brisanja se označuju simbolom ili precrtanim tekstom. Zamjene se označuju isticanjem novog teksta **podebljanim kurzivom** i brisanjem ili precrtavanjem zamijenjenog teksta.

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2015. – 2016.

Dnevna sjednica od 11. studenog 2015.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 435, 24.11.2016.

USVOJENI TEKSTOVI

Dnevne sjednice od 23. do 26. studenog 2015.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 448, 1.12.2016.

USVOJENI TEKSTOVI

Srijeda, 11. studenog 2015.

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2015)0394

Budući paket za zrakoplovstvo

Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2015. o zrakoplovstvu (2015/2933(RSP))

(2017/C 366/01)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. travnja 2007.⁽¹⁾ o uspostavljanju Europskog zajedničkog zračnog prostora,
- uzimajući u obzir Direktivu 2009/12/EZ od 11. ožujka 2009. o naknadama zračnih luka,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. lipnja 2011. o međunarodnim sporazumima o zračnom prometu u okviru Ugovora iz Lisabona ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 2. srpnja 2013. o vanjskoj zrakoplovnoj politici EU-a – rješavanje budućih izazova ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoje stajalište usvojeno 12. ožujka 2014. u prvom čitanju o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi jedinstvenog europskog neba (preinaka) ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoje stajalište usvojeno 12. ožujka 2014. u prvom čitanju o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 216/2008 na području zračnih luka, upravljanja zračnim prometom i uslugama zračne plovidbe ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 29. listopada 2015. o dodjeli potrebnog radiofrekvencijskog pojasa u okviru Svjetske radiokomunikacijske konferencije, koja će se održati u Ženevi od 2. do 27. studenog 2015. (WRC-15), za podršku budućem razvoju satelitske tehnologije u cilju uspostave sustava za globalno praćenje letova ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegov članak 90., članak 100. stavak 2. i članak 218.,

⁽¹⁾ SL C 74 E, 20.3.2008., str. 658.

⁽²⁾ SL C 380 E, 11.12.2012., str. 5.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0290.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0220.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0221.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0392.

Srijeda, 11. studenog 2015.

- uzimajući u obzir predstojeći zakonodavni „paket mjera za zrakoplovstvo” Europske komisije,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je 2012. sa sektorom zračnog prijevoza u Europi izravno bilo povezano 2,6 milijuna radnih mjesta te da je njegov udio u BDP-u EU-a bio veći od 2,4 %;
- B. budući da je 2014. u Europskoj uniji broj putnika u zračnom prometu iznosio 849,4 milijuna, što je porast od 4,4 % u odnosu na 2013. i 16,9 % u odnosu na 2009. godinu;
- C. budući da su europski zračni prijevoznici od 2012. otpustili ili planiraju otpustiti više od 20 000 zaposlenika;
- D. budući da zračni prijevoznici iz EU-a djeluju u vrlo promjenjivom i sve konkurentnijem okruženju, kako na unutarnjem tako i na vanjskom tržištu;
- E. budući da Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO), EU i njegove države članice moraju poboljšati pravnu i financijsku regulativu u pogledu sustava trgovanja emisijama (ETS) za letove unutar EU-a, povećanja prava putnika, pristojbi i nacionalnih poreza te ograničenja buke i radnog vremena u zračnim lukama;
- F. budući da zračni promet utječe na klimatske promjene te je odgovoran za oko 13 % europskih emisija CO₂ iz prometa te emisija drugih spojeva kao što su NO_x;
- G. budući da Komisija do kraja 2015. namjerava izraditi paket mjera za zrakoplovstvo kojim će nastojati utvrditi i riješiti probleme s kojima se suočava zrakoplovni sektor EU-a;

Poboljšati konkurentnost zrakoplovne industrije

1. smatra da se paketom mjera za zrakoplovstvo mora pružiti toliko potreban poticaj za održiviju i konkurentniju europsku zrakoplovnu industriju, pružiti potporu europskim zračnim prijevoznicima, zračnim lukama i zrakoplovnoj industriji, stvoriti jednake tržišne uvjete na globalnom tržištu i izraditi dugoročnu strategiju za europsku zrakoplovnu industriju;
2. poziva Komisiju da pri izradi paketa mjera za zrakoplovstvo uzme u obzir i uključi stajalište Parlamenta u prvom čitanju o jedinstvenom europskom nebu 2+ (SES2+) i Europskoj agenciji za sigurnost zračnog prometa i iz njezine Rezolucije od 2. srpnja 2013. o vanjskoj zrakoplovnoj politici EU-a;
3. ističe da je zrakoplovna industrija jedan od glavnih pokretača rasta i zapošljavanja u EU-u te je usko povezana s konkurentnošću sektora zrakoplovnog prijevoza (npr. pozitivna izvozna bilanca, čišće tehnologije za europske zrakoplove, uvođenje SESAR-a, SES, lanac održavanja), s godišnjim prihodom od oko 100 milijardi EUR i oko 500 000 izravno zaposlenih; stoga poziva na provedbu proaktivnih politika kako bi se zrakoplovna industrija podržala i razvila;
4. naglašava činjenicu da su inovacije preduvjet za ostvarenje konkurentnosti europske zrakoplovne industrije; stoga preporuča Komisiji da uzme u obzir i podrži inovacije u području upravljanja zračnim prometom (automatizirana kontrola zračnog prometa (ATC), slobodne rute), zrakoplovnih sustava na daljinsko upravljanje (RPAS), rješenja koja uključuju alternativna goriva, dizajna zrakoplova i motora (veća učinkovitost, manje buke), sigurnosti u zračnim lukama (bezdodirna tehnologija, sigurnosna kontrola na jednom mjestu), digitalizacije i multimodalnih rješenja (kompjuterizirane zemaljske usluge); također preporuča Komisiji da podrži globalna ekološka rješenja, kao što je globalna tržišno utemeljena mjera za rješavanje problema emisija CO₂ iz međunarodnog zračnog prometa, međusobno usklađivanje regionalnih programa poput ETS-a za zrakoplovstvo i njihovo spajanje u globalni program, zelenije zračne luke i nove poslovne modele (npr. inicijativa Međunarodne udruge za zračni prijevoz New Distribution Capability (NDC), samostalno povezivanje letova, integrirano izdavanje karata);

Srijeda, 11. studenog 2015.

5. poziva Europsku komisiju da počne u okviru svojih ovlasti i uklanjati opterećenja EU-a i nacionalna opterećenja nametnuta europskim zračnim prijevoznicima kako bi ojačala konkurentnost europskog zračnog prijevoza;

6. ističe da se konkurentnost zračnih prijevoznika i zračnih luka u EU-u smanjila u odnosu na subvencionirane zračne prijevoznike i zračne luke iz trećih zemalja; zahtijeva u tom kontekstu proaktivnu politiku kojom bi se osigurali jednaki uvjeti u pogledu vlasništva i snažno potiče države članice da poboljšaju svoju nacionalnu infrastrukturu kako bi omogućile svojim zračnim prijevoznicima da se natječu po povoljnijim uvjetima;

7. žali zbog činjenice da se Uredba (EZ) br. 868/2004 o zaštiti od nepravednih praksi određivanja cijena u sektoru zračnog prijevoza pokazala nedostatnom i neučinkovitom u pogledu područja primjene; poziva Komisiju da najkasnije do studenog 2015. izradi analizu razloga zbog kojih nije provedena; poziva Komisiju da revidira Uredbu (EZ) br. 868/2004 kako bi se zaštitilo pošteno tržišno natjecanje u području vanjskog zrakoplovstva EU-a i osnažila tržišna pozicija zrakoplovne industrije EU-a, učinkovitije spriječilo nepošteno tržišno natjecanje, zajamčila uzajamnost i uklonile nepoštene prakse, kao što su subvencije i državne potpore koje se dodjeljuju zračnim prijevoznicima iz određenih trećih zemalja, kojima se remeti tržište; naglašava da bi cilj trebala biti bolja politička strategija na europskoj razini kako bi se taj sukob brzo razriješio, prvenstveno primjenom transparentne klauzule o „poštenom tržišnom natjecanju”; traži da Komisija također ponudi rješenje za „učinkovitu kontrolu” zračnih prijevoznika;

8. smatra da se europske zračne luke suočavaju s velikim pritiscima kada je riječ o konkurentnosti, i od strane zračnih prijevoznika i od strane konkurentnih zračnih luka; stoga apelira na Komisiju da to uzme u obzir pri provedbi Direktive o naknadama zračnih luka te da osigura korist svim dionicima i putnicima;

9. poziva da se unutar Vijeća uloži veći napor kako bi se poboljšao prijedlog uredbe o slotovima u cilju veće učinkovitosti zračnih luka i boljeg funkcioniranja zračnog prijevoza u Europi s obzirom na to da se do 2030. očekuje udvostručenje prometa;

10. ističe da su male i regionalne zračne luke u Uniji važne za regionalnu povezanost; poziva Komisiju da zajedno s državama članicama izloži dugoročni strateški plan EU-a o problemima i mogućnostima regionalnih zračnih luka u EU-u koji bi uključivao i državne potpore za prometnu infrastrukturu s obzirom na to da bi trebalo promicati njihovu ulogu u osiguravanju kohezije među regijama EU-a i da bi ona trebala postati jednim od stupova strategije EU-a za rast i zapošljavanje;

Međunarodna dimenzija

11. naglašava da bi pregovori oko sveobuhvatnih sporazuma o zrakoplovstvu s važnim trgovinskim partnerima EU-a trebali predstavljati strateški cilj te da bi takve pregovore trebalo pokrenuti ili ih ubrzati; poziva Komisiju da što prije zatraži sveobuhvatne mandate od država članica, dajući prednost zemljama Vijeća za suradnju u Zaljevu, kako bi se osigurali jednaki uvjeti za europske zračne prijevoznike i zračne luke te odnos uzajamnosti i kako bi se uključila učinkovita i poštena klauzula o tržišnom natjecanju; inzistira na tome da je, kako bi ti sveobuhvatni sporazumi o zračnom prijevozu bili učinkoviti u praksi, nužno uvrstiti zaštitnu klauzulu kojom se definiraju prekršaji i pravne posljedice povrede;

12. napominje da sektor zračnog prijevoza nije reguliran na svjetskoj razini s obzirom na to da nije obuhvaćen WTO-om; ističe važnost globalno dogovorenih pravila u okviru Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO) u cilju smanjenja emisija iz zračnog prijevoza i utjecaja na klimu; uviđa da ICAO radi na razvoju globalnog tržišno utemeljenog mehanizma;

13. poziva Komisiju i države članice da ubrzaju provedbu jedinstvenog europskog neba donošenjem paketa SES2+ s obzirom na to da postojeća fragmentiranost europskog zračnog prostora predstavlja veliko opterećenje za europske zračne prijevoznike;

Srijeda, 11. studenog 2015.

14. očekuje da se paketom mjera za zrakoplovstvo omogući rješavanje pitanja pune integracije zračnih luka u europsku prometnu mrežu; podsjeća da je potrebno da paket mjera za zrakoplovstvo bude sukladan trenutačnom i budućem zakonodavstvu o pravima putnika i traži od Vijeća da iznese svoje stajalište o tom pitanju s obzirom na to da i putnici i zračni prijevoznici očekuju jasna pravila;

Socijalni plan u zrakoplovnom sektoru

15. ističe da neki radni uvjeti u zrakoplovnom sektoru mogu utjecati na sigurnost zračnog prometa; preporuča da Glavna uprava za sigurnost i promet i Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost surađuju te da se u paket mjera za zrakoplovstvo uvrste socijalne odredbe i pružanje potrebne zaštite, o čemu se raspravljalo na konferenciji na visokoj razini pod naslovom „Socijalni plan za prijevoz”, koju je 4. lipnja 2015. organizirala Komisija;

16. traži da se sigurnost poboljša i ujednači privlačenjem i zadržavanjem kvalificirane i visoko osposobljene radne snage;

17. naglašava da je zrakoplovna industrija prepoznata kao rastući sektor koji je privukao i iznjedrio visokokvalificirane i motivirane stručnjake te da, kako bi se taj trend nastavio, treba održati trenutačne regulatorne odredbe EU-a o radnim uvjetima, standardima i praksama, uključujući prakse kolektivnog pregovaranja;

18. preporučuje da se pojam „glavnog sjedišta poslovanja” jasnije odredi tako da države operativnu licenciju izdaju samo prijevoznicima sa značajnim obujmom zračnog prijevoza u njima te da se, u kontekstu usklađivanja sustava socijalne sigurnosti i radnog zakonodavstva, pojam „domaće baze” definira u skladu s Uredbom (EU) br. 83/2014 i Uredbom (EU) br. 465/2012; naglašava da je potrebno skratiti prijelazno razdoblje i razjasniti položaj članove posade zrakoplova koji imaju više domaćih baza;

19. svjestan je izazova u provedbi Direktive o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje (2008/104/EZ) i predlaže da Komisija nadzire njezinu trenutačnu primjenu u tom sektoru te tako donese odluku kako da se riješe ti izazovi;

20. zabrinut je zbog porasta socijalno problematičnih poslovnih praksi kao što je upotreba „zastava pogodnosti” i atipičnih oblika zapošljavanja poput fiktivnog samozapošljavanja, programa „plati pa leti” te ugovora na nula radnih sati, što može negativno utjecati na sigurnost te je stajališta da socijalne standarde treba poštovati u svim djelatnostima povezanim sa zrakoplovstvom;

Jamčenje visoke razine sigurnosti u europskom zračnom prostoru

21. poziva na punu provedbu programa SESAR, u okviru kojega se zahtijeva uska suradnja i financijski doprinos Komisije, pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, zračnih prijevoznika i zračnih luka; stoga poziva na cjeloviti sustavni pristup svih domena zrakoplovstva kojim su obuhvaćene sve faze leta, počevši od tla, uz snažniju ulogu EASA-e u kontekstu SES-a i SESAR-a u okviru sustava EU-a i EASA-e za regulaciju sigurnosti, zaštite, ekoloških pitanja i rezultata; poziva Komisiju da osigura isplatu cjelokupnog prvotnog proračuna namijenjenog Instrumentu za povezivanje Europe, na koju je utjecala uspostava Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU);

22. pozdravlja namjeru da se povećaju odgovornosti EASA-e i stoga očekuje izmjenu osnovne Uredbe (EZ) br. 216/2008 kako bi se osigurala uspostava sveobuhvatnog sustava upravljanja sigurnošću i kako bi se EASA-i povjerile zadaće u vezi sa sigurnosnim aspektom mjera sigurnosti EU-a te komercijalnog svemirskog prijevoza i zrakoplovnih sustava na daljinsko upravljanje; poziva Komisiju da EASA-i odobri status jedinstvenog tijela za zrakoplovstvo u Europi s obzirom na širok raspon odgovornosti koje će joj dodijeliti zakonodavac;

23. poziva Komisiju da održi snažnu prisutnost preko osam mjesta u Vijeću ICAO-a koja predstavljaju države članice EU-a, da što je prije moguće ojača ulogu EASA-e na međunarodnoj sceni i da se pobrine da je se službeno prizna u okviru ICAO-a kako bi EU jedinstveno nastupao u cilju jamčenja više razine sigurnosti za građane EU-a diljem svijeta i istovremeno štitio konkurentnost i izvoz zrakoplovne industrije EU-a;

Srijeda, 11. studenog 2015.

24. poziva Komisiju da ukine regulatorne prepreke satelitskom nadzoru zračnog prometa kako bi se građanima EU-a mogle pružiti usluge koje potencijalno spašavaju živote i traži od Međunarodne telekomunikacijske unije da u tu svrhu dodijeli odgovarajući pojas radiofrekvencijskog spektra, s obzirom na to da je ICAO satelitsku tehnologiju automatskog zavisnog sustava za praćenje zrakoplova (ADS-B) prepoznao kao jedinu tehnologiju koja može olakšati praćenje letova, i u svrhu upravljanja zračnim prometom, izvan najgušće naseljenih područja, gdje su drugi oblici zemaljskih tehnologija za nadzor zračnog prometa ograničeno funkcionalni; naglašava da je prilikom primjene tehnologije ADS-B-a nužno uzeti u obzir potrebe svih korisnika zračnog prostora i zajamčiti interoperabilnost alternativnih tehnologija kako bi se izbjeglo narušavanje sigurnosti; ističe da bi se njome moglo pomoći vladama, pružateljima usluga u zračnoj plovidbi i zračnim prijevoznicima u Europi i diljem svijeta da povećaju učinkovitost i sposobnost upravljanja zračnim prometom uz smanjenje emisija iz zračnog prijevoza i da znatno poboljšaju sigurnost zračnog prijevoza, uspostavljajući pritom još jednu razinu nadzora u europskom zračnom prostoru, kojom bi se mogao nadograditi postojeći sustav;

25. poziva Komisiju da poduzme mjere kojima će se poboljšati medicinska procjena pilota i sigurnosti te procedure ulaska i izlaska u vezi s vratima pilotske kabine, s obzirom na procjenu rizika iz izvješća radne skupine Europske agencije za sigurnost zračnog prometa;

26. poziva na pristup osiguranju koje se temelji na procjeni rizika za putnički i teretni prijevoz umjesto trenutnih reaktivnih mjera te na pravedan i uravnotežen pristup osjetljivom pitanju sigurnosti zračnog prijevoza kako bi se s jedne strane zadovoljile potrebe i ispunila očekivanja država članica, a s druge strane izbjeglo nezadovoljstvo putnika u zračnim lukama te ojačao sustav za stvaranje sigurnosnih mjera službe za sigurnost u zračnom prometu (AVSEC) i savjetodavne skupine dionika u zračnom prometu (SAGAS); stoga poziva Komisiju da s obzirom na uspješna iskustava u drugim regijama provede studiju izvedivosti provedbe sustava prethodne provjere i sustava „Global Entry”;

27. poziva proračunska tijela da za EASA-u održavaju konkurentan proračun kojim se uzimaju u obzir nove odgovornosti kako bi se zračnim prijevoznicima iz EU-a učinili dostupnima prilagodljivi i učinkoviti instrumenti za tržišno natjecanje diljem svijeta, uzimajući u obzir činjenicu da je industrija zaslužna za 70 % proračuna EASA-e;

28. napominje da za više zakonodavnih akata o zrakoplovstvu i dalje traje zakonodavni postupak u Vijeću te stoga poziva Komisiju da potraži rješenje za trenutni zasto;

29. poziva Komisiju da navedene probleme pokuša riješiti u svojem zakonodavnom paketu mjera za zrakoplovstvo koji treba donijeti do kraja 2015.;

o

o o

30. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Srijeda, 11. studenog 2015.

P8_TA(2015)0395

Reforma izbornog zakona EU-a**Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2015. o reformi izbornog zakona Europske unije (2015/2035(INL))**

(2017/C 366/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Akt o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima („Izborni akt”), priložen izmijenjenoj Odluci Vijeća od 20. rujna 1976. kako je izmijenjena ⁽¹⁾, a posebno njegov članak 14.,
- uzimajući u obzir Ugovore, a posebno članke 9., 10., 14. i članak 17. stavak 7. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), članak 22., članak 223. stavak 1. i članak 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) te članak 2. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Protokol br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske unije,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o izbornom postupku za Europski parlament, a posebno svoju Rezoluciju od 15. srpnja 1998. o nacrtu izbornog postupka u kojem su sadržana zajednička načela za izbor članova Europskog parlamenta ⁽²⁾, Rezoluciju od 22. studenog 2012. o izborima za Europski parlament 2014. ⁽³⁾ te Rezoluciju od 4. srpnja 2013. o poboljšanju praktičnih mjera za održavanje europskih izbora u 2014. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2013. o sastavu Europskog parlamenta s obzirom na izbore 2014. ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir preporuku Komisije 2013/142/EU od 12. ožujka 2013. o poticanju demokratske i učinkovite provedbe izbora za Europski parlament ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 8. svibnja 2015. naslovljenu „Izvjешće o izborima za Europski parlament 2014.” (COM(2015)0206),
- uzimajući u obzir procjenu europske dodane vrijednosti o reformi izbornog zakona Europske unije ⁽⁷⁾
- uzimajući u obzir Okvirni sporazum o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije od 20. listopada 2010. ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 93/109/EZ od 6. prosinca 1993. o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom (SL L 278, 8.10.1976., str. 1.), kako je izmijenjena Odlukom Vijeća 93/81/Euratom, EZUČ, EEC (SL L 33, 9.2.1993., str. 15.) i Odlukom Vijeća 2002/772/EZ, Euratom (SL L 283, 21.10.2002., str. 1.).

⁽²⁾ SL C 292, 21.9.1998., str. 66.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0462.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0323

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0082.

⁽⁶⁾ SL L 79, 21.3.2013., str. 29.

⁽⁷⁾ PE 558.775 ([http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/558775/ EPRS_IDA\(2015\)558775_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/558775/ EPRS_IDA(2015)558775_EN.pdf))

⁽⁸⁾ SL L 304, 20.11.2010., str. 47.

⁽⁹⁾ SL L 329, 30.12.1993., str. 34.

Srijeda, 11. studenog 2015.

- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 1141/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada ⁽¹⁾, a posebno njezine članke 13., 21. i 31.,
 - uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije (Povelja), a posebno njezine članke 11., 23. i 39.,
 - uzimajući u obzir članke 45. i 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ustavna pitanja (A8-0286/2015),
- A. budući da na temelju članka 233. UFEU-a Europski parlament ima pravo inicirati reformu vlastitog izbornog postupka u cilju razvoja ujednačenog postupka na razini Unije ili postupka zasnovanog na načelima zajedničkim svim državama članicama i dati svoj pristanak;
- B. budući da bi cilj reforme izbornog postupka za Europski parlament trebao biti povećanje demokratske i transnacionalne dimenzije europskih izbora te demokratskog legitimiteta postupka donošenja odluka u Uniji, jačanje pojma građanstva Unije, poboljšanje funkcioniranja Europskog parlamenta i upravljanja Unijom, povećanje legitimnosti rada Europskog parlamenta, jačanje načela jednakosti biračkog prava i jednakih mogućnosti, poboljšanje učinkovitosti sustava za provođenje europskih izbora i približavanje zastupnika u Europskom parlamentu biračima, osobito onim najmlađima;
- C. budući da se u reformi izbornog postupka moraju poštovati načela supsidijarnosti i proporcionalnosti te se ujednačenost ne bi trebala nametati samo *pro forma*;
- D. budući da je mogućnost razvoja ujednačenog izbornog postupka koji se temelji na neposrednim općim izborima utvrđena u Ugovorima od 1957.;
- E. budući da su sve slabiji odaziv na europskim izborima, osobito među mladima, te nezainteresiranost građana za europska pitanja prijetnja budućnosti Europe te stoga podržava prijedloge kojima bi se doprinijelo oživljavanju europske demokracije;
- F. budući da bi istinsko usklađivanje postupka izbora za Europski parlament u svim državama članicama moglo pomoći pri boljoj promidžbi prava svih građana Unije na jednako sudjelovanje u demokratskom životu Unije, uz istovremeno jačanje političke dimenzije europske integracije;
- G. budući da su se ovlasti Europskog parlamenta postepeno povećavale od prvih neposrednih izbora 1979. te je danas Europski parlament kao suzakonodavac ravnopravan s Vijećem u većini područja politike Unije, prije svega kao rezultat stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona;
- H. budući da je Ugovorom iz Lisabona promijenjen mandat zastupnicima u Europskom parlamentu nakon čega su postali izravni zastupnici građana Unije ⁽²⁾ umjesto „predstavnik naroda država okupljenih u Zajednici” ⁽³⁾;
- I. budući da je jedina reforma samog Izbornog akta provedena 2002. slijedom Odluke Vijeća 2002/772/EZ, Euratom ⁽⁴⁾ prema kojoj države članice moraju provoditi izbore na temelju proporcionalne zastupljenosti, pomoću sustava glasovanja za listu ili pojedinačnoga prenosivoga glasa i kojom je ukinut dvojni mandat za zastupnike u Europskom parlamentu; nadalje, budući da su države članice izričito dobile pravo da uspostave izborne jedinice na nacionalnoj razini i uvedu nacionalni prag koji ne smije biti veći od 5 % glasova birača;

⁽¹⁾ SL L 317, 4.11.2014., str. 1.

⁽²⁾ Članak 10. stavak 2. i članak 14. stavak 2. UFEU-a.

⁽³⁾ Članak 189. stavak 1. Ugovora o osnivanju Europske zajednice.

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća 2002/772/EZ, Euratom od 25. lipnja 2002. i 23. rujna 2002. o izmjeni Akta o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim općim izborima, koji je priložen Odluci 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom (SL L 283, 21.10.2002., str. 1).

Srijeda, 11. studenog 2015.

- J. budući da još nije postignut sveobuhvatni sporazum o izbornom postupku koji bi bio doista ujednačen, iako je postupno došlo do djelomičnog usklađivanja izbornih sustava, između ostalog kroz sekundarno zakonodavstvo kao što je Direktiva Vijeća 93/109/EZ;
- K. budući da koncept građanstva Unije, službeno uveden u ustavni poredak Ugovorom iz Maastrichta 1993., obuhvaća pravo građana Unije da sudjeluju na europskim i lokalnim izborima u svojim državama i državi članici u kojoj imaju boravište pod istim uvjetima kao i državljani te države⁽¹⁾; budući da je to pravo sadržano i u Povelji koja je Ugovorom iz Lisabona postala pravno obvezujuća;
- L. budući da su unatoč tim reformama europski izbori još uvijek u velikoj mjeri regulirani nacionalnim zakonima, predizborna kampanja i dalje se vodi na nacionalnoj razini, a europske političke stranke ne mogu u dovoljnoj mjeri ispuniti svoj ustavni mandat i doprinijeti „stvaranju europske političke svijesti i izražavanju volje građana Unije” kao što je propisano člankom 10. stavkom 4. UEU-a;
- M. budući da su europske političke stranke u najboljem položaju da „doprinosu stvaranju europske političke svijesti” te bi stoga trebale imati veću ulogu u kampanjama za izbore za Europski parlament kako bi povećale svoju vidljivost i pokazale na koji način glas za određenu nacionalnu stranku utječe na veličinu kluba zastupnika u Europskom parlamentu;
- N. budući da se postupak kandidiranja za europske izbore među državama članicama i nacionalnim strankama uvelike razlikuje, osobito kada je riječ o transparentnosti i standardima demokracije, a za izgradnju povjerenja u politički sustav neophodni su otvoreni, transparentni i demokratski postupci odabira kandidata;
- O. budući da se rokovi za konačno formiranje izbornih lista prije održavanja europskih izbora znatno razlikuju među državama članicama i da se trenutno kreću između 17 i 83 dana, čime se kandidati i glasači diljem Unije dovode u neravnopravan položaj kada je riječ o vremenu koje imaju za kampanju tj. za razmišljanje kome će dati svoj glas na izborima;
- P. budući da se rokovi za finalizaciju popisa birača prije europskih izbora znatno razlikuju među državama članicama i mogu otežati razmjenu informacija o glasačima među državama članicama (kojom se nastoji spriječiti dvostruko glasovanje) ili je čak i onemogućiti;
- Q. budući da bi se osnivanjem zajedničkih izbornih jedinica u kojima bi kandidati za predsjednika Komisije bili nositelji izbornih lista svake političke grupacije uvelike ojačala europska demokracija i povećao legitimitet izbora predsjednika Komisije;
- R. budući da je prema postojećim europskim izbornim pravilima omogućeno da se za europske izbore odredi neobavezni prag koji iznosi najviše 5 % glasova birača i da je 15 država članica iskoristilo tu mogućnost i uvelo prag između 3 % i 5 %; budući da je u manjim državama članicama i državama članicama koje su svoje izorno područje podijelile u izborne jedinice prag de facto iznad 3 %, iako ne postoji zakonom propisani prag; budući da se u okviru ustavne tradicije uvođenje obveznih pragova smatra legitimnim sredstvom kojim se jamči funkcioniranje parlamenata;
- S. budući da je prema članku 10. stavku 2. Izbornog akta izričito zabranjeno rano objavljivanje rezultata izbora, ali su se unatoč tome ti rezultati u prošlosti objavljivali; budući da bi usklađeno vrijeme zatvaranja birališta u svim državama članicama znatno doprinijelo stvaranju zajedničkog europskog duha europskih izbora i smanjilo mogućnost da na rezultate izbora utječe objavljivanje izbornih rezultata u nekim državama članicama prije zatvaranja birališta u svim državama članicama;

⁽¹⁾ Članak 20. stavak 2. UFEU-a.

Srijeda, 11. studenog 2015.

- T. budući da bi prvi službeni nepotpuni izborni rezultati trebali biti objavljeni istovremeno u svim državama članicama zadnji dan izbornog razdoblja u 21:00 sat po srednjoeuropskom vremenu (CET);
- U. budući da bi se utvrđivanjem zajedničkog europskog izbornog dana bolje odrazilo zajedničko sudjelovanje građana diljem Unije, ojačala bi se participativna demokracija i pomoglo pri stvaranju dosljednijih paneuropskih izbora;
- V. budući da je Ugovorom iz Lisabona uspostavljen novi ustavni poredak dajući pravo Europskom parlamentu da izabere predsjednika Europske komisije⁽¹⁾, umjesto da samo da svoj pristanak; budući da su europski izbori 2014. bili važan presedan u tom smislu te da su pokazali da predlaganje nositelja lista povećava interes građana za europske izbore;
- W. budući da predlaganje nositelja lista za položaj predsjednika Europske komisije predstavlja vezu između glasova danih na nacionalnoj razini i europskog konteksta te omogućuje građanima Unije da pri odabiru među različitim političkim programima donesu odluke na temelju svih relevantnih informacija; budući da se predlaganjem nositelja lista u otvorenom i transparentnom postupku osnažuje demokratski legitimitet i ojačava odgovornost;
- X. budući da postupak predlaganja i odabira nositelja lista za taj položaj predstavlja snažan izraz europske demokracije; budući da bi on stoga trebao biti sastavni dio izbornih kampanja;
- Y. budući da bi rok u kojem europski klubovi zastupnika predlažu kandidate trebao biti utvrđen u Izbornom aktu i budući da bi vodeći kandidati za položaj predsjednika Komisije trebali ujedno biti i kandidati na izborima za Europski parlament;
- Z. budući da neke države članice ne pružaju mogućnost svojim građanima da glasaju u inozemstvu, a među onima koje imaju tu mogućnost uvjeti za uskraćivanje biračkog prava znatno se razlikuju; budući da bi omogućavanje prava svim građanima Unije koji borave izvan EU-a da sudjeluju na izborima doprinijelo jednakosti biračkog prava; budući da države članice u tom smislu moraju bolje međusobno uskladiti administraciju kako bi se spriječilo da birači dva puta glasuju u dvije različite države;
- AA. budući da u najmanje 13 država članica ne postoje odgovarajuća unutarnja pravila kojima bi se građane Unije s dvostrukim državljanstvom sprečavalo da glasuju dvaput, što je protivno članku 9. Izbornog akta;
- AB. budući da bi trebalo uspostaviti izorno tijelo na razini Unije koje bi djelovalo kao mreža jedinstvenih kontaktnih tijela pojedinih država članica jer bi se tako olakšao pristup informacijama o pravilima kojima se uređuju europski izbori, pojednostavio postupak i ojačao europski duh tih izbora; budući da se stoga Komisija poziva na razmatranje praktičnih mjera za uspostavu takvog tijela na razini Unije;
- AC. budući da se s obzirom na različite ustavne i izborne tradicije država članica dobni minimum za kandidaturu unutar 28 država članica kreće između 18 i 25 godina, dok je dobni minimum za glasače između 16 i 18 godina; budući da bi usklađivanje minimalne dobi za glasače i kandidate bio vrlo poželjan način da se građanima Unije osigura istinska jednakost prilikom glasovanja te bi se time izbjegla diskriminacija u temeljnom području građanstva, a to je pravo na sudjelovanje u demokratskom postupku;
- AD. budući da službeno osnivanje i jačanje političkih stranaka na razini Unije doprinosi razvoju europske političke svijesti i izražavanju volje građana Unije te je također doprinijelo postupnom približavanju izbornih sustava;

⁽¹⁾ Članak 17. stavak 7. UEU-a.

Srijeda, 11. studenog 2015.

- AE. budući da bi glasovanje poštom, elektroničko glasovanje i glasovanje preko interneta provođenje europskih izbora moglo učiniti učinkovitijim i privlačnijim za glasače, uz uvjet da se zajamče najviši standardi zaštite podataka;
- AF. budući da se u većini država članica članovi izvršne vlasti mogu kandidirati za izbore za nacionalni parlament bez obustave svojih institucijskih aktivnosti;
- AG. budući da, unatoč stalnom napretku od 1979. u pogledu ravnopravne zastupljenosti žena i muškaraca u Parlamentu, i dalje postoje znatne razlike u tom području među državama članicama, pri čemu u deset država članica slabije zastupljeni spol ima manje od 33 % zastupničkih mjesta; budući da sadašnji sastav Europskog parlamenta u kojem žene čine samo 36,62 % ne odražava vrijednosti i ciljeve ravnopravnosti spolova koji su istaknuti u Povelji;
- AH. budući da je nužno postići ravnopravnost žena i muškaraca jer je to jedna od temeljnih vrijednosti EU-a, ali je vrlo mali broj država članica to načelo uvrstio u nacionalno izbornu zakonodavstvo; budući da su se kvote o zastupljenosti spolova u donošenju političkih odluka i tzv. zaključane liste pokazale vrlo učinkovitim sredstvom za rješavanje diskriminacije i neravnoteže u moći među spolovima te u poboljšanju demokratske zastupljenosti u tijelima koja donose političke odluke;
- AI. budući da je načelo degresivne proporcionalnosti utvrđeno u UEU-u znatno doprinijelo zajedničkoj odgovornosti svih država članica za europski projekt;
1. donio je odluku o pravodobnoj provedbi reforme svog izbornog postupka prije izbora 2019. u cilju povećanja demokratske i transnacionalne dimenzije europskih izbora i demokratskog legitimiteta postupka donošenja odluka na razini EU-a, jačanja pojma građanstva Unije i jednakosti biračkog prava, podupiranja načela predstavničke demokracije te neposrednog predstavljanja građana Unije u Europskom parlamentu u skladu s člankom 10. UFEU-a, poboljšanja funkcioniranja Europskog parlamenta i upravljanja Unijom, povećanja legitimnosti i učinkovitosti rada Europskog parlamenta, jačanja učinkovitosti sustava za provođenje europskih izbora, poticanja zajedničke odgovornosti među građanima svih država članica, poboljšanja uravnoteženosti sastava Europskog parlamenta, kao i omogućavanja najvećeg mogućeg stupnja jednakosti biračkog prava i sudjelovanja za građane Unije;
 2. predlaže da se isticanjem naziva i logotipova europskih političkih stranaka na glasačkim listićima poveća njihova vidljivost te preporučuje isto i za televizijske i radijske spotove i emisije u sklopu kampanje te za plakate i druge materijale koji se koriste u kampanjama za europske izbore, a posebno za manifeste nacionalnih stranaka jer bi te mjere doprinijele većoj transparentnosti europskih izbora i poboljšanju demokratskog načina njihova provođenja s obzirom na to da bi građani mogli jasno vidjeti na koji način njihov glas utječe na politički utjecaj europskih političkih stranaka i njihovu sposobnost formiranja klubova zastupnika u Europskom parlamentu;
 3. istovremeno, u svjetlu predanosti Unije supsidijarnosti, smatra da bi regionalne političke stranke koje se natječu na europskim izborima trebale slijediti istu praksu te da bi trebalo potaknuti regionalne vlasti da se u tom kontekstu koriste službeno priznatim regionalnim jezicima;
 4. potiče države članice da olakšaju sudjelovanje europskih političkih stranaka i njihovih nositelja lista u izbornim kampanjama, posebno na televiziji i u ostalim medijima;
 5. odlučio je odrediti zajednički najkraći rok od 12 tjedana prije dana izbora za sastavljanje izbornih lista radi povećanja jednakosti biračkog prava dajući kandidatima i biračima diljem Unije jednako vrijeme za pripremu i razmišljanje prije glasovanja; potiče države članice da razmotre načine kojima bi se moglo zajamčiti bolje usklađivanje pravila kojima se uređuju izborne kampanje u kontekstu europskih izbora;
 6. smatra da je ključno da političke stranke na svim razinama usvoje demokratske i transparentne postupke odabira kandidata; preporučuje nacionalnim strankama da demokratskim glasovanjem izaberu svoje kandidate za europske izbore;

Srijeda, 11. studenog 2015.

7. predlaže uvođenje obveznog praga, između 3 % i 5 %, za raspodjelu zastupničkih mjesta u državama članicama koje funkcioniraju kao jedna izborna jedinica i izbornim jedinicama u kojima se koristi sustav glasovanja za listu i koje imaju više od 26 zastupničkih mjesta; smatra da je ta mjera važna za očuvanje funkcioniranja Europskog parlamenta jer će se njome spriječiti daljnja fragmentacija;
8. predlaže da, unatoč tome što su države članice slobodne utvrditi dan(e) izbora unutar izbornog razdoblja, izbori u svim državama članicama završe u nedjelju do 21:00 sat po srednjoeuropskom vremenu jer će se time zajamčiti pravilna primjena članka 10. stavka 2. Izbornog akta i smanjiti mogućnost da na rezultate izbora utječe objavljivanje izbornih rezultata u nekim državama članicama prije zatvaranja birališta u svim državama članicama; zagovara zadržavanje zabrane ranijeg objavljivanja rezultata izbora u svim državama članicama;
9. odlučio je odrediti zajednički rok za predlaganje nositelja lista europskih političkih stranaka 12 tjedana prije europskih izbora kako bi im se omogućilo predstavljanje izbornih programa, organiziranje političkih rasprava između kandidata i provođenje izbornih kampanja diljem Unije; smatra da je postupak predlaganja nositelja lista važan aspekt izborne kampanje zbog implicitne veze između rezultata europskih izbora i izbora predsjednika Komisije, kao što je utvrđeno u Ugovoru iz Lisabona;
10. odlučio je odrediti zajednički rok od osam tjedana za finalizaciju popisa birača i šest tjedana za razmjenu informacija o građanima Unije koji imaju dvojno državljanstvo i građanima Unije koji žive u nekoj drugoj državi članici s jedinstvenim nacionalnim tijelom zaduženim za popis birača;
11. predlaže da se ojača integritet izbora ograničavanjem troškova kampanja na razuman iznos kojim bi se omogućilo primjereno predstavljanje političkih stranaka, kandidata i njihovih izbornih programa;
12. predlaže da se svim građanima Unije, uključujući onima koji borave ili rade u trećoj zemlji, omogući pravo da glasaju na izborima za Europski parlament; smatra da bi time konačno svi građani Unije imali jednako pravo da pod istim uvjetima glasuju na izborima za Parlament, bez obzira na svoje mjesto boravka ili državljanstvo;
13. međutim, poziva države članice da bolje međusobno usklade administraciju kako bi se spriječilo da birači dva puta glasuju u dvije različite države;
14. potiče države članice da dopuste sustav glasovanja poštom, elektroničko glasovanje i glasovanje preko interneta kako bi se povećala izlaznost te kako bi se postupak glasovanja olakšao svim građanima, a posebno ljudima sa smanjenom mobilnošću i onima koji žive ili rade u državi članici čiji nisu državljani ili u trećoj zemlji, pod uvjetom da se poduzmu potrebne mjere za sprečavanje bilo kakvih prijevara pri glasovanju navedenim sustavima;
15. predlaže državama članicama da razmisle o načinima na koji bi se u budućnosti mogla ujednačiti minimalna dob za glasače na 16 godina kako bi se dodatno povećala jednakost biračkog prava među građanima Unije;
16. poziva na reviziju Okvirnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije s namjerom da se prilagode pravila o povjerenicima koji se žele kandidirati za Europski parlament kako se ne bi ne ugrozila institucijska učinkovitost Komisije u vrijeme izbora i kako bi se istovremeno izbjegla zlouporaba institucijskih resursa;
17. odlučuje Parlamentu dati pravo da odredi razdoblje održavanja izbora za Europski parlament nakon savjetovanja s Vijećem;
18. potiče države članice da usvoje odgovarajuće pravne okvire kojima bi se zajamčili najviši standardi informativnog, poštenog i objektivnog medijskog praćenja tijekom izbornih kampanja, posebice kad je riječ o javnom radiju i televiziji; to smatra ključnim kako bi se građanima Unije omogućilo da pri odabiru među različitim političkim programima donesu odluku na temelju svih relevantnih informacija; priznaje važnost instrumenata za samoregulaciju, poput kodeksa ponašanja, pri postizanju tog cilja;

Srijeda, 11. studenog 2015.

19. poziva na više standarde čiji je cilj jamčenje slobodnog i neometanog natjecanja političkih stranaka, a osobito medijskog pluralizma i neutralnosti na svim razinama javne uprave kad je riječ o poboljšanju izbornog postupka;
20. ističe važnost veće prisutnosti žena u postupcima političkog odlučivanja te njihove bolje zastupljenosti na europskim izborima; slijedom toga, poziva države članice i institucije Unije da poduzmu sve potrebne mjere u cilju promicanja načela ravnopravnosti muškaraca i žena tijekom čitavog izbornog postupka; s tim u vezi naglašava važnost rodno uravnoteženih izbornih lista;
21. potiče države članice da poduzmu mjere za promicanje odgovarajuće zastupljenosti etničkih, jezičnih i drugih manjina na europskim izborima;
22. smatra da bi bilo poželjno osnovati Europsko izorno tijelo koje bi moglo biti nadležno za centralizaciju informacija o izborima za Europski parlament, nadzor nad provedbom izbora te olakšavanje razmjene informacija među državama članicama;
23. odlučio je da bi položaj zastupnika u Europskom parlamentu također trebao biti nespojiv s položajem zastupnika u regionalnom parlamentu ili skupštini koji imaju zakonodavne ovlasti;
24. podsjeća da se, unatoč preporukama Komisije, države članice u više navrata nisu uspjele dogovoriti oko zajedničkog izbornog dana; potiče države članice da rade na postizanju dogovora u vezi s tim pitanjem;
25. podnosi Vijeću priloženi prijedlog izmjene Akta o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima ⁽¹⁾;
26. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Europskom vijeću, Vijeću, Komisiji te parlamentima i vladama država članica.

⁽¹⁾ Izmjene u priloženom prijedlogu temelje se na konsolidiranoj verziji koju je sastavila pravna služba Europskog parlamenta na temelju Akta o izboru predstavnika u Skupštini neposrednim općim izborima (SL L 278, 8.10.1976., str. 5.) kako je izmijenjena Odlukom 93/81/Euratom, EZUČ, EEZ o izmjeni Akta o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim općim izborima priloženog Odluci Vijeća 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom od 20. rujna 1976. (SL L 33, 9.2.1993., str. 15.) i Odlukom Vijeća 2002/772/EZ, Euratom od 25. lipnja 2002. i 23. rujna 2002. (SL L 283, 21.10.2002., str. 1.). Razlikuje se od konsolidirane verzije koju je sastavio Ured za publikacije europske unije (CONSLEG. 1976X1008-23/09/2002) u dvije točke: sadrži alineju u članku 7. stavku 1. „– član Odbora regija” koja proizlazi iz članka 5. Ugovora iz Amsterdama (SL C 340, 10.11.1997.) te je renumeriran u skladu s člankom 2. stavkom 1. Odluke Vijeća 2002/772/EZ, Euratom.

Srijeda, 11. studenog 2015.

PRILOG

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o usvajanju odredbi za izmjenu Akta o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 223. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europskog parlamenta,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da je potrebno je provesti odredbe Ugovora povezane s izbornim postupkom;

USVOJILO JE sljedeće odredbe te preporučuje državama članicama da ih odobre u skladu sa svojim ustavnim odredbama.

Članak 1.

Akt o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima, priložen Odluci Vijeća 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom ⁽¹⁾, mijenja se kako slijedi:

(1) U članku 1. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U svakoj državi članici, članovi Europskog parlamenta biraju se kao predstavnici građana Unije na temelju proporcionalne zastupljenosti, pomoću sustava glasanja za listu ili pojedinačnoga prenosivoga glasa.”

(2) Umeće se sljedeći članak:

„Članak 2.a

Vijeće jednoglasno odlučuje o zajedničkoj izbornoj jedinici u kojoj su nositelji izbornih lista kandidati svake političke grupacije za predsjednika Komisije.”

(3) Članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.

Za izborne jedinice i države članice koje funkcioniraju kao jedna izborna jedinica u kojima se koristi sustav glasanja za listu i koje imaju više od 26 zastupničkih mjesta države članice određuju izborni prag za dodjelu zastupničkih mjesta koji nije niži od 3 posto i ne prelazi 5 posto danih glasova u dotičnoj izbornoj jedinici ili državi članici koja funkcionira kao jedna izborna jedinica.”

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom od 20. rujna 1976. (SL L 278, 8.10.1976., str. 1.).

Srijeda, 11. studenog 2015.

(4) Umeću se sljedeći članci:

„Članak 3.a

Svaka država članica sama određuje rok za utvrđivanje izbornih lista za Europski parlament. Taj je rok najmanje 12 tjedana prije početka izbornog razdoblja iz članka 10. stavka 1.

Članak 3.b

Rok za utvrđivanje i finalizaciju popisa birača je osam tjedana prije prvog dana izbora.

Članak 3.c

Političke stranke koje sudjeluju na izborima za Europski parlament moraju poštovati demokratske postupke i transparentnost pri odabiru svojih kandidata za izbore.

Članak 3.d

U sklopu izbornih lista za Europski parlament osigurava se ravnopravnost spolova.

Članak 3.e

Na glasačkim listićima koji se koriste za izbore za Europski parlament jednako su vidljiva imena i logotipovi nacionalnih stranaka i europskih političkih stranaka kojima pripadaju, ako je to dotična nacionalna politička stranka zatražila.

Države članice potiču i olakšavaju pružanje takvih informacija u televizijskim i radijskim emisijama te u sklopu materijala za izbornu kampanju. Materijali za izbornu kampanju uključuju poveznicu na manifest europske političke stranke kojoj nacionalna stranka pripada, ako je to slučaj.

Pravila za objavljivanje izbornih materijala namijenjenih glasačima tijekom izbora za Europski parlament ista su kao ona koja se primjenjuju za nacionalne, regionalne i lokalne izbore u dotičnoj državi članici.

Članak 3.f

Europske političke stranke predlažu svoje kandidate za mjesto predsjednika Komisije najmanje 12 tjedana prije početka izbornog razdoblja, kako je utvrđeno u članku 10. stavku 1.”

(5) Umeću se sljedeći članci:

„Članak 4.a

Države članice mogu uvesti elektroničko glasovanje i glasovanje putem interneta za izbore za Europski parlament te, u slučaju da to učine, usvajaju mjere koje će biti dostatne za jamčenje pouzdanosti rezultata, tajnosti glasovanja i zaštite podataka.

Članak 4.b

Države članice mogu omogućiti svojim građanima da na izborima za Europski parlament glasuju poštom.”

(6) U članku 5. stavku 1. briše se drugi podstavak.

Srijeda, 11. studenog 2015.

(7) Članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

1. Članovi Europskog parlamenta glasuju kao pojedinci i u svoje ime. Oni ne smiju biti vezani nikakvim naputcima niti primati obvezujuće naloge. Predstavljaju sve građane Unije.
2. Članovi Europskog parlamenta uživaju povlastice i imunitete koji se na njih primjenjuju na temelju Protokola br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske Unije, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.”

(8) Članak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

„1. Obnašanje mandata zastupnika u Europskom parlamentu nespojivo je s onim:

- lana vlade države članice,
- člana nacionalnog ili regionalnog parlamenta ili skupštine sa zakonodavnim ovlastima,
- člana Komisije,
- suca, nezavisnog odvjetnika ili tajnika Suda Europske unije,
- člana Odbora direktora Europske središnje banke,
- člana Revizorskog suda,
- Europskog ombudsmana,
- člana Gospodarskog i socijalnog odbora,
- člana Odbora regija,
- člana odbora ili drugih tijela osnovanih na temelju Ugovora o funkcioniranju Europske Unije ili Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju u svrhu upravljanja sredstvima Unije ili izvršavanja stalne zadaće izravnog upravljanja,
- člana Upravnog vijeća, Upravljačkog odbora ili osoblja Europske investicijske banke,
- aktivnog dužnosnika ili službenika institucija Europske unije ili specijaliziranih tijela povezanih s njima ili Europskom središnjom bankom.”;

(b) stavak 2. briše se;

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Članovi Europskog parlamenta na koje se stavci 1. i 3. počnu primjenjivati tijekom petogodišnjeg razdoblja navedenog u članku 5. zamjenjuju se u skladu s člankom 13.”

(9) Umeću se sljedeći članci:

„Članak 9.a

Svi građani Unije, uključujući one koji borave ili rade u trećoj zemlji, imaju pravo glasovati na izborima za Europski parlament. Države članice poduzimaju potrebne mjere za jamčenje provedbe tog prava.

Srijeda, 11. studenog 2015.

Članak 9.b

Svaka država članica određuje kontaktno tijelo koje je nadležno za razmjenu podataka o biračima s partnerskim tijelima u drugim državama članicama. To tijelo dostavlja partnerskim tijelima, putem usklađenih i sigurnih elektroničkih sredstava komunikacije, podatke o građanima Unije koji su državljani više od jedne države članice i građanima Unije koji nisu državljani države članice u kojoj borave, najkasnije šest tjedana prije prvog dana izbora.

Dostavljene informacije moraju sadržavati barem ime i prezime građanina, njegovu dob, mjesto boravka i datum dolaska u državu članicu.”

(10) Članci 10. i 11. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 10.

1. Izbori za Europski parlament održavaju se na dan ili dane i vrijeme koje utvrdi svaka država članica. Za sve države članice taj datum ili datumi padaju u istom razdoblju koje počinje u četvrtak ujutro i završava prve sljedeće nedjelje. Izbori u svim državama članicama završavaju te nedjelje u 21:00 sat po srednjoeuropskom vremenu.

2. Države članice na smiju službeno objaviti rezultat njihova prebrojavanja glasova prije zatvaranja birališta. Prve službene procjene rezultata objavljuju se istovremeno u svim državama članicama po završetku izbornog razdoblja iz stavka 1. Prije tog roka ne smiju se objavljivati nikakvi rezultati utemeljeni na izlaznim anketama.

3. Prebrojavanje glasova danih dopisnim glasovanjem počinje u svim državama članicama nakon zatvaranja birališta u državi članici u kojoj su birači glasovali posljednji unutar izbornog razdoblja iz stavka 1.

Članak 11.

1. Europski parlament, nakon savjetovanja s Vijećem, određuje izbornu razdoblje za izbore najranije jednu godinu prije isteka petogodišnjeg saziva iz članka 5.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 229. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i članak 109. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, Europski se parlament bez prethodnog sazivanja sastaje prvog utorka po isteku razdoblja od mjesec dana od kraja izbornog razdoblja.”

(11) Članci 14. i 15. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 14.

Mjere za provedbu ovog Akta predlaže većina članova Europskog parlamenta, a usvaja Vijeće kvalificiranom većinom nakon savjetovanja s Komisijom i uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta.

Članak 15.

Ovaj je Akt sastavljen na danskom, nizozemskom, engleskom, finskom, francuskom, njemačkom, grčkom, irskom, talijanskom, portugalskom, španjolskom i švedskom, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

U skladu s ugovorima o pristupanju bugarska, češka, estonska, hrvatska, latvijska, litavska, mađarska, malteška, poljska, rumunjska, slovačka i slovenska inačica ovog Akta također su vjerodostojne.”

(12) Prilozi I. i II. brišu se.

Srijeda, 11. studenog 2015.

Članak 2.

1. Izmjene iz članka 1. proizvode učinke od prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon što države članice usvoje odredbe iz ove Odluke u skladu sa svojim odgovarajućim ustavnim odredbama.
2. Države članice obavješćuju Glavno tajništvo Vijeća o završetku svojih nacionalnih postupaka.

Članak 3.

Ova odluka i njoj priložene odredbe objavljuju se u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik

P8_TA(2015)0401

Smanjenje nejednakosti s posebnim naglaskom na siromaštvo djece**Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o smanjenju nejednakosti s posebnim naglaskom na siromaštvo djece (2014/2237(INI))**

(2017/C 366/03)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta usvojenu u New Yorku 20. studenog 1989.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom usvojenu u New Yorku 13. prosinca 2006.,
- uzimajući u obzir članak 3. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članak 24. Povelje o temeljnim pravima Europske unije;
- uzimajući u obzir revidiranu Europsku socijalnu povelju,
- uzimajući u obzir Direktivu o rasnoj jednakosti (2000/43/EZ) i Direktivu o jednakosti pri zapošljavanju (2000/78/EZ),
- uzimajući u obzir preporuku Komisije od 20. veljače 2013. naslovljenu „Ulaganje u djecu: prekidanje ciklusa prikraćenosti” 2013/112/EU,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije naslovljeno „Razvoj na području zapošljavanja i socijalne politike u Europi 2012.”,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 15. veljače 2011. naslovljenu „Program EU-a za prava djeteta” (COM(2011)0060),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 16. prosinca 2010. naslovljenu „Europska platforma za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti: europski okvir za socijalnu i teritorijalnu koheziju (COM(2010)0758),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 4. srpnja 2006. naslovljenu „Prema strategiji EU-a o pravima djeteta” (COM(2006)0367) ,
- uzimajući u obzir izvješće Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta naslovljeno „Treći europski pregled – kvaliteta života u Europi: posljedice krize,
- uzimajući u obzir izvješće Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta naslovljeno „Treći europski pregled – kvaliteta života u Europi: društvene nejednakosti”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. studenog 2014. o 25. obljetnici Konvencije UN-a o pravima djeteta ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0070.

2015. studeni 24

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. srpnja 2013. o utjecaju krize na pristup osjetljivih skupina zdravstvenoj skrbi ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. lipnja 2013. o Komunikaciji Komisije „Ususret socijalnom ulaganju za rast i koheziju – uključujući provedbu Europskog socijalnog fonda 2014. – 2020.” ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. studenog 2011. o europskoj platformi za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2011. o slici siromaštva žena u Europskoj uniji ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2011. o smanjenju zdravstvenih nejednakosti u EU-u ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2010. o ulozi minimalnog dohotka u borbi protiv siromaštva i promicanju uključivog društva u Europi ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. listopada 2008. o promicanju socijalne uključenosti i suzbijanju siromaštva, uključujući siromaštvo djece, u EU-u ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2008.: „Prema strategiji EU-a o pravima djeteta” ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir izvješće organizacije Save the Children (Spasimo djecu) iz 2014. naslovljeno „Siromaštvo djece i socijalna isključenost u Europi”,
- uzimajući u obzir izvješće Ureda za istraživanja UNICEF-a iz 2014. „Djeca recesije: utjecaj gospodarske krize na dobrobit djece u bogatim zemljama”,
- uzimajući u obzir izvješće „Prema dobrobiti djece u Europi – prikaz siromaštva djece u EU-u” Europske mreže za borbu protiv siromaštva i mreže Eurochild iz 2013.,
- uzimajući u obzir izvješće o procjeni iz 2014. naslovljeno „Nacionalni programi reformi i nacionalna socijalna izvješća u 2014. iz perspektive siromaštva i dobrobiti djece” mreže Eurochild,
- uzimajući u obzir izvješće s 11. konferencije mreže Eurochild održane od 26. do 28. studenog 2014. u Bukureštu,
- uzimajući u obzir izvješće istraživačkog centra UNICEF-a Innocenti iz 2012. „Procjena siromaštva djece: nova tablica siromaštva djece u bogatim zemljama svijeta”,
- uzimajući u obzir završno znanstveno izvješće istraživačkog projekta DRIVERS: „Društvene nejednakosti u zdravlju i razvoju tijekom ranog djetinjstva: sustavni pregled na razini Europe”, London, rujan 2014.,
- uzimajući u obzir Statistiku EU-a o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) iz 2013.,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 30. rujna 2009. naslovljeno „Rad i siromaštvo: prema potrebnom cjelovitom pristupu”,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0328.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0266.

⁽³⁾ SL C 153 E, 31.5.2013., str. 57.

⁽⁴⁾ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 77.

⁽⁵⁾ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 25.

⁽⁶⁾ SL C 70 E, 8.3.2012., str. 8.

⁽⁷⁾ SL C 9 E, 15.1.2010., str. 11.

⁽⁸⁾ SL C 41 E, 19.2.2009., str. 24.

- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 14. srpnja 2010. o siromaštvu i dobrobiti djece,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 10. prosinca 2013. o europskom minimalnom dohotku i pokazateljima siromaštva,
 - uzimajući u obzir sažeto izvješće naslovljeno „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti – studija o nacionalnim politikama”, koje potpisuje Europska mreža neovisnih stručnjaka za socijalnu uključenost ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A8-0310/2015),
- A. budući da je borbi protiv siromaštva djece potrebno dati veću političku vidljivost na najvišoj političkoj razini EU-a kako bi EU ostvario cilj strategije Europa 2020. o smanjenju broja ljudi pogođenih siromaštvom za najmanje 20 milijuna do 2020.;
- B. budući da, u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta (UNCRC), svoj djeci treba biti zajamčeno pravo na obrazovanje, zdravstvene usluge, smještaj, zaštitu, sudjelovanje u odlukama koje na njih utječu, razonodu i slobodno vrijeme, uravnoteženu prehranu i skrb u obiteljskom okruženju;
- C. budući da se većina država članica nije u velikoj mjeri koristila strukturnim fondovima EU-a za borbu protiv zabrinjavajuće visokih stopa siromaštva među djecom u Europi, koje su i dalje u porastu, te za promicanje njihove socijalne uključenosti i opće dobrobiti;
- D. budući da društvene nejednakosti znatno pridonose većem siromaštvu djece te budući da u 19 država članica siromaštvo najviše prijeti djeci;
- E. budući da su prema Eurostatu glavni čimbenici koji utječu na siromaštvo djece politike redistribucije bogatstva, učinkovitost državnih intervencija preko potpora dohotku, pružanje usluga potpore, politika rada ⁽²⁾ i položaj roditelja na tržištu rada, koji je povezan s njihovim obrazovanjem, i sastav kućanstva u kojem djeca žive; budući da je povećanje stope zaposlenosti učinkovit instrument u borbi protiv siromaštva;
- F. budući da je petina ukupnog stanovništva EU-a mlađa od 18 godina; budući da, unatoč preuzetim obvezama, više od četvrtini djece u EU-u prijeti siromaštvo ili socijalna isključenost;
- G. budući da je Parlament više puta pozvao na provedbu paketa mjera za socijalno ulaganje te da podržava preporuku Komisije naslovljenu: „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti”, kojom se predlaže sveobuhvatan politički okvir za borbu protiv siromaštva djece i promicanje dobrobiti djece, temeljen na tri stupa, tj. na pristupu primjerenim sredstvima u okviru Europskog socijalnog fonda, pristupu kvalitetnim i uključivim uslugama te uključivanju djece u društvo i postupke donošenja odluka, te kojom se djecu priznaje kao nositelje prava; no žali zbog toga što EU nije poduzeo dosljedne mjere kako bi se to provelo u okviru Europskog semestra;
- H. budući da su, iako djeca roditelja s vrlo niskim radnim opterećenjem imaju 56,7 % veće izgleda da budu pogođena siromaštvom ili socijalnim isključenosti, obitelji s visokim radnim opterećenjem danas suočene s rizikom siromaštva djece (u Rumunjskoj, Litvi, Portugalu, Španjolskoj, Grčkoj, Latviji, Slovačkoj, Poljskoj i Luksemburgu);

⁽¹⁾ Mreža neovisnih stručnjaka za socijalnu uključenost, sažeto izvješće „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti – studija o nacionalnim politikama”, Bruxelles, 2014.

⁽²⁾ Save the Children, „Siromaštvo djece i socijalna isključenost u Europi”, Bruxelles, 2014., str. 5.

2015. studeni 24

- I. budući da siromaštvo djece proizlazi iz siromaštva obitelji i da stoga velikim obiteljima i obiteljima s niskim primanjima prijeti veća opasnost od siromaštva, dok redistribucija prihoda uvelike utječe na smanjenje začaranog kruga socijalne nejednakosti, te budući da zbog sve lošijih nacionalnih politika plaća i sustava socijalne zaštite raste opasnost od siromaštva i socijalne isključenosti, što pridonosi rastu siromaštva djece, kao što je vidljivo u državama članicama s najnižim stopama siromaštva djece, koje su ujedno one s najnižim razinama općeg siromaštva i nejednakosti;
- J. budući da je u Europi (EU27 + Norveška, Island i Švicarska) broj djece kojoj prijeti siromaštvo ili socijalna isključenost porastao za gotovo jedan milijun između 2008. i 2012., pri čemu je samo između 2011. i 2012. taj broj porastao za pola milijuna ⁽¹⁾; budući da je prema podacima Eurostata 26,5 milijuna djece u državama EU28 2013. bilo u opasnosti od siromaštva ili socijalne isključenosti; budući da se u državama EU27 rizik od siromaštva i socijalne isključenosti od 2008. do 2012. povećao s 26,5 % na 28 %; budući da je 2013. u državama EU28 28 % ukupnog stanovništva mlađeg od 18 godina bilo u opasnosti od siromaštva ili socijalne isključenosti te da je, u velikoj većini država, opasnost od siromaštva i socijalne isključenosti veća za djecu nego za odrasle;
- K. budući da ženama više prijeti siromaštvo nego muškarcima i budući da je rješavanje problema siromaštva žena, osim samo po sebi, važno i zbog toga što ima ključnu ulogu u smanjenju siromaštva djece;
- L. budući da nejednakost među državama u EU-u raste; budući da uznemiruje činjenica da je broj djece koja se loše hrane u porastu, zbog čega se opet javljaju bolesti koje su u EU-u bile iskorijenjene (npr. rahitis); budući da je znakovit podatak UNICEF-a ⁽²⁾ da se u zemljama kao što su Estonija, Grčka i Italija od 2008. dramatično udvostručio postotak djece koja si ne mogu priuštiti meso, piletinu ili ribu dva dana zaredom;
- M. budući da je u svojim zaključnim primjedbama na zadnja periodična izvješća nekih država Odbor UN-a za prava djeteta izrazio zabrinutost zbog porasta stope siromaštva i/ili stope rizika od siromaštva kod djece zbog gospodarske krize, što utječe na njihovu mogućnost ostvarivanja mnogih prava utvrđenih u Konvenciji UN-a o pravima djeteta, a osobito prava na zdravlje, obrazovanje i socijalnu zaštitu, te je apelirao na vlasti da zaštite proračunske linije za djecu, i budući da je financijska i gospodarska kriza dovela do pogoršanja životnih i radnih uvjeta i do nastanka nove skupine koju se naziva „nova skupina ugroženih“;
- N. budući da se pozitivnom poduzetničkom klimom potiče rast stope zaposlenosti u državama članicama i povećavaju prilike za zapošljavanje za roditelje, koji tada postaju dobrodošli uzori, osobito u zajednicama snažno pogođenim siromaštvom i isključenosti koji se prenose iz generacije u generaciju;
- O. budući da prema Statistici EU-a o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) ⁽³⁾ kod obitelji sa samohranim roditeljem, a osobito obitelji samohranih majki, postoji veća opasnost od siromaštva i socijalne isključenosti (49,8 % naspram 25,2 %), iako sa znatnim razlikama među državama, što je povezano s feminizacijom siromaštva, velikom zastupljenosti žena na nesigurnim radnim mjestima i među radnicima koji nesvojevoljno rade na nepuno radno vrijeme, neproporcionalnim vremenom koje žene provode u neplaćenom radu, prekidima u karijeri zbog skrbi za djecu ili ostale članove obitelji te razlikama u plaćama muškaraca i žena;
- P. budući da se siromaštvo djece može smanjiti poboljšanjem prilika na tržištu rada, osobito za žene, uz pomoć boljeg razvoja skrbi za djecu;

⁽¹⁾ Save the Children, „Siromaštvo djece i socijalna isključenost u Europi“, Bruxelles, 2014., str. 5.

⁽²⁾ Ured za istraživanja UNICEF-a (2014.), „Djeca recesije: utjecaj gospodarske krize na blagostanje djece u bogatim zemljama“, 12. izvješće Ureda UNICEF-a za istraživanja Innocenti, Firenca, str. 2.

⁽³⁾ „Siromaštvo djece i socijalna isključenost u Europi“, Bruxelles, 2014., str. 14.

- Q. budući da se djecu i njihove roditelje, udomitelje i skrbnike mora zaštititi od svih oblika diskriminacije, kao što je diskriminacija na temelju spola, rase, boje kože, jezika, vjere ili uvjerenja, političkoga ili bilo kakvoga drugog mišljenja, nacionalnosti, etničkog ili socijalnog podrijetla, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invalidnosti, dobi ili drugog statusa, te budući da su djeca u ugroženim skupinama stanovništva izložena marginalizaciji, siromaštvu i socijalnoj isključenosti, što potvrđuju najnovija izvješća Europske federacije nacionalnih organizacija za rad s beskućnicima, u kojima je istaknuto da je broj žena, mladih i obitelji s djecom (osobito obitelji migranata) koji se nalaze u prihvatilištima za beskućnike porastao; budući da su velike obitelji s jednim izvorom prihoda u većoj opasnosti od siromaštva i socijalne isključenosti zbog sve lošijih nacionalnih politika plaća i sustava socijalne zaštite, što je posljedica financijske i gospodarske krize;
- R. budući da posljedice siromaštva i socijalne isključenosti djece mogu trajati cijeli život i dovesti do nemogućnosti zapošljavanja i siromaštva koji se nastavljaju iz generacije u generaciju; budući da su se razlike u obrazovanju djece iz različitih socioekonomskih skupina povećale (u 11 zemalja manje od 15 % djece u dobi od 0 do 3 godine ima pristup predškolskom odgoju i skrbi);
- S. budući da obrazovanje i skrb u ranom djetinjstvu imaju presudan utjecaj na kognitivni razvoj djece s obzirom na to da se osnovne kognitivne sposobnosti razvijaju tijekom prvih pet godina, te budući da se pristupom visokokvalitetnom obrazovanju postavljaju temelji za kasniji uspjeh u životu u području obrazovanja, blagostanja, zapošljivosti i socijalne integracije te se znatno utječe na samopoštovanje, osobito u slučaju djece u nepovoljnom položaju; budući da su se razlike u obrazovanju djece iz različitih socioekonomskih skupina povećale; budući da su zaposleni roditelji koji nemaju pristup vrtiću često prisiljeni ostaviti dijete pod nadzorom drugog djeteta ili se okrenuti neovlaštenim i neslužbenim mrežama kojima plaćaju za pružanje skrbi, pri čemu su sigurnost i dobrobit njihove djece ugroženi; budući da predškolski odgoj može imati važnu ulogu u ublažavanju utjecaja lošeg socioekonomskog položaja djece kojima prijeti siromaštvo i je jedan od čimbenika koji roditeljima omogućuje povratak na tržište rada ⁽¹⁾; budući da se uključivim obrazovanjem obrađuje i rješava pitanje različitih potreba svih učenika preko većeg sudjelovanja u učenju, kulturama i vrijednostima zajednice, te ono stoga predstavlja moćan alat u borbi protiv siromaštva djece i socijalne isključenosti;
- T. budući da lokalne i regionalne vlasti predvode rad na borbi protiv siromaštva i iskorištavanja djece te stoga imaju ključnu odgovornost u sprečavanju marginalizacije i socijalne isključenosti, te bi im nacionalne vlasti trebale omogućiti dostatna sredstva za postizanje tih ciljeva kada je to potrebno;
- U. budući da su u većini zemalja obitelji te koje snose troškove obrazovanja, osobito školskih materijala i prijevoza; budući da su ti troškovi jedan od brojnih čimbenika koji pridonose napuštanju školovanja; budući da se djeca iz marginaliziranih skupina i dalje suočavaju s financijskim, administrativnim i drugim praktičnim preprekama kada je riječ o obrazovanju;
- V. budući da socioekonomsko okruženje u kojem djeca žive utječe na kvalitetu vremena provedenog u školi i na školskim praznicima, te budući da nedovoljno poticajno okruženje tijekom slobodnog vremena ima nepoželjan učinak na povećanje razlika među djecom, osobito u pogledu obrazovanja;
- W. budući da je 2012. prosječna stopa napuštanja školovanja iznosila 13 % za EU i više od 20 % za neke zemlje (Portugal, Španjolska i Malta) ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Izvješće Komisije naslovljeno „Studija o fondovima za provedbu politike u području siromaštva djece” 2008., str. 9.

⁽²⁾ Statistika EU-a o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) iz 2013.

2015. studeni 24

- X. budući da, čak i u zemljama u kojima je pravo na zdravlje utvrđeno zakonom, ima djece koja nemaju pristup primjerenoj zdravstvenoj skrbi i djece koja imaju iznimno ograničen pristup svim uslugama osim hitne medicinske skrbi, kao na primjer liječniku opće prakse ili zubaru, poglavito zbog nedostatka dostupnih javnih usluga; budući da su djeca iz siromašnih obitelji izložena kroničnim bolestima i zdravstvenim problemima, što dovodi do daljnje nejednakosti;
- Y. budući da financijski problemi u obitelji pridonose problemima s mentalnim zdravljem kod roditelja i raspadanju obitelji, što ima neupitne posljedice na psihološku i socijalnu dobrobit djece;
- Z. budući da okruženje u kojem dijete živi, uključujući razdoblje prije rođenja, ima presudan utjecaj na razvoj kognitivnog sustava, komunikaciju i jezik, te na socijalne i emocionalne vještine, što će imati utjecaj na zdravlje, blagostanje, uključenost u zajednice i sposobnost učenja ⁽¹⁾;
- AA. budući da sva djeca imaju pravo na zaštitu od zlostavljanja, nasilja i zanemarivanja, i budući da je istraživanjima utvrđeno da financijski pritisci u obitelji, rezovi u javnim uslugama i povećanje siromaštva mogu dovesti do porasta nasilja nad djecom;
- AB. budući da je siromaštvo djece višedimenzionalna pojava koja iziskuje višedimenzionalni odgovor; budući da je zaposlenje važan čimbenik, ali ne jamči uvijek izlaz iz siromaštva za obitelji takve djece;
- AC. budući da siromaštvo djece nosi visoke ekonomske troškove za društvo, osobito u pogledu većeg trošenja na socijalnu pomoć;
- AD. budući da obitelji kojima prijeti siromaštvo češće žive u nesigurnim područjima s lošim sanitarnim uvjetima te da 17 % djece u 28 država članica EU-a i dalje živi u takvim uvjetima, dok 15 zemalja u tom pogledu premašuje prosjek; budući da su zbog sve većeg broja deložacija zbog nemogućnosti plaćanja stanarina djeca prisiljena živjeti u izrazito nestabilnim uvjetima, što pak ima negativan utjecaj na razvoj djeteta i njegove izgleda u životu;
- AE. budući da je energetska siromaštvo, prema Statistikama Eurostata iz 2012. o dohotku i životnim uvjetima, problem koji utječe na sve države članice; budući da je jedna od posljedica rasta cijene energije ta da mnoga djeca žive u domovima bez grijanja te da zbog toga raste broj slučajeva bolesti dišnog i kardiovaskularnog sustava;
- AF. budući da obiteljima s djecom koja imaju zdravstvene probleme, kao i obiteljima u kojima roditelji imaju zdravstvene probleme, češće prijeti siromaštvo, raspadanje obitelji i poteškoće pri integraciji u tržište rada;
- AG. budući da program razvojnih ciljeva za razdoblje nakon 2015. i njegova univerzalnost pružaju priliku za povećanje ulaganja u djecu i njihova prava;
- AH. budući da su djeca migranata neproporcionalno zastupljena u skupini kojoj prijeti siromaštvo i da su izložena većoj diskriminaciji zbog jezičnih barijera te budući da je situacija još i gora za djecu ilegalnih imigranata; budući da zbog jačanja migracijskih tokova raste broj slučajeva u kojima djeca imigranata ostaju u svojoj zemlji rođenja gdje se za njih skrbe ostali članovi obitelji ili netko treći, te budući da to negativno utječe na razvoj djece, osobito na emocionalnoj razini;
- AI. budući da snažna politička usmjerenost na problem siromaštva djece u EU-u tijekom posljednjih godina i političke izjave čelnika država EU-a kojima daju podršku tom pitanju nisu doveli do znatnog smanjenja razina siromaštva djece;

⁽¹⁾ Istraživački projekt Drivers, 2014., „Univerzalni i kvalitetni programi za razdoblje ranog djetinjstva kojima se promiču bolji i ravnopravniji izgledi u djetinjstvu i kasnijem životu”.

AJ. budući da bi programe za pomoć u hrani namijenjene ugroženim obiteljima trebalo snažnije financijski podržati s obzirom na to da sve veći broj djece hranu može dobiti samo u školi; budući da su ti programi važni, ali ne mogu biti dugotrajno rješenje;

AK. budući da ekološki problemi kao što su onečišćenje, promet, zagađenost zemlje i voda koja nije sigurna za piće često u neproporcionalnom omjeru utječu na djecu koje žive u siromaštvu;

1. preporučuje državama članicama da preuzmu konkretne obveze za razvoj politika za borbu protiv siromaštva djece u kojima se naglasak stavlja na ispravljanje čimbenika koji utječu na siromaštvo djece i kojima se povećava učinkovitost, količina, iznosi i doseg socijalne potpore usmjerene upravo na djecu, ali i na nezaposlene roditelje, te na pojavu siromaštva zaposlenih (kao što su naknade za nezaposlene i primjereni minimalni dohodak) te da promiču zakone o radu kojima se jamče socijalna prava, uključujući zakonom određene primjerene minimalne plaće u skladu s nacionalnim praksama i kolektivnim ugovorima, čime će se obiteljima pružiti veća sigurnost i pomoći u borbi protiv nesigurnih radnih mjesta, uz promicanje zaposlenja koje uključuje primjerena socijalna prava;

2. poziva na praćenje i ocjenu učinkovitosti takve potpore u cilju prilagođavanja politika za borbu protiv siromaštva, isključenosti i napuštanja školovanja postojećim zahtjevima u području socijalne jednakosti; apelira na države članice da razviju i primjene različite postupke za prikupljanje dokaza primjerene za svaku fazu intervencije;

3. preporučuje da Komisija zajedno s državama članicama izradi plan za primjenu pristupa koji se temelji na tri stupa iz preporuke Komisije: „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti” u pogledu pristupa sredstvima, uslugama i uključenosti djece; smatra da bi moglo biti korisno razviti precizne i konkretne pokazatelje za razinu siromaštva djece i za područja koja su više pogođena tom pojavom kako bi se pristupom temeljenim na tri stupa postigli bolji rezultati; poziva države članice da učinkovito i sveobuhvatno integriraju relevantne aspekte paketa mjera za socijalno ulaganje i spomenute preporuke Komisije u svoje godišnje nacionalne programe reformi i nacionalna socijalna izvješća te poziva Komisiju da u okviru strategije Europa 2020. odredi podcilj smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti djece, da zajamči vidljivost i izraženost pitanja smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti djece u svim fazama Europskog semestra, ističe da smanjenje siromaštva djece ulaganjem u djecu treba biti predloženo kao temeljni prioritet Godišnjeg pregleda rasta za 2016. i kao ključni čimbenik napretka u ostvarenju cilja borbe protiv siromaštva, poziva Komisiju da zajamči da države članice na godišnjoj razini vodeći se planom prate provedbu preporuke Komisije i izvješćuju o njoj te da se koriste Europskim socijalnim fondom za provedbu preporuke Komisije i procjenu utjecaja reformi predloženih u okviru nacionalnih programa reformi na siromaštvo;

4. poziva države članice da se u sklopu svojih napora usmjerenih na borbu protiv siromaštva djece pozabave i pitanjem položaja žena koje se skrbe za djecu i članove obitelji s posebnim potrebama i s invaliditetom;

5. preporučuje državama članicama da pri korištenju sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova i razvoju socijalnih politika više pozornosti posvete pružanju zaštite od siromaštva obiteljima s djecom koja imaju zdravstvene probleme (osobito obiteljima sa samohranim roditeljem);

6. ponovno ističe važnost preventivnih javnih politika kojima se ulaže u razumne politike za dobrobit djece čiji je cilj podupirati razvoj osnaženih pojedinaca sposobnih za integraciju u društvo i na tržište rada umjesto da se pozornost usmjerava na posljedice njihove socijalne isključenosti i siromaštva;

7. smatra da bi politike kojima se daje potpora djeci i mladima trebale biti izrazito usmjerene na prevenciju, što uključuje dugoročne strategije za borbu protiv društvene nejednakosti, ne zanemarujući pritom nužnost pružanja potpore djeci koja su siromašna, koja su napustila školu ili su socijalno isključena;

2015. studeni 24

8. preporučuje državama članicama da uvedu ili unaprijede univerzalnu socijalnu pomoć za djecu, kao što je pružanje subvencioniranih ili besplatnih obroka za djecu, osobito za ugroženu i siromašnu djecu, kako bi im se omogućio zdrav razvoj; poziva države članice da donesu aktivne mjere za zapošljavanje u sklopu sveobuhvatnih strategija i politika kako bi se podržao pristup roditelja kvalitetnim radnim mjestima i primjerenom dohotku te pristup visokokvalitetnim javnim uslugama (osobito u području skrbi za djecu, obrazovanja, zdravlja, smještaja i aktivnosti u slobodno vrijeme) kojima se olakšava postizanje ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života, te da povećaju sudjelovanje djece i njihovih obitelji u oblikovanju, provedbi i praćenju tih politika; ističe da bi univerzalna rješenja trebalo provesti u kombinaciji s ciljanim mjerama kako bi se omogućila potpora najugroženijim i marginaliziranim skupinama djece i adolescenata; žali zbog sve snažnije tendencije vlada država članica da se s politikama univerzalne pomoći odmaknu prema pomoći koja je uvjetovana visinom prihoda, s obzirom na to da je dokazano da se politikama univerzalne pomoći pruža bolja zaštita djece od siromaštva ⁽¹⁾;

9. potiče države članice i Komisiju da se dogovore o standardima EU-a ili da uvedu dogovorenu metodologiju za određivanje troška odgajanja djeteta i za utvrđivanje dostatnih sredstava u cilju prevencije siromaštva djece i borbe protiv siromaštva djece;

10. poziva Komisiju da se suzdrži od davanja preporuka za restrukturiranje i rezove u javnim službama u državama članicama te od promicanja fleksibilnih radnih odnosa i privatizacije javnih usluga, što je neosporno pridonijelo slabljenju socijalnih prava djece;

11. traži od Komisije da naglasi potrebu za ulaganjem u besplatno javno obrazovanje uz određivanje posebnih obrazovnih metoda namijenjenih najugroženijim društvenim skupinama, kao što su imigranti ili osobe s nekim oblikom invaliditeta; smatra da obrazovanje može biti ključan prioritet kojim će se zajamčiti da će djeca usvojiti vještine uz pomoć kojih će im se otvoriti pristup dobro plaćenim radnim mjestima za koje su potrebne kvalifikacije, što će im omogućiti da pronađu put kojim će se sami izbaciti iz siromaštva;

12. podsjeća da je za borbu protiv siromaštva potrebno zauzeti pristup usmjeren na životni ciklus, što uključuje prekidanje međugeneracijskog začaranog kruga rizika od siromaštva, i koji odražava različite potrebe u ranom djetinjstvu, školskom razdoblju i adolescenciji, pri čemu se primjenjuje cjelovit pristup usmjeren na dijete tako što se identificiraju svi oblici uskraćenosti kojima je svako dijete istovremeno izloženo te se tako prepoznaju oni najpotrebitiji, pri čemu se mjeri ne samo novčano siromaštvo, već i višedimenzionalna uskraćenost;

13. preporučuje da svoj djeci bude omogućen pristup kvalitetnim uslugama u toj ključnoj fazi njihova razvoja; smatra da ključne usluge koje najčešće omogućuju lokalne i regionalne vlasti uključuju zdravstvo, obrazovanje, podršku roditeljima i obiteljima, smještaj i zaštitu;

14. apelira na države članice da usvoje, provedu i nadziru planove za suzbijanje višedimenzionalnog siromaštva djece, pri čemu naglasak treba staviti na inherentna prava djece i odrediti ciljeve za smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti djece, uz izričitu usredotočenost na onu djecu kojoj najviše prijeti siromaštvo i koja trebaju biti prioritet; podsjeća da je važno da države članice osiguraju barem onu razinu stvarnih izdataka za socijalnu zaštitu, zdravstvo, obrazovanje i socijalno stanovanje namijenjenih najugroženijoj djeci kakva je postojala prije krize;

15. apelira na države članice da provedu planove uz pomoć kojih će se ukloniti osjećaj socijalne isključenosti kod djece s poteškoćama u učenju te da izrade učinkovitije obrazovne module kojima se podržavaju njihove metode učenja;

16. poziva države članice da prepoznaju da su siromaštvo i socijalna isključenost djece ključne prepreke koje trebaju savladati kako bi postigle svoje ciljeve u sklopu strategije Europa 2020. u pogledu stopa zaposlenosti, ulaganja u istraživanje, razvoja, energije i održivog razvoja;

⁽¹⁾ Temeljeno na istraživanju Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta

17. apelira na države članice da veću pozornost posvete stvaranju i dostupnosti primjerenog izvanškolskog okruženja u kojem djeca izvan školskih sati i u vrijeme školskih praznika mogu na konstruktivan i poticajan način provoditi vrijeme te da posvete veću pozornost dostupnosti osnovne zdravstvene skrbi za djecu u ugroženim područjima te udaljenim i nepristupačnim regijama;

18. poziva države članice da spriječe getoizaciju djece pogođene siromaštvom i socijalnom isključenosti tako što će uvesti minimalne standarde smještaja za djecu, vodeći računa o najboljem interesu djeteta, te domaćinstvima osigurati primjeren dom koji odgovara njihova potrebama i omogućava im blagostanje, privatnost i kvalitetu života, pridonoseći tako postizanju socijalne pravde i kohezije te borbi protiv socijalne isključenosti i siromaštva;

19. poziva Komisiju i Parlament da reviziju višegodišnjeg financijskog okvira koja se provodi u sredini razdoblja iskoriste kao priliku da se bolje iskoriste Europski socijalni fond, Fond europske pomoći za najpotrebitije i Program za zapošljavanje i socijalne inovacije te da provjere jesu li djeca prioritet pri planiranju i provedbi regionalnih i kohezijskih politika, osobito u pogledu obveze postupnog ukidanja velikih domova (koja je izvršiva od 2014.) kako bi se ojačao status usvojitelja i udomitelja te kako bi siročad i ugrožena djeca mogla odrastati u obitelji ili u nekoj vrsti obiteljskog okruženja; također apelira na Komisiju da odredi pokazatelje uz pomoć kojih će se analizirati siromaštvo djece;

20. apelira na Komisiju i države članice da razmotre pitanje trebaju li se strategije u vezi s hranom, kao što su povećanje raznolikosti prehrane i obogaćivanje hrane, kao i edukacija o prehrani i mjere u području javnog zdravlja i sigurnosti hrane te, naposljetku, dodatci prehrani, usmjeriti na određene skupine stanovnika u cilju prevencije negativnih učinaka loše ishrane ili neuhranjenosti na zdravlje djece;

21. preporučuje da u proračunima država članica budu sadržane vidljive, transparentne, participativne i odgovorne odredbe u pogledu sredstava i troškova povezanih s borbom protiv siromaštva djece te preporučuje državama članicama da ispune svoju dužnost u pogledu zaštite djece, uključujući povećanjem javne potrošnje kako bi se takvi ciljevi mogli ispuniti; poziva države članice da se u najvećoj mogućoj mjeri koriste europskim strukturnim i investicijskim fondovima, osobito Europskim socijalnim fondom, kako bi provele sva tri stupa iz preporuke „Ulaganje u djecu“;

22. preporučuje Komisiji da izradi smjernice kojima će se podržati sudjelovanje djece u procesu oblikovanja politika uspostavljanjem mehanizama kojima se potiče i jamči sudjelovanje djece u donošenju odluka koje utječu na njihov život te kojima se djeci daje prilika i poticaj da izraze informirana stajališta, pri čemu ta stajališta trebaju nositi odgovarajuću težinu i odražavati se u glavnim odlukama koje se tiču djece;

23. preporučuje Komisiji i državama članicama da odrede ciljeve za smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti djece;

24. apelira na države članice da, prema potrebi, sklope sporazume o suradnji s tijelima i institucijama koje promiču obrazovanje, kulturne ili sportske aktivnosti i integraciju djece, te koje se bore protiv siromaštva djece; preporučuje, međutim, da države članice zajamče nadzor, kvalitetu, održivost i relevantnost te potpore i njezinih stvarnih rezultata;

25. poziva države članice da uvedu zakonodavne mjere usmjerene posebno na zaštitu i povećanje prava majki i očeva, uključujući primjenom učinkovitih instrumenata u cilju postizanja ravnoteže između posla i obitelji te da jamče povratak na posao ženama nakon trudnoće i rodiljnog dopusta te potporu obiteljima samohranih roditelja; nadalje naglašava da jačanje zakonodavstva o očinskom dopustu pruža važan poticaj za suzbijanje rodne diskriminacije i diskriminacije u plaći na radnom mjestu; apelira na države članice da se pobrinu za to da poslodavci nejednako postupanje sa zaposlenicima ili uznemiravanje ne mogu opravdati pozivanjem na trudnoću, podizanje djeteta ili obiteljska pitanja;

2015. studeni 24

26. preporučuje državama članicama da izrade proaktivne, univerzalne i integrirane socijalne politike za prevenciju siromaštva i sprečavanje odvođenja djece iz njihova obiteljskog okruženja; poziva države članice da se pobrinu za to da smještanje djece i mladih u ustanove bude posljednja opcija, samo u iznimnim okolnostima, te da se koriste strukturnim fondovima EU-a i Europskim fondom za strateška ulaganja za pomoć pri prijelazu s institucionalnih usluga na usluge koje pružaju obitelji i zajednice;

27. preporučuje državama članicama da se s institucionalne skrbi usmjere na stabilne udomiteljske sustave koji djecu i mlade bolje pripremaju na samostalan život i na kontinuitet u učenju ili na rad;

28. preporučuje državama članicama da razviju i primijene integrirane sustave zaštite djece kojima će se djeci pružiti zaštita od nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja i zanemarivanja tako da se zajamči suradnja svih nositelja dužnosti i dijelova sustava u svim sektorima i podjela odgovornosti među agencijama kako bi se izgradilo zaštićeno i osnažujuće okruženje za svu djecu;

29. apelira na države članice da provode politiku kojom se omogućuje otvaranje i održavanje pristojnih radnih mjesta te razvijanje sustava za osposobljavanje, unapređenje kvalifikacija i opcija kao što je rad na daljinu ili fleksibilno radno vrijeme kojima se roditeljima olakšava ulazak ili povratak na tržište rada nakon prekida u karijeri;

30. poziva institucije EU-a, agencije EU-a, tijela država članica i ostale dionike da razviju jasne uloge, odgovornosti, redovit dijalog i procedure u situacijama kada je potrebno zaštititi djecu u međugraničnim slučajevima;

31. preporučuje državama članicama da svoj djeci zajamče pristup besplatnom, uključivom i kvalitetnom javnom obrazovanju za svaku dob, uključujući obrazovanje i skrb u ranom djetinjstvu, te formalno i neformalno obrazovanje, kojima se promiče njihov emocionalni, socijalni, kognitivni i tjelesni razvoj, da odrede odgovarajući omjer broja odgajatelja i djece te promiču socijalnu raznolikost u obrazovanju kako bi se omogućila sigurnost i dobrobit djece te zajamčilo da sva djeca imaju pristup uključivom visokokvalitetnom obrazovanju čime bi se postigao maksimalan utjecaj obrazovnog sustava na jednake prilike i prekidanje začaranog kruga siromaštva;

32. apelira na države članice da povećaju kvalitetu dostupnih obrazovnih usluga tako da primjenjuju individualan pristup i promiču suradnju među učiteljima, socijalnim radnicima i roditeljima kako bi se spriječilo djecu i mlade da napuste školovanje;

33. poziva države članice da pozornost posebno posvete razvoju pristupačnog i lako dostupnog obrazovanja i skrbi u ranom djetinjstvu, na koje treba gledati kao na socijalno ulaganje usmjereno na rješavanje problema nejednakosti i izazova s kojima se osobito suočavaju djeca iz ugroženih obitelji te da osvijeste roditelje o dobrobitima koji proizlaze iz aktivnog sudjelovanja u programima obrazovanja i skrbi u ranom djetinjstvu;

34. poziva države članice da promiču uključivo školovanje koje bi trebalo uključivati ne samo veći broj učitelja za djecu s posebnim obrazovnim potrebama, već i njihovo integriranje u redovne razrede;

35. apelira na države članice da djeci iz svih društvenih skupina omoguće univerzalan i jednak pristup jaslicama i predškolskim ustanovama;

36. poziva države članice da promiču puno sudjelovanje sve djece u školskim aktivnostima tako da siromašnoj djeci ili djeci kojoj prijeti siromaštvo omoguće besplatne osnovne školske potrepštine, hranjive školske obroke i odgovarajući školski prijevoz, da povećaju učinkovitost postojećih javnih ulaganja u taj sektor i da se učinkovitije bore protiv prenošenja siromaštva s generacije na generaciju;

37. poziva države članice da zajamče univerzalnu, javno dostupnu, besplatnu i kvalitetnu zdravstvenu skrb u pogledu prevencije, programa imunizacije i primarne skrbi te pristupa dijagnostici, liječenju i rehabilitaciji, te da omoguće djeci govornu terapiju i psihoterapiju, da zajamče pravo žena na spolno i reproduktivno zdravlje pružanjem zdravstvene skrbi za dojenčad, njegu roditelja i kućne posjete prije i poslije porođaja, osobito u slučaju prijevremenog porođaja, te pristup obiteljskom liječniku, medicinskoj sestri, stomatologu, službama za obiteljsko savjetovanje i stručnjacima za mentalno zdravlje za svu djecu i njihove obitelji; poziva države članice i Komisiju da te aspekte integrira u strategije javnog zdravlja na nacionalnim razinama i na razini EU-a;

38. preporučuje državama članicama da pruže potrebnu podršku kako bi se svojoj djeci zajamčilo pravo na kulturu, sport i razonodu, pristup otvorenim prostorima i zdravo okruženje, s naglaskom na jamčenju jednakog pristupa i jednake kvalitete za siromašnu djecu, djecu u zabačenim područjima, djecu s invaliditetom, djecu koja pripadaju nacionalnim, etničkim, vjerskim, jezičnim ili migrantskim manjinama, djecu koja se sele unutar EU-a bez obzira na njihovu nacionalnost i ostavljenu djecu; podsjeća na pravo na igru, koje je ustanovljeno u Konvenciji UN-a o pravima djeteta;

39. naglašava da je potrebno poboljšati zaštitu djece pogođene siromaštvom i socijalnom isključenosti od obiteljskog nasilja;

40. poziva države članice, a osobite one u kojima je socijalna nejednakost izraženija, da ojačaju socijalna prava i pristup uslugama i socijalnoj zaštiti, koje država mora jamčiti, povećanjem broja zaposlenika i stručnjaka u službama socijalne skrbi koji rade s djecom i njihovim obiteljima te u njihovom interesu, te povećanjem medicinske, psihološke i socijalne skrbi, usmjeravajući je na one najpotrebitije, osobito djecu, u skladu s pristupom rane intervencije;

41. preporučuje državama članicama da uspostave mehanizme kojima se promiče i jamči sudjelovanje djece u donošenju odluka koje utječu na njihov život te kojima se djeci daje prilika i poticaj da izraze informirana stajališta, pri čemu treba zajamčiti da ta stajališta nose odgovarajuću težinu i da se odražavaju u glavnim odlukama koje se tiču djece;

42. prepoznaje ulogu civilnog društva, uključujući organizacija koja promiču prava djece i organizacija za borbu protiv siromaštva, u jamčenju usklađenosti politika EU-a te poziva na snažniji civilni dijalog o prevenciji i rješavanju problema siromaštva djece u državama članicama;

43. apelira na Komisiju da kao prioritete izričito odredi stopu ranog napuštanja školovanja i borbu protiv siromaštva djece;

44. poziva države članice i Komisiju da aktivno sudjeluju u borbi protiv krijumčarenja djece u svrhu bilo kakvog oblika iskorištavanja, uključujući za rad, prisilni brak, nezakonito usvajanje, nezakonite aktivnosti ili seksualno iskorištavanje;

45. poziva Komisiju i države članice da podupru funkcioniranje europskih i transnacionalnih mreža za borbu protiv siromaštva i isključenosti djece i mladih; upozorava na to da je posebno potrebno poduprijeti povezivanje najzabačenijih i najugroženijih regija s tim mrežama i institucijama;

46. smatra da je pravo na besplatne i univerzalne obrazovne sustave i sustave zdravstvene i socijalne skrbi osnovni uvjet za borbu protiv siromaštva, osobito kod djece; imajući taj cilj na umu, poziva Komisiju i države članice da, s obzirom na slabljenje javnih službi, uvedu jamstvo za djecu, tako da svako dijete pogođeno siromaštvom može imati pristup besplatnoj zdravstvenoj skrbi, besplatnom obrazovanju, besplatnoj skrbi za djecu, pristojnom smještaju i odgovarajućoj prehrani u sklopu europskog integriranog plana za borbu protiv siromaštva djece, uključujući Jamstvo za djecu i programe kojima se roditeljima pruža podrška i prilika da izađu iz situacije socijalne isključenosti i integriraju se na tržište rada;

47. poziva države članice da preko svojih općina podupiru lokalne centre koji pružaju podršku djeci i njihovim obiteljima, osobito u zajednicama i/ili područjima koja su najviše pogođena problemom siromaštva djece, u sklopu kojih se pruža ne samo pravna pomoć i/ili savjeti, savjeti za roditelje i podrška u vezi sa školom, već i, između ostalog, obrazovanje i smjernice za zdrav način života i sigurno korištenje internetom;

2015. studeni 24

48. preporučuje Komisiji i državama članicama da razviju statističke metode s višedimenzionalnim pokazateljima, iskazanim po dobi, spolu i određenim ugroženim skupinama, kojima se mjeri siromaštvo, socijalna isključenost, nejednakosti, diskriminacija i dobrobit djeteta (dohodak roditelja, pristup visokokvalitetnim javnim uslugama, uključenost u društvene i kulturne aktivnosti, pristup odgovarajućim formalnim i neformalnim obrazovnim uslugama, izloženost fizičkim opasnostima, sigurnost, stabilno obiteljsko okruženje te stupanj zadovoljstva životom) kako bi se razvile politike temeljene na podacima i uzela u obzir ograničenja mjerenja relativnog siromaštva te rad UNDP-a, UNICEF-a i OECD-a i Podskupine za pokazatelje Odbora za socijalnu zaštitu, izlazeći iz okvira pokazatelja AROPE (rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti); poziva Komisiju i države članice da izrade odgovore na temelju sveobuhvatnog pristupa te da u potpunosti iskoriste podatke prikupljene u sklopu inicijativa kao što je Analiza preklapanja višestruke uskraćenosti (Multi-Overlapping Deprivation Analysis; MODA) koju je razvio UNICEF; ističe da bi trebalo razviti daljnje pokazatelje kako bi se poboljšalo ocjenjivanje kvalitete usluga, povezanih ishoda i pristupa uslugama, npr. u odnosu na socioekonomski status i podrijetlo roditelja (migranti ili manjina), spol, invaliditet i geografske aspekte;

49. poziva Europski gospodarski i socijalni odbor i Odbor regija da sastave mišljenja o ulaganju u djecu;

50. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te državama članicama.

P8_TA(2015)0402

Kohezijska politika i marginalizirane zajednice**Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o kohezijskoj politici i marginaliziranim zajednicama (2014/2247(INI))**

(2017/C 366/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članke 151., 153., 162. te članke od 174. do 176. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Povelju EU-a o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, osobito Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (ECHR) i povezanu sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava, Europsku socijalnu povelju i povezane preporuke Europskog odbora za socijalna prava te Okvirnu konvenciju Vijeća Europe za zaštitu nacionalnih manjina,
- uzimajući u obzir Deklaraciju Ujedinjenih naroda o pravima autohtonih naroda,
- uzimajući u obzir Konvenciju Međunarodne organizacije rada (ILO) o autohtonim i plemenskim narodima u neovisnim zemljama,
- uzimajući u obzir direktive EU-a o nediskriminaciji, članak 14. Europske konvencije o ljudskim pravima i Protokol br. 12. te konvencije,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda od 5. siječnja 2011. o pravima osoba s invaliditetom,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 ⁽¹⁾ (dalje u tekstu „Uredba o zajedničkim odredbama”),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 437/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1080/2006 o Europskom fondu za regionalni razvoj vezano za prihvatljivost intervencija na stambenim jedinicama u korist marginaliziranih zajednica ⁽³⁾,

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 289.⁽³⁾ SL L 132, 29.5.2010., str. 1.

2015. studeni 24

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom socijalnom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1081/2006 ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1381/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavi programa o pravima, jednakosti i građanstvu za razdoblje 2014. – 2020. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 223/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o Fondu europske pomoći za najpotrebitije ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Delegiranu uredbu Komisije (EU) br. 240/2014 od 7. siječnja 2014. o Europskom kodeksu ponašanja za partnerstvo u okviru Europskih strukturnih i investicijskih fondova ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. veljače 2014. o sedmom i osmom izvješću Europske komisije o napretku na području kohezijske politike EU-a i strateškom izvješću iz 2013. o provedbi programa za razdoblje 2007. – 2013. ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. prosinca 2013. o napretku u provedbi nacionalnih strategija za integraciju Roma ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. lipnja 2013. o socijalnom stanovanju u Europskoj uniji ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. ožujka 2011. o strategiji EU-a za uključivanje Roma ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. svibnja 2010. o doprinosu kohezijske politike ostvarivanju ciljeva Lisabonske strategije i strategije EU-a do 2020. ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2009. o socijalnoj situaciji Roma i njihovom poboljšanom pristupu tržištu rada u EU-u ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir šesto izvješće Komisije o gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji od 23. srpnja 2014. naslovljeno „Ulaganje u radna mjesta i rast: promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije u Uniji”,
- uzimajući u obzir sažete tematske smjernice Komisije od 27. veljače 2014. o Romima i marginaliziranim zajednicama (9. tematski cilj – socijalna uključenost i siromaštvo),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 2. travnja 2014. naslovljenu „Izvješće o provedbi Okvira EU-a za nacionalne strategije integracije Roma” (COM(2014)0209),

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 470.

⁽²⁾ SL L 354, 28.12.2013., str. 62.

⁽³⁾ SL L 72, 12.3.2014., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 74, 14.3.2014., str. 1.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0132.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0594.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0246.

⁽⁸⁾ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 112.

⁽⁹⁾ SL C 161 E, 31.5.2011., str. 120.

⁽¹⁰⁾ SL C 87 E, 1.4.2010., str. 60.

2015. studeni 24

- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 21. svibnja 2012. naslovljenu „Nacionalne strategije integracije Roma: prvi korak prema provedbi okvira EU-a” (COM(2012)0226),
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 8. prosinca 2010. naslovljenu „Strategija Europske unije za regiju Podunavlja” (COM(2010)0715),
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 12. prosinca 2010. naslovljenu „Europska platforma za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti: europski okvir za socijalnu i teritorijalnu koheziju” (COM(2010)0758),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljenu „Europa 2020. – strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020),
 - uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 9. prosinca 2013. o djelotvornim mjerama integracije Roma u državama članicama ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir Komisijine „Smjernice o uporabi europskih strukturnih i investicijskih fondova za rješavanje problema obrazovne i prostorne segregacije (nacrt)” od 1. srpnja 2015.;
 - uzimajući u obzir pitanje za pisani odgovor Komisiji od 24. veljače 2015. o financijskim sredstvima namijenjenim marginaliziranim zajednicama (E-002782/2015),
 - uzimajući u obzir Mišljenje Odbora regija o „Strategijama integracije Roma” ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj i mišljenja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te mišljenja Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0314/2015),
- A. budući da je kohezijska politika usmjerena na poboljšanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije, smanjenje društvenih nejednakosti, uključujući smanjivanje i iskorjenjivanje siromaštva i isključenosti, što zahtijeva sprječavanje segregacije i promicanje ravnopravnog pristupa i mogućnosti za sve građane, uključujući najmarginaliziranije skupine, ali i skupine i pojedince svih dobi koji su suočeni sa siromaštvom i društvenom isključenošću te nemaju pristup obrazovanju, zapošljavanju, stanovanju i sustavu zdravstvene skrbi;
- B. budući da je cilj kohezijske politike, kako je definirana u Jedinstvenom europskom aktu iz 1986., smanjenje razlika među raznim regijama te zaostalosti regija u najnepovoljnijem položaju; budući da se Ugovorom o funkcioniranju Europske unije dodaje još jedan aspekt pojmu kohezije koji se odnosi na „gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju”;
- C. budući da cilj socijalne kohezije podrazumijeva sudjelovanje Europe u politikama za uključivanje marginaliziranih zajednica te se u sklopu njega od država članica zahtijeva da se koriste svojim ovlastima u tom pogledu, primjenjujući mjere potpore i djelujući u okviru transnacionalnih i nacionalnih programa suradnje;
- D. budući da su mogućnosti financiranja za marginalizirane zajednice 2010. uvrštene u Europski fond za regionalni razvoj (ERDF); budući da zakonodavni okvir za kohezijsku politiku za razdoblje od 2014. do 2020. uključuje strateški pristup;

⁽¹⁾ SL C 378, 24.12.2013., str. 1.

⁽²⁾ SL C 114, 15.4.2014., str. 73.

2015. studeni 24

- E. budući da se u Uredbi (EU) br. 1304/2013 navodi da od Europskog socijalnog fonda korist imaju ljudi, uključujući skupine u nepovoljnom položaju kao što su dugotrajno nezaposlene osobe, osobe s invaliditetom, migranti, etničke manjine, marginalizirane zajednice i ljudi svih dobni skupina kojima prijeti siromaštvo i socijalna isključenost;
- F. budući da će u programskom razdoblju 2014. – 2020. najmanje 23,1 % proračuna kohezijske politike biti dodijeljeno ulaganjima u okviru Europskog socijalnog fonda; budući da Europski fond za regionalni razvoj i Europski socijalni fond imaju specifičnu i ključnu ulogu te da je najmanje 20 % sredstava Europskog socijalnog fonda u svakoj državi članici dodijeljeno za poseban cilj promicanja socijalne uključenosti i borbe protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije, i prema tome predstavljaju ključno sredstvo u promicanju veće uključenosti marginaliziranih zajednica;
- G. budući da se u Uredbi (EU) br. 1303/2013 utvrđuju preduvjeti povezani s nediskriminiranjem, spolom i invaliditetom koje treba ispuniti ⁽¹⁾;
- H. budući da je šesto izvješće Komisije o gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji pokazalo da je gospodarska kriza povećala siromaštvo i socijalnu isključenost;
- I. budući da su gospodarska kriza i nastali proračunski rezovi te mjere štednje doveli do brojnih problema, koji su često rezultirali proračunskim poteškoćama za općine, što je dovelo do nepostojanja rješenja u pogledu pitanja marginaliziranih skupina te pokušaja poboljšanja njihove uključenosti i sprječavanja segregacije, s obzirom na to da takve politike uglavnom, a ponekad isključivo, ovise o financiranju iz europskih strukturnih i investicijskih fondova;
- J. budući da su posljedice gospodarske krize i rezovi u javnim službama doveli do pogoršanja položaja žena unutar marginaliziranih zajednica;
- K. budući da se žene iz marginaliziranih zajednica u većoj mjeri suočavaju s višestrukom diskriminacijom te da je njihova stopa zaposlenosti mnogo niža od stope zaposlenosti muškaraca iz istih zajednica te od one drugih žena;
- L. budući da su brojni javni i privatni akteri, uključujući predstavnike civilnog društva, uključeni na različitim razinama i sektorima te često imaju važnu ulogu u provedbi politika uključivanja, zbog čega je potreban usklađen i dobro koordiniran pristup;
- M. budući da trenutno na razini Europske unije ne postoji definicija marginalizirane zajednice; budući da je za razumijevanje izvješća potrebno prvo razumjeti marginalizaciju na temelju analize specifičnih značajki i karakteristika marginaliziranih skupina, u kojoj se uzimaju u obzir specifična situacija i potrebe, kao što su životni i radni uvjeti, ograničen pristup obrazovanju, sustavima zdravstvene skrbi i zapošljavanju, rani prekid školovanja, te strukturna i sustavna isključenost, te čiji je cilj osiguranje njihove učinkovite socioekonomske uključenosti;
- N. budući da Komisija nije dala definiciju marginaliziranih zajednica, ostavljajući državama članicama odgovornost da odluče o definiciji na temelju vlastitih nacionalnih pokazatelja; napominje, međutim, da se marginalizacija može utvrditi osvrtno na niz relevantnih pokazatelja poput socijalne isključenosti, visoke stope dugotrajne nezaposlenosti, niske stope obrazovanja, (izrazito) loših uvjeta stanovanja, visoke stope diskriminacije, prekomjernog izlaganja zdravstvenim rizicima i/ili nedostatka pristupa zdravstvenoj skrbi, tj. stanovništvo izloženo tim čimbenicima smatra se najranjivijim i najpotrebitijim;
- O. budući da je marginalizacija društveni fenomen u sklopu kojeg su pojedinci ili zajednice socijalno isključeni, sustavno ih se izdvaja iz društvenih i političkih procesa koji su ključni za njihovu društvenu integraciju ili im se priječi pristup tim

⁽¹⁾ II. dio Priloga XI. Uredbi (EU) br. 1303/2013.

procesima; budući da se izraz „marginalizirane zajednice” odnosi na razne skupine i pojedince, kao što su manjine, Romi, osobe s invaliditetom, osobe kojima prijeti opasnost od života ispod granice siromaštva ili već žive ispod te granice, migranti, izbjeglice i socijalno isključene skupine u društvu; budući da se rasizmom, patrijarhatom, homofobijom, ekonomskim nedostacima i ostalim diskriminirajućim čimbenicima doprinosi stvaranju slojeva nejednakosti i dinamike oslabljivanja položaja žena unutar marginaliziranih zajednica;

- P. budući da karakteristike zajedničke marginaliziranim zajednicama obuhvaćaju prostorne zajednice, poput marginaliziranih zajednica u ruralnim područjima ili siromašnim četvrtima, interesne zajednice, poput izbjeglica i tražitelja azila te etničkih i jezičnih manjina te osobe s invaliditetom, starije osobe, beskućnike i autohtono stanovništvo; budući da su različitim vrstama marginaliziranih zajednica zajedničke poteškoće i svi trpe razne oblike stigmatizacije i diskriminacije;
- Q. budući da je u Europi mnogo marginaliziranih skupina; budući da su među njima i Romi, najveća etnička manjina u Europi i jedna od najmarginaliziranijih zajednica, a taj se naziv različito shvaća u Europi;
- R. budući da bi se kohezijska politika trebala baviti marginaliziranim zajednicama i njihovom različitošću, uzimajući u obzir njihove specifične potrebe; budući da su za uključivanje marginaliziranih zajednica u mehanizme financiranja potrebni napori na svim razinama, uključujući dugoročni integriran i usklađen pristup, trajna rješenja, osnaživanje, nadogradnju na postojeće iskustvo i povećanje kapaciteta, među ostalim za žene i djevojčice u marginaliziranim zajednicama, prijelaz s institucionalne skrbi na skrb unutar zajednice u cilju okončanja segregacije i postizanja normalizacije;
- S. budući da je u okviru strategija europske kohezijske politike za osnaživanje žena u marginaliziranim zajednicama u obzir potrebno uzeti položaj starijih žena, žena s invaliditetom, njegovateljica i žena sa psihičkim poteškoćama;
- T. budući da su projekti utemeljeni na umjetnosti i kulturi, kojima se promiču međukulturna razmjena, osnaživanje sudionika, razvoj kreativnih i društvenih vještina i aktivno sudjelovanje u životu lokalne zajednice među najučinkovitijim sredstvima za rješavanje pitanja socijalne uključenosti i integracije;
- U. budući da je obrazovanje, i formalno i neformalno, ključno za prevladavanje marginalizacije i višestruke diskriminacije u smislu započinjanja dijaloga, otvorenosti i razumijevanja među zajednicama te u smislu osnaživanja marginaliziranih zajednica; budući da se ne smije zaboraviti rodna perspektiva u obrazovanju i njezina uloga u poboljšanju položaja žena i djevojaka u marginaliziranim zajednicama;

Opća načela

1. podsjeća da postoji hitna potreba za rješavanjem pitanja marginaliziranih zajednica; naglašava važnu ulogu kohezijske politike u pružanju podrške njihovoj gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj uključenosti;
2. podsjeća da su marginalizirane zajednice postale središte mjera kohezijske politike zbog rastuće zabrinutosti zbog socijalne isključenosti i angažiranosti na njezinu suzbijanju, između ostalog zbog situacije u kojoj se nalaze Romi i dugotrajne potrebe da se njihovi životni uvjeti poboljšaju;
3. poziva Komisiju da pruži smjernice za definiciju marginaliziranih zajednica navodeći skup značajki i karakteristika marginaliziranih skupina, uzimajući u obzir specifičnu situaciju, izazove i potrebe svake potencijalne ciljne skupine radi promicanja njihove socioekonomske uključenosti te uključivanja predstavnika tih zajednica; ističe da bi takve smjernice još više povećale učinkovitost kohezijske politike jačajući gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu povezanost u cijeloj Europskoj uniji;

2015. studeni 24

4. pozdravlja činjenicu da su zakonodavnim okvirom za kohezijsku politiku za razdoblje od 2014. do 2020. uvedeni novi elementi kojima se ojačava prvotni pristup proširenjem opsega mogućnosti financiranja te uvođenjem mehanizama kojima će se jamčiti da je potpora marginaliziranim zajednicama u skladu s europskim vrijednostima i ciljevima te da se njome u obzir uzima potreba uključivanja tih skupina u cjelokupni postupak;

5. poziva Komisiju da dostavi detaljne informacije o iskorištavanju mogućnosti financiranja namijenjenih marginaliziranim zajednicama; zahtijeva da se provede analiza koja bi omogućila donošenje primjerenih zaključaka i određivanje prepreka daljnjem iskorištavanju sredstava ili postizanju najboljih mogućih rezultata;

6. poziva Komisiju da prati stvarnu primjenu europskog kodeksa ponašanja u pogledu načela partnerstva i sudjelovanja civilnog društva; podsjeća da se horizontalna načela u Uredbi o zajedničkim odredbama, koja obuhvaćaju temeljna prava poput promicanja jednakih mogućnosti, sprječavanja diskriminacije i promicanja održivog razvoja, moraju primjenjivati tijekom pripreme i provedbe programa u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova; podsjeća da se svim aktivnostima država članica, koje se financiraju sredstvima kohezijske politike EU-a, trebaju poštovati načela temeljnih prava te one nipošto ne smiju doprinijeti segregaciji;

7. ističe da su jednake mogućnosti i nediskriminacija sadržane u propisima europskih strukturnih i investicijskih fondova o financiranju kako bi se iskorijenili sustavni uzroci nejednakosti, bilo da su oni ekonomski, socijalni ili utemeljeni na spolu, kao i dostupnost kulture i obrazovanja; naglašava da bi razumijevanje sustavne ksenofobije i rasizma i podizanje razine svijesti o njima trebali biti ključna pitanja pri analizi uzroka isključenosti;

8. podsjeća da ravnopravnost žena i muškaraca predstavlja načelo koje se u kohezijskoj politici primjenjuje horizontalno; žali zbog višestruke diskriminacije s kojom se suočavaju posebno žene, migranti i osobe s invaliditetom u marginaliziranim zajednicama;

9. ističe da se u provedbi kohezijske politike moraju riješiti ključni problemi siromaštva i isključenosti mladih i djece, odraslih i osoba s invaliditetom, uključujući prijelaz s institucionalne skrbi na skrb unutar zajednice; apelira na dotične države članice da u tu svrhu poduzmu odgovarajuće korake i mjere za razvoj i provedbu strategija, primjenjujući integrirani pristup;

10. ističe da se u razvoju politika namijenjenih specifičnoj ciljanoj publici, slijedeći načelo „eksplicitne, ali ne isključive usmjerenosti”, mora paziti da se ne isključe druge skupine u sličnim socioekonomskim okolnostima te da se ne izazovu obrambene reakcije; naglašava da je to načelo prvi korak u prepoznavanju potrebe da se obrati pozornost na neke od najosjetljivijih i najmarginaliziranijih zajednica i pojedinaca;

11. naglašava da su za jamčenje uključenosti marginaliziranih zajednica potrebne odgovorne, transparentne i demokratske strukture za borbu protiv korupcije i neovlaštenog korištenja financijskim sredstvima;

12. smatra da je pristup javnim uslugama jedan od ključnih ciljeva u rješavanju pitanja uključenosti marginaliziranih skupina; poziva države članice da poboljšaju pružanje prilagođenog informativnog materijala o zdravlju te razvoj strategija za prevenciju bolesti i inicijativa zajednice na području zdravlja u marginaliziranim zajednicama; poziva na stvaranje specijaliziranih struktura, poput centra za razmjenu informacija o pristupu zdravstvenoj skrbi, tržištu rada i obrazovanju; zahtijeva da se poduzmu mjere kako bi se prešlo s pristupa utemeljenog na potražnji na pristup utemeljen na srdačnoj usluzi;

13. poziva na bolju koordinaciju i jaču povezanost nacionalnih strategija za marginalizirane zajednice s kohezijskom politikom, uključujući nacionalne strategije za uključivanje Roma, nacionalne strategije za smanjenje siromaštva, strategije za uključivanje drugih marginaliziranih ili siromašnijih zajednica te strategije za jednakost spolova;

14. poziva države članice i Komisiju da djecu smatraju prioritetom prilikom provedbe Okvira EU-a za nacionalne strategije integracije Roma i ponavlja da je važno promicati jednak pristup stanovanju, zdravstvenoj skrbi, obrazovanju i dostojnim uvjetima života za romsku djecu;

15. poziva države članice i lokalne vlasti da potiču upotrebu sredstava Europskog socijalnog fonda za potporu neformalnom učenju i projektima cjeloživotnog učenja, kao i za potporu projektima temeljenima na kulturi, kako bi se postigli ciljevi ulaganja u nove vještine za inovacije i borbu protiv nezaposlenosti, siromaštva i socijalne isključenosti;

16. imajući na umu rastuće regionalne razlike, demografske izazove i stanje s kojim je suočen sve veći broj mladih koji su napustili ili trenutno planiraju napustiti svoju zemlju, podsjeća da je u proračunskom ciklusu za 2014. – 2020. dostupno manje sredstava namijenjenih kohezijskoj politici; vjeruje da kohezijska politika i dalje ima potencijal da doprinese poslu koji je već u zamahu u državama članicama i da će usredotočivanjem na poboljšanje mogućnosti za zapošljavanje, sudjelovanje u društvu i ulaganje u vještine, posebno u najpotrebitijim regijama, kohezijska politika rezultirati, između ostalog, većom socijalnom uključenosti i smanjenjem siromaštva, omogućavanjem odgovarajuće razine fleksibilnosti kojom se državama članicama omogućava provedba individualizirane pomoći u skladu s lokalnim potrebama te jamči da se sredstva koriste u područjima u kojima je nezaposlenost najveća i u kojima su ona najpotrebnija;

17. poziva Komisiju da zajamči da države članice poštuju ta načela tijekom provedbe operativnih programa; poziva Komisiju da u izvješća uključi svoje analize, uključujući i izvješća o nacionalnim strategijama za integraciju Roma;

18. naglašava da su proračunski rezovi za javne usluge u nekim državama članicama tijekom krize doveli do povećane nezaposlenosti, manjka socijalne sigurnosti, teške situacije u pogledu stanovanja te zdravstvenih problema; poziva države članice na učinkovitije korištenje Europskim socijalnim fondom u cilju poboljšanja kvalitete i jednakog pristupa marginaliziranih zajednica javnim uslugama i borbe protiv svih oblika diskriminacije.

19. poziva na to da se pri oblikovanju mjera koje se financiraju sredstvima iz kohezijskih fondova u obzir uzme perspektiva ljudskih prava te naglašava da se kulturna, gospodarska i socijalna prava trebaju ugraditi u politike namijenjene priznavanju žena iz marginaliziranih zajednica kao punopravnih aktivnih građanki i da bi se pri oblikovanju svih mjera i politika izričito trebalo spomenuti pitanje otvorenog i prikrivenog rasizma;

Priprema programa

20. naglašava da načelo partnerstva mora voditi do sudjelovanja na svim razinama te da su ga države članice obvezne zaista i primjenjivati; naglašava važnost primjene kodeksa ponašanja za partnerstvo u cilju jamčenja ravnopravnog sudjelovanja i zastupljenosti partnera, s time da bi se posebna pozornost trebala posvetiti uključivanju marginaliziranih zajednicama kako bi se u obzir uzele njihove specifične okolnosti i potencijalni izazovi s kojima se suočavaju pri doprinosu održivosti partnerstva; izražava zabrinutost zbog lošeg pridržavanja obveze uključivanja partnera u skladu s odgovarajućim načelima uspostavljenima u Uredbi o zajedničkim odredbama i Europskom kodeksu ponašanja za partnerstvo; potiče Komisiju i države članice da zajamče sudjelovanje partnera, uključujući one kojih se to najviše tiče, te da uvedu sustav poticaja i razmjene najboljih praksi, uključujući specifičnu potporu rukovodećim tijelima i korisnicima koji postižu osobito dobre rezultate u tom području;

21. žali zbog činjenice da je Komisija prihvatila sporazume o partnerstvu koji ne uključuju marginalizirane zajednice u dovoljnoj mjeri; traži od Komisije da poduzme mjere kako bi se olakšalo uključivanje marginaliziranih zajednica u pripremu, provedbu i procjenjivanje projekata kao alata za osnaživanje zajednica čiji su interesi posrijedi; predlaže da se u sklopu Europskog semestra iznesu preporuke kao primjereno sredstvo za promicanje mjera koje bi države članice trebale poduzeti;

22. poziva države članice da što prije počnu djelovati u skladu s preporukama o socijalnom uključivanju marginaliziranih zajednica osmišljenima za svaku zemlju zasebno, a Komisiju da to pobliže prati;

2015. studeni 24

23. pozdravlja činjenicu da neke države članice, uključujući one koje dobivaju preporuke, odabiru socioekonomsku integraciju marginaliziranih zajednica kao investicijski prioritet svojih operativnih programa; upozorava, međutim, da se isto mora učiniti u područjima poput obrazovanja i zapošljavanja;

24. poziva države članice da u potpunosti koriste fondove; naglašava da se potrebno posebno usmjeriti na mjere financiranja koje obuhvaćaju više od ciljanih aktivnosti u sklopu tematskog cilja socijalne uključenosti te borbe protiv siromaštva i bilo kojeg oblika diskriminacije, dajući prednost integriranom i sustavnom pristupu;

25. smatra da upravljanje na više razina i koordinacija imaju važnu ulogu; ističe da je sudjelovanje lokalnih zajednica i lokalnih dionika nužno ako se želi doprijeti do ciljane skupine, a to zahtijeva najveću moguću prostornu blizinu;

Provedba programa

26. ističe važnost integriranog pristupa; smatra da bi se fondovi trebali iskorištavati na integriraniji način, uključujući u sklopu programa koji se financiraju iz više fondova, lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice, integriranih teritorijalnih ulaganja i unakrsnog financiranja u skladu s člankom 98. stavkom 2. Uredbe o zajedničkim odredbama te da bi se trebala postići sinergija s drugim instrumentima financiranja na razini EU-a i nacionalnoj razini; poziva dotične uprave i tijela da streme aktivnoj suradnji na svima razinama, uključujući prekograničnoj;

27. primjećuje da se unakrsno financiranje trenutačno upotrebljava ograničeno, što može donekle biti prouzročeno složenošću propisa iz članka 98. stavka 2. Uredbe o zajedničkim odredbama; smatra da bi povećana fleksibilnost propisa za unakrsno financiranje, osobito u pogledu marginaliziranih zajednica, mogla povećati učinkovitost projekata i pružiti znatnu dodanu vrijednost njihovu utjecaju; stoga poziva Komisiju da provede analizu primjene i razine upotrebe unakrsnog financiranja;

28. napominje da marginalizirane zajednice često žive u dijelovima grada u nepovoljnom položaju; naglašava važnost istinske provedbe programa urbane obnove za zanemarena susjedstva kojima se kombiniraju integrirani pristup i pristup utemeljen na konkretnim područjima i partnerstva, rješavaju gospodarski, socijalni i teritorijalni izazovi i unapređuje urbani okoliš, a također su usmjereni na povećanje povezanosti radi pružanja boljeg pristupa zajednicama; smatra da bi se budućim programom EU-a za gradove trebali na odgovarajući način razmotriti ključni izazovi i potrebe marginaliziranih zajednica u urbanim područjima kako bi se učinkovito spriječilo stvaranje geta i uspješno suzbijala segregacija, siromaštvo i socijalna isključenost;

29. skreće pozornost na specifične potrebe s kojima se suočavaju marginalizirane zajednice koje žive u ruralnim, planinskim i izoliranim područjima, uključujući izazove u pogledu povezanosti, mobilnosti i pristupa uslugama, ali i u pogledu kulturnih i društvenih mogućnosti; ističe važnost boljeg povezivanja regija; također primjećuje da su ljudi u prekograničnim područjima često izloženi marginalizaciji zbog svojeg zemljopisnog položaja i da bi se to više trebalo uzeti u obzir pri oblikovanju kohezijske politike, osobito u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”;

30. naglašava da je potrebno povećati kapacitete dionika, uključujući javne službe, uprave i tijela civilnog društva kako bi se osnažile zajednice, osobito tako da im se omogući veći udio u donošenju politika; poziva na korištenje ciljanim uslugama tehničke pomoći i financijskim sredstvima u tu svrhu;

31. poziva Komisiju da ponudi tehničku potporu potrebnu kako bi se poboljšao administrativni kapacitet tijela uključenih u upravljanje strukturnim fondovima te poziva države članice da daju savjete i pruže administrativnu pomoć, na primjer organizacijom osposobljavanja i pružanjem pomoći u pogledu zahtjeva za potporu i objašnjenja, kako bi se marginaliziranim zajednicama poput Roma olakšalo da dođu do informacija o europskim i nacionalnim programima financiranja kojima se podupire poduzetništvo i zapošljavanje i da predaju relevantne prijave;

32. ističe da socijalni partneri moraju imati pristup tehničkoj pomoći kako bi ojačali svoje kapacitete, ali i kako bi se zajamčila njihova koordinacija i zastupljenost u *ad hoc* odborima koji definiraju i provode operativne programe;

33. ističe da bi Komisija, u partnerstvu s predstavnicima marginaliziranih zajednica te nakon davanja smjernica o definiciji marginaliziranih zajednica, trebala uspostaviti *ad hoc* stručnu skupinu za savjetovanje i promicati odgovarajuće osposobljavanje za administrativno osoblje kako bi se pružilo specifično znanje o poteškoćama s kojima se suočavaju marginalizirane zajednice te suzbile diskriminatorne prakse u cilju poticanja uključivanja konstruktivnim i djelotvornim dijalogom te provedbe i praćenja projekata povezanih s marginaliziranim zajednicama koji se financiraju sredstvima EU-a na integrirani i djelotvoran način, čime bi se maksimalno povećao njihov utjecaj;

34. smatra da je od temeljne važnosti uključiti tijela za jednakost, organizacije žena i žene iz marginaliziranih zajednica u postupak donošenja odluka o raspodjeli, upotrebi, primjeni i praćenju upotrebe financijskih sredstava na svim razinama, od lokalnih i regionalnih tijela pa sve do država članica i europskih institucija te također smatra da bi praćenje i ocjenjivanje provedenih programa trebali biti ključni postupci pri poboljšanju sudjelovanja žena iz marginaliziranih zajednica;

35. primjećuje pristup u sklopu kojeg se podrazumijeva da sve strateške i operativne političke formalnosti, uključujući dostatne administrativne i institucijske kapacitete, moraju biti ugovorene prije samih ulaganja; potiče Komisiju da temeljito nadzire ispunjavanje tih uvjeta i da zajamči da će države članice poduzeti dodatne mjere, posebno u području promicanja uključenosti te borbe protiv siromaštva i diskriminacije;

Nadzor i preporuke

36. ističe da projekti koji se financiraju iz fondova EU-a moraju biti dugoročnog karaktera kako bi bili učinkoviti i da fondovi moraju poduprijeti ulaganje u stvarne potrebe korisnika s mehanizmima kojima će se jamčiti da se dopre do ciljanih skupina te da se razmotre isključenje i marginalizacija; poziva na provedbu kvalitativne procjene i uspostavu mehanizama za praćenje; poziva Komisiju da uspostavi proaktivan i participativan mehanizam praćenja mjera država članica u pogledu postupka planiranja i procjene financiranja koji se upotrebljavaju za marginalizirane zajednice;

37. ističe da su stambena isključenost, beskućništvo, isključenost iz obrazovanja i nezaposlenost često ključni elementi marginalizacije; stoga naglašava važnost integriranog stanovanja i djelovanja u obrazovanju i zapošljavanju u korist marginaliziranih skupina;

38. imajući na umu da su nedavnu gospodarsku i financijsku krizu posebno osjetile marginalizirane skupine koje su izložnije riziku od gubitka zaposlenja pri turbulencijama na tržištu rada, podsjeća da su obrazovanje i zaposlenje najbolji način za izlazak iz siromaštva i da bi stoga integriranje marginaliziranih skupina u društvo i na tržište rada trebao biti prioritet; sa zabrinutošću napominje da su članovi marginaliziranih skupina često isključeni iz društva i da su izloženi diskriminaciji pa su, shodno tome, suočeni s preprekama pristupanju visokokvalitetnom obrazovanju, zaposlenju, zdravstvenoj skrbi, prijevozu, informacijama i uslugama općenito, što je složen problem koji se treba riješiti na pravi način komplementarnom upotrebom i učinkovitom kombinacijom europskih strukturnih i investicijskih fondova i nacionalnih resursa; sukladno tome ističe da je potrebno uložiti posebne napore u pogledu postojećih programa EU-a kao što su Inicijativa za zapošljavanje mladih, Erasmus+ i Kreativna Europa u cilju dopiranja do članova marginaliziranih zajednica, uz redovno nadgledanje uspješnosti te suradnje kako bi se prekinuo ciklus siromaštva i marginalizacije te potaknule stručne vještine i kvalifikacije tih ljudi;

39. poziva na korištenje sredstvima u cilju poboljšanja životnih uvjeta žena u marginaliziranim zajednicama i pojednostavljenja njihovog pristupa visokokvalitetnom i stabilnom obrazovanju, smještaju, zdravstvenoj skrbi, zapošljavanju, ustanovama za čuvanje djece, socijalnim uslugama, službama za pomoć žrtvama i pravosuđu;

2015. studeni 24

40. naglašava da je predstavnike marginaliziranih zajednica potrebno aktivno uključiti u nadzor te im omogućiti punopravno sudjelovanje u njemu; ističe da se moglo steći znatno iskustvo na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini; naglašava da je potrebno širiti najbolje prakse i iz njih izvući korist; poziva Komisiju i države članice da provedu analizu svih postojećih najboljih praksi, uključujući inovativne prakse koje se odnose na uključivanje marginaliziranih skupina i pojedinaca u društvo i da potaknu aktivnosti umrežavanja, uključujući među socijalnim radnicima, osobama koje rade s mladima i zajednicom, kao i akademskim građanima i znanstvenim istraživačima; ističe da je potrebno izraditi mrežnu platformu na razini EU-a koja će olakšati razmjenu najboljih praksi i zajedničko rješavanje problema, a koja bi također mogla poslužiti kao instrument e-učenja za razvoj sposobnosti;

41. poziva Komisiju da u svojem godišnjem dijalogu s organizacijama koje predstavljaju partnere obuhvati kohezijsku politiku i marginalizirane zajednice, pritom jamčeći sudjelovanje predstavnika marginaliziranih zajednica i omogućavajući raspravu utemeljenu na kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi;

42. ističe da na svjesnost o strukturalnoj i sustavnoj uključenosti ne poziva samo društvo kao cjelina, već je ona od temeljne važnosti za rad donositelja odluka i dionika na svim administrativnim razinama kao i za druga uključena javna tijela; poziva sve javne dionike i ustanove za osposobljavanje da provedu detaljnu analizu uzroka diskriminacije i marginalizacije te da podižu razinu svijesti o činjenici da se ksenofobija i rasizam te sve vrste marginalizacije koje dovode do sustavnog isključivanja, uključujući antiromsko raspoloženje, moraju iskorijeniti; poziva Komisiju da strogo provodi i nadgleda poštovanje zakonodavstva EU-a o diskriminaciji; poziva javne službe za zapošljavanje na pružanje visokokvalitetnih i prilagođenih usluga klijentima;

43. ističe potrebu za dvojnim pristupom pomaganju marginaliziranim skupinama i njihovoj integraciji, što bi trebalo provoditi izravno u suradnji s pogođenim pojedincima osiguravanjem obrazovanja, uključujući obrazovne ustanove, osposobljavanje, stručno usmjeravanje i mogućnosti zapošljavanja, te u suradnji s lokalnom zajednicom i vlastima kako bi se poboljšala i/ili promijenila javna percepcija osvješćivanjem o učincima predrasuda, poboljšanjem javnih usluga i prilagodbom socijalnih sustava;

44. naglašava da je obrazovanje temeljno pravo utvrđeno Ugovorom o Europskoj uniji; naglašava da je jamčenje jednakog pristupa visokokvalitetnom obrazovanju za sve članove društva ključno kako bi se prekinuo ciklus socijalne isključenosti; smatra da su formalno, izvanškolsko i neformalno obrazovanje, koja odlikuje učenje o raznolikosti, prvi korak prema pravoj političkoj, ekonomskoj i socijalnoj integraciji marginaliziranih zajednica; ističe potrebu da se provedbu programi, projekti i aktivnosti potpore namijenjeni marginaliziranim skupinama radi osiguranja predškolskog obrazovanja, da se podupre potreba za formalnim obrazovanjem, ali i ponude mogućnosti za druge oblike obrazovanja, ako i cjeloživotnog učenja, posebno u području strukovnog osposobljavanja i informacijskih i komunikacijskih tehnologija te da se poboljša pristup medijima također u cilju osnaživanja žena i djevojaka u marginaliziranim zajednicama,

45. poziva države članice te regionalne i lokalne vlasti da potiču upotrebu Europskog fonda za regionalni razvoj za potporu malim i srednjim poduzetnicima i socijalnim poduzećima koja uključuju marginalizirane zajednice i korisna su im; ističe potrebu da se podupiru aktivnosti namijenjene marginaliziranim zajednicama kako bi se omogućila pomoć i stvorili uvjeti za mikropoduzetništvo, čime bi se očuvali različiti načini poslovanja;

46. ističe da će brojni sektori u bliskoj budućnosti proći kroz proces znatne preobrazbe, djelomično zbog šire uporabe internetskih alata i rješenja; ističe da će se zbog toga niskokvalificirani i srednjekvalificirani radnici naći pod pritiskom, što će posebice imati utjecaja na članove marginaliziranih zajednica s obzirom na to da trenutno uglavnom oni pronalaze posao u tim sektorima; naglašava da je pristup cjenovno prihvatljivom osposobljavanju i uslugama za sve u području novih tehnologija i sektora važan, prije svega u pogledu mogućnosti u digitalnom sektoru i zelenom gospodarstvu, i to posebno za skupine u najnepovoljnijem položaju; ističe važnost mikro i malih poduzeća u održavanju zaposlenosti u ruralnim područjima te stoga poziva da se veća pozornost posveti jamčenju pristupa financiranju za ta poduzeća;

47. ističe važnost osnaživanja žena u marginaliziranim zajednicama poticanjem poduzetnica i aktivnog sudjelovanja žena u tim zajednicama;
48. naglašava da socijalno poduzetništvo, zadruge te uzajamna društva i alternativna poduzeća mogu imati važnu ulogu u osnaživanju žena u marginaliziranim zajednicama; preporučuje da se sredstvima iz kohezijskih fondova, posebno iz Europskog socijalnog fonda, pruži potpora ulaganjima u to područje sa snažnom rodnom perspektivom;
49. poziva Komisiju da analizira ograničenja aktualnih kriterija za dodjelu sredstava u pogledu određivanja potpore u sklopu fondova kohezijske politike koji se temelje na BDP-u, uz bolju upotrebu dostupnih pokazatelja, kao što su podaci Eurostata EU-SILC o dohotku i životnim uvjetima, kojima se mogu utvrditi izolirana područja siromaštva i socijalne ugroženosti na teritoriju Unije kako bi se potpora EU-a bolje usmjerila marginaliziranim zajednicama;
50. ističe da se u političkoj debati unutar EU-a marginalizirane zajednice često tendenciozno iskorištavaju u političke svrhe i da je zbog toga potrebna temeljita analiza strukturne isključenosti i u sporazumima o partnerstvu i u raznim operativnim programima; poziva Komisiju da pruži povezane, dosljedne i jasne smjernice za razvoj, provedbu i vođenje projekata povezanih s marginaliziranim zajednicama koji se financiraju sredstvima EU-a, uključujući temeljitu analizu, primjere najbolje prakse i političke preporuke, kako bi se zajamčilo uključivanje marginaliziranih zajednica u fondove EU-a s obzirom na predstojeće programsko razdoblje;
51. poziva na uključivanje rodne perspektive i međupodručne analize u sve inicijative, programe, mjere i financijske aranžmane na području integracije i socijalne uključenosti koji se financiraju sredstvima EU-a kako bi se bolje odgovorilo na specifične potrebe žena u marginaliziranim zajednicama i kako bi se bolje saslušalo stavove i perspektive žena u različitim strukturnim položajima i ulogama; vjeruje da su procjene učinka s obzirom na rodnu perspektivu pri donošenju proračuna korisni elementi u smislu ocjenjivanja utjecaja prioriteta financiranja na žene, raspodjele financijskih sredstava i specifikacija programa financiranja; naglašava da je potrebno sustavno prikupljati i redovno analizirati podatke razvrstane po spolu;
52. poziva države članice da ponude nagradu za posvećenost integraciji i uključivanju marginaliziranih skupina u provođenje fondova EU-a koja može poslužiti kao primjer ostalima; predlaže da se ta nagrada za izniman rad dodjeljuje općinama ili regijama u državama članicama;
53. poziva države članice da omoguće i potaknu umrežavanje među općinama i gradovima koji se suočavaju s integracijom marginaliziranih skupina; predlaže da bi Sporazum gradonačelnika o klimatskim promjenama mogao poslužiti kao primjer takvog umrežavanja;

o

o o

54. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.
-

2015. studeni 24

P8_TA(2015)0403

Uloga EU-a unutar UN-a

Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o ulozi EU-a u okviru UN-a – kako na bolji način ostvariti ciljeve vanjske politike EU-a (2015/2104(INI))

(2017/C 366/05)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o EU-u i UN-u, posebno svoju preporuku Vijeću od 2. travnja 2014. o 69. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda ⁽¹⁾ i svoju Rezoluciju od 11. svibnja 2011. o EU-u kao globalnom čimbeniku i njegovoj ulozi u multilateralnim organizacijama ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 22. lipnja 2015. o prioritetima EU-a za 70. zasjedanje Opće skupštine UN-a,
- uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine Ujedinjenih naroda o sudjelovanju Europske unije u radu Ujedinjenih naroda ⁽³⁾, kojom se EU-u jamči pravo interveniranja u Općoj skupštini UN-a, pravo podnošenja usmenih prijedloga i amandmana o kojima se glasa na zahtjev država članica i pravo odgovora,
- uzimajući u obzir izjavu predsjednika Vijeća sigurnosti od 14. veljače 2014., prvu u kojoj se komentira uloga koju EU ima u održavanju međunarodnog mira i sigurnosti ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir deklaraciju sa Svjetske konferencije u Durbanu 2001. protiv rasizma, rasne diskriminacije, ksenofobije i s njima povezane netolerancije,
- uzimajući u obzir studiju Glavne uprave Europskog parlamenta za vanjsku politiku pod nazivom „Reforma Ujedinjenih naroda: trenutačno stanje i daljnji koraci” objavljenu u ožujku 2015.,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenja Odbora za razvoj, Odbora za međunarodnu trgovinu, Odbora za proračunski nadzor, Odbora za kulturu i obrazovanje i Odbora za ustavna pitanja (A8–0308/2015),

Ciljevi i globalne prednosti EU-a

- A. budući da je budućnost Europske unije povezana s globalnim mirom, sigurnošću, razvojem i ljudskim pravima; budući da izazovi pred kojima se EU nalazi zahtijevaju globalna rješenja, a globalna pitanja zahtijevaju europsko djelovanje;
- B. budući da su načela i ciljevi vanjske politike EU-a sadržani u članku 21. Ugovora o Europskoj uniji te su usko povezani s načelima i ciljevima UN-a; budući da se člankom 21. UEU-a izričito poziva na poštovanje načela Povelje UN-a i međunarodnog prava;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0259.

⁽²⁾ SL C 377 E, 7.12.2012., str. 66.

⁽³⁾ A/RES/65/276 od 3. svibnja 2011. o sudjelovanju Europske unije u radu Ujedinjenih naroda.

⁽⁴⁾ S/PRST/2014/4 od 14. veljače 2014. – izjava predsjednika Vijeća sigurnosti o suradnji između Ujedinjenih naroda i regionalnih i podregionalnih organizacija u održavanju međunarodnog mira i sigurnosti.

- C. budući da EU ima jedinstvenu mogućnost raspolagati sredstvima iz cijelog niza diplomatskih, sigurnosnih, obrambenih, gospodarskih, razvojnih i humanitarnih instrumenata u potpunoj sukladnosti s odredbama Povelje UN-a; budući da upotreba tih instrumenata na temelju sveobuhvatnog pristupa EU-u pruža jedinstvenu fleksibilnost kada treba učinkovito premostiti izazove u ostvarenju sigurnosnih ciljeva;
- D. budući da EU pod okriljem UN-a preko zajedničke vanjske i sigurnosne politike te zajedničke sigurnosne i obrambene politike aktivno sudjeluje u promicanju mira, sigurnosti i napretka;
- E. budući da EU štiti svoje vrijednosti, temeljne interese, sigurnost, neovisnost i integritet te djeluje u cilju očuvanja mira, sprečavanja sukoba i jačanja međunarodne sigurnosti u skladu s načelima Povelje UN-a i Helsinškog završnog akta iz 1975. i s ciljevima Pariške povelje za novu Europu usvojene 1990.; budući da je EU dio kolektivnog sustava sigurnosti UN-a te dio jednog od regionalnih dogovora predviđenih Poglavljem VIII. Povelje UN-a;
- F. budući da EU potiče održivi gospodarski, socijalni i ekološki napredak zemalja u razvoju prvenstveno u cilju iskorjenjenja siromaštva, promicanja dugoročnog mira i stabilnosti te borbe protiv socijalne nejednakosti, te pruža humanitarnu pomoć stanovništvu, državama i regijama suočenima sa svim oblicima kriza, bilo prirodnima, bilo onima prouzročenima ljudskim djelovanjem;
- G. budući da je EU među vodećim akterima u raznim međusobno povezanim područjima politike: trgovini, razvoju, humanitarnoj pomoći, okolišu i ljudskim pravima;
- H. budući da EU radi na postizanju ekološke održivosti promicanjem međunarodnih mjera i akcija za očuvanje i poboljšanje kvalitete okoliša te za održivo gospodarenje prirodnim resursima;
- I. budući da EU ima vodeću ulogu i u ekološkim politikama, posebice u borbi protiv klimatskih promjena, ne samo time što predvodi i postavlja ambiciozne ciljeve nego i time što u globalnim pregovorima ustrajno zagovara donošenje obvezujućih sporazuma te konkretno i mjerljivo djelovanje;
- J. budući da EU osnažuje temelje socijalne održivosti i dobrog upravljanja konsolidiranjem, podupiranjem i promicanjem demokracije, vladavine prava, ljudskih prava te načela međunarodnog prava;
- K. budući da EU u skladu sa svojim Ugovorima promiče međunarodni sustav koji se temelji na boljoj multilateralnoj suradnji i dobrom globalnom upravljanju te je predan učinkovitoj multilateralnosti, uz središnju ulogu UN-a; budući da ta predanost potječe iz uvjerenja da je međunarodnoj zajednici potreban učinkovit multilateralni sustav utemeljen na univerzalnim pravima i vrijednostima kako bi uspješno odgovorila na svjetske krize, izazove i prijetnje;
- L. budući da je glavni naglasak vanjske politike EU-a na bilateralnim odnosima, suradnji i partnerstvu s državama, skupinama država i drugim regionalnim i međunarodnim organizacijama diljem svijeta; budući da se tijekom posljednjih desetljeća posebna pozornost posvećuje geopolitičkim ciljevima i problemima u istočnom i južnom susjedstvu EU-a; budući da EU također održava posebne odnose s afričkim zemljama i u svojem djelovanju posebnu pozornost posvećuje izazovima s kojima su one suočene;
- M. budući da u kontekstu rastuće globalne međuovisnosti EU mora ojačati svoju ulogu u bilateralnim i multilateralnim odnosima;

2015. studeni 24

- N. budući da je EU uključen u međunarodne pregovore i posredovanje te ima važnu ulogu u njima, posebno u pregovorima skupine E3/EU 3+3 s Iranom te u bliskoistočnom mirovnom procesu;
- O. budući da EU kao najveći trgovinski blok na svijetu ima veliku ulogu u bilateralnim i multilateralnim trgovinskim sporazumima te da je razvio aktivne mjere trgovinske politike u cilju promicanja gospodarskog rasta, smanjenja siromaštva te zaštite okoliša i prirodnih resursa;
- P. budući da EU i države članice daju najveći financijski doprinos općem proračunu UN-a i njegovu pružanju humanitarne i službene razvojne pomoći te mirovnim operacijama; budući da su razvojne politike EU-a od velike važnosti jer aktivno promiču smanjenje siromaštva te gospodarsku, socijalnu i ekološku održivost, čime doprinose miru i sigurnosti; budući da je EU potpisnik više od 50 multilateralnih sporazuma i konvencija UN-a kao jedini sudionik koji nije država;
- Q. budući da EU iznimno predano štiti i promiče ljudska prava, temeljne slobode, kulturne vrijednosti i raznolikost, demokraciju i vladavinu prava; budući da su odredbe povezane s tim načelima uvrštene u sva njegova bilateralna partnerstva i imaju središnju ulogu u njegovoj multilateralnoj politici; budući da je EU oduvijek vrlo snažno podupirao međunarodnu pravdu;
- R. budući da EU ima važnu ulogu u podupiranju operacija UN-a na područjima od zajedničkog interesa, posebno u zaštiti civila te žena i djece zahvaćenih oružanim sukobima;
- S. budući da je ravnopravnost između žena i muškaraca temeljna vrijednost EU-a koja se nalazi u Ugovorima EU-a te u Povelji o temeljnim pravima; budući da je EU preuzeo odgovornost uvrštenja rodne ravnopravnosti u svim svojim aktivnostima i političkim područjima, uključujući vanjsku politiku i politiku razvojne suradnje;
- T. budući da čovječanstvo dijeli zajedničke vrijednosti i interese; budući da bi se teret i prednosti trebali ravnomjerno raspodijeliti pri rješavanju zajedničkih problema i promicanju zajedničkih ciljeva i vrijednosti;

Sustav Ujedinjenih naroda

- U. budući da je sustav UN-a glavni svjetski forum za poboljšanje globalnog upravljanja te predstavlja najbolji forum za promicanje vrijednosti i interesa EU-a;
- V. budući da je održavanje mira i sigurnosti bio glavni cilj u razdoblju nakon Drugog svjetskog rata; budući da promicanje gospodarskog i socijalnog razvoja te ljudskih prava zauzima središnje mjesto u Povelji; budući da su od početka 70-ih godina prošlog stoljeća pitanja povezana s okolišem na dnevnom redu UN-a; budući da se u Brundtlandovu izvješću „Naša zajednička budućnost” iz 1987. koncept održivog razvoja definira kao razvoj koji zadovoljava potrebe današnjeg naraštaja bez ugrožavanja budućih naraštaja; budući da su na Konferenciji u Riju (UNCED) održanoj 1992. razvojne i ekološke politike združene te čine spoj učinkovitog smanjenja siromaštva i promicanja održivog razvoja diljem svijeta;
- W. budući da sustav UN-a pokriva sva područja suradnje, uz središnju ulogu Vijeća sigurnosti, ponajprije odgovornog za održavanje međunarodnog mira i sigurnosti, u čemu mu pomažu pomoćna i savjetodavna tijela;

- X. budući da se sustav UN-a sastoji od 19 specijaliziranih agencija, među koje se ubrajaju FAO, IFAD, ILO, MMF, UNESCO, UNIDO, WHO i Grupa Svjetske banke, 11 fondova i programa koji uključuju UNCTAD, UNDP, UNEP, UNFPA-u, UNHCR, UNICEF, UN Women i WFP⁽¹⁾, kao i od devet funkcionalnih povjerenstava, pet regionalnih povjerenstava i brojnih drugih sličnih tijela; budući da su organizacije poput Svjetske trgovinske organizacije (WTO) i Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA) također povezane sa sustavom UN-a;
- Y. budući da većina navedenih agencija, fondova, programa, povjerenstava i odbora djeluje pod okriljem Gospodarskog i socijalnog vijeća te Opće skupštine, kojoj neki od njih podnose izvješća;
- Z. budući da EU i države članice imaju ključnu ulogu u promicanju načela i ciljeva UN-a te u rješavanju zajedničkih problema čovječanstva; budući da su, s druge strane, Europi potrebni globalni partneri u rješavanju vlastitih problema u područjima kao što su sigurnost, zaštita okoliša, ljudska prava, migracije, zaštita prava na azil te financijske nestabilnosti;
- AA. budući da je EU posebno odgovoran za održanje mira, razvoj i ljudska prava u svojem susjedstvu;
- AB. budući da je ključno da mjere koje se poduzimaju u okviru UN-a budu u skladu s međunarodnim pravom; budući da su zločini počinjeni u okviru UN-ova mandata izrazito štetni za vjerodostojnost te organizacije i ne bi smjeli proći nekažnjeno;
- AC. budući da su države podijeljene u geografska područja, što često dovodi do blokovskoga glasovanja; budući da članice Vijeća UN-a za ljudska prava (UNHRC) često same sustavno krše ljudska prava i time ugrožavaju učinkovitost i vjerodostojnost UNHRC-a;
- AD. budući da ISIS/Daeš upotrebljava zaradu od pljačkanja kulturnih i religijskih lokaliteta i predmeta u Iraku i Siriji te krijumčarenja tih predmeta za financiranje svojih terorističkih aktivnosti; budući da UNESCO i njegova Konvencija o mjerama zabrane i sprečavanja nezakonitog uvoza, izvoza i prijenosa vlasništva kulturnih dobara imaju središnju ulogu u osiguravanju hitne zaštite sirijskoga i iračkoga kulturnog nasljeđa;
- AE. budući da EU i UN blisko surađuju na najosjetljivijim kriznim područjima, posebno na Bliskom istoku i u Sjevernoj Africi; budući da moraju ulagati dodatne napore u cilju postizanja mirnih političkih rješenja za takve krize;
- AF. budući da su rasprava i odluka o obnovi mandata Forumu za upravljanje internetom predviđene za zasjedanje Opće skupštine UN-a 2015.; budući da je Parlament pozvao Opću skupštinu UN-a da obnovi mandat Forumu za upravljanje internetom te mu poveća resurse i poboljša model upravljanja internetom s više dionika;

EU u sustavu UN-a

1. podsjeća da EU i njegove države članice dijele vrijednosti i načela Povelje UN-a, kako je navedeno u članku 21. stavku 1. UEU-a, te svojim vanjskim djelovanjem imaju ključnu ulogu u promicanju tih načela kao i ciljeva UN-a; smatra da su EU-u potrebni globalni partneri kako bi uspješno postigao ciljeve svoje vanjske politike, posebno u pogledu mira i sigurnosti, terorizma, organiziranog kriminala, regionalnih sukoba, državnih neuspjeha i širenja oružja za masovno uništenje;

⁽¹⁾ FAO: Organizacija za hranu i poljoprivredu; IFAD: Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede; ILO: Međunarodna organizacija rada; MMF: Međunarodni monetarni fond; UNESCO: Organizacija UN-a za obrazovanje, znanost i kulturu; UNIDO: Organizacija UN-a za industrijski razvoj; WHO: Svjetska zdravstvena organizacija; UNCTAD: Konferencija UN-a o trgovini i razvoju; UNDP: Program UN-a za razvoj; UNEP: Program UN-a za zaštitu okoliša; UNFPA: Fond UN-a za stanovništvo; UNHCR: Ured visokog povjerenika UN-a za izbjeglice; UNICEF: Fond UN-a za djecu; WFP: Svjetski program za hranu.

2015. studeni 24

2. smatra da je sigurnosno stanje EU-a sve nestabilnije i nemirnije zbog velikog broja kako dugogodišnjih tako i novih sigurnosnih izazova; smatra da su sukob u istočnoj Ukrajini, Siriji i Iraku, uspon terorističke organizacije ISIS, libijska kriza i teroristička prijetnja u Africi (ponajprije u Sahelu, Libiji i Rogu Afrike) ozbiljne globalne prijetnje na svjetskoj razini koje iziskuju i globalna rješenja; smatra da EU nije u stanju sam se nositi s tim prijetnjama i da mu je potrebna podrška međunarodnih partnera;
3. pozdravlja činjenicu da EU i njegove države članice na razne načine i u raznim oblicima aktivno sudjeluju u radu sustava UN-a i pridonose mu, a to bi trebalo biti vidljivije;
4. također pozdravlja značajan doprinos EU-a razvoju i humanitarnoj pomoći diljem svijeta; podsjeća da, ukupno gledajući, EU i njegove države članice najviše na svijetu financijski pridonose razvoju i humanitarnoj pomoći;
5. podsjeća da je EU postao istinski međunarodni akter te prema tome ima poseban promatrački status u UN-u, s pravom sudjelovanja u raspravama s predstavnicima velikih skupina i s pojedinačnim državama na zasjedanjima Opće skupštine UN-a, ima pravo podnošenja prijedloga i amandmana, pravo odgovora, predlaganja točaka dnevnog reda te distribuiranja dokumenata;
6. osim toga, podsjeća da EU u UN-u predstavlja više osoba i tijela: predsjednik Europskog vijeća, Visoka predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europska komisija i izaslanstva EU-a, kao i njegovih 28 država članica, od kojih su dvije (Francuska i Ujedinjena Kraljevina) stalne članice Vijeća sigurnosti UN-a s pravom ulaganja veta; ustraje u činjenici da su države članice EU-a dužne u skladu s Ugovorom uskladiti svoje djelovanje u svim međunarodnim forumima;

Kako na bolji način ostvariti ciljeve vanjske politike EU-a unutar UN-a

7. uvjerenja je da EU, kako bi na bolji način ostvario ciljeve svoje vanjske politike u obliku u kojem su navedeni u Ugovoru, treba raditi na jačanju globalnog upravljanja unutar sustava UN-a i povećati svoj utjecaj u tom sustavu kao i onaj država članica; podsjeća na obvezu EU-a da aktivno podupire sveobuhvatnu reformu sustava UN-a radi jačanja njegova legitimiteta, regionalne zastupljenosti, transparentnosti, odgovornosti i djelotvornosti u odgovaranju na složene i višeslojne izazove današnjice; posebno ističe važnost revitalizacije rada Opće skupštine;
8. naglašava da EU u Općoj skupštini treba imati važniju ulogu uz dovoljno vidljivosti i političkog utjecaja kojom mu se omogućuje bolje izvršavanje međunarodnih obveza, u skladu s gore navedenom Rezolucijom Opće skupštine od 3. svibnja 2011.;
9. ponovno izražava podršku ulozi parlamenata i regionalnih skupština u sustavu UN-a;
10. poziva članice Vijeća sigurnosti da u bliskoj suradnji s Općom skupštinom ponovno razmotre i preispitaju netransparentan postupak izbora glavnog tajnika UN-a te i kandidatima i kandidatkinjama zajamče ravnopravnu mogućnost odabira za taj položaj; poziva sva tijela UN-a, osobito Vijeće sigurnosti, da dovoljnu pozornost posvete rodnoj ravnopravnosti u UN-u, a države članice EU-a poziva da taj trend predvode poticanjem i podržavanjem kandidatkinja; izražava želju da u sljedećem mandatu na mjesto glavnog tajnika UN-a bude izabrana žena; poziva EU da podupre organizaciju UN Women u njezinu radu protiv diskriminacije na temelju rodnog identiteta i rodnog izražavanja;
11. ističe trenutačne prioritete EU-a određene za 70. zasjedanje Opće skupštine UN-a, kojima se ponovno naglašava dugotrajni zahtjev Unije da UN pojednostavi svoje strukture, proračun i radne metode, a ne uzmiče se ni pred teškim temama kao što je reforma Vijeća sigurnosti;
12. ističe da Opća skupština kao tijelo koje predstavlja vlade svih država članica mora imati načine i sredstva za usmjeravanje sustava UN-a i koordiniranje svih njegovih aktivnosti;

13. uvjeren je da je potrebno reformirati Vijeće sigurnosti kako bi se bolje odrazila nova svjetska stvarnost i učinkovitije rješavali sadašnji i budući sigurnosni izazovi; potiče države koje imaju pravo veta u Vijeću sigurnosti UN-a da ga ne ulažu ako je riječ o genocidu i zločinima protiv čovječnosti;

14. podsjeća, s obzirom na doprinos EU-a miru i sigurnosti u svijetu te na cilj osnaživanja vanjske politike EU-a naveden u Ugovoru iz Lisabona, na dugoročni cilj stvaranja mjesta za EU u proširenom Vijeću sigurnosti UN-a, te ponovno poziva na održavanje europske rasprave o toj reformi; ponovno poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu da radi na zajedničkim stajalištima EU-a o pitanjima u nadležnosti Vijeća sigurnosti te da poboljša postojeće mehanizme suradnje usmjerene na to da države članice EU-a koje su i članice Vijeća sigurnosti na tom forumu podupru zajednička stajališta EU-a; podsjeća da prema članku 34. UEU-a članice EU-a u Vijeću sigurnosti UN-a imaju obvezu informirati ostale države članice EU-a i Visoku predstavnicu i zastupati stajališta i interese EU-a; podsjeća također da, ako EU ima utvrđeno mišljenje o točki dnevnog reda Vijeća sigurnosti UN-a, te će države zatražiti da se pozove Visoka predstavnica kako bi iznijela stajalište EU-a;

15. podsjeća da se Poglavljem VIII. Povelje UN-a predviđa veća uloga regionalnih i podregionalnih organizacija unutar UN-a te poziva EU i Vijeće sigurnosti da rade na većem uključenju svojih i ostalih regionalnih organizacija u globalnom upravljanju;

16. smatra da bi EU kroz daljnju suradnju s UN-om trebao bolje iskoristiti partnerstva sa specijaliziranim agencijama, fondovima, programima, povjerenstvima i odborima UN-a; poziva na snažniju koordinaciju EU-a u upravama tih tijela u cilju da EU nastupa jedinstveno;

17. ističe da uspješnije postizanje ciljeva vanjske politike EU-a, uključujući promicanje temeljnih vrijednosti, osim reformi koje je potrebno provesti unutar UN-a, podrazumijeva učinkovitiju koordinaciju raznih dimenzija cjelokupne vanjske politike, i bilateralne i multilateralne; ponovno poziva na veću vidljivost djelovanja i pomoći EU-a u svim multilateralnim forumima kao i na terenu;

18. poziva EU da učinkovitije koordinira svoj rad u području humanitarne pomoći, primjerice preko Glavne uprave ECHO, s odgovarajućim agencijama UN-a, u cilju stvaranja optimalne učinkovitosti s ograničenim resursima te izbjegavanja nepotrebnih preklapanja;

19. poziva relevantne institucije EU-a i UN-a da u potpunosti poštuju i provode Financijski i administrativni okvirni sporazum (FAFA); poziva Komisiju da izvještava Parlament o provedbi FAFA-e i smjernica u vezi s njom, da identificira područja na kojima su potrebna poboljšanja te da ponudi relevantne prijedloge;

20. naglašava važnost suradnje EU-a i UNDP-a na efikasnijem pružanju pomoći; ističe obvezu prema Globalnom partnerstvu za učinkovitu razvojnu suradnju te potiče sve države i dionike u privatnom sektoru da se obvežu na sudjelovanje u tom partnerstvu;

21. smatra da je Europski sud za ljudska prava vrlo uspješno pridonio napretku koji je Europa ostvarila u pogledu poštovanja ljudskih prava te da može poslužiti kao primjer drugim regijama;

22. poziva na poboljšanje preventivnih instrumenata, instrumenata za rano upozorenje i posredničkih kapaciteta UN-a, zajedno s dosljednim i ostvarivim mandatima za operacije izgradnje i održanja mira u koje su uvršteni komponenta ljudskih prava i jasne izlazne strategije; potiče države članice EU-a da konkretnije podupru operacije izgradnje i održanja mira te poziva EU da poboljša svoje posredničke napore u okončanju sukoba; imajući na umu okrutne zločine i kršenja ljudskih prava koje su nedavno počinile određene ekstremističke i terorističke skupine kao i seksualno nasilje u sukobima, uključujući silovanje kao ratno oružje; apelira na Vijeće sigurnosti da u skladu s doktrinom Odgovornosti za zaštitu definira

2015. studeni 24

skup ambicioznih programa i sredstava radi učinkovite prevencije takvih zločina, održanja vladavine prava, pridržavanja međunarodnog humanitarnog prava te poticanja država članica UN-a da se bore protiv trgovine ljudima i suzbiju širenje i financiranje terorističkih skupina sprečavanjem i onemogućavanjem novačenja, organiziranja, prijevoza i opremanja terorističkih boraca te financiranja njihovih putovanja i aktivnosti;

23. poziva EU da podrži povećanje dosljednosti i komplementarnosti te jačanje sinergije između revizija mirovnih operacija, strukture UN-a za izgradnju mira i Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a br. 1325 o ženama, miru i sigurnosti; ističe koliko je važno da žene ravnopravno i u svim aspektima sudjeluju kao aktivni sudionici u sprečavanju sukoba i njihovu rješavanju, u mirovnim pregovorima, izgradnji mira, očuvanju mira, reagiranju na humanitarne krize i obnovi nakon sukoba; u tom kontekstu pozdravlja činjenicu da je Komisija revidirala svoju politiku humanitarne pomoći u kojoj se sada navodi da se međunarodnim humanitarnim pravom i/ili pravom o ljudskim pravima može opravdati jamčenje sigurnog pobačaja ženama koje su žrtve ratnog silovanja;

24. potiče EU da promiče široku definiciju koncepta ljudske sigurnosti i da ga dovede u užu vezu s ljudskim pravima, rodnom jednakosti i ljudskim razvojem;

25. uvjeren je da EU mora pokazati snažnu i predanu potporu Međunarodnom kaznenom sudu, posebice tako što će osnažiti i proširiti svoju vezu s UN-om, osobito s Vijećem sigurnosti, te tako zajamčiti da države članice EU-a što prije ratificiraju izmjene Rimskog statuta usvojene u Kampali kojima se definira zločin agresije; podsjeća da najveću odgovornost za privođenje pravdi počinitelja kaznenih djela imaju same države te podržava nadležnost Međunarodnog kaznenog suda u slučajevima u kojima nacionalna tijela ne mogu ili nisu voljna propisno kazneno goniti najteže zločine koji izazivaju zabrinutost međunarodne zajednice;

26. podupire jačanje operativne suradnje u upravljanju kriznim situacijama između EU-a i UN-a, između ostalog suradnjom EU-a i UN-a na razmjeni analiza (kako bi se dobila zajednička analiza) i planiranju mirovnih i sigurnosnih operacija (kako bi se olakšali operativni aspekti);

27. smatra da treba učiniti više kako bi se osiguralo da države članice UN-a održe svoja obećanja o pružanju humanitarne pomoći, i to objavom redovitih pregleda ispunjenosti obveza;

28. pozdravlja predanost EU-a većoj odgovornosti i transparentnosti u trgovini oružjem te podržava promicanje univerzalnosti i cjelovite provedbe Ugovora o trgovini oružjem kao i provedbe zaključaka Prve konferencije država stranaka; zahtijeva od EU-a da nastavi promicati Ugovor o neširenju nuklearnog oružja kao kamen temeljac globalnog sustava neširenja nuklearnog oružja, ujedno i temelj nuklearnog razoružanja u skladu s člankom VI. Ugovora o neširenju nuklearnog oružja; dodatno zahtijeva od EU-a da poduzme aktivne korake prema globalnom razoružanju;

29. naglašava važnost toga da EU nastavi aktivno promicati ravnopravnost i nediskriminaciju; pozdravlja sastanak Vijeća sigurnosti UN-a o pravima skupine LGBTI, prvi takav, koji se održao 24. kolovoza 2015. i na kojem su osuđeni napadi i ubojstva koja je ISIS izvršio na pripadnike skupine LGBTI na Bliskom istoku; potiče Vijeće sigurnosti UN-a da dodatno uzme u obzir kršenja prava pripadnika skupine LGBTI;

30. podsjeća na stajalište EU-a o nultoj stopi tolerancije za smrtnu kaznu; naglašava važnost toga da EU nastavi aktivno promicati moratorij na smrtnu kaznu;

31. uvjerenja je da treba znatno ojačati gospodarsku, socijalnu, ekološku i razvojnu dimenziju sustava UN-a, i to tako da tijela UN-a zauzmu izrazitiji politički pristup i poboljšaju međusobnu suradnju, te jamčenjem učinkovite i transparentne upotrebe raspoloživih sredstava; vjeruje da se to ponajprije mora postići strukturnom i funkcionalnom reformom Gospodarskog i socijalnog vijeća, glavnog tijela koje je prema Povelji UN-a nadležno za tu zadaću; poziva institucije EU-a i države članice da razmotre mogućnost jačanja svoje uloge u Gospodarskom i socijalnom vijeću tako da ga razviju u Vijeće za održivi razvoj;

32. pozdravlja osnivanje Političkog foruma o održivom razvoju na visokoj razini, čija je uloga biti politički lider te pružati smjernice i preporuke o razvojnoj politici u vezi s trima stupovima održivog razvoja (socijalnim, gospodarskim i ekološkim); uvjerenja je da Politički forum o održivom razvoju na visokoj razini mora postati glavno tijelo za razvojnu politiku i tako jamčiti koordinirano i učinkovito ocjenjivanje potreba te usvajanje potrebnih smjernica, odluka i obvezujućih mjera u vezi s okvirom održivog razvoja nakon 2015.; ustraje u potrebi za učinkovitom provedbom ciljeva održivog razvoja usvojenih na sastanku na vrhu UN-a u rujnu 2015.;

33. uvjerenja je da, s obzirom na opetovane humanitarne krize povezane s izbjeglicama i migrantima koje uzrokuju mnogo patnje te s obzirom na to da bi održivi razvoj zemalja iz kojih dolaze na koncu mogao biti rješenje humanitarne krize, rad svih agencija povezanih s tim pitanjem treba koordinirati;

34. smatra da izazovi povezani s izbjeglicama u okviru humanitarne krize predstavljaju pitanja koja je potrebno riješiti na sveobuhvatan način, u duhu solidarnosti unutar EU-a i u bliskoj suradnji s UN-om i njegovim agencijama;

35. poziva EU i UN da se zajedno više potrudu u cilju postizanja ambicioznog i pravno obvezujućeg sporazuma na konferenciji UN-a o klimatskim promjenama u Parizu 2015. te nakon toga brze provedbe zaključaka s konferencije COP21;

36. mišljenja je da se rad Grupe Svjetske banke, Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske trgovinske organizacije također može koordinirati kao dio sustava UN-a, a da se pritom zadrže njihove postojeće strukture odlučivanja kako bi se njihove odluke donosile i djelovanja provodila na odgovoran, učinkovit, dosljedan i svrsishodan način;

37. podržava cilj stvaranja režima zaštite ulaganja na multilateralnoj razini koji uključuje novi sustav u kojem se poštuje nadležnost nacionalnih sudova te poziva Komisiju da taj cilj uključi u pregovore o sastavljanju sporazuma o ulaganju; smatra da bi u slučaju osnivanja stalnog međunarodnog suda za rješavanje ulagačkih sporova on mogao biti dio sustava UN-a te da bi se trebao temeljiti na pravima i obvezama onih koji podliježu tom sudu, s naglaskom na načelima OECD-a za multinacionalna poduzeća i vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima; smatra da sustav UN-a daje korisne predloške za takav sustav, posebno za pitanja financiranja;

38. smatra da treba zaključiti krug pregovora iz Dohe o razvojnom programu i vjeruje da UN može iskoristiti svoj jedinstveni položaj kako bi zajamčio da ti pregovori budu uspješni za zemlje u razvoju; u tom smislu vjeruje da bi UN trebao surađivati sa Svjetskom trgovinskom organizacijom te zemljama u razvoju pružati savjete i smjernice radi promicanja strategije za trgovinu i ulaganja, uz ključnu ulogu EU-a;

39. svjestan je potrebe za ojačavanjem i provedbom UN-ovih vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima; poziva EU da pridoneše uspješnom ishodu rada međuvladine radne skupine za transnacionalne korporacije i ljudska prava;

2015. studeni 24

40. vjeruje da UN treba raditi na svim pitanjima povezanim s dobrobiti ljudi; smatra da se među njima nalaze kulturna održivost te zaštita i promicanje raznolikosti kulturnih izraza integracijom obrazovanja, turizma, kulturne diplomacije, zaštite baštine, kreativnog sektora i znanstvenog istraživanja u kreiranju politika;

41. preporučuje da se zajamči suradnja između EU-a i UN-a u području obrazovanja u hitnim programima u slučaju humanitarnih kriza, oružanih sukoba i elementarnih nepogoda, i to daljnjim podupiranjem programa kao što su program UNICEF-a za obrazovanje u hitnim situacijama i tranziciju u razdoblju nakon krize, program UNHCR-a za kvalitetno obrazovanje u izbjegličkim kampovima te obrazovni rad Agencije UN-a za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA);

42. pozdravlja reorganizaciju Komisije imenovane 2014. u klastere, čime je potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici dodijeljena odgovornost za koordinaciju vanjske politike EU-a, u bliskoj suradnji s ostalim institucijama EU-a; naglašava da globalne politike moraju imati središnju ulogu u radu tog specifičnog klastera;

43. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu da u svoje godišnje izvješće o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici uvrsti razrađen dio o promociji globalnih ciljeva vanjske politike EU-a;

44. mišljenja je da Parlament mora biti u mogućnosti rješavati globalne izazove na jednako sveobuhvatan i cjelovit način kao i Komisija te u skladu s time organizirati svoj rad; poziva sve parlamentarne odbore u čijoj su nadležnosti politike s vanjskim ili globalnim aspektom da svoja mišljenja o relevantnom dijelu izvješća potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice proslijedi Odboru za vanjske poslove, koji je nadležan za to izvješće;

o

o o

45. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, Općoj skupštini Ujedinjenih naroda i glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.

Srijeda, 25. studenog 2015.

P8_TA(2015)0408

Odluke o porezima i ostale mjere slične prirode ili učinka**Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka (2015/2066(INI))**

(2017/C 366/06)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 4. i 13. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članke 107., 108., 113., 115., 116., 175. i 208. Ugovora u funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir svoju Odluku od 12. veljače 2015. o osnivanju, ovlastima, brojčanom sastavu i trajanju mandata Posebnog odbora za odluke o porezima i ostale mjere slične prirode ili učinka ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir otkrića Međunarodnog konzorcija istraživačkih novinara (ICIJ) o odlukama o porezima i drugim štetnim praksama u Luksemburgu, koja su postala poznata pod nazivom „LuxLeaks”,
- uzimajući u obzir ishod sastanaka na vrhu skupina G7, G8 i G20 o međunarodnim poreznim pitanjima, a posebno sastanka na vrhu u dvorcu Elmau 7. i 8. lipnja 2015., sastanka na vrhu u Brisbaneu 15. i 16. studenog 2014., sastanka na vrhu u Sankt Peterburgu 5. i 6. rujna 2013., sastanka na vrhu u Lough Erneu 17. i 18. lipnja 2013. te sastanka na vrhu u Pittsburghu 24. i 25. rujna 2009.,
- uzimajući u obzir izvješće Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) „Štetno porezno natjecanje: sve veći globalni problem” iz 1998.,
- uzimajući u obzir izvješće OECD-a „Rješavanje problema erozije porezne osnovice i premještanja dobiti” iz 2013., Akcijski plan OECD-a u vezi s erozijom porezne osnovice i premještanjem dobiti i publikacije koje su im slijedile,
- uzimajući u obzir nedavne zaključke Europskog vijeća o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (14. ožujka 2013.), o oporezivanju (22. svibnja 2013.), o automatskoj razmjeni informacija (18. prosinca 2014.), o eroziji porezne osnovice i premještanju dobiti (BEPS), o automatskoj razmjeni informacija na globalnoj razini i štetnim poreznim mjerama (18. prosinca 2014.) te o utaji poreza (27. lipnja 2014.),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća za ekonomske i financijske poslove (ECOFIN) i njegovo izvješće o poreznim pitanjima podneseno Europskom vijeću 22. lipnja 2015.,
- uzimajući u obzir polugodišnje izvješće o Kodeksu o postupanju (oporezivanje poslovanja) koje je sastavila Skupina za Kodeks o postupanju i podnijela Vijeću,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi P8_TA(2015)0039.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- uzimajući u obzir Direktivu o administrativnoj suradnji ⁽¹⁾, Direktivu o kamatama i licencijama ⁽²⁾ te najnovije zakonodavne prijedloge Komisije o njihovoj izmjeni,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 90/435/EEZ od 23. srpnja 1990. o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica ⁽³⁾ („Direktiva o matičnim društvima i društvima kćerima”), kako je zadnje izmijenjena 2015.,
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2006/43/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. UFEU-a ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 77/799/EEZ od 19. prosinca 1977. o međusobnoj pomoći nadležnih tijela država članica u području izravnog oporezivanja i oporezivanja polica osiguranja ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 26. veljače 2007. upućenu Vijeću, Europskom parlamentu i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru o radu Zajedničkog foruma EU-a o transfernim cijenama na području izbjegavanja sporova i rješavanja sporova te o Smjernicama za prethodne sporazume o transfernim cijenama u EU-u (COM(2007)0071),
- uzimajući u obzir Obavijest Komisije o primjeni propisa o državnim potporama na mjere koje se odnose na izravno oporezivanje poslovanja ⁽⁸⁾ od 10. prosinca 1998.,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije pod nazivom „Pravedan i učinkovit sustav oporezivanja dobiti poduzeća u Europskoj uniji: pet ključnih područja djelovanja” (COM(2015)0302) od 17. lipnja 2015.,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 18. ožujka 2015. o poreznoj transparentnosti za sprečavanje utaje i izbjegavanja poreza (COM(2015)0136),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 6. prosinca 2012. pod nazivom „Akcijski plan za jačanje borbe protiv porezne prijevare i utaje poreza” (COM(2012)0722),
- uzimajući u obzir preporuku Komisije od 6. prosinca 2012. o agresivnom poreznom planiranju (C(2012)8806),

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja i stavljanju izvan snage Direktive 77/799/EEZ (SL L 64, 11.3.2011., str. 1.) o uzajamnoj pomoći nadležnih tijela država članica u području izravnog oporezivanja.

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 2003/49/EZ od 3. lipnja 2003. o zajedničkom sustavu oporezivanja isplate kamata i licencije između povezanih trgovačkih društava različitih država članica (SL L 157, 26.6.2003., str. 49.).

⁽³⁾ SL L 225, 20.8.1990., str. 6.

⁽⁴⁾ SL L 158, 27.5.2014., str. 196.

⁽⁵⁾ SL L 83, 27.3.1999., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 336, 27.12.1977., str. 15.

⁽⁷⁾ SL L 141, 5.6.2015., str. 73.

⁽⁸⁾ SL C 384, 10.12.1998., str. 3.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- uzimajući u obzir preporuku Komisije od 6. prosinca 2012. o mjerama za poticanje trećih zemalja na primjenu minimalnih standarda dobrog upravljanja u poreznim pitanjima (C(2012)8805),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 27. lipnja 2012. o konkretnim načinima jačanja borbe protiv porezne prijevare i utaje poreza među ostalim u odnosu na treće zemlje (COM(2012)0351),
- uzimajući u obzir Prijedlog direktive Vijeća o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (CCCTB) (COM(2011)0121) koji je Komisija sastavila 2011. i stajalište Parlamenta od 19. travnja 2012. o tom prijedlogu ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 25. listopada 2011. pod nazivom „Obnovljena strategija EU-a 2011. – 2014. za društveno odgovorno poslovanje” (COM(2011)0681),
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća i predstavnika vlada država članica od 1. prosinca 1997. o Kodeksu o postupanju pri oporezivanju poslovanja ⁽²⁾ i redovna izvješća Skupine za Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja podnesena Vijeću,
- uzimajući u obzir preporuku o zaštiti zviždača od 30. travnja 2014. koju je donio Odbor ministara Vijeća Europe;
- uzimajući u obzir izvješće ureda Simmons & Simmons iz 1999. o administrativnim praksama iz stavka 26. izvješća Skupine za Kodeks za 1999., izvješće Primarolo (SN 4901/99) i ažuriranu verziju tog izvješća iz 2009.,
- uzimajući u obzir amandmane koje je Parlament 8. srpnja 2015. usvojio u odnosu na prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2007/36/EZ u pogledu poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara i Direktive 2013/34/EU u pogledu određenih elemenata izvješća o korporativnom upravljanju ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2015. o izbjegavanju plaćanja poreza i utaji poreza kao izazovima za upravljanje, socijalnu zaštitu i razvoj u zemljama u razvoju ⁽⁴⁾;
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. ožujka 2015. o godišnjem poreznom izvješću ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2015. o godišnjem izvješću za 2013. o zaštiti financijskih interesa EU-a – borba protiv prijevare ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2013. o organiziranom kriminalu, korupciji i pranju novca ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. svibnja 2013. o borbi protiv porezne prijevare, utaje poreza i poreznih oaza ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ SL C 258 E, 7.9.2013., str. 134.

⁽²⁾ SL C 2, 6.1.1998., str. 2.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0257.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0265.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0089.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0062.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0444.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0205.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. travnja 2012. o pozivu na konkretne načine borbe protiv porezne prijevare i utaje poreza ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2011. o oporezivanju i razvoju – suradnja sa zemljama u razvoju pri promicanju dobrog upravljanja u poreznim pitanjima ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. veljače 2010. o promicanju dobrog upravljanja u poreznim pitanjima ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir različita parlamentarna saslušanja održana u nacionalnim parlamentima i naknadna izvješća na istu temu, a posebno ona održana u Donjem Domu u Ujedinjenoj Kraljevini, Senatu SAD-a i francuskoj Nacionalnoj skupštini,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Posebnog odbora za odluke o porezima i ostale mjere slične prirode ili učinka (A8-0317/2015),

LuxLeaks: činjenice i brojke

- A. budući da je zbog skandala „LuxLeaks” koji je izbio 5. studenog 2014. zahvaljujući Međunarodnom konzorciju istraživačkih novinara, kada je objavljeno oko 28 000 stranica povjerljivih dokumenata o više od 500 privatnih poreznih dogovora između Luksemburške porezne uprave i više od 300 multinacionalnih korporacija između 2002. i 2010., otkriveno koliko su bili rašireni tajni dogovori o složenim financijskim konstrukcijama sa svrhom ishođenja drastičnih smanjenja poreza; budući da je zabilježeno mnogo slučajeva u kojima luksemburške podružnice posluju sa stotinama milijuna eura, ali je njihova prisutnost i gospodarska aktivnost u Luksemburgu mala;
- B. budući da su pitanja povezana s erozijom osnovice poreza na dobit i praksom agresivnog poreznog planiranja poznata na međunarodnoj razini i da ih se na istoj razini analizira barem nekoliko desetljeća; budući da je skandal Luxleaks usmjerio pozornost javnosti i medija na ta pitanja, otkrivši upitne porezne prakse koje promiču računovodstvene tvrtke u određenoj državi članici; budući da su istrage Komisije i djelovanje Parlamenta putem njegova posebnog odbora pokazali da to nije izdvojen slučaj, već da je praksa korištenja poreznih mjera za smanjenje ukupnog poreznog dugovanja nekih velikih korporacija kako bi se umjetno povećala nacionalna porezna osnovica na račun drugih država rasprostranjena u Europi i izvan nje;
- C. budući da takvo ponašanje, koje često dovodi do nepovezanosti između mjesta gdje se vrijednost stvara i gdje se oporezuje dobit, nije ograničeno samo na odluke o porezima, nego obuhvaća i široki spektar štetnih poreznih praksi koje nacionalne porezne uprave provode unutar i izvan EU-a;
- D. budući da podvrgavanje takvih praksi javnom nadzoru čini dio demokratske kontrole; budući da, s obzirom na njihov negativan učinak na društvo kao cjelinu, te prakse mogu postojati samo dok su tajna ili dok ih se tolerira; budući da su istraživački novinari, nevladin sektor i akademska zajednica imali ključnu ulogu u razotkrivanju slučajeva izbjegavanja plaćanja poreza i informiranju javnosti o tome; budući da, sve dok ih se ne može spriječiti, njihovo otkrivanje ne bi trebalo ovisiti o hrabrosti i osjećaju za etiku pojedinih zviždača, nego biti dio sustavnijeg mehanizama izvješćivanja i razmjene informacija;

⁽¹⁾ SL C 258 E, 7.9.2013., str. 53.

⁽²⁾ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 37.

⁽³⁾ SL C 341 E, 16.12.2010., str. 29.

Srijeda, 25. studenog 2015.

Pristup država članica prema oporezivanju trgovačkih društava

- E. budući da je prihod od poreza na dobit 2012. u 28 država članica Unije u prosjeku iznosio 2,6 % BDP-a ⁽¹⁾;
- F. budući da je izravno oporezivanje u skladu s Ugovorima najvećim dijelom u nadležnosti država članica; budući da je u mjeri u kojoj EU ima nadležnost u oporezivanju ta nadležnost obično podložna zahtjevu za jednoglasnost u Vijeću; budući da zbog toga još nisu donesene nikakve bitne odluke u području oporezivanja poduzeća na razini EU-a unatoč nedavnim zbivanjima pri integraciji EU-a u vezi s unutarnjim tržištem i drugim područjima obuhvaćenima Ugovorima o EU-u poput međunarodnih trgovinskih sporazuma, jedinstvene valute, ekonomskog i fiskalnog upravljanja te načela i zakonodavstva na području borbe protiv pranja novca; budući da države članice moraju djelovati u skladu s europskim zakonodavstvom na području tržišnog natjecanja i osigurati da njihovo porezno zakonodavstvo ne odstupa od načela unutarnjeg tržišta i ne narušava tržišno natjecanje; budući da pravilo o jednoglasnosti unutar Vijeća, koje svakoj državi članici daje pravo na veto, smanjuje poticaj za kretanje iz statusa quo prema rješenju koje uključuje veću suradnju; budući da bi promjena zahtjeva za jednoglasnost u pitanjima izravnog oporezivanja iziskivala izmjenu Ugovora, osim u slučaju korištenja postupka iz članka 116. UFEU-a;
- G. budući da trenutno stanje u kojemu svaka država članica ima pravo uložiti veto podrazumijeva da sve države članice moraju biti odlučne i surađivati u rješavanju paneuropskog problema utaje i izbjegavanja plaćanja poreza;
- H. budući da, uz neke hvalevrijedne iznimke, državni politički predstavnici dosad nisu bili dovoljno jasni u rješavanju problema izbjegavanja poreza, koji uključuje i odluke o porezima;
- I. budući da na europskom unutarnjem tržištu kapital ima neometan protok i da velika trgovačka društva na konsolidiranoj osnovi izvješćuju o svojem radu, ali da porez na nacionalnoj osnovi ubiru porezna tijela koja međusobno vrlo slabo komuniciraju;
- J. budući da na potpuno ostvarenom unutarnjem tržištu nikakav umjetni poremećaj ne bi smio utjecati na odluke o ulaganju i odabir mjesta poslovanja; međutim, budući da se globalizacijom, digitalizacijom i slobodnim kretanjem kapitala stvaraju uvjeti za intenzivnije porezno natjecanje među državama članicama i s trećim zemljama kako bi se privuklo ulagače i poduzeća; budući da je važno zadržati trgovačka društva u Europi te u nju privući nova, ali da to ne bi smjelo poprimiti oblik potencijalno štetnih poreznih mehanizama, usmjerenih u prvom redu na poticanje ulaganja i stvaranje dodatne gospodarske aktivnosti zbog reakcija na slične mjere pokrenute u susjednim zemljama ili ispravak onoga što se smatra postojećim nejednakostima među državama članicama, u smislu relativnog bogatstva, veličine ili perifernog položaja; budući da se, osim toga, u nekim slučajevima čini da postoji korelacija između privlačnih sustava oporezivanja poduzeća i visoke razine nacionalnog bogatstva; budući da optimalna struktura poreznih sustava ovisi o brojnim čimbenicima i da se stoga razlikuje od zemlje do zemlje; budući da štetno porezno natjecanje između država članica ograničava potencijal jedinstvenog tržišta;
- K. budući da se, umjesto da se jednostavno usmjeri na promicanje privlačnog poslovnog okruženja koje nudi, primjerice, dobru infrastrukturu i visokokvalificiranu radnu snagu, putem, među ostalim, rashoda kojima se potiče produktivnost, i da osigura stabilnost i predvidljivost poreznih sustava, svaka zemlja kao sudionik poreznog natjecanja koristi svojim nacionalnim zakonodavstvom u kombinaciji s mrežom poreznih sporazuma da bi se promovirala kao zemlja za ulaganje, kao žarište kroz koje treba protjecati kapital ili u kojemu se treba zabilježiti dobit te na taj način privlači trgovačka društva ili fiktivna trgovačka društva na uštrb zemalja partnera, što rezultira nepoštenim praksama među tim zemljama; budući da, promatrana zasebno, svaka država ima jasan interes ponašati se kao „slobodni strijelac”, odnosno

⁽¹⁾ „Tendencije u oporezivanju u Europskoj uniji”, izdanje iz 2014., Eurostat.

Srijeda, 25. studenog 2015.

pokušava prva osmisliti i primjenjivati određene porezne mehanizme i propise kojima privlači poduzeća koja stvaraju poreznu osnovicu, a posljednja sudjelovati u zajedničkim i koordiniranim akcijama za suzbijanje izbjegavanja plaćanja poreza;

- L. budući da među državama članicama postoji porezno natjecanje; budući da je načelo lojalne suradnje među državama članicama utvrđeno u članku 4. UFEU-a; budući da se od država članica očekuje da u pitanjima poreznog natjecanja u cijelosti primjenjuju načelo lojalne suradnje;
- M. budući da neke države članice zauzimaju ambivalentan stav u vezi s izbjegavanjem plaćanja poreza, negodujući s jedne strane zbog erozije svoje nacionalne porezne osnovice, dok su istovremeno odgovorne za strukturu sadašnjih nacionalnih i međunarodnih poreznih sustava koji su to omogućili, a čak i dalje ometaju mogućnost da se njihovi porezni sustavi približe koordiniranim rješenjima; budući da u sklopu potpune mobilnosti kapitala unutar EU-a i cilja uvođenja unije tržišta kapitala, koji je objavila Unija, u potpunosti treba uzeti u obzir međuovisnost i uzajamne učinke nacionalnih poreznih sustava i prihoda, imajući u vidu opsežno pozitivno i negativno prekogranično prelijevanje učinaka odluka o porezima pojedinačnih država članica jer porezni poticaj jedne zemlje izaziva eroziju porezne osnovice u drugoj;
- N. budući da svjedočimo paradoksalnoj situaciji u kojoj je slobodno natjecanje među državama članicama u poreznim pitanjima rezultiralo nekonkurentnim ponašanjem i narušavanjem tržišnog natjecanja;
- O. budući da se uvođenje europskog jedinstvenog tržišta pokazalo vrlo povoljnim za nacionalna gospodarstva koja su postala konkurentnija i privlačnija u globaliziranom gospodarstvu te budući da će porezna konvergencija između država članica na kraju imati isti učinak;
- P. budući da zakonodavac i porezne uprave koje su često u nedostatku sredstava ne mogu predvidjeti inovativne oblike izbjegavanja poreza koje osmišljavaju i promiču neki porezni savjetnici, posebice iz jako velikih revizorskih društava, odvjetnici i posrednička društva, nego mogu samo reagirati na njih, ponekad s velikim zakašnjenjem; budući da iskustvo osobito pokazuje da tijela EU-a koja trebaju spriječiti uvođenje novih štetnih poreznih mjera (poput Skupine za Kodeks o postupanju koju su države članice osnovale 1998. ili Komisije, koja je čuvarica Ugovora) nisu u stanju riješiti neželjene događaje jer ponekad reagiraju na neučinkovit način ili pak na temelju previše ograničenog mandata te da je u EU uveden velik broj novih i često agresivnih mjera ili sporazuma, poput režima oporezivanja patenata; budući da se multinacionalne korporacije u EU-u i drugdje u svijetu pri izradi svojih planova za izbjegavanje plaćanja poreza oslanjaju na stručno znanje dobro organiziranog i vještog sektora poreznih savjetnika, kao i banaka i drugih pružatelja financijskih usluga; budući da je taj sektor istovremeno zastupljen u tijelima koja savjetuju vlade i javne institucije o poreznim pitanjima, poput, primjerice, Platforme EU-a za dobro porezno upravljanje; budući da postoji zabrinutost u vezi sa sukobima interesa do kojih može doći u slučajevima u kojima ista društva pružaju savjete i tijelima javne vlasti i privatnim multinacionalnim korporacijama;
- Q. budući da bi se svako porezno planiranje trebalo provoditi u granicama zakona i primjenjivih ugovora; budući da se stoga čini da je najprikladniji odgovor na agresivno porezno planiranje dobro zakonodavstvo i međunarodno usklađivanje prema željenim ishodima;
- R. budući da je provedba zakonodavstva od ključne važnosti za ostvarenje zadanih ciljeva; budući da je ta provedba u nadležnosti nacionalnih uprava, kojima često nedostaje inicijativa za međusobnu suradnju na europskoj razini; budući da takvo stanje doprinosi razilaženju do kojeg već dolazi zbog razlika u zakonodavstvima u Uniji i da ga pogoršava;

Srijeda, 25. studenog 2015.

- S. budući da institucije Trojke (Europska komisija, Europska središnja banka i međunarodni monetarni fond) koje nadgledaju programe financijske i fiskalne prilagodbe u državama članicama kao što su Portugal i Grčka nisu pokušale spriječiti porezne amnestije, odluke o porezima, porezne olakšice i sustave poreznih izuzeća u okviru kojih se provodila i još uvijek se provodi nepoštena diskriminacija i kojima se korporacijama i pojedincima omogućuje izbjegavanje plaćanja poreza, što rezultira velikim smanjenjem državnih prihoda i povećanjem opterećenja malih i srednjih poduzeća i građana koji ionako plaćaju previsoke poreze;
- T. budući da istrage i kazneni progoni u vezi s poreznim zločinima i pranjem novca, koji često uključuju financijske operacije i pravne osobe u više poreznih jurisdikcija, predstavljaju veliki izazov; budući da je osoblje koje je u državama članicama zaduženo za provođenje istraga i vođenje sudskih postupaka protiv počinitelja poreznih zločina i drugih financijskih zločina često nedovoljno obučeno i nedovoljno opremljeno;
- U. budući da je politika štednje i proračunskog ograničenja tijekom proteklih nekoliko godina znatno smanjila mogućnost poreznih uprava da provode istrage u vezi s poreznim zločinima i štetnim poreznim praksama; budući da su ti rezovi osobitu štetu nanijeli u zemljama u kojima se provode programi financijske pomoći pod vodstvom Trojke, u kojima je povećanje državnih prihoda ostvareno na uštrb pretjeranog oporezivanja malih i srednjih poduzeća i građana, dok su porezna amnestija, odluke o porezima i ostali sustavi poreznih izuzeća i povlastica bili rezervirani za velike korporacije i bogate utajivače poreza, kao što je to bio slučaj u Portugalu i Grčkoj;

Odluke o porezima i štetne porezne prakse

- V. budući da odluke o porezima obuhvaćaju širok spektar postupaka u državama članicama, od ad-hoc politika do jasno definirane primjene zakona, u smislu mogućeg opsega i tema koje obuhvaćaju, obvezujuće prirode, učestalosti primjene, javne naravi, trajanja i plaćanja naknada; budući da nema opće prihvaćene definicije odluka o porezima na međunarodnoj razini, osim što se Komisija na njih referira kao na „svaku vrstu komunikacije ili bilo koji drugi instrument ili mjeru sličnog učinka koju poduzima država članica ili koja se poduzima u njezino ime u pogledu tumačenja ili primjene poreznih propisa“;
- W. budući da odluke o porezima nisu same po sebi problematične jer mogu, a to je i njihova izvorna svrha, osigurati pravnu sigurnost poreznog obveznika i smanjiti financijski rizik poštenih društava u slučajevima kada porezni zakoni ili njihova konkretna primjena u određenim okolnostima nisu jasni ili se mogu suprotno tumačiti, osobito kod složenih transakcija, te se time mogu izbjeći budući sporovi između poreznog obveznika i porezne uprave;
- X. budući da je praksa donošenja odluka razvijena u okviru bliskijeg odnosa bolje suradnje između poreznih uprava i poreznih obveznika kao alat za rješavanje sve složenije porezne obrade nekih transakcija u sve složenijem, globalnijem i digitalnijem gospodarstvu; budući da je, iako države članice tvrde da te odluke nisu diskriminirajuće, već da se radi samo o načinu da se pojasni postojeće porezno zakonodavstvo, i dalje ih čuvajući u tajnosti, njegov posebni odbor utvrdio da se odluke o porezima mogu donositi bez ikakve pravne podloge neformalnim i diskrecijskim dogovorima kojima se pogoduje strukturama koje nastoje platiti što niže poreze i koje se oslanjaju na alate za porezno planiranje koje obično koriste multinacionalne korporacije kako bi smanjile svoj porezni doprinos; budući da je to očito problem posebno, iako ne isključivo, kad je riječ o odlukama povezanim s određivanjem cijena prijenosa unutar trgovačkih društava (takozvani prethodni dogovori o cijeni); budući da one, unatoč činjenici da nekim odabranim akterima pružaju pravnu sigurnost, mogu prouzročiti nejednakost između trgovačkih društava kojima se odobrene i društava koja pripadaju istom sektoru, a nemaju pristup tim odlukama;
- Y. budući da ni OECD ni Europska komisija nisu pozvali na ukidanje same prakse odluka o porezima;

Srijeda, 25. studenog 2015.

- Z. budući da napredne odluke o porezima ne bi trebale ni na koji način utjecati na porezno tretiranje neke transakcije, niti davati prednost jednom poreznom obvezniku u odnosu na drugog, već bi u situacijama kad su ostali uvjeti jednaki trebale imati isti učinak kao i *ex post* primjena relevantnih poreznih odredbi; budući da, sukladno tome, fokus ovog izvješća nije strogo ograničen na odluke o porezima, nego obuhvaća, u skladu s mandatom povjerenom njegovu posebnom odboru (TAXE), svaku poreznu mjeru slične prirode ili učinka koju generički nazivamo „štetnom poreznom praksom”, odnosno mjere čija je svrha privući nerezidentna poduzeća ili transakcije na štetu drugih poreznih jurisdikcija u kojima bi se te transakcije obično trebale oporezovati i/ili mjere kojima se prednost daje samo određenim trgovačkim društvima i na taj način narušava tržišno natjecanje;
- AA. budući da štetne porezne prakse u određenoj mjeri mogu biti povezane s jednim ili više sljedećih neželjenih učinaka: nedostatak transparentnosti, proizvoljna diskriminacija, narušavanje tržišnog natjecanja i nejednaki uvjeti na unutarnjem tržištu i izvan njega, utjecaj na integritet jedinstvenog tržišta i na pravednost, stabilnost i legitimitet poreznog sustava, veće oporezivanje gospodarskih faktora koji su manje mobilni, povećanje gospodarskih razlika, nepošteno natjecanje među državama, erozija porezne osnovice, nezadovoljstvo u društvu, nepovjerenje i demokratski deficit;
- AB. budući da mora priznati da, iako su mala i srednja poduzeća i dalje pokretačka snaga gospodarstva i zapošljavanja u Europi, multinacionalne korporacije također imaju ključnu ulogu kao ulagači, osiguratelji gospodarskog rasta i radnih mjesta; budući da je plaćanje pravednog udjela u porezima u zemljama u kojima se odvija stvarna gospodarska aktivnost i stvaranje vrijednosti i dalje ključan doprinos tih poduzeća dobrobiti i održivosti europskih društava;

Rad Posebnog odbora

- AC. budući da je njegov nadležni posebni odbor, osnovan 26. veljače 2015., održao 14 sjednica tijekom kojih je saslušao predsjednika Komisije Jean-Claudea Junckera, povjerenicu za tržišno natjecanje Margrethe Vestager, povjerenika za ekonomske i financijske poslove, oporezivanje i carinu Pierrea Moscovicia, aktualnog predsjedatelja Vijećem Pierrea Gramegnu, ministra financija Francuske Michaela Sapina, ministra financija Njemačke Wolfganga Schäublea, ministra financija Italije Piera Carla Padoana, ministra financija Španjolske Luisa de Guindosa, predstavnike OECD-a, zviždače, istraživačke novinare, stručnjake, predstavnike akademske zajednice, predstavnike multinacionalnih korporacija, profesionalna udruženja, sindikate, nevladine organizacije i zastupnike u nacionalnim parlamentima EU-a (vidi Prilog 1.); budući da su izaslanstva Odbora TAXE posjetila Švicarsku, kako bi sagledala određene aspekte trećih zemalja kao dimenzije koja je bila dio njihova mandata, te sljedeće države članice radi prikupljanja informacija: Belgiju, Luksemburg, Irsku, Nizozemsku i Ujedinjenu Kraljevinu; budući da su organizirani i sastanci s predstavnicima vlada Gibraltara i Bermuda; budući da usprkos svim tim koracima, iako su oni rezultirali raznolikim i dragocjenim uvidima u porezne sustave i porezne prakse diljem EU-a, nisu riješena sva postojeća pitanja, uključujući preostale nedosljednosti u izjavama predsjednika Komisije Jean-Claudea Junckera o stranici izvješća Krecké koja se dugo drži u tajnosti;
- AD. budući da je rad Odbora djelomično ometala činjenica da više država članica i Vijeće nisu na vrijeme dostavili odgovore (vidi Prilog 2.) i u konačnici nisu poslali sve tražene dokumente ili su pak poslali samo odgovore iz uljudnosti u kojima su se jedva dotaknuli teme zahtjeva; budući da se od 17 pozvanih multinacionalnih korporacija, samo njih četiri na prvi poziv pristalo pojaviti u odboru u lipnju i srpnju 2015. budući da je još 11 multinacionalnih korporacija pristalo pojaviti se u odboru tek nakon što je u Odboru TAXE izglasano izvješće i nakon opetovanih poziva, tako da je morala biti sazvana nova izvanredna sjednica neposredno prije glasovanja na plenarnoj sjednici (vidi prilog 3.); budući da ni Komisija nije u potpunosti surađivala i nije poslala sve radne dokumente i bilješke s neslužbenih sastanaka u vezi s Kodeksom o postupanju te da je, zbog neumoljivosti nekih država članica, pristala samo na ograničeni postupak savjetovanja; budući da je mandat Odbora iz tog razloga trebalo produžiti;

Srijeda, 25. studenog 2015.

- AE. budući da je u vrijeme usvajanja ovog izvješća veći broj istraga Komisije o sporazumima o transfernim cijenama koji su potvrđeni odlukama o porezima i drugim mjerama slične naravi ili učinka, a koji utječu na oporezivu dobit pripisanu određenim društvima kćerima multinacionalnih korporacija, još uvijek u tijeku;

Pregled prakse oporezivanja poduzeća u državama članicama

1. podsjeća da su modeli oporezivanja poduzeća koji postoje u industrijaliziranim zemljama nastali u prvoj polovini 20. stoljeća, u vremenu kada je prekogranična aktivnost bila ograničena; napominje da su globalizacija i digitalizacija ekonomije radikalno promijenili globalni lanac vrijednosti i način na koji funkcioniraju tržišta te da većina velikih trgovačkih društava sada ima transnacionalnu strukturu čiji zahtjevi nadilaze nacionalne porezne propise; ističe da nacionalna i međunarodna pravila u području oporezivanja nisu išla ukorak s razvojem poslovnog okruženja;

2. ističe da je potrebno donijeti uravnoteženu i pravednu poreznu politiku koja će biti sastavni dio strukturne reforme u državama članicama;

3. primjećuje da, dok je usklađivanje s različitim poreznim sustavima postajalo sve složenije za trgovačka društva koja posluju prekogranično, globalizacija i digitalizacija olakšale su organiziranje njihovih aktivnosti putem off-shore finansijskih centara i stvaranje sofisticirane strukture kako bi smanjila svoj globalni porezni doprinos; zabrinut je zbog toga što je zbog ekonomske krize, dužničke krize i proračunske konsolidacije većina država članica znatno smanjila broj zaposlenih u svojim poreznim upravama; naglašava da bi nacionalne porezne uprave na raspolaganju trebale imati dovoljno resursa, među ostalim i onih ljudskih, kako bi mogle biti učinkovite u prevenciji i otkrivanju te borbi protiv agresivnog poreznog planiranja, utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza koji su uzrok znatne erozije njihove porezne osnovice, te osigurati bolje i poštenije ubiranje poreza i vjerodostojnost poreznog sustava; primjećuje da su studije pokazale da kvalificirano osoblje poreznih uprava državi donosi puno veći prihod u odnosu povezane troškove jer se učinkovitost poreznih uprava izravno i pozitivno odražava na porezne prihode;

4. naglašava da postoji razlika između, s jedne strane, štetnih praksi određenih poreznih i nacionalnih uprava koje multinacionalnim korporacijama omogućuju da premještaju dobit kako bi izbjegle oporezivanje na području na kojemu je ta dobit zaista ostvarena i, s druge strane, natjecanja u privlačenju izravnog stranog ulaganja među državama ili pak zadržavanja gospodarskih aktivnosti u državi uz potpuno poštovanje zakonodavstva EU-a;

5. ističe da Ugovor, u skladu s načelom supsidijarnosti, omogućava državama članicama da same odrede svoju stopu poreza na dobit i poreznu osnovicu sve dok se ne uvedu snažnije mjere porezne konvergenije u skladu s Ugovorom; međutim, također ističe da previše složena pravila nacionalnih poreznih sustava, zajedno s razlikama među tim sustavima, stvaraju pravne praznine kojima se multinacionalne korporacije koriste za agresivno planiranje poreza, što dovodi do erozije osnovice, premještanja dobiti, „utrke do dna” i, u konačnici, neoptimalnog ekonomskog ishoda; ističe činjenicu da je ovakva vrsta izbjegavanja plaćanja poreza igra u kojoj gube svi nacionalni proračuni promatrani zajedno jer se povećanjem poreznih prihoda koje je posljedica štetnih praksi u jednoj državi članici (zbog izuzeća, posebnih olakšica ili propusta u zakonima) ne nadoknađuju smanjeni porezni prihodi u drugim državama članicama; ističe da se daljnje smanjenje osnovice, štetno porezno natjecanje i „utrku do dna” po pitanju poreznih stopa mogu spriječiti jedino usklađenijim zajedničkim pristupom država članica, koji bi trebao dovesti do zajedničkog okvira unutar kojeg države članice određuju svoje porezne stope;

6. podsjeća da su u nekim državama članicama stope poreza na dobit službeno više nego u drugima, ali da su zbog olakšica ili propusta u zakonima koji idu u prilog tuzemnim trgovačkim društvima one zapravo niže, zbog čega su efektive porezne stope u tim državama niže nego u državama članicama sa službeno niskim stopama;

Srijeda, 25. studenog 2015.

7. ističe činjenicu da niži porez na dobit u nekim državama članicama može rezultirati relativno višim prihodima od poreza u odnosu na više stope poreza na dobit;

8. napominje da su, prema podacima Komisije ⁽¹⁾, zakonske stope poreza na dobit u EU-u pale za 12 postotnih poena, s 35 % na 23 % od 1995. do 2014.; ističe da je ovo smanjenje poreznih stopa popraćeno širenjem porezne osnovice radi ublažavanja gubitka prihoda i da se relativno stabilan prihod proizašao iz oporezivanja društava u istom vremenskom razdoblju može objasniti znatnim trendom „osnivanja većih društava”, odnosno napuštanjem određenih pravnih oblika poslovanja, kao onih s (jedinim) vlasnikom, i prijelazom u status korporacija, što rezultira sličnim prijelazom s porezne osnovice za fizičke osobe na osnovicu za društva;

9. primjećuje da većina država članica troši velike iznose na porezne poticaje na osnovi kojih se malim i srednjim poduzećima želi dati konkurentska prednost, ali da te pokušaje, prema zaključcima Komisije ⁽²⁾, ugrožava rezultat međunarodnog poreznog planiranja u tri od četiri države članice u kojima je provedena nedavna studija; smatra da su zbog navedenog mala i srednja poduzeća u nepovoljnom položaju u odnosu na konkurenciju unatoč velikim troškovima u okviru proračunskih rashoda namijenjenih davanju potpore tim poduzećima, a time se ugrožava i ostvarenje cilja nacionalnih donositelja odluka;

10. naglašava sve veći raskorak između zakonskih i efektivnih poreznih stopa, naročito za društva koja posluju na globalnoj razini, što barem djelomično odražava različita odstupanja i izuzeća od općeg poreznog režima, bilo da je zakonodavac njima namjeravao postići određene ciljeve ili da su posljedica agresivnog planiranja poreza, odnosno uvođenja potpuno umjetnih mehanizama namijenjenih isključivo smanjenju porezne obveze;

11. naglašava da razlike među poreznim sustavima na globalnoj razini doprinose znatnoj eroziji porezne osnovice i izbjegavanju plaćanja poreza, ali da djelovanje samo na razini EU-a neće biti dovoljno za rješavanje tih problema;

12. konstatira veliku raznovrsnost 28 poreznih sustava u EU-u, i u pogledu definicije porezne osnovice i visine porezne stope, koja postaje tim veća kad se u obzir uzmu posebne jurisdikcije s autonomnim poreznim sustavima koje su povezane s državama članicama EU-a (prekomorski teritoriji i britanski krunski posjedi); žali što trenutno u EU-u nema zajedničke definicije ili smjernica za osnovne pojmove i elemente kao što su ravnoteža između oporezivanja na izvoru i oporezivanja prema prebivalištu, stalna poslovna jedinica i oporezivi subjekti, ekonomski sadržaj i pravila protiv zlouporabe, definicija kamate i licencija, postupanje s nematerijalnom imovinom, postupanje s dugom i kapitalom, a da ne spominjemo što se može ili ne može odbiti od porezne osnovice, što ima za posljedicu nekoordinirane porezne sustave država članica; ističe da je te definicije potrebno uskladiti;

13. ističe da nacionalni preferencijalni režimi i neusklađenosti raznih poreznih sustava unutar jedinstvenog tržišta stvaraju mogućnosti za izbjegavanje plaćanja poreza; napominje da su ti nepoželjni učinci pojačani zbog interakcije s velikim brojem bilateralnih poreznih sporazuma između država članica i trećih zemalja kao i nedostatnim odredbama o borbi protiv poreznih prijevara i utaja u okviru tih sporazuma;

14. primjećuje da je u tom neusklađenom poreznom okviru unutar EU-a očit i nedostatak suradnje među državama članicama; s tim u vezi ističe da države članice ne uzimaju nužno u obzir utjecaj svojih poreznih mjera na druge države članice, ne samo dok kreiraju svoje porezne mjere nego i kad razmjenjuju informacije o provedbi tih mjera, što de facto nalikuje politici „osiromaši svog susjeda” u poreznim pitanjima, što je u suprotnosti s temeljnim vrijednostima europskog projekta; ističe da bi automatska, sustavna i učinkovita razmjena informacija među državama članicama omogućila da se u obzir uzme porezno tretiranje određenih priljeva prihoda ili transakcija u drugim državama članicama; ističe da to doprinosi i nastanku neprihvatljive situacije u kojoj se dobit koju multinacionalne korporacije ostvaruju u nekoj državi članici često oporezuje po vrlo niskim stopama ili se uopće ne oporezuje u EU-u;

⁽¹⁾ „Tendencije u oporezivanju u Europskoj uniji”, statistička izdanja Eurostata, 2014.

⁽²⁾ Europska komisija 82015.), „Oporezivanje malih i srednjih poduzeća u Europi – empirijska studija primijenjenog oporezivanja dobiti malih i srednjih poduzeća u usporedbi s velikim poduzećima”.

Srijeda, 25. studenog 2015.

15. smatra da bi se fiskalna politika i politika tržišnog natjecanja trebale smatrati licem i naličjem iste medalje na unutarnjem tržištu te poziva Komisiju da ponovno razmotri i poboljša dostupne instrumente i sredstva namijenjena politici tržišnog natjecanja i pružanju državne potpore;

16. naglašava da je usklađivanje nacionalnih poreznih sustava u EU-u bilo vrlo ograničeno unatoč neviđenom produbljivanju procesa integracije EU-a tijekom posljednjih 30 godina, posebno kada je riječ o jedinstvenom tržištu te ekonomskoj i monetarnoj uniji; osuđuje činjenicu da su ti porezni sustavi u velikom zaostatku u usporedbi s koordinacijskim naporima na razini EU-a, posebno u okviru Europskog semestra, iako se, ako se ne gleda važnost mjera povezanih s rashodovnom stranom, znatan dio kombinacije politika radi osiguranja fiskalne konsolidacije odnosi na prihodovnu stranu; smatra da je taj aspekt trebalo spomenuti u izvješću petorice predsjednika iz lipnja 2015. naslovljenom „Dovršenje europske ekonomske i monetarne unije”;

17. ističe da se države članice zbog nedostatka političke volje za konvergenciju nacionalnih fiskalnih politika odlučuju na bilateralni pristup, iako bi onaj zajednički bio učinkovitiji; ponavlja da postoji mogućnost da se fiskalno usklađivanje ostvari tako da se poveća suradnja; u tom smislu pozdravlja želju nekih država članica da uvedu porez na financijske transakcije;

Instrumenti agresivnog poreznog planiranja i njihov učinak

18. ističe da izbjegavanje poreza nekih multinacionalnih korporacija može dovesti do efektivnih poreznih stopa blizu nule za dobit ostvarenu na europskom području, naglašavajući činjenicu da takve multinacionalne korporacije ostvaruju korist od određenih javnih dobara i usluga ondje gdje posluju, pri čemu ne snose svoj dio troškova i time doprinose srozavanju nacionalne porezne osnovice i povećanju razlika; ističe da je mogućnost premještanja dobiti dostupna samo trgovačkim društvima koja posluju prekogranično, čime se kažnjavaju konkurenti koji su aktivni u samo jednoj državi;

19. sa zabrinutošću napominje da izbjegavanje poreza na dobit izravno utječe na nacionalne proračune i na raščlanjivanje poreza prema kategorijama poreznih obveznika te prema ekonomskim faktorima (u korist najmobilnijih faktora kao što je kapital u obliku izravnih stranih ulaganja – FDI); žali zbog činjenice što, osim što narušava natjecanje i rezultira nejednakim uvjetima, takvo postupanje dovodi do iznimno zabrinjavajuće situacije u kojoj u kontekstu ozbiljnih napora oko fiskalne konsolidacije i strukturnih reformi neki od tih poreznih obveznika s najvećom platnom sposobnošću doprinose znatno manje u odnosu na one koji su najviše pogođeni ekonomskom, financijskom i dužničkom krizom, poput običnih građana i društava koja se ne služe agresivnim poreznim planiranjem, a koja su često u kategoriji malih i srednjih poduzeća te često zbog tog usporedivo nepovoljnog položaja po pitanju poreza ne mogu konkurirati multinacionalnim korporacijama; ističe da ovakva situacija može uzrokovati nepovjerenje u demokraciju i utjecati na cjelokupno izvršavanje poreznih obveza, posebno u državama u kojima se provode programi prilagodbe; žali zbog činjenice da se zviždače, koji u javnom interesu nacionalnim tijelima dostavljaju ključne informacije o nezakonitim i nedopuštenim postupanjima, prijevari ili nezakonitim aktivnostima ili praksama, može sudski progoniti te da ih se može kažnjavati na osobnoj i ekonomskoj razini; s velikom zabrinutošću primjećuje da se ponekad čak i novinari koji su otkrili nezakonite ili nelegitimne prakse suočavaju sa sličnim posljedicama;

20. prima na znanje zaključke istraživanja MMF-a ⁽¹⁾ kojim je bila obuhvaćena 51 zemlja da premještanje dobiti između poreznih jurisdikcija uzrokuje prosječan gubitak prihoda od približno 5 % sadašnjeg prihoda od poreza na dobit, ali i gotovo 13 % u zemljama koje nisu članice OECD-a; također konstatira da ekonometrijski podaci Komisije pokazuju da se osjetljivost izravnih stranih ulaganja na oporezivanje poduzeća s vremenom povećala; naglašava da se procjenjuje da se u EU-u godišnje gubi bilijarda EUR potencijalnih poreznih prihoda zbog kombiniranog učinka poreznih prijevara, utaje poreza, uključujući i sivu ekonomiju, i izbjegavanja plaćanja poreza ⁽²⁾ i da procjene ukazuju na godišnje gubitke u nacionalnim proračunima uzrokovane izbjegavanjem plaćanja poreza u iznosu od 50 – 70 milijardi EUR, ali da bi se ti gubici u vidu prihoda u stvarnosti mogli popeti na 160 – 190 milijardi EUR ako se u obzir uzmu posebni porezni dogovori,

⁽¹⁾ Politički dokumenti MMF-a „Učinak prelijevanja u međunarodnom oporezivanju poduzeća”, 9. svibnja 2014., i „Smanjenje porezne osnovice, prijenos dobiti i zemlje u razvoju”, 29. svibanj 2015.

⁽²⁾ Izvješće stručnjaka Richarda Murphyja od 10. veljače 2012. naslovljeno „Uklanjanje europskog poreznog jaza”.

Srijeda, 25. studenog 2015.

nedostaci u ubiranju poreza i slično⁽¹⁾); budući da je Komisija UN-a za trgovinu i razvoj izračunala da zemlje u razvoju godišnje gube otprilike 100 milijardi USD u vidu prihoda zbog toga što multinacionalne korporacije izbjegavaju plaćati porez; ističe da te podatke treba uzeti s oprezom i da se u njima možda podcjenjuju stvarni gubici nacionalnih proračuna, s obzirom na ograničenu transparentnost i raznovrsne računovodstvene i konceptualne okvire u svijetu koji utječu na dostupnost usporedivih i svrshodnih podataka te pouzdanost svih procjena;

21. napominje da se strategije planiranja poreza mogu temeljiti na strukturiranju korporacija, financijskim dogovorima za njihove podružnice ili transfernim cijenama koje nemaju veze s njihovim stvarnim ekonomskim aktivnostima, što omogućava umjetno prenošenje dobiti iz jednih jurisdikcija u druge s ciljem smanjenja globalnog poreznog doprinosa trgovačkih društava; s velikom zabrinutošću primjećuje da se u EU-u koristi sve veći broj fiktivnih trgovačkih društava, ali da se radi o društvima koja postoje samo kao ime i koriste se samo u svrhe utaje poreza; posebno ističe slučaj McDonald'sa i činjenicu da se u izvješću koalicije sindikata navodi da su porezne prakse tog poduzeća u razdoblju između 2009. i 2013. europske države stajale preko milijardu EUR u obliku izgubljenih poreza⁽²⁾;

22. smatra da nacionalni povlašteni režimi i slaba koordinacija ili konvergencija među poreznim sustavima država članica, unatoč učinkovitoj ekonomskoj povezanosti i međusobnom utjecaju na unutarnjem tržištu, dovode do brojnih nepodudarnosti koje omogućuju agresivno porezno planiranje, dvostruke odbitke i dvostruko neoporezivanje, na primjer jednim od sljedećih postupaka ili njihovom kombinacijom: malverzacija cijena transfera, lociranje odbitaka u jurisdikcijama s visokim porezima, prebacivanje sredstava dobivenih zajmovima putem trgovačkih društava intermedijara, prijenos rizika, hibridni financijski proizvodi, iskorištavanje neusklađenosti, porezna arbitraža, ugovori o licencijama, neovlašteno stjecanje ugovornih povlastica i smještanje prodaje imovine u jurisdikcije s niskim porezima;

23. ističe da je na svojim misijama radi prikupljanja informacija u pet država članica i Švicarskoj njegov posebni odbor primijetio da veliki broj nacionalnih poreznih mjera, koje se često koriste u kombinaciji s multinacionalnim korporacijama, može potencijalno predstavljati štetne porezne prakse, a posebno stavke sa sljedećeg popisa, koji ne treba smatrati konačnim:

- zlouporaba odluka o porezima ili ugovora o poravnanju kako se ne bi zaustavilo samo na jednostavnom pojašnjenju postojećeg zakonodavstva, već iskoristilo preferencijalno postupanje na području oporezivanja;
- različite definicije stalne poslovne jedinice i poreznog prebivališta,
- činjenica da se ekonomski sadržaj slabo uzima u obzir ili ga se zanemaruje, što dovodi do stvaranja subjekata s posebnim namjenama (primjerice fiktivna trgovačka društva), koja se manje oporezuje,
- odbitak nominalnih kamata (koji trgovačkim društvima omogućuje da od oporezive dobiti odbiju fiktivnu kamatu izračunatu na temelju njihova dioničkog kapitala),
- sustav odluka o porezima koje se primjenjuju na višak dobiti (na temelju kojih trgovačko društvo može dobiti pisanu potvrdu porezne uprave da njegova oporeziva dobit ne obuhvaća dobit koja ne bi bila ostvarena da je društvo samostalno),
- nejasne ili neusklađene odredbe o transfernim cijenama,
- broj preferencijalnih režima, posebno u odnosu na nematerijalnu imovinu (patente, znanje ili manji porez na prihod ostvaren iskorištavanjem prava intelektualnog vlasništva),
- povrat ili izuzeće za porez po odbitku na kamatu, dividende i licencije na temelju bilateralnih poreznih sporazuma i/ili u skladu s nacionalnim zakonodavstvom,

⁽¹⁾ „Europska dodana vrijednost zakonodavnog izvješća o uvođenju transparentnosti, koordinacije i usklađenja u politike oporezivanja dobiti poduzeća u Europskoj uniji”, dr. Benjamin Ferrett, Daniel Gravino i Silvia Merler, Europski parlament.

⁽²⁾ „Unhappy meal – 1 milijarda EUR kao posljedica izbjegavanja plaćanja poreza na jelovniku McDonald'sa”, Europska federacija sindikata javnih službi i dr., veljača 2015.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- razlike u pravnom određenju među državama članicama (hibridni subjekti ili hibridni zajmovi, kada se kamatni rashodi mijenjaju u izuzete dividende),
- u slučaju Švicarske, posebni porezni režimi na razini kantona za trgovačka društva kojima upravljaju stranci kakvi se ne primjenjuju na društva kojima upravljaju rezidenti (tzv. namjenski režimi),
- nedostatak učinkovitih općih ili specifičnih pravila o borbi protiv poreznih prijevара i utaja ili slaba provedba ili tumačenje tih pravila;
- i strukture koje stvarnog vlasnika imovine mogu učiniti nevidljivim i koje možda ne podliježu sustavu razmjene informacija, kao što su zaklade i tzv. „slobodne luke”;

24. prima na znanje da se prema podacima Komisije ⁽¹⁾ 72 % premještanja dobiti odvija u EU-u kanalima koji obuhvaćaju transferne cijene i lokaciju intelektualnog vlasništva;

25. ističe da je više država članica posljednjih godina osmislilo posebne programe za smanjenje poreza na dobit kako bi privuklo trgovačka društva s njihovom mobilnom nematerijalnom imovinom, poput prihoda ostvarenog intelektualnim vlasništvom; konstatira raznovrsnost u smanjenju poreznih stopa i poreznim olakšicama te u opsegu predloženih programa (režimi oporezivanja inovacija, režimi oporezivanja intelektualnog vlasništva, režimi oporezivanja znanja, režimi oporezivanja patenata itd.); ističe da u nekim državama članicama porezni obveznici ne moraju sami stvoriti intelektualno vlasništvo i/ili u samoj zemlji kako bi imali pravo na porezne olakšice, nego ga samo moraju steći posredstvom društva koje ima poslovni nastan unutar te porezne jurisdikcije; stoga ističe da moguće porezne povlastice za razvoj i istraživanje moraju biti povezane sa stvarnim rashodima u navedenoj poreznoj jurisdikciji;

26. ističe, osim toga, da se za troškove razvoja i istraživanja već može zatražiti povrat poreza u okviru nacionalnih poreznih sustava čak i bez „režima oporezivanja patenata” te da stoga režimi za oporezivanje patenata doprinose izbjegavanju plaćanja poreza koje je u suprotnosti sa sustavom;

27. takve programe smatra tipičnim primjerima štetnog poreznog natjecanja između država jer ne samo da su njihova veza s realnim gospodarstvom i utjecaj na njega u većini slučajeva nepostojeći nego utječu na smanjenje poreznih prihoda drugih zemalja, uključujući i države članice; primjećuje da u svojoj reviziji poreznih poticaja za razvoj i istraživanje Komisija ⁽²⁾ smatra da „postoji veća vjerojatnost da će se zahvaljujući režimima oporezivanja patenata premjestiti porez na dobit nego da će se potaknuti inovacije”;

28. ističe da u ekonomskom okruženju koje karakterizira više nematerijalne imovine na transferne cijene često utječe nedostatak usporedivih transakcija i mjerila, što otežava ispravnu primjenu načela nepristranosti, prema kojem bi cijene transakcija između subjekata koji pripadaju istoj grupi društava trebalo vrednovati na isti način kao i transakcije između neovisnih subjekata;

29. napominje da se postojećim smjernicama za određivanje transfernih cijena multinacionalnim korporacijama ostavlja znatna margina diskrecije u odabiru i primjeni metoda evaluacije; ističe da multinacionalne korporacije iskorištavaju nedostatak učinkovitog zajedničkog standarda za transferne cijene te razna predviđena odstupanja, iznimke i alternative, što je suprotno biti tih smjernica, kako bi prilagodile svoju oporezivu dobit jurisdikciji i smanjile svoju ukupnu poreznu obvezu, primjerice, zlouporabom utvrđivanja cijena po modelu „troškovi-plus”, proizvoljnim određivanjem profitne marže ili upitnim izostavljanjem određenih izdataka iz svog obračuna; ističe da se problem transfernih cijena na razini EU-a najučinkovitije može riješiti konsolidacijom zajedničke porezne osnove, zahvaljujući kojoj te cijene više ne bi bile potrebne;

⁽¹⁾ Radni dokument službi Komisije od 17. lipnja 2015. o oporezivanju dobiti poduzeća u Europskoj uniji (SWD(2015)0121).

⁽²⁾ Studija o poreznim poticajima za razvoj i istraživanje, Dokument o oporezivanju br. 52-2014, Europska komisija.

Srijeda, 25. studenog 2015.

30. naglašava činjenicu da porezne uprave ne mogu adekvatno pratiti spise o transfernim cijenama koje dostavljaju multinacionalne korporacije ili njihovi predstavnici jer često nisu dovoljno opremljene i nemaju dovoljno zaposlenika da kritički i temeljito provjere te analize i njihov ishod ili učinak;

31. žali zbog činjenice što su, u ekonomskom kontekstu u kojem se 60 % svjetske trgovine odvija unutar grupa ⁽¹⁾, smjernice za primjenu ovog posve ekonomskog koncepta fragmentirane na nacionalnoj razini i što zbog toga postoje nedosljednosti među državama članicama i pravni sporovi;

32. štoviše ističe da, unatoč tome što znatan broj pravnih sporova u EU-u proistječe iz različitih tumačenja istih načela pri određivanju transfernih cijena, na europskoj razini ne postoji učinkovit mehanizam rješavanja sporova; napominje da rješavanje predmeta upućenih na arbitražu prema Arbitražnoj konvenciji EU-a može potrajati i do osam godina, što doprinosi pravnoj nesigurnosti društava i poreznih uprava;

33. ističe ključnu ulogu velikih revizorskih društava, uključujući i „veliku četvorku” („the Big Four”) u procesu osmišljavanja i tržišnog iskorištavanja odluka i mehanizama za izbjegavanje plaćanja poreza, koristeći se pri tome neusklađenošću nacionalnih zakonodavstava; ističe da ta društva, koja veliki dio svojeg prihoda naizgled zahvaljuju poreznim uslugama, dominiraju revizorskim tržištima u većini država članica i da imaju vodeće mjesto u svijetu u savjetodavnim uslugama o porezima, čine uski oligopol; smatra da se ta situacija mora promijeniti jer inače jedinstveno tržište neće moći neometano funkcionirati u područjima aktivnosti „velike četvorke”; skreće pozornost na sukob interesa koji proizlazi iz usporednog postojanja aktivnosti poreznog savjetovanja i konzultantskih aktivnosti unutar istih društava, koje su s jedne strane namijenjene poreznim upravama, a s druge strane pružaju usluge poreznog planiranja multinacionalnim korporacijama te se tako iskorištavaju slabosti nacionalnih poreznih zakona; smatra da se moraju promicati dobre prakse u tom pogledu i da se trebaju poboljšati postojeći kodeksi o postupanju; međutim, dovodi u pitanje učinkovitost koju u rješavanju tog problema imaju korporativni kodeksi o postupanju i korporativne politike socijalne odgovornosti; naglašava činjenicu da su odluke o porezima u EU-u i u svijetu postale uobičajena poslovna praksa, ne samo radi pravne sigurnosti ili zaključenja povoljnih poreznih aranžmana nego i u slučajevima kada zakonodavne odredbe ne ostavljaju prostora za tumačenje; zabrinut je zbog procjena industrije poreznog savjetovanja prema kojima se određeni program poreznog planiranja klijentima preporučuje čak iako ima samo 50 % izgleda da je zakonit ⁽²⁾;

34. poziva porezna tijela da povećaju i diversificiraju svoje izvore znanja te da u znatnoj mjeri poboljšaju proces procjene učinka kako bi se smanjili rizici od neželjenih posljedica uvođenja novih poreznih mjera; podsjeća države članice da ne samo razlike među poreznim sustavima već i pretjerana složenost nacionalnih poreznih sustava te niska razina održivosti obilježena prečestim promjenama u znatnoj mjeri doprinose stvaranju poreznih jazova, nepravednosti poreznih sustava i niskoj razini vjerodostojnosti porezne politike; u tom smislu ističe da porezna fragmentiranost predstavlja prepreku stvaranju europske unije tržišta kapitala;

Trenutačno stanje i procjena EU-ovog, međunarodnog i nacionalnog djelovanja

35. uviđa da je, nakon gospodarske krize i skandala „LuxLeaks”, bavljenje agresivnim poreznim planiranjem multinacionalnih korporacija visoko na popisu prioriteta u političkim programima država članica, EU-a, OECD-a i skupine G20, no sa žaljenjem primjećuje da do sada nije postignut značajan napredak u praktičnom smislu, uz iznimku OECD-ova projekta BEPS koji financira G20 i čija je izrada tek završila tako da još uvijek nije proveden u državama;

36. konstatira da su u tom kontekstu mnoge države članice uvele ili namjeravaju uvesti mjere borbe protiv izbjegavanja plaćanja poreza, posebice u vezi s ograničenjem odbitka kamata, pravilima protiv zlouporabe, boljom definicijom ideje stalne poslovne jedinice (uključujući razvoj metoda testiranja ekonomskog sadržaja da bi se učinkovitije utvrdila mogućnost oporezivanja poduzeća), mogućnošću isključenja poduzeća koja se ne pridržavaju pravila iz javnih natječaja ili objavljivanjem metoda poreznog planiranja koje može biti ključno u ponovnom uspostavljanju vjerodostojnosti poreznog sustava i smanjenju vremenskog razdoblja između uspostavljanja određenih metoda i donošenja korektivnih mjera, uključujući i na zakonodavnoj razini;

⁽¹⁾ „Transferne cijene: kako biti nepristran”, časopis OECD Observer br. 230, siječanj 2002. (ispravljeno 2008.).

⁽²⁾ Zastupnički dom Ujedinjene Kraljevine, usmeno izlaganje pred Odborom za javne financije, 31. siječnja 2013.

Srijeda, 25. studenog 2015.

37. zabrinut je, ipak, zbog mogućnosti da zbog nedostatka suradnje jednostrane mjere koje poduzimaju države članice protiv smanjenja porezne osnovice povećaju složenost situacije stvarajući nove neusklađenosti te stoga veću mogućnost za izbjegavanje plaćanja poreza na unutarnjem tržištu; naglašava da bi se zbog razlike u provedbi međunarodnih smjernica ili smjernica EU-a u državama članicama mogao postići isti učinak;

38. pozdravlja različite inicijative i zakonodavne prijedloge Komisije u zadnjih 20 godina, uključujući i najnovije, čiji je cilj ostvarenje bolje koordinacije sustava oporezivanja trgovačkih društava država članica, s ciljem jačanja unutarnjeg tržišta, rješavanja problema dvostrukog oporezivanja ili dvostrukog neoporezivanja ili očuvanja prava država članica na učinkovito oporezivanje; ipak žali što je do danas Vijeće usvojilo samo mali broj tih inicijativa i prijedloga zbog pravila o jednoglasnom odlučivanju i činjenice da su neke države članice ustrajne u uvjerenju da samostalno više mogu profitirati iskorištavanjem rupa u nekoordiniranom poreznom sustavu nego što bi to mogle u slučaju koordiniranog sustava;

39. pozdravlja objavljivanje novog niza fiskalnih politika i poziva Komisiju da se pobrine da su porezni sustavi pravedni i da se temelje na načelima oporezivanja u državama članicama u kojima je dobit ostvarena te da se na taj način izbjegne narušavanje unutarnjeg tržišta i nepoštena konkurencija;

40. naglašava da je Skupina za Kodeks EU-a o postupanju pri oporezivanju poslovanja („Skupina”), koju su 1998. osnovale države članice, omogućila krajem 1990-ih i početkom 2000-ih godina uklanjanje najštetnijih onovremenih pojedinačnih poreznih praksi uvođenjem dvojnog pristupa bez obvezujućeg učinka „povratka na staro” iz postojećih poreznih mjera koje su imale štetan učinak poreznog natjecanja i suzdržavanjem od uvođenja takvih mjera u budućnosti („mirovanje”);

41. žali zbog činjenice da je djelovanje Skupine naizgled izgubilo zamah; napominje da su neke od više od 100 mjera koje su ukinute kao rezultat djelovanja aktivnosti Skupine države članice zamijenile poreznim mjerama sa sličnim štetnim učincima; napominje da su porezna tijela na preporuke Skupine uzvratila stvaranjem novih struktura s istim štetnim učincima koje su imale mjere koje je Skupina ukinula; žali zbog toga što dosadašnji pokušaji da ojača svoje upravljanje i mandat te da prilagodi i proširi radne metode i kriterije utvrđene u Kodeksu s ciljem borbe protiv novih oblika štetnih poreznih praksi u okviru trenutnog gospodarskog okoliša nisu bili uspješni; podupire najnovije prijedloge Komisije u vezi s tim pitanjem, kao što je navedeno u akcijskom planu od 17. lipnja 2015. o poštenom i učinkovitom oporezivanju poduzeća u EU-u;

42. žali zbog činjenice da je porezno natjecanje, unatoč ambicioznim ciljevima koje se nastoji ostvariti od 1997., i dalje prisutno među državama članicama, i to manje kao rezultat razlika u poreznim stopama a više kao posljedica heterogenosti nacionalnih propisa kojima se definira što se sve smatra oporezivom dobiti, a što se već nekoliko desetljeća konstantno odražava u vidu razlika između nominalnih i stvarnih stopa oporezivanja dobiti koje primjenjuju države članice;

43. žali zbog toga što su originalni status i sustavi upravljanja ostavili previše prostora za političke pregovore i kompromise u pokušaju postizanja „širokog konsenzusa” (t.j. kvazi-jednoglasnosti s mogućnošću iskazivanja protivljenja u fusnotama) o procjeni štetnih praksi te na taj način utječući na pouzdanost i potpunost svojeg rada te ponekad rezultirajući namjernim neobjavljivanjem izvješća ili nepoduzimanjem mjera na osnovi izvješća, što je bio slučaj 1999. s izvješćem ureda Simmonds & Simmons o administrativnim praksama; izražava žaljenje zbog toga što su politička odgađanja otežala postupno ukidanje postojećih mjera, što je u nekim slučajevima dozvolilo uključivanje novih korisnika nakon njihovog roka i što je također povezano s vrlo slabim mehanizmima odgovornosti i nadzora Skupine;

44. naglašava konkretnije da, iako je pristup od slučaja do slučaja koji je naveden u Kodeksu doveo do toga da se države članice sada više natječu s općenitim mjerama, njime nisu riješeni sustavni nedostaci rascjepkanog okvira oporezivanja u EU-u koji zahtijeva značajniju izmjenu;

Srijeda, 25. studenog 2015.

45. prima na znanje i napore pri stvaranju Platforme za dobro porezno upravljanje koja je uključila razne dionike s ciljem postizanja konsenzusa po pitanju izbjegavanja plaćanja poreza, posebice u međunarodnom kontekstu, i Zajedničkog foruma EU-a o transfernim cijenama, koji je izdao niz smjernica o tehničkim pitanjima povezanim s transfernim cijenama; naglašava da su dosad ta tijela pridonijela ograničenim ispravcima sustava oporezivanja dobiti poduzeća; žali zbog činjenice da se u smjernicama koje je dosad izdao Zajednički forum o transfernim cijenama nije dovoljno uzeo u obzir problem izbjegavanja plaćanja poreza; izražava žaljenje zbog toga što je sastav Zajedničkog foruma o transfernim cijenama, unatoč njegovom nedavnom ažuriranju, i dalje neuravnotežen; protivi se, osim toga, činjenici da porezni stručnjaci surađuju u izradi smjernica o transfernim cijenama, a postoji mogućnost da istodobno daju savjete svojim klijentima u vezi sa strategijama agresivnog poreznog planiranja na temelju transfernih cijena te su time u sukobu interesa;

46. naglašava da je zakonodavstvo EU-a (direktive o matičnim društvima i društvima kćerima, kamatama i licencijama, spajanjima i administrativnoj suradnji), iako pokriva ograničeni broj aspekata povezanih s oporezivanjem poduzeća, bilo u stanju baviti se određenim problemima s kojima su se susretale države članice i poduzeća koja djeluju u nekoliko država; naglašava da te mjere, koje su prvotno osmišljene da bi se uklonilo dvostruko oporezivanje, imaju neželjene kontraproduktivne posljedice na izbjegavanje plaćanja poreza i ponekad rezultiraju dvostrukim neoporezivanjem; pozdravlja to što je Vijeće nedavno donijelo izmjene Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima čiji je cilj uvesti općenitu klauzulu protiv zloupotrebe i riješiti neusklađenosti hibridnih zajmova, a koje će stupiti na snagu krajem 2015., te se nada da će pomoći ukloniti neke mogućnosti za izbjegavanje plaćanja poreza u EU-u;

47. podsjeća da su odredbe Direktive Vijeća 2011/16/EU o administrativnoj suradnji usmjerene na podupiranje razmjene svih relevantnih financijskih informacija; smatra da bi automatska, trenutačna i sveobuhvatna razmjena te učinkovita obrada poreznih informacija imale snažan odvraćajući učinak na izbjegavanje plaćanja poreza i na uvođenje štetnih poreznih praksi te da bi državama članicama i Komisiji omogućile pristup svim relevantnim informacijama kako bi mogle protiv njih reagirati;

48. žali zbog toga što trenutačni zakonodavni i nadzorni okvir za razmjenu informacija o poreznim mjerama nije učinkovit, s obzirom na to da je vidljivo da se ne poštuju postojeći zahtjevi za spontane razmjene informacija ili razmjene informacija na zahtjev; žali zbog toga što gotovo ni jedna država članica ne razmjenjuje informacije koje bi mogle imati učinak na partnerske zemlje EU-a; žali zbog nedostatka koordinacije između Komisije i nadležnih tijela država članica;

49. žali zbog toga što države članice gotovo nikada spontano ne razmjenjuju informacije o porezima; pozdravlja automatsku razmjenu informacija koja se više ne temelji na uzajamnosti; usmjerava pažnju na strukturne probleme sustava koji se temelji na diskrecijskom pravu u pogledu toga koje će se informacije proslijediti i na slabim nadzornim sustavima zbog čega je vrlo teško prepoznati moguće neispunjavanje zahtjeva za razmjenjivanje informacija;

50. pozdravlja predanost Komisije promicanju automatske razmjene poreznih informacija kao budućeg europskog i međunarodnog standarda transparentnosti; potiče je da, kao prvi korak, ispuni svoju dužnost čuvara Ugovora Europske unije i poduzme sve nužne mjere kako bi se poštovalo postojeće pravo EU-a i načelo lojalne suradnje među državama članicama kako je definirano u Ugovorima; pozdravlja prijedlog stručne skupine za automatsku razmjenu informacija o financijskim računima da se razmotre mogućnosti davanja podrške zemljama u razvoju koje automatski razmjenjuju informacije na način da se s njima sklope sporazumi o razmjeni informacija koji nisu uzajamne naravi;

51. napominje da su pravila o državnim potporama i sankcije korisni u borbi protiv najštetnijih poreznih praksi koje imaju najveće učinke narušavanja i koje mogu imati značajan odvraćajući učinak;

52. pozdravlja paket Komisije o poreznoj transparentnosti u području automatske razmjene informacija među državama članicama u vezi s njihovim odlukama o porezima, iz ožujka 2015., i akcijski plan za pošten i učinkovit sustav poreza na dobit u EU-u iz lipnja 2015.; naglašava, međutim, da se ti tekstovi mogu smatrati samo prvim koracima u pravom smjeru i da je hitno potreban dosljedan okvir zakonskih uredbi i administrativne koordinacije u korist malih i srednjih poduzeća i

Srijeda, 25. studenog 2015.

onih multinacionalnih korporacija koje pomažu u stvaraju istinskog gospodarskog rasta i plaćaju svoj udio u porezu na unutarnjem tržištu;

53. pozdravlja nedavni sporazum o akcijskom planu protiv erozije porezne osnovice i premještanju dobiti OECD-a koji se, nakon uzastopnih poziva na djelovanje na sastancima na vrhu skupina G7 i G20, nastoji baviti pojedinačnim pitanjima koja utječu na funkcioniranje međunarodnog sustava poreza na dobit predlaganjem novih globalnih i sustavnih akcija za rješavanje tih pitanja; žali zbog kasne i nejednake uključenosti zemalja u razvoju u OECD-ov proces borbe protiv erozije porezne osnovice i premještanja dobiti, u kojemu su trebale sudjelovati na ravnopravan način; također žali zbog činjenice da ishodi akcijskog plana BEPS ne zadiru dovoljno duboko u područja kao što su štetni porezni režimi, digitalna ekonomija i transparentnost;

54. napominje da je, nakon sustavne analize „točaka pritiska” međunarodnog poreznog sustava, u akcijskom planu protiv erozije porezne osnovice i premještanja dobiti utvrđeno 15 akcijskih točaka od kojih je sedam dobilo potporu skupine G20, a ostale su ostvarene u listopadu 2015.; naglašava da se, unatoč kontekstu poslovnog okruženja koje se razvija, tim akcijama želi baviti pitanjima povezanim s transparentnošću, npr. izdavanjem smjernica o izvješćivanju po zemljama, manjkom relevantnog sadržaja u nekim aranžmanima izbjegavanja plaćanja poreza i većom dosljednošću u međunarodnim propisima;

55. ipak, upozorava na kompromise kojima se ne bi postigli prvotni ciljevi ili bi doveli do različitih interpretacija na nacionalnoj razini; nadalje, naglašava da je dosad jedva postojao ikakav učinkoviti nadzor provedbe smjernica OECD-a u državama koje su ih podržale i da čak i najbolje osmišljena rješenja ne mogu biti učinkovita ako ih se pravilno ne nadzire i provodi;

56. naglašava komplementarnost djelovanja EU-a i OECD-a na tom području; smatra da, s obzirom na njegov stupanj integracije, EU mora ići dalje nego što to zahtijevaju prijedlozi planova borbe protiv BEPS-a u pogledu koordinacije i konvergencije s ciljem izbjegavanja svih vrsta štetne poreznog natjecanja na unutarnjem tržištu; uvjeren je da bi EU, istodobno osiguravajući da nema negativnih učinaka na njegovo gospodarstvo, mogao upotrijebiti učinkovitije alate za ostvarenje poštene porezne konkurencije i prava država članica da učinkovito oporezuju dobit ostvarenu na njihovim državnim područjima;

Istrage o državnim potporama Komisije: pregled i rezultati

57. naglašava da su, na unutarnjem tržištu, novi sudionici i društva, uključujući mala i srednja poduzeća, koja ne koriste agresivne porezne prakse u nepovoljnom položaju u usporedbi s multinacionalnim korporacijama koje mogu premješati dobit ili se služiti drugim vrstama agresivnog poreznog planiranja preko niza odluka i instrumenata koji su dostupni samo njima zbog njihove veličine i mogućnosti da posluju na međunarodnoj razini; sa zabrinutošću primjećuje da bi, u potpuno istoj situaciji, multinacionalne korporacije zbog svojih manjih poreznih obveza ostvarile veću dobit nakon oporezivanja i tako stvorile nejednake uvjete na jedinstvenom tržištu za svoje konkurente koji se ne mogu služiti agresivnim poreznim planiranjem i koji su oporezivani na istom mjestu na kojem ostvaruju dobit; ističe da je to narušavanje jednakih uvjeta u korist multinacionalnih korporacija u suprotnosti s temeljnim načelom jedinstvenog tržišta;

58. naglašava da OECD ⁽¹⁾ ukazuje na to da se neke multinacionalne korporacije koriste strategijama koje im omogućavaju da plaćaju porez na dobit od samo 5 % dok manja poduzeća plaćaju i do 30 % te je duboko zabrinuto zbog toga što neke studije ⁽²⁾ ukazuju na to da je u prosjeku doprinos u obliku poreza na dobit za prekogranična trgovačka društva 30 % manji nego za tuzemna trgovačka društva koja posluju u samo jednoj državi; smatra da je neprihvatljivo da kao rezultat tih strategija neke multinacionalne korporacije plaćaju vrlo nisku efektivnu stopu poreza na dobit dok mala i srednja poduzeća moraju platiti svoj puni udio u porezima;

⁽¹⁾ Priopćenje za medije OECD-a, „OECD poziva na jaču međunarodnu suradnju u vezi s porezom na dobit”, 12.2.2013.

⁽²⁾ „Oporezivanje malih i srednjih poduzeća u Europi – empirijska studija primijenjenog oporezivanja dobiti malih i srednjih poduzeća u usporedbi s velikim poduzećima”, Europska komisija, svibanj 2015. i P. Egger, W. Eggert i H. Winner (2010.), „Ušteda na porezima poduzeća u stranom vlasništvu”, Journal of International Economics 81, str. 99. – 108.

Srijeda, 25. studenog 2015.

59. naglašava da to iskrivljavanje odluke gospodarskih subjekata donesene na temelju očekivane dobiti nakon oporezivanja rezultira neoptimalnom raspodjelom sredstava unutar EU-a i smanjuje razinu tržišnog natjecanja te tako utječe na rast i zapošljavanje;

60. naglašava da neke štetne prakse mogu biti obuhvaćene pravilima o državnoj potpori povezanoj s porezima, posebice u mjeri u kojoj mogu na isti način pružiti „selektivnu” prednost i dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu; napominje da su se u prošlosti procesi politike državnih potpora i Skupine za Kodeks o postupanju međusobno podupirali, posebice 1999. i u prvoj polovici 2000-ih; naglašava da je provođenje pravila o tržišnom natjecanju EU-a dodalo pravni pritisak kao dopunu postupku donošenja odluka u okviru neobvezujućih pravnih mjera u Skupini, djelomično kompenzirajući manjak drugih učinkovitih alata za suzbijanje izbjegavanja plaćanja poreza na razini EU-a;

61. uzima u obzir važne događaje u zadnjih 20 godina povezane s analitičkim okvirom Komisije za državnu potporu u pogledu plaćanja poreza, koji su omogućili da se postigne veća jasnoća u pogledu definicije i analize državne potpore kroz porezne mjere, kao i sustavnije djelovanje protiv takvih mjera; posebice navodi smjernice Komisije iz 1998. o primjeni pravila o državnoj potpori na mjere povezane s izravnim oporezivanjem poslovanja, izvještaj iz 2004. s tim u vezi i važne odluke sudske prakse 2000-ih; pozdravlja, u okviru postupaka modernizacije sustava državnih potpora koji promiče Komisija, pokretanje javnog savjetovanja 2014. o nacrtu smjernica čiji je cilj pojasniti pojam državne potpore u skladu s člankom 107. UFEU-a, koji uključuje elemente državne potpore u pogledu plaćanja poreza i posebice odluke o porezima;

62. napominje da se tijekom proteklih desetljeća pojavila sve ustaljenija sudska praksa Suda EU-a u vezi s primjenom zakona o državnoj potpori na porezne mjere država članica, zadnji put u slučaju Gibraltara 2011.⁽¹⁾;

63. napominje da je Sud istaknuo načelo prema kojemu je sadržaj važniji od oblika te da je stoga ekonomski učinak neke mjere referentan kriterij za njezinu evaluaciju;

64. primjećuje, stoga, da Sud svoju odluku o zakonodavnoj odgovornosti država članica u pogledu poreznih pitanja temelji na zabrani dalekosežnih zahtjeva za dobivanje državne potpore;

65. napominje da je koncept „prirode i općenitog plana nacionalnog sustava” središnja referentna točka u procjeni jesu li izravne ili neizravne porezne mjere selektivne te stoga sukladne s unutarnjim tržištem, i da bi svaka državna potpora trebala biti procijenjena u odnosu na već postojeću ravnotežu; naglašava da, s obzirom na to da je mjerilo EU-a za procjenu mogućih iskrivljavanja nacionalni referentni sustav⁽²⁾, sva narušavanja tržišnog natjecanja i štetne porezne prakse na unutarnjem tržištu ne mogu biti obuhvaćene trenutačnim pravilima o tržišnom natjecanju; stoga napominje da sama puna provedba tih pravila ne bi omogućila rješavanje problema izbjegavanja plaćanja poreza na dobit u EU-u;

66. napominje da je, prema podacima koje je Komisija dostavila nadležnom posebnom odboru⁽³⁾, Komisija od 1991. formalno istražila samo 65 slučajeva državne potpore povezane s porezima, od kojih se sedam odnosilo na odluke o porezima, a samo ih je deset nastalo nakon formalnih obavijesti država članica;

⁽¹⁾ C-106/09 P i C-107/09 P, Komisija protiv Vlade Gibraltara i Ujedinjene Kraljevine, presuda od 15. studenoga 2011.

⁽²⁾ Ako se mjere koje su prihvatile države članice bave čitavim poreznim sustavom, one predstavljaju prilagodbe općenite fiskalne politike, a ne državne potpore.

⁽³⁾ Priopćenje koje je poslao povjerenik Vestager Odboru TAXE 29. travnja 2015.

Srijeda, 25. studenog 2015.

67. naglašava da se Komisija bavila samo malim brojem slučajeva državnih potpora povezanih s porezima u drugoj polovici 2000-ih i da trenutačni sudski postupci povezani s državnim potporama uključuju:

- odluku da se u lipnju 2013. pokrene istraga o odlukama o porezima u sedam država članica, a koja je u prosincu 2014. proširena na sve države članice,
- odluku da se u listopadu 2013. pokrene istraga o tome daje li režim za porez na dobit u Gibraltaru prednost određenim trgovačkim društvima, a koja je u listopadu 2014. proširena i na pregled odluka o porezima na navedenom teritoriju;
- istodobno pokretanje zasebne istrage o sustavima oporezivanja intelektualnog vlasništva („režim oporezivanja patenata”),
- otvaranje službene istrage u tri slučaja u lipnju 2014.: Apple u Irskoj, Fiat Finance and Trade u Luksemburgu i Starbucks u Nizozemskoj, koje su zaključene u listopadu 2015., i nakon kojih je u listopadu 2014. uslijedio Amazon u Luksemburgu;
- otvaranje službene istrage poreznog mehanizma u Belgiji (sustav odluka o porezima koje se primjenjuje na višak dobiti) u veljači 2015.;

68. naglašava da istrage Komisije koje su u tijeku ili su dovršene i slučajevi koje je razotkrio slučaj LuxLeaks ukazuju na to da neke države članice nisu ispunile svoju zakonsku obvezu ⁽¹⁾ da Komisiji dostave dokumentaciju o svim potencijalnim slučajevima državne potpore;

69. naglašava da te istrage objašnjavaju samo vrlo ograničen uzorak nekih tipičnih praksi koje utječu na oporezivu dobit dodijeljenu nekim društvima kćerima multinacionalnih korporacija putem transfernih cijena; zabrinut je zato što bi trenutačni resursi nadležnih službi Komisije mogli ograničiti njezinu mogućnost da obradi znatno veći broj slučajeva i da provodi sustavne provjere kako bi utvrdila jesu li neke druge prakse na području oporezivanja dobiti, ne samo one koje se temelje na transfernim cijenama, možda suprotne propisima o državnoj potpori;

70. snažno podržava Komisiju u njezinom pristupu, koji podrazumijeva dovoljno vremena da bi se pažljivo i temeljito razmotrili tekući predmeti; vjeruje da će ishod istraga pridonijeti uspostavljanju preciznijih i učinkovitijih smjernica o državnim potporama povezanim s porezima i transfernim cijenama te potaknuti države članice da u skladu s time prilagode svoju praksu; poziva Komisiju da ipak dovrši te tekuće istrage o državnim potporama povezanim s porezima što je prije moguće ne dovodeći u pitanje njihovu kvalitetu i vjerodostojnost te s velikim zanimanjem iščekuje njihov rezultat; poziva Komisiju da o tim istragama redovito izvještava Europski parlament; poziva Komisiju da zahtijeva povrat svakog eura koji nedostaje u slučaju da se tekućim istragama potvrdi nezakonitost državnih potpora;

71. naglašava da bi, u slučaju da je došlo do kršenja propisa EU-a, istrage koje su u tijeku mogle dovesti do toga da država članica koja je odobrila predmetnu poreznu mjeru dobije povrat iznosa jednakog nezakonitoj državnoj potpori odobrenoj trgovačkim društvima koja su je primila; naglašava da se, iako bi to moglo imati znatan negativan utjecaj na ugled takve države članice, time zapravo nagrađuje nepridržavanje pravila i mala je vjerojatnost da će to u slučaju sumnje obeshrabrili države članice da ubuduće provode nezakonite prakse u vezi s državnim potporom i odobravanjem štetnih poreznih olakšica, već ih oslobađa odgovornosti da djeluju u skladu s pravilima EU-a o državnoj potpori, a ne umanjuje financijski gubitak koji su pretrpjeli proračuni pogođenih država članica; općenito gledano smatra da bi pravila o državnoj potpori trebala omogućiti sankcije koje učinkovito odvraćaju od nezakonite državne potpore;

⁽¹⁾ Kao što je navedeno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, s obzirom na obvezu suradnje i dostavljanja svih potrebnih dokumenata.

Srijeda, 25. studenog 2015.

72. također naglašava mogućnost da se u slučaju malverzacija s transfernim cijenama između prekograničnih društva kćeri prilagodba poreznih prihoda (povrat potpore) ne provede samo za državu članicu u kojoj je došlo do povoljnog poreznog tretmana, već da se isto dogodi i u drugim državama u kojima se obavila transakcija (ex post prilagođavanje transfernih cijena te time oporezive dobiti); naglašava da bi to u nekim slučajevima moglo dovesti do dvostrukog oporezivanja;

73. podsjeća da bi cilj odluka o porezima trebao biti da omoguće zakonsku sigurnost i stvore legitimna očekivanja za njihove korisnike; naglašava da u kontekstu u kojem se propisima o državnoj potpori na razini EU-a mogu osporiti nacionalne odluke o porezima, postoji rizik da države članice masovno Komisiji prijavljuju zahtjeve o pojedinačnim odlukama kako bi dobile njezino prethodno odobrenje i tako izbjegle zakonsku nesigurnost za poreznu upravu i trgovačka društva; naglašava da se za povećan priljev prijava treba odgovarajuće pripremiti: povećati kapacitete Komisije, unaprijediti postupke prijenosa informacija i povećati transparentnost država članica po pitanju poreza;

Treće zemlje

74. zabrinut je zato što se čini da negativni učinci širenja štetnih poreznih praksi nekih multinacionalnih korporacija imaju veći utjecaj na zemlje u razvoju nego na razvijene zemlje ⁽¹⁾ zato što zemljama u razvoju porez na dobit predstavlja veći dio prihoda i imaju slabije sustave javnih financija, regulatorna okruženja i upravne kapacitete da bi osigurale pridržavanje poreznih propisa i da bi riješile problem tih štetnih poreznih praksi; napominje da MMF ⁽²⁾ navodi da zemlje u razvoju u relativnim odnosima gube tri puta više prihoda zbog agresivnog poreznog planiranja od razvijenih zemalja; ističe da su države članice člankom 208. Ugovora iz Lisabona obvezne prilagođavati svoje politike kako bi podupirale razvoj u zemljama u razvoju; ističe da bi sveobuhvatna ex post analiza učinka prelijevanja poreznih praksi država članica, čiji bi rezultati trebali biti javni, pomogla da se oblikovanje politika pravilno usmjeri kako takve prakse ne bi dovele do erozije porezne osnovice drugih država članica ili trećih zemalja;

75. naglašava da istovremeno nekoliko „pobjednika” globalnog poreznog natjecanja, a to su zemlje s vrlo privlačnim politikama povezanim s porezom na dobit unutar i izvan EU-a, pokazuju neproporcionalne gospodarske temelje u odnosu na njihovu veličinu i stvarnu gospodarsku aktivnost, posebno kada se uzme u obzir, na primjer, broj rezidentnih trgovačkih društava po glavi stanovnika, uknjižena dobit iz inozemstva, izravna strana ulaganja ili izlazni financijski tokovi u usporedbi s BDP-om itd.; napominje kako to pokazuje umjetnu prirodu njihove porezne osnovice i priljeva financija te nepovezanost koju dopuštaju postojeći porezni sustavi između mjesta gdje se stvara vrijednost i mjesta oporezivanja;

76. naglašava da porezno natjecanje ni približno nije ograničeno na države članice, uključujući njihove zavisne ili pridružene teritorije, i da većina praksi koje se razmatraju imaju međunarodnu dimenziju, koja uključuje premještanje dobiti u jurisdikcije s niskim porezima ili bez oporezivanja ili sa strogom bankarskom tajnom, gdje se često ne odvija nikakva konkretna gospodarska aktivnost; žali zbog toga što ne postoji koordinirani pristup država članica u odnosu na sve te jurisdikcije, ne samo u pogledu zajedničke akcije ili reakcije protiv njihovih štetnih praksi, već također, unatoč naporima Komisije, u pogledu njihove identifikacije i relevantnih kriterija; stoga snažno podupire prijedlog Komisije iz 2012., koji sadrži konkretne kriterije za jamčenje poštenog tržišnog natjecanja uz transparentnost i razmjenu informacija te nedavni porezni paket Komisije od 17. lipnja 2015. u sklopu kojeg je objavila popis poreznih jurisdikcija koje ne surađuju, utvrđenih prema pristupu „zajedničkog nazivnika” na temelju popisa koji postoje na nacionalnoj razini; naglašava da je sastavljanje takvog popisa preduvjet za poduzimanje odgovarajućih mjera protiv takvih poreznih jurisdikcija; vjeruje da bi taj popis trebao biti prvi korak u postupku koji će dovesti do stroge i objektivne definicije „poreznih oaza”, na temelju čega se zatim mogu izraditi budući popisi, na osnovu jasnih, unaprijed poznatih kriterija; potiče Komisiju da procijeni zadovoljavaju li europske porezne jurisdikcije te kriterije;

⁽¹⁾ Strateški dokument MMF-a „Učinak prelijevanja u međunarodnom oporezivanju dobiti”, 9. svibnja 2014.

⁽²⁾ Radni dokument MMF-a „Erozija porezne osnovice, premještanje dobiti i zemlje u razvoju”, svibanj 2015.

Srijeda, 25. studenog 2015.

77. naglašava da je u tom kontekstu OECD svojim radom postigao neke važne rezultate u smislu transparentnosti i razmjene informacija; posebice pozdravlja činjenicu da je do lipnja 2015. gotovo 100 zemalja potpisalo OECD-ovu Konvenciju o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima („Zajedničku konvenciju”), kojom se predviđa administrativna suradnja između država u procjeni i ubiranju poreza, posebice s ciljem borbe protiv izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza;

78. naglašava, međutim, da se rad OECD-a na nekadašnjem popisu poreznih oaza koje nisu surađivale temeljio na političkom procesu, što je doveo do proizvoljnih kompromisa već pri postavljanju kriterija za popise, kao što je obveza sklapanja poreznih sporazuma s 12 drugih zemalja, s posljedicom da nijedna jurisdikcija nije bila navedena kao porezna oaza koja ne surađuje; naglašava da se trenutačni pristup i dalje temelji na kriterijima koji se odnose na poreznu transparentnost i razmjenu informacija i nisu dovoljno opsežni da bi se mogli baviti štetnošću određenih poreznih praksi; napominje da to bez obzira na zasluge ograničava relevantnost OECD-ovog pristupa identificiranju onih poreznih jurisdikcija koje predstavljaju središte praksi izbjegavanja plaćanja poreza i štetnog poreznog natjecanja u čitavom svijetu; posebice naglašava da se taj pristup ne poziva na kvalitativne pokazatelje za objektivnu procjenu usklađenosti s dobrim upravljačkim praksama ili uzima u obzir kvantificirane podatke kao što su knjigovodstvena dobit, ulazni i izlazni financijski tokovi i njihova (ne)povezanost s ekonomskom realnošću u određenoj jurisdikciji;

79. nadalje, naglašava da se ti popisi mogu upotrijebiti na nacionalnoj razini kako bi se provela nacionalna zaštita i pravila protiv izbjegavanja plaćanja poreza u pogledu trećih zemalja (kao što su ograničenje beneficija, provođenje testa glavne svrhe, pravila o kontroliranim stranim trgovačkim društvima itd.) i da ograničenja tih popisa mogu stoga također ograničiti opseg i učinkovitost nacionalnih mjera koje su usmjerene na borbu protiv štetnih poreznih praksi;

80. uvjeren je da jamčenje poštenog tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu i zaštita poreznih osnovica država članica izrazito ovisi o rješavanju problema najslabije karike u pogledu interakcije s jurisdikcijama s niskim porezima ili bez oporezivanja ili sa strogom bankarskom tajnom, a ne treba zaboraviti da su porezne stope u nadležnosti država članica, zbog toga što postojanje poreznog puta prema trećim državama (npr. nepostojanje poreza po odbitku), neovisno o njihovim poreznim praksama, znatno povećava mogućnosti za izbjegavanje plaćanja poreza u EU-u;

81. naglašava da bi se koordinirani pristup država članica u pogledu zemalja u razvoju i razvijenih zemalja mogao pokazati mnogo učinkovitijim u rješavanju štetnih poreznih praksi i promicanju većeg reciprociteta u poreznim pitanjima;

82. naglašava da su zbog pritiska EU-a i G20 po pitanju porezne transparentnosti i u kontekstu financijske, gospodarske i dužničke krize neke treće zemlje konačno s EU-om potpisale sporazume o razmjeni informacija o poreznim stvarima (TIEA-e), što bi trebalo popraviti suradnju s tim državama; napominje da je sporazum sa Švicarskom potpisan u svibnju 2015. nakon dugog „prijelaznog” razdoblja tijekom kojeg je taj važan trgovinski partner EU-a imao povlašten pristup jedinstvenom tržištu, no istovremeno nije surađivao u drugim područjima, posebice u području oporezivanja;

83. napominje da potpisivanje sličnih sporazuma o suradnji sa San Marinom, Monakom, Lihtenštajnom i Andorom i dalje sporo napreduje unatoč otvorenim pregovorima; žali što Komisija nema sličan europski mandat za pregovore o sporazumima o automatskoj razmjeni informacija s prekomorskim teritorijima koji su trenutno obuhvaćeni europskom Direktivom o porezu na štednju;

84. sa zabrinutošću napominje da su mnoge zemlje u razvoju posebno osjetljive na aktivnosti multinacionalnih korporacija koje izbjegavaju plaćanje poreza i da su prakse multinacionalnih korporacija povezane s transfernim cijenama⁽¹⁾ glavni razlog zašto određeni prihodi nisu završili u državnim proračunima zemalja u razvoju; nadalje, naglašava da su te zemlje u vrlo slabo pregovaračkoj poziciji u odnosu na određene multinacionalne korporacije ili izravne strane ulagače koji „ispituju teren” po svijetu u potrazi za poreznim subvencijama i izuzećima; osuđuje činjenicu da se iznos

⁽¹⁾ Studija „Mobilizacija prihoda od poreza u zemljama u razvoju: pitanja i izazovi”, Europski parlament, travanj 2014.

Srijeda, 25. studenog 2015.

poreznih prihoda koji državni proračuni godišnje gube procjenjuje na 91 ⁽¹⁾ do 125 milijardi EUR ⁽²⁾;

85. podsjeća države članice da ih Ugovor iz Lisabona obvezuje na načelo koherentnosti razvojnih politika te da moraju zajamčiti da svojom poreznom politikom ne podrivaju razvojne ciljeve EU-a; potiče države članice da provedu analizu učinka prelijevanja svojih poreznih politika i njihovog utjecaja na zemlje u razvoju u skladu s preporukom MMF-a;

Zaključci i preporuke

86. osvrćući se na mandat koji je povjerio svom posebnom odboru i unatoč raznim ograničenjima i preprekama s kojima se susretao prilikom prikupljanja informacija i u kontaktima s drugim institucijama EU-a, nekim državama članicama i multinacionalnim korporacijama, zaključuje sljedeće:

- ne dovodeći u pitanje ishod tekućih istraga Komisije o državnim potporama, prikupljene informacije ukazuju na to da se u više slučajeva države članice nisu pridržavale članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije jer su uvele odluke o porezima i druge mjere slične prirode ili učinka kojima je određenim trgovačkim društvima odobren povlašten položaj i narušeno natjecanje na unutarnjem tržištu;
- neke države članice nisu u potpunosti provele članak 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije jer nisu službeno obavijestile Komisiju o svim svojim planovima dodjeljivanja porezne državne potpore, čime su prekršile Uredbu Vijeća (EZ) br. 659/1999; naglašava da zbog toga Komisija nije mogla neprestano nadzirati sve sustave potpora, kao što je predviđeno u članku 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, jer nije imala pristup svim relevantnim informacijama, barem prije 2010., pa to razdoblje nije obuhvaćeno njezinim tekućim istragama;
- države članice nisu se pridržavale obveza utvrđenih u direktivama Vijeća 77/799/EEZ i 2011/16/EU jer nisu samoinicijativno razmjenjivale porezne informacije niti to sada čine, čak ni u slučajevima u kojima su, unatoč diskrecijskom pravu koje te direktive dozvoljavaju, postojali jasni razlozi na temelju kojih se moglo pretpostaviti da su mogući porezni gubici u drugim državama članicama ili da porezne uštede mogu biti posljedica fiktivnih prijenosa dobiti unutar grupacija;
- neke države članice nisu se pridržavale načela lojalne suradnje iz članka 4. stavka 3. Ugovora o Europskoj uniji jer nisu poduzele sve potrebne mjere, bilo opće ili specifične, da osiguraju ispunjenje svojih obveza;
- analiza pojedinačnih slučajeva kršenja prava zajednice u vezi s prethodnim stavcima nije bila moguća zato što države članice, Vijeće i Komisija nisu dostavili detaljne informacije;
- konačno, Komisija nije ispunila svoju ulogu čuvarice Ugovora, kako je utvrđeno člankom 17. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji, jer unatoč dokazima da države članice ne ispunjavaju svoje obveze, posebno one iz direktiva Vijeća 77/799/EEZ i 2011/16/EU, nije djelovala po tom pitanju niti poduzela sve potrebne korake da zajamči njihovo ispunjavanje tih obveza; Komisija je prekršila svoje obveze iz članka 108. Ugovora iz Lisabona o funkcioniranju unutarnjeg tržišta jer u prošlosti nije pokretala istrage o državnim potporama;

87. osuđuje činjenicu da nekoliko poreznih dokumenata sa sastanaka Skupine za Kodeks o postupanju koje je odbor zatražio, nisu uopće dostavljeni ili su odboru dostavljeni samo djelomično, iako su neki već bili dostavljeni pojedinim građanima koji su ih bili zatražili u okviru postupka za pristup dokumentima, tako da je Europski parlament bio lošije obaviješten o stajalištu država članica o poreznim pitanjima od europskih građana; također žali zbog činjenice da je Komisija objavila manje od 5 % od ukupnog broja zatraženih dokumenata, kojih je navodno bilo 5 500; žali zbog nedostatka suradnje Komisije i Vijeća s odborom, što je spriječilo izvršavanje njegova mandata;

⁽¹⁾ Izvješće o ulaganjima u svijetu 2015., Konferencija Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju.

⁽²⁾ Izvješće organizacije Christian Aid, 2008.

Srijeda, 25. studenog 2015.

88. s obzirom na trenutačan nedostatak istražnih ovlasti Parlamenta, poziva Vijeće i Komisiju da se hitno usuglase oko postojećeg prijedloga uredbe Europskog parlamenta o detaljnim odredbama za izvršavanje prava Europskog parlamenta na istragu ⁽¹⁾ kako bi se dodijelile istinske istražne ovlasti za izvršenje njegovog parlamentarnog prava na istragu;

89. poziva Komisiju da istraži mogu li se prethodno navedene povrede još uvijek podnijeti pred Sudom;

90. poziva države članice da poštuju načelo oporezivanja dobiti u mjestu gdje je ostvarena;

91. poziva države članice i institucije EU-a, koje dijele političku odgovornost za trenutačnu situaciju, da dokuju štetno porezno natjecanje i u potpunosti surađuju kako bi uklonile neusklađenosti i suzdržale se od stvaranja novih neusklađenosti između poreznih sustava i štetnih poreznih mjera koje multinacionalnim korporacijama omogućuju uvjete za masovno izbjegavanje plaćanja poreza i eroziju porezne osnovice na unutarnjem tržištu; s tim u vezi poziva države članice da obavijeste Komisiju i druge države članice o svim relevantnim promjenama svog zakonodavstva na području oporezivanja dobiti koje bi mogle utjecati na njihove efektivne porezne stope ili na prihod od poreza bilo koje druge države članice; naglašava da bi države članice koje imaju ključnu ulogu u olakšavanju izbjegavanja plaćanja poreza trebale preuzeti odgovornost i predvoditi ostale u pokušaju da se poboljša porezna suradnja u Europskoj uniji;

92. poziva šefove država i vlada Europske unije da donesu nove jasne političke odluke i poduzmu hitne mjere za rješavanje te situacije, koja se više ne može tolerirati, između ostalog i zbog njezinog utjecaja na državne proračune nad kojima se već provode mjere fiskalne konsolidacije te na porezne doprinose drugih poreznih obveznika, uključujući male i srednje poduzetnike te građane; u tom kontekstu naglašava da namjerava u cijelosti napraviti svoj dio i da je spreman uspostaviti učinkovitiji politički nadzor u bliskoj suradnji s nacionalnim parlamentima;

93. poziva Komisiju da ispuni svoju dužnost čuvarice Ugovora i zajamči potpuno pridržavanje zakonodavstva EU-a i načela lojalne suradnje među državama članicama; potiče Komisiju da automatski poduzme daljnje pravne mjere u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene Ugovorom; poziva stoga Komisiju da pojača svoje unutarnje kapacitete, možda osnivanjem posebnog poreznog odjela u sklopu svojih službi, koji bi se bavio sve većim brojem prijava o državnoj potpori na području politike tržišnog natjecanja i većom odgovornošću Komisije za koordinaciju novih mjera povezanih s poreznom transparentnošću;

94. poziva države članice da Komisiji dostave sve potrebne informacije kako bi ona bez ometanja mogla provoditi svoju ulogu čuvarice Ugovora;

95. poziva Komisiju da promiče dobre prakse na području transfernih cijena te određivanja cijena zajmova i financijskih naknada za transakcije unutar grupacija te da ih uskladi s cijenama koje prevladavaju na tržištu;

96. naglašava da države članice i dalje imaju punu nadležnost u određivanju svoje stope poreza na dobit; međutim, ustraje na tome da bi se porezno natjecanje u EU-u i prema trećim zemljama trebalo odvijati unutar jasnog okvira pravila kako bi se zajamčilo pošteno tržišno natjecanje između trgovačkih društava na unutarnjem tržištu; poziva države članice da prije svega osiguraju okruženje koje pogoduje poslovanju, a koje bi između ostalog bilo gospodarski, financijski i politički stabilno te na kojem bi vladala pravna sigurnost i jednostavna porezna pravila; s obzirom na njihovu ključnu ulogu u osiguravanju fiskalne održivosti, poziva Komisiju da se u okviru Europskog semestra temeljitije bavi pitanjima oporezivanja dobiti, uključujući štetne porezne prakse i njihov učinak, te da se u postupak utvrđivanja makroekonomske neravnoteže uključe relevantni pokazatelji, uključujući procjene poreznog jaza koji je posljedica utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza;

97. poziva države članice, osobito one koje primaju financijsku potporu, na provedbu strukturnih reformi, borbu protiv poreznih prijevara i uvođenje mjera protiv agresivnog poreznog planiranja;

⁽¹⁾ SL C 264 E, 13.9.2013., str. 41.

Srijeda, 25. studenog 2015.

98. u tom kontekstu poziva Komisiju da uspostavi pravu ravnotežu između fiskalne i ekonomske konvergencije te poziva Komisiju da zajamči da će se mjerama poticati rast, ulaganja i radna mjesta;

99. zastupa između ostalog stajalište da su sveobuhvatna, transparentna i učinkovita automatska razmjena poreznih informacija i obvezna zajednička konsolidirana osnovica poreza na dobit nužni preduvjeti za uspostavljanje poreznog sustava na razini EU-a koji štiti osnovna načela unutarnjeg tržišta i s njima je usklađen;

100. poziva države članice i institucije EU-a da s obzirom na složenost pitanja provedu različite dodatne mjere kako bi se popravila trenutačna situacija, uzevši u obzir potrebu da se smanji složenost za sve dionike i na minimum svedu troškovi usklađivanja za trgovačka društva i porezna uprave; stoga naglašava da bi pojednostavnjenje poreznih sustava trebalo biti prvi korak prema pojašnjavanju stanja, ne samo državama članicama, nego i građanima, koji su trenutačno isključeni iz razmjene informacija;

101. poziva Komisiju da dodatno empirijski istraži eventualno ograničavanje mogućnosti da se plaćanje licencija povezanim trgovačkim društvima odbija od osnovice za plaćanje poreza na dobit u cilju borbe protiv premještanja dobiti unutar grupacije;

102. naglašava da su unatoč višestrukim pozivima samo četiri multinacionalne korporacije ⁽¹⁾ od njih 17 odmah pristale pojaviti se pred odborom radi rasprave o pitanjima međunarodnog poreznog planiranja; smatra da je neprihvatljivo početno odbijanje njih 13, od kojih su neke vrlo prisutne u javnosti, da surađuju s parlamentarnim odborom te vrlo štetno za dostojanstvo Europskog parlamenta i građana koje on predstavlja; napominje, međutim, da je 11 multinacionalnih korporacija ⁽²⁾ naposljetku pristalo pojaviti se u odboru tek nakon glasovanja o izvješću u Odboru TAXE neposredno prije glasovanja na plenarnoj sjednici, dok su dvije multinacionalne korporacije ⁽³⁾ to i dalje uporno odbijale; stoga preporučuje svojim nadležnim tijelima da razmotre mogućnost da se tim trgovačkim društvima zabrani pristup prostorima Parlamenta te da ozbiljno razmisle o uspostavi jasnog okvira i ažuriranja dužnosti navedenih u Kodeksu o postupanju za organizacije koje su dio Registra transparentnosti ⁽⁴⁾ po pitanju suradnje s odborima Parlamenta i drugim političkim tijelima;

103. poziva da se provede istraga o ulozi financijskih institucija u pomaganju pri provedbi štetnih poreznih praksi;

Suradnja i koordinacija u prethodnim odlukama o porezima

104. žali zbog sadržaja političkog sporazuma od 6. listopada 2015. u Vijeću, kojim se ne prati zakonodavni prijedlog Komisije iz ožujka 2015. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja; naglašava da je taj prijedlog, uz opći okvir za registraciju i automatsku razmjenu informacija o odlukama, sadržavao odredbe kojima se Komisiji dopušta da učinkovito nadzire provode li ga države članice te da zajamči da te odluke nemaju negativan utjecaj na unutarnje tržište; naglašava da bi donošenje stajališta Vijeća spriječilo iskorištavanje svih prednosti automatske razmjene odluka o porezima, posebno u pogledu učinkovite provedbe, te poziva Vijeće da se stoga drži prijedloga Komisije i vodi računa o mišljenju Parlamenta na tu temu, posebno u pogledu područja primjene te direktive (sve odluke o porezima a ne samo prekogranične), razdoblje retroaktivnosti (trebalo bi razmijeniti sve odluke o porezima koje su još uvijek na snazi) i informacije koje se dostavljaju Komisiji, koja bi trebala imati pristup odlukama o porezima;

105. poziva države članice da na svim međunarodnim forumima kao novi globalni standard podrže automatsku razmjenu informacija među poreznim upravama; posebice poziva Komisiju, OECD i skupinu G20 da promiču taj cilj najprikladnijim i najučinkovitijim instrumentima u okviru uključivog globalnog procesa; inzistira da bi trebalo poduzeti konkretne korake kako bi se zajamčilo da automatska razmjena informacija uistinu postane globalna i time učinkovita, uz

⁽¹⁾ Airbus, BNP Paribas, SSE plc, Total S.A.

⁽²⁾ Amazon, Anheuser-Busch InBev, Barclays Bank Group, Coca-Cola Company, Facebook, Google, HSBC Bank plc, IKEA, McDonald's Corporation, Philip Morris, Walt Disney Company.

⁽³⁾ Fiat Chrysler Automobiles, Walmart.

⁽⁴⁾ Kodeks ponašanja iz Priloga III. Međuinstitucionalnom sporazumu o registru transparentnosti iz 2014.

Srijeda, 25. studenog 2015.

istovremeno poštovanje zahtjeva u pogledu povjerljivosti, tako što će se podržati napori zemalja u razvoju da ojačaju svoje kapacitete kako bi u potpunosti sudjelovale u automatskoj razmjeni informacija; naglašava da bi se unutar Europske unije automatska razmjena informacija mogla provoditi u obliku središnjeg europskog registra koji bi bio dostupan Komisiji i nadležnim nacionalnim tijelima;

106. poziva države članice da uzmu u obzir da bi se svaka odluka o porezima, posebice kada uključuje transferne cijene, trebala donijeti u suradnji sa svim uključenim državama, da bi razmjena relevantnih informacija među njima trebala biti automatska, sveobuhvatna i bez odgađanja te da bi svaka nacionalna mjera kojoj je cilj smanjiti izbjegavanje plaćanja poreza i eroziju porezne osnovice unutar EU-a, uključujući revizije, trebala biti zajednička s obzirom na iskustvo stečeno programom FISCALIS 2020.; ponovo ističe da smatra da bi se osnovni elementi svih odluka o porezima koje utječu na druge države članice trebali dijeliti ne samo između poreznih uprava i Komisije, već i predstaviti u izvješćima multinacionalnih korporacija po zemljama;

107. u tom kontekstu ističe činjenicu da na druge države članice mogu utjecati ne samo prekogranične nego i nacionalne odluke o porezima te stoga poziva da se automatskom razmjenom informacija obuhvate sve odluke koje izdaje vlada ili porezna uprava neke države članice ili bilo koja teritorijalna ili upravna jedinica države članice ili koje se izdaju u njihovo ime, a koje su još uvijek na snazi na dan stupanja na snagu direktive; snažno ustraje u tome da Komisija ima ključnu ulogu i bude uključena u postupak prikupljanja i analize podataka povezanih s odlukama o porezima;

108. nadalje, poziva na uspostavu okvira kojim će se učinkovito nadzirati provedba automatske razmjene informacija i na prikupljanje i objavljivanje statističkih podataka o razmijenjenim informacijama te posebno da Komisija prije 31. prosinca 2016. uspostavi siguran središnji direktorij kako bi se olakšala razmjena informacija među uključenim poreznim upravama; podsjeća da će uspostava sustava za automatsku razmjenu informacija o odlukama o porezima dovesti do prikupljanja velike količine informacija zbog čega će možda biti teško prepoznati uistinu problematične slučajeve; ističe da je zbog toga, kao i zbog činjenice da postoji 28 država članica s različitim jezicima i administrativnim postupcima, nužno da Komisija i države članice razmisle o pametnom načinu postupanja s količinom i raznolikošću prikupljenih podataka, uključujući korištenje informatičke tehnologije, kako bi automatska razmjena informacija u Uniji uistinu bila učinkovita i korisna;

109. poziva Komisiju da prouči uvjete za uspostavu sustava klirinške kuće na razini EU-a kojim bi Komisija sustavno kontrolirala odluke o porezima kako bi se povećala razina sigurnosti, dosljednosti, ujednačenosti i transparentnosti sustava i provjerilo imaju li takve odluke štetan utjecaj na druge države članice;

110. naglašava da bi Komisija, kako bi poboljšala transparentnost za građane, trebala objavljivati godišnje izvješće sa sažetkom glavnih slučajeva iz sigurnog središnjeg direktorija te da bi Komisija pritom trebala voditi računa o odredbama o povjerljivosti iz Direktive o uzajamnoj pomoći;

111. poziva Komisiju da razmotri mogućnost uspostavljanja zajedničkog okvira na razini EU-a za odluke o porezima, uključujući zajedničke kriterije, a posebice:

- zahtjev da se uspostave na temelju sveobuhvatne analize učinka prelijevanja, uključujući učinak odluka o porezima na poreznu osnovicu drugih država, uz uključenost svih zainteresiranih strana i država,
- njihovo objavljivanje, u punom ili pojednostavljenom obliku, uz puno poštovanje zahtjeva o povjerljivosti,
- obvezu objavljivanja kriterija za odobravanje, odbijanje ili opoziv odluka o porezima,

Srijeda, 25. studenog 2015.

- jednako postupanje i dostupnost za sve porezne obveznike,
- nepostojanje diskrecijske ovlasti i potpuna usklađenost s povezanim poreznim odredbama;

112. traži od Komisije da definira zajedničke europske smjernice za primjenu OECD-ovog načela transakcija po tržišnim uvjetima, čime se žele uskladiti praske država članica EU-a u pogledu određivanja transfernih cijena na način da državne uprave prilikom sklapanja sporazuma o transfernim cijenama imaju alate za usporedbu sličnih trgovačkih društava, a ne samo sličnih transakcija;

113. smatra da je za pošten i učinkovit porezni sustav potrebna odgovarajuća razina transparentnosti i povjerljivosti; uvjeren je stoga da bi porezne uprave država članica i po potrebi Komisija trebale imati pristup informacijama u vezi s konačnim korisnicima svih pravnih sredstava i/ili odluka o porezima;

114. poziva Komisiju da se između ostalog posluži Direktivom (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, u kojoj su unutar opće definicije „kriminalne aktivnosti” sadržana „porezna kaznena djela”, kako bi se odredili konačni korisnici pojedinih pravnih sredstava;

115. poziva Komisiju da unutar svoje institucije uvede središnji javni registar svih zakonitih izuzeća, odbitaka i kredita za porez na dobit te kvantitativnu procjenu utjecaja na proračun svake države članice;

Zajednička konsolidirana osnovica poreza na dobit (CCCTB)

116. pozdravlja akcijski plan koji je Komisija predložila 17. lipnja 2015. o rješavanju problema izbjegavanja plaćanja poreza i o promicanju pravednog i učinkovitog oporezivanja dobiti u EU-u; poziva Komisiju da ubrza predstavljanje zakonodavnih izmjena za žurnu uspostavu obavezne zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit na razini EU-a, čime bi se riješio ne samo problem povlaštenih režima i neusklađenosti nacionalnih poreznih sustava, nego i većina problema koji vode do erozije porezne osnovice na europskoj razini (posebice problemi transferne cijene); poziva Komisiju da bez odgađanja nastavi s radom okončanim 2011. na prijedlogu direktive Vijeća o uspostavi zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit, vodeći računa o stajalištu Parlamenta o toj temi i o novim čimbenicima koji su se od tada pojavili, te da u nju uključi najnovije zaključke OECD-a, posebno standarde koji proizlaze iz Akcijskog plana o eroziji porezne osnovice i premještanju dobiti (BEPS) kako bi konsolidirani tekst mogao biti gotov 2016.;

117. poziva Komisiju da u svoje prijedloge uvrsti odredbe kojima je cilj pojasniti definiciju ulaganja u istraživanje i razvoj te tražnog poslovnog nastana, a koje su u skladu s ekonomskim sadržajem te pokrivaju i digitalno gospodarstvo; ukazuje na važnost ulaganja u istraživanje i razvoj te na to da je potrebno olakšati, a ne usporavati ulaganja u digitalno gospodarstvo i njegov rast, čime će europsko digitalno gospodarstvo koje se razvija postati konkurentno u odnosu na druge dionike u SAD-u i drugdje; naglašava da postoje dokazi da se postojećim režimima oporezivanja patenata ne potiču inovacije te da mogu dovesti do znatne erozije osnovice premještanjem dobiti; istovremeno naglašava da je nužno minimalizirati zloupotrebu ili iskorištavanje takvih sustava koordiniranim akcijama država članica te zajedničkim standardima i definicijama o tome što se može smatrati promicanjem istraživanja i razvoja, a što ne; ističe da takozvani izmijenjeni pristup utemeljen na povezanosti („modified nexus approach”), koji se odnosi na režime oporezivanja patenata i koji se preporučuje u inicijativi BEPS, neće biti dovoljan da se dostatno ograniče problemi povezani s režimima oporezivanja patenata;

118. ističe da bi, kako bi se ponovno uspostavila poveznica između oporezivanja i ekonomskog sadržaja i kako bi se zajamčilo da se porezi plaćaju u zemljama u kojima se uistinu odvija gospodarska aktivnost i stvara vrijednost te kako bi se ispravile postojeće neusklađenosti, „raspodjela prema formuli” trebala omogućiti razlikovanje među sektorima i kako bi se njihove specifične značajke uzele u obzir, posebice s obzirom na poslovne subjekte u digitalnom gospodarstvu jer je zbog digitalnog gospodarstva poreznim upravama teže odrediti gdje je stvorena vrijednost; poziva Komisiju da pažljivo razmotri stajalište Parlamenta o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit i da usvoji raspodjelu prema formuli koja odražava stvarnu gospodarsku djelatnost trgovačkog društva; poziva Komisiju da nastavi s radom na konkretnim opcijama za osmišljavanje ključa za dodjelu sredstava, posebice u cilju predviđanja utjecaja na porezne prihode svake države članice

Srijeda, 25. studenog 2015.

prema strukturi njezina gospodarstva i to za svaki pojedini sektor; nadalje ističe da je zajednička konsolidirana osnovica poreza na dobit koristan način borbe protiv erozije porezne osnovice i premještanja dobiti te je korisna za stvaranje europske dodane vrijednosti bez obzira na to koriste li se porezni prihodi djelomično kao nova vlastita sredstva za proračun EU-a ili ne;

119. snažno podupire uvođenje potpune, obavezne zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit što je prije moguće; prihvaća pristup Komisije za uspostavljanje jednostavne zajedničke osnovice poreza na dobit (bez konsolidacije) kao prvi korak u njezinom akcijskom planu iz lipnja 2015., no ističe da će tako mnoga pitanja ostati neriješena, posebice za poslovne subjekte koji posluju na jedinstvenom tržištu s obzirom na to da zajednička osnovica poreza na dobit ne bi pružala mogućnost nadoknade gubitaka konsolidacijom niti riješila problem birokracije i nesigurnosti povezane s transfernim cijenama, što je također jedan od glavnih načina na koji multinacionalne korporacije izbjegavaju plaćanje poreza, niti učinkovito suzbila premještanje porezne osnovice unutar Unije; potiče Komisiju da stoga odredi konkretan, skori rok za uvođenje „konsolidiranog dijela” u inicijativu o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit; poziva Komisiju da ne provodi dodatne procjene utjecaja te mjere, koja je desetljećima na dnevnom redu EU-a, za koju su već napravljene brojne pripreme i koja je sada blokirana u Vijeću nakon službenog podnošenja 2011.;

120. poziva Komisiju da nakon usvajanja potpune zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit i njezine potpune provedbe na razini EU-a hitno provede mjere kojima će jamčiti efektivno oporezivanje, smanjiti premještanje dobiti (većinom transfernim cijenama), nakon konsolidacije pripremiti privremeni sustav prijeboja prekogranične dobiti i gubitka, koji bi trebao biti privremen i imati dostatna jamstva da ne otvara dodatne mogućnosti za agresivno porezno planiranje, te nadalje u sve relevantne direktive uvesti odgovarajuća i učinkovita pravila protiv zloupotrebe; poziva Komisiju da provjeri postojeće direktive i nacrt direktiva na području poreza i prava trgovačkih društava u pogledu njihove prikladnosti za provedbu efektivnog oporezivanja; poziva Vijeće da se pripremi za žurno usvajanje tih odredbi; ističe da bi primjenu zajedničke konsolidirane porezne osnovice, ako se želi postići jedan od njezinih ciljeva, a to je jednostavnija administracija, trebala pratiti primjena zajedničkih računovodstvenih pravila i odgovarajuće usklađivanje administrativnih praksi u poreznim pitanjima;

121. poziva Komisiju da u zakonodavstvu jasno definira ekonomski sadržaj, stvaranje vrijednosti i trajan poslovni nastan, posebice u cilju rješavanja pitanja fiktivnih trgovačkih društava te da razvije kriterije i zakonodavstvo EU-a koji se odnose na istraživanje i razvoj i koji su usklađeni s radom OECD-a po tom pitanju, ali ne i ograničeni na njega, s obzirom na to da države članice trenutačno reformiraju svoju strategiju u tom pogledu, često zajedno sa subvencijama; naglašava da bi u tom zakonodavstvu trebalo biti jasno navedeno da mora postojati izravna veza između povlaštenih režima koje odobravaju porezne uprave i povezanih aktivnosti istraživanja i razvoja; poziva Komisiju da revidira zakonodavstvo Unije o kontroliranim stranim trgovačkim društvima i njegovu primjenu u skladu s presudom Suda Europske unije u predmetu Cadbury Schweppes (C-196/04) kako bi se zajamčilo potpuno korištenje kontroliranih stranih trgovačkih društava, ne samo u situacijama potpuno umjetnih konstrukcija, radi izbjegavanja dvostrukog neoporezivanja; poziva Komisiju da iznese prijedloge za usklađivanje pravila o kontroliranim stranim trgovačkim društvima u EU-u;

122. također poziva Komisiju da u nedostatku ikakve opće prihvaćene definicije provede daljnje analize i studije u cilju definiranja agresivnog poreznog planiranja i štetnih poreznih praksi i pogotovo povreda sporazuma o dvostrukom oporezivanju i neusklađenosti hibridnih instrumenata, uzimajući u obzir različite načine na koje mogu negativno utjecati na društvo, da zajamči nadzor nad njima i preciznije utvrdi utjecaj izbjegavanja plaćanja poreza u EU-u i u zemljama u razvoju; poziva Komisiju da također definira metodologiju za mjerenje poreznog jaza koji je posljedica izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza, kako je najavila u svom prijedlogu iz ožujka 2015., te da zajamči redovito mjerenje kako bi se nadzirao napredak i pripremili odgovarajući politički odgovori; traži od Komisije da poduzme potrebne mjere kojima bi se točno pojasnio status svih „zavisnih jurisdikcija” država članica i na koji se način njihove prakse mogu promijeniti u cilju izbjegavanja erozije porezne osnovice u EU-u;

123. podsjeća da osim prijevара u vezi s porezom na dobit dolazi od znatnih prijevара u vezi s prekograničnim PDV-om, porezom koji je temeljan za sve državne blagajne; poziva Komisiju da izradi mjere kako bi se taj problem riješio, uključujući bolju koordinaciju po tom pitanju među državnim poreznim tijelima;

Srijeda, 25. studenog 2015.

Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja

124. poziva na hitnu reformu Kodeksa o postupanju pri oporezivanju poslovanja i Skupine odgovorne za njegovu provedbu s obzirom da se do sada njegova vrijednost pokazala upitnom i u pogledu rješavanja stvarnih prepreka koje trenutno otežavaju učinkovito rješavanje štetnih poreznih praksi i u pogledu pomoći u koordinaciji i suradnji na području porezne politike u Europskoj uniji;

125. poziva države članice da u duhu dobre suradnje podupru prijedloge koji su uvršteni u akcijski plan Komisije od 17. lipnja 2015. za pravedno i učinkovito oporezivanje dobiti u EU-u; vjeruje da bi veća transparentnost i odgovornost povećale legitimnost Skupine; zalaže se stoga za preoblikovanje načina na koji se upravlja Skupinom i njezinog mandata, između ostalog imenovanjem stalnog i politički odgovornog predsjednika, poboljšanjem njezinog načina rada, uključujući mogući mehanizam za provedbu, redovitim sudjelovanjem ministara financija ili viših dužnosnika u radu Skupine kako bi joj se povećala vidljivost, i pojačanom razmjenom informacija unutar Skupine u cilju učinkovitog rješavanja pitanja povezanih s erozijom porezne osnovice i premještanjem dobiti; također poziva na ažuriranje i proširenje kriterija utvrđenih Kodeksom kako bi njima bili obuhvaćeni novi oblici štetnih poreznih praksi, između ostalog i u trećim zemljama; poziva predsjednika Skupine i Vijeće da o aktivnostima Skupine redovito izvještavaju nadležni odbor Parlamenta i s njime razmjenjuju informacije, posebno kada je riječ o podnošenju polugodišnjih izvješća ECOFIN-u;

126. poziva Vijeće da općenito podupre promicanje istinskog demokratskog nadzora na razini EU-a u prekograničnim poreznim pitanjima, sličnog sustavu koji je već uspostavljen na drugim područjima i koji državama članicama i drugim nezavisnim institucijama, kao što je Europska središnja banka i Odbor jedinstvenog nadzornog mehanizma, daje isključivu nadležnost; poziva Vijeće i države članice da razmotre mogućnost uspostavljanja skupine na visokoj razini za politiku oporezivanja, što je predložio i predsjednik Komisije; naglašava da bi takav „porezni odbor” bio odgovoran Parlamentu, a obuhvaćao bi Vijeće i Komisiju, prema modelu Gospodarskog i financijskog odbora, te nezavisne stručnjake, a općenito bi provodio nadzor nad zakonodavnim i nezakonodavnim poreznim politikama i izvještavao ECOFIN; zahtijeva da se Parlamentu da pravo inicijative da Skupini za Kodeks o postupanju prijavi svaku nacionalnu mjeru za koju smatra da ispunjava kriterije štetnog poreznog natjecanja koji su sadržani u Kodeksu o postupanju;

127. poziva Komisiju da po drugi put ažurira izvješće ureda Simmons & Simmons iz 1999. o administrativnim praksama iz stavka 26. izvješća Skupine za Kodeks o postupanju iz 1999., izvješće Primarolo (SN 4901/99);

128. apelira na Vijeće i države članice da, uz dužno poštovanje prema Ugovorima i nadležnosti država članica u izravnim poreznim pitanjima, poboljšaju transparentnost, odgovornost i nadzorne aktivnosti Skupine te poziva Komisiju da pokrene okvirno zakonodavstvo prema metodi Zajednice; smatra da je široj javnosti nužno pružiti više informacija o radu Skupine;

129. poziva Komisiju da u cijelosti provede preporuke Europskog ombudsmana u pogledu sastava stručne skupine te da usvoji plan kojim bi se zajamčio uravnotežen sastav stručnih skupina; inzistira da bi paralelno s radom na postizanju tog cilja odmah trebalo započeti s reformama postojeće strukture i sastava; naglašava da takve reforme ne bi dovele do nedostatka dostupne stručnosti za izradu zakona jer bi se oni mogli stavljati na javnu raspravu ili javna stručna saslušanja koja su otvorena predstavnicima svih interesnih skupina; poziva Komisiju da donese jasnu definiciju sukoba interesa i čvrste politike kako bi se onemogućilo da dionici kod kojih postoji rizik od sukoba interesa i predstavnici organizacija osuđenih za utaju poreza ili bilo koje drugo kazneno djelo budu aktivni članovi bilo kojeg stručnog ili savjetodavnog tijela;

Državna potpora

130. zdušno pozdravlja i podupire ključnu ulogu Komisije kao nadležnog tijela za tržišno natjecanje u istragama koje su u tijeku o državnim potporama povezanim s odlukama o porezima; smatra da tajnost koju su neke države članice više puta primjenjivale u vezi s projektima koji su dobiti državnu potporu nije primjerena; potiče Komisiju da u potpunosti iskoristi svoje ovlasti u skladu s pravilima EU-a o tržišnom natjecanju kako bi riješila problem štetnih poreznih praksi i sankcionirala države članice i trgovačka društva za koja se otkrije da sudjeluju u takvim praksama; naglašava da Komisija treba odvojiti više resursa, financijskih i kadrovskih, kako bi povećala svoju sposobnost da vodi sve potrebne fiskalne istrage o državnoj potpori istovremeno; naglašava da države članice moraju u potpunosti poštovati istrage i dostavljati informacije koje Komisija zahtijeva;

Srijeda, 25. studenog 2015.

131. poziva Komisiju da najkasnije do sredine 2017. usvoji nove smjernice u okviru svoje inicijative za modernizaciju sustava državnih potpora, koje će pojasniti što se smatra državnom potporom povezanom s porezima, a što „primjerenom” transfernom cijenom, u cilju uklanjanja pravne nesigurnosti za porezne obveznike koji ispunjavaju svoje obveze i za porezne uprave, pružajući okvir za porezne prakse država članica i ne odvrćući od primjene zakonitih odluka o porezima; dovodi u pitanje korisnost Arbitražne konvencije, koja nije učinkovita za rješavanje sporova, posebice o pitanjima povezanim s transfernom cijenom; smatra da je taj instrument potrebno preoblikovati i učiniti ga učinkovitijim ili ga zamijeniti mehanizmom EU-a za rješavanje sporova s djelotvornijim postupcima za postizanje međusobnog dogovora;

132. poziva Komisiju da proširi svoju istragu na druge multinacionalne korporacije koje su se spominjale u skandalu LuxLeaks i na mjere koje su po prirodi ili učinku slične transfernim cijenama;

133. poziva Komisiju da u skladu s većom odgovornošću koja je dodijeljena državama članicama u okviru modernizacije sustava državnih potpora razmotri uspostavljanje mreže nacionalnih poreznih uprava za razmjenu najboljih praksi i za dosljedniji doprinos sprečavanju uvođenja bilo kakvih poreznih mjera koje bi se mogle smatrati nezakonitom državnom potporom; poziva Komisiju da pojača strateške sinergije između aktivnosti (reformirane) skupine za Kodeks o postupanju i načina na koji Komisija provodi propise o tržišnom natjecanju na području potpora povezanih s porezima;

134. napominje da se postojećim pravilima za kontrolu državnih potpora želi riješiti problem praksi koje su protivne pravilima tržišnog natjecanja tako da se vrate nezaslužene povlastice odobrene trgovačkim društvima; poziva Komisiju da ocijeni mogućnost izmjene postojećih propisa kako bi se iznosi vraćeni nakon kršenja propisa EU-a o državnim potporama mogli vratiti državama članicama u kojima je došlo do erozije poreznih osnovica, a ne državi članici koja je odobrila nezakonitu potporu povezanu s porezima, što je trenutna praksa, ili da se dodijele proračunu EU-a; poziva Komisiju da izmijeni postojeća pravila kako bi osigurala da se protiv relevantnih država i trgovačkih društava u slučaju kršenja pravila o državnoj potpori mogu donijeti sankcije;

Transparentnost

135. smatra da Europska unija može postati model i svjetski predvodnik po pitanju porezne transparentnosti;

136. ističe ključnu važnost transparentnosti za povećanje javne odgovornosti multinacionalnih korporacija i za pružanje podrške poreznim upravama u njihovim istragama; naglašava da transparentnost može imati snažan odvrćući učinak i promijeniti ponašanja, bilo zbog opasnosti za ugled trgovačkog društva koje krši pravila, bilo pružanjem informacija nadležnim tijelima, koja zatim mogu primijeniti odgovarajuće korektivne mjere i sankcije; naglašava da se potreba za transparentnošću mora uskladiti s potrebom da se zaštite osjetljivi trgovački interesi i poštuju pravila o zaštiti podataka;

137. smatra da je veća transparentnost u pogledu aktivnosti multinacionalnih korporacija nužna kako bi se zajamčilo da se porezne uprave mogu učinkovito boriti protiv erozije porezne osnovice i premještanja dobiti; ponavlja u skladu s tim svoje stajalište da bi multinacionalne korporacije u svim sektorima trebale u svojim financijskim izvještajima jasno i razumljivo navoditi niz skupnih informacija po državama članicama i trećim zemljama u kojima imaju poslovni nastan, uključujući dobit ili gubitak prije poreza, poreze na dobit ili gubitak, broj zaposlenih, imovinu, osnovne informacije o odlukama o porezima (izvještavanje po državama); ističe važnost dostupnosti tih informacija javnosti, po mogućnosti u obliku središnjeg registra EU-a; nadalje naglašava da bi MSP-ove i trgovačka društva srednje tržišne kapitalizacije koji nisu multinacionalne korporacije trebalo izuzeti te obveze; poziva Vijeće da do kraja 2015. godine usvoji stajalište Parlamenta, kako je u srpnju 2015. izglasano u okviru Direktive o pravima dioničara; ističe da bi se zahtjevi u pogledu transparentnosti trebali sastaviti i primjenjivati na način da trgovačka društva iz EU-a ne dovedu u nepovoljniji položaj na tržištu;

Srijeda, 25. studenog 2015.

138. nadalje poziva države članice da poreznim upravama podnose razrađeni izvješća po državama koja se temelje na standardu OECD-a i uključuju detaljnije informacije, kao što su povrat poreza i transakcije unutar grupacija; naglašava da je uz porezne informacije koje trgovačka društva dostavljaju drugim poreznim upravama, potrebno poboljšati okvir za rješavanje sporova kako bi se pojasnila prava svake strane i izbjegle negativne posljedice; naglašava da bi se po pitanju poreznih uprava trećih zemalja informacije trebale dostavljati samo tijelima onih zemalja koje primjenjuju mjere jednakovrijedne onima iz Arbitražne konvencije EU-a; također poziva da se izrade harmonizirani računovodstveni standardi, kojima bi se prije svega omogućilo detaljnije objavljivanje u vezi s licencijama;

139. zahtijeva od Komisije da podupre to stajalište u skladu sa svojim prijašnjim procjenama i stajalištima te da poduzme sve potrebne korake kako bi zajamčila širenje njegove primjene na sve multinacionalne korporacije koje posluju na unutarnjem tržištu i poziva OECD da podupre širenje njegove primjene u cijelom svijetu kako bi se zajamčilo da se slične obveze primijene na sva trgovačka društva koja se bave prekograničnim operacijama; ističe činjenicu da mjere za poboljšanje transparentnosti, iako su potrebne, nisu dostatne za sveobuhvatno rješenje tog problema te da je potrebno temeljito reformirati nacionalne, europske i međunarodne porezne sustave;

140. naglašava da trenutna nejasnoća međunarodnog poreznog sustava dopušta multinacionalnim korporacijama da izbjegavaju plaćanje poreza, zaobilaze nacionalne porezne zakone i premještaju dobit u porezne oaze; poziva Komisiju i države članice da nadležnim tijelima zajamče potpuni pristup središnjim registrima o stvarnom vlasništvu i za trgovačka društva i za zaklade, u skladu s četvrtom Direktivom o sprečavanju pranja novca; poziva države članice da brzo prenesu četvrtu Direktivu o sprečavanju pranja novca u svoja zakonodavstva i tako omogućе širok i jednostavniji pristup informacijama iz središnjih registara o stvarnom vlasništvu; ponavlja svoje stajalište da bi ti registri trebali biti javni;

141. svjestan je rada Komisije na uspostavljanju europskog poreznog identifikacijskog broja (PIB); poziva Komisiju da iznese prijedlog za europski PIB, na temelju nacrtu europskog PIB-a iz Akcijskog plana Komisije za borbu protiv porezne prijevare i utaje poreza iz 2012. (akcija 22); podsjeća da se smatra da će porezni identifikacijski broj omogućiti najbolji način identificiranja poreznih obveznika i stoga potiče da se taj projekt ubrza; isto tako poziva Komisiju da aktivno radi na uspostavljanju sličnog identifikacijskog broja na svjetskoj razini, kao što je globalni identifikator pravnih osoba (LEI) Odbora za regulatorni nadzor;

142. nadalje naglašava da je transparentnost također važna za tekuće istrage o odlukama o porezima na području državnih potpora;

143. poziva Komisiju da istraži mogućnosti da se unutar EU-a uvedu odredbe slične pravilu Odbora za računovodstvene standarde vlade SAD-a⁽¹⁾, u skladu s kojim tijela saveznih država i lokalne vlasti moraju prijaviti koliko prihoda gube zbog olakšica na području oporezivanja dobiti u cilju gospodarskog razvoja;

Zaštita zviždača

144. poziva Komisiju da do lipnja 2016. predloži europski zakonodavni okvir za učinkovitu zaštitu zviždača i sličnih osoba; naglašava da nije prihvatljivo da je moguće kazneno goniti građane i novinare koji djeluju u javnom interesu i objavljuju informacije ili prijavljuju moguće povrede, prijestupe, prijevare ili nezakonite aktivnosti, posebno slučajeve izbjegavanja plaćanja poreza, utaje poreza i pranja novca ili bilo koje drugo ponašanje kojim se krše temeljna načela Europske unije, kao što je načelo lojalne suradnje, umjesto da im se pruža pravna zaštita;

145. poziva Komisiju da razmotri uvođenje niza instrumenata kojima bi se jamčila takva zaštita od neopravdanog kaznenog progona, ekonomskih sankcija ili diskriminacije, jamčeći istovremeno zaštitu povjerljivosti i poslovnih tajni; u tom pogledu ističe primjer američkog zakona Dodd-Frank, koji zviždačima omogućuje naknadu za pružanje novih

⁽¹⁾ „Praćenje olakšica u području poreza na dobit: u SAD-u se pojavljuje novi, dobrodošao oblik transparentnosti”, Mreža za poreznu pravdu (Tax Justice Network).

Srijeda, 25. studenog 2015.

informacija vlastima i štiti ih od kaznenog progona i gubitka radnog mjesta, vodeći računa da ta naknada ne bi trebala biti poticaj za objavljivanje osjetljivih poslovnih informacija; predlaže osnivanje nezavisnog europskog tijela odgovornog za prikupljanje tih informacija i vođenje istraga te zajedničkog paneuropskog fonda za zviždače kako bi im se zajamčila odgovarajuća financijska pomoć, a koji bi se financirao iz pristojbe na dio vraćenih sredstava ili naplaćenih kazni; smatra da bi zaštitu također trebalo pružiti zviždačima koji obavijeste javnost nakon što su nadležna tijela na nacionalnoj ili europskoj razini bila obaviještena, ali tijekom mjesec dana nisu reagirala;

Korporativna društvena odgovornost

146. smatra da se provedba odgovorne porezne strategije može smatrati temeljem korporativne društvene odgovornosti, posebno u skladu s ažuriranom definicijom prema kojoj je korporativna društvena odgovornost „odgovornost trgovačkih društava za njihov učinak na društvo”⁽¹⁾; žali što većina trgovačkih društava to ne uključuje u svoje izvješće o korporativnoj društvenoj odgovornosti; ističe činjenicu da agresivno porezno planiranje nije spojivo s korporativnom društvenom odgovornošću; poziva Komisiju da uključi taj element u ažuriranu strategiju EU-a o korporativnoj društvenoj odgovornosti i pravilno definira njegov sadržaj;

Aspekt trećih zemalja

Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD)

147. snažno podupire akcijski plan OECD-a za borbu protiv erozije porezne osnove i premještanja dobiti i istovremeno je svjestan da je on rezultat kompromisa i ne ide dovoljno daleko kako bi se riješili razmjeri problema izbjegavanja plaćanja poreza te da bi ti prijedlozi trebali biti osnova za daljnje mjere na europskoj i svjetskoj razini; poziva OECD, njegove države članice i sve druge uključene države da uspostave snažan instrument za nadzor kako bi se mogao procijeniti napredak u provedbi tih smjernica, prikupiti dokazi o njihovoj učinkovitosti i eventualno poduzeti korektivne mjere;

148. preporučuje da se osnaže institucionalne veze i suradnja između OECD-a i Komisije kako bi se mogla i dalje jamčiti kompatibilnost tih dvaju procesa i izbjegli dvostruki standardi; poziva države članice da u svoje nacionalne zakone brzo prenesu sve zakonodavstvo EU-a koje se temelji na smjernicama OECD-a, čime bi Europska unija postala predvodnik u provedbi preporuka OECD-a; međutim, ističe da se pristup OECD-a i dalje temelji na neobvezujućim zakonskim instrumentima i da je potrebno nadopuniti njegove aktivnosti zakonodavnim okvirom na razini EU-a kako bi se zadovoljile potrebe jedinstvenog tržišta, npr. u obliku direktive protiv erozije porezne osnove i premještanja dobiti, koja bi otišla korak dalje od inicijative OECD-a o eroziji porezne osnove i premještanju dobiti u područjima koja nisu dovoljno pokrivena;

Porezne oaze

149. poziva na zajednički pristup poreznim oazama na razini EU-a; posebice poziva Komisiju da nastavi raditi na izradi i usvajanju europske definicije, zajedničkim kriterijima za utvrđivanje poreznih oaza, neovisno o tome gdje se nalaze, i primjerenim sankcijama za države koje s njima surađuju, na temelju njezine Preporuke iz prosinca 2012. o mjerama kojima se želi potaknuti treće zemlje na primjenu minimalnih standarda dobrog upravljanja u poreznim pitanjima (npr. proširiti razmjenu informacija i transparentnost tako da uključuju pravedno porezno natjecanje i efektivno oporezivanje) i za trgovačka društva koja ih koriste u svrhu agresivnog poreznog planiranja te da nastavi raditi na definiranju primjerenih zajedničkih mjera koje se primjenjuju na te jurisdikcije; poziva se na svoju gore navedenu Rezoluciju od 21. svibnja 2013. o borbi protiv porezne prijevare, porezne utaje i poreznih oaza za nepotpuni popis mogućih mjera te vrste⁽²⁾; ponavlja da bi istinski europski popisi, koji se redovito ažuriraju i temelje na sveobuhvatnim, transparentnim, konkretnim, objektivno provjerljivim i općenito prihvaćenim pokazateljima, bili učinkovitiji način promicanja dobrog poreznog upravljanja i promjene ponašanja u pogledu poreznih pitanja prema tim jurisdikcijama i unutar njih;

⁽¹⁾ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, „Obnovljena strategija EU-a za korporativnu društvenu odgovornost za razdoblje 2011. – 2014.”, (COM(2011)0681), str. 6.

⁽²⁾ To su između ostalog: obustava ili ukidanje postojećih konvencija o dvostrukom oporezivanju s jurisdikcijama koje se nalaze na crnoj listi; zabrana pristupa javnoj nabavi dobara i usluga u EU-u za kompanije sa sjedištem u jurisdikcijama na crnoj listi te odbijanje dodjeljivanja državne potpore tim kompanijama; zabrana financijskim institucijama i financijskim savjetnicima iz EU-a da utemelje ili održavaju društva kćeri i podružnice u jurisdikcijama na crnoj listi te razmatranje oduzimanja dozvola financijskim institucijama i financijskim savjetnicima iz EU-a koji održavaju podružnice i nastavljaju poslovati u jurisdikcijama na crnoj listi; uvođenje posebne pristojbe na sve transakcije prema jurisdikcijama ili iz jurisdikcija na crnoj listi; razmatranje niza opcija za nepriznavanje, unutar EU-a, pravnog statusa kompanija koje posluju u jurisdikcijama na crnoj listi; primjena carinskih prepreka u slučajevima trgovanja s trećim zemljama koje se nalaze na crnoj listi.

Srijeda, 25. studenog 2015.

150. poziva Komisiju da na europsku crnu listu stavi one teritorije koji odobravaju porezne olakšice subjektima od kojih ne traže da u toj zemlji imaju znatnu ekonomsku djelatnost, teritorije koji pružaju vrlo niske efektivne poreze i ne jamče automatsku razmjenu poreznih informacija s drugim jurisdikcijama;

151. posebice ističe da je potrebno zajamčiti da se izlazni financijski tokovi oporezuju barem jednom, primjerice računanjem poreza po odbitku ili jednakovrijednih mjera, kako bi se spriječio odlazak neoporezovanih prihoda iz EU-a te poziva Komisiju da u tu svrhu podnese zakonodavni prijedlog, na primjer u obliku revizije Direktive o matičnim društvima i društvima kćerima i Direktive o kamatama i licencijama; inzistira na tome da je potrebno uvesti sustav kojim će se zajamčiti da je za ovjeru te operacije nužno dostaviti potvrdu nacionalnoj poreznoj upravi i o tome obavijestiti Komisiju, štiteći na taj način jedinstveno tržište i održavajući vezu između mjesta na kojem se prihodi i gospodarska vrijednost stvaraju i mjesta na kojem se oni oporezuju; naglašava da bi takav sustav trebalo pažljivo osmisliti kako bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje i sporovi; poziva Komisiju da pojača ulogu EU-a na međunarodnoj sceni na način da jednoglasno radi na razvijanju zajedničkog okvira EU-a za bilateralne ugovore o poreznim pitanjima i na postupnoj zamjeni iznimno velikog broja pojedinačnih bilateralnih poreznih ugovora ugovorima između EU-a i jurisdikcija trećih zemalja, podupirući istovremeno OECD u njegovu promicanju multilateralnog pristupa poreznim pitanjima, kojem je cilj pojednostavniti međunarodne porezne dogovore i zajamčiti da se prihodi oporezuju na mjestu gdje se vrijednost stvara; naglašava da bi to bio najbrži način rješavanja problema prakse neovlaštenog stjecanja ugovornih povlastica; poziva u međuvremenu države članice da klauzule protiv zlorabe odmah unesu u svoje porezne ugovore u skladu s prijedlozima o eroziji porezne osnove i premještanju dobiti;

152. smatra da je potpisivanje sporazuma o slobodnoj trgovini potrebno popratiti pojačanom suradnjom u poreznim pitanjima kojom se sprečava da trgovačka društva koja se natječu na istim tržištima izbjegavaju plaćanje poreza te kojom se jamče jednaki uvjeti za sve; stoga traži od Komisije da u sve sporazume EU-a o slobodnoj trgovini uvrsti odredbe o porezima, koje bi zemlje partnere obvezale na primjenu dobrog poreznog upravljanja i zajamčile reciprocitet u poreznim pitanjima; ističe da rad Platforme za dobro porezno upravljanje predstavlja dobar temelj za provedbu tog koncepta; naglašava činjenicu da bi se to isto moglo primijeniti na sporazume EU-a o suradnji;

153. poziva tijela EU-a da ne surađuju s onim jurisdikcijama za koje se smatra da ne surađuju u poreznim pitanjima niti s trgovačkim društvima koja su osuđena za poreznu prijevartu, utaju poreza ili agresivno porezno planiranje; poziva institucije kao što su Europska investicijska banka (EIB) i Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) da više ne surađuju preko svojih financijskih posrednika s poreznim jurisdikcijama koje ne surađuju; nadalje traži od tijela EU-a da se obvežu da neće odobravati financijska sredstva EU-a trgovačkim društvima osuđenima za poreznu prijevartu, utaju poreza ili agresivno porezno planiranje;

154. poziva Komisiju da se koristi svim instrumentima koje ima na raspolaganju za poticanje bolje koordiniranog pristupa prema razvijenim zemljama kako bi se promicao veći reciprocitet u poreznim pitanjima, posebice u pogledu razmjene informacija s SAD-om nakon što je na snagu stupio Zakon o izvršenju poreznih obveza s obzirom na račune u inozemnim financijskim institucijama; također poziva Komisiju da, imajući na umu sporazum od 27. svibnja 2015. između EU-a i Švicarske o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima, u cilju očuvanja jedinstvenog tržišta pažljivo prati dogovoreno postupno ukidanje određenih štetnih poreznih praksi u Švicarskoj u skladu sa smjernicama o eroziji porezne osnove i premještanju dobiti te da se u budućnosti ne donose nove štetne porezne mjere; poziva Komisiju da u svojim tekućim pregovorima sa Švicarskom predloži da se u švicarski zakon uvedu pravila o kontroliranim stranim trgovačkim društvima; inzistira da Komisija mora zajamčiti da Švicarska u poreznim pitanjima prati pristup EU-a i o tome izvijestiti Parlament;

155. podsjeća da su sve države članice Konvencijom o administrativnoj pomoći u poreznim stvarima i revizijom relevantnih direktiva⁽¹⁾ EU-a iz 2014. godine odabrale multilateralan pristup automatskoj razmjeni informacija; naglašava da su te dvije inicijative ključni elementi za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza i bankovne tajne jer podrazumijevaju obvezu financijskih institucija da izvještavaju porezne uprave o širokom opsegu informacija o rezidentima koji prihod ostvaruju imovinom u inozemstvu;

⁽¹⁾ Direktiva EU-a o porezu na štednju i Direktiva o administrativnoj suradnji.

Srijeda, 25. studenog 2015.

Zemlje u razvoju

156. ističe činjenicu da je prilikom osmišljavanja mjera i politika za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza potrebno na nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini obratiti posebnu pozornost na stanje u zemljama u razvoju, a posebice u najslabije razvijenim zemljama, koje su često najviše pogođene izbjegavanjem plaćanja poreza na dobit i imaju vrlo nisku poreznu osnovicu i nizak omjer poreza i BDP-a; ističe da bi se tim mjerama i politikama trebalo doprinijeti stvaranju javnih prihoda razmjernih dodanoj vrijednosti stvorenoj na njihovu teritoriju kako bi se na odgovarajući način financirale razvojne strategije tih država, postizanje milenijskih razvojnih ciljeva i program razvoja za razdoblje nakon 2015.; pozdravlja u tom kontekstu rad Odbora stručnjaka UN-a o međunarodnoj suradnji u poreznim pitanjima; traži od Komisije da podupre interese zemalja u razvoju u postojećim međunarodnim inicijativama i da u svoju Platformu za dobro porezno upravljanje uključi predstavnike iz zemalja u razvoju;

157. poziva EU i članice OECD-ove inicijative o eroziji porezne osnovice i premještanju dobiti da zajamče da novi „Globalni standard o automatskoj razmjeni informacija”, koji je izradio OECD, obuhvaća prijelazno razdoblje za zemlje u razvoju, koje trenutno ne mogu ispuniti uvjete za uzajamnu automatsku razmjenu informacija zbog nedostatka administrativnih kapaciteta;

158. poziva Komisiju da predloži daljnje mjere u cilju jačanja administrativnih kapaciteta u zemljama u razvoju, posebice u poreznim pitanjima, kako bi se omogućila učinkovita razmjena poreznih informacija s njihovim upravama; poziva na uspostavljanje platforme za zemlje u razvoju uvođenjem pilot-projekata za automatsku razmjenu informacija; poziva zemlje u razvoju da potiču regionalne sporazume ili druge oblike suradnje u poreznim pitanjima kako bi poboljšale svoj položaj u pregovorima sa stranim izravnim ulagačima i multinacionalnim korporacijama te riješile probleme koji su od zajedničkog interesa;

159. poziva države članice da zajamče da njihove agencije za razvojnu pomoć imaju na raspolaganju dovoljno stručnih resursa za rješavanje poreznih pitanja u svojim razvojnim politikama, posebno iz ministarstva financija i porezne uprave;

160. upućuje na akcijski plan koji je predstavljen u njegovoj rezoluciji od 8. srpnja 2015. o izbjegavanju plaćanja poreza i utaji poreza kao izazovima za upravljanje, socijalnu zaštitu i razvoj u zemljama u razvoju; potiče sve države i međunarodne organizacije, kao što je UN, da sudjeluju u uključivom procesu i doprinesu poreznom planu skupine G20 i OECD-a rješavanjem problema erozije porezne osnovice i premještanja dobiti, promicanjem međunarodne porezne transparentnosti i globalne razmjene poreznih informacija, primjerice razvijanjem jedinstvenog zajedničkog standarda za izvještavanje u sustavu automatske razmjene informacija ili javnim objavljivanjem podataka o stvarnom vlasništvu; poziva Komisiju i države članice da daju podršku većoj ulozi Ujedinjenih naroda u budućim međunarodnim raspravama o porezu tako što će, na primjer, podržati stvaranje svjetskog poreznog tijela pod okriljem Ujedinjenih naroda;

Porezni savjetnici

161. ukazuje na problematično i upitno usporedno postojanje aktivnosti poreznog savjetovanja revizije te savjetodavnih aktivnosti unutar istog trgovačkog društva koje bi s jedne strane trebalo služiti poreznoj upravi, npr. u izradi poreznih sustava ili boljem ubiranju poreza, a s druge pružati usluge poreznog planiranja multinacionalnim korporacijama, koje mogu iskorištavati slabosti nacionalnih poreznih zakona;

162. ističe da postoji europski pravni okvir, kojim su obuhvaćeni najnoviji paketi reformi revizorskih tržišta i koje je Parlament odobrio u svojoj rezoluciji od 3. travnja 2014.⁽¹⁾; poziva Komisiju da zajamči da se relevantne zakonodavne odredbe primjenjuju u državama članicama unutar odgovarajućeg vremenskog okvira i u skladu s planiranim ciljevima;

163. poziva Komisiju da iznese prijedloge smjernica za industriju poreznog savjetovanja i za uspostavljanje režima EU-a za nekompatibilnost savjetnika u poreznim pitanjima i, po potrebi, banaka i tako uspostavi okvir za učinkovito sprječavanje sukoba interesa između pružanja usluga za javni i privatni sektor;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0283 i P7_TA(2014)0284.

Srijeda, 25. studenog 2015.

164. nadalje poziva Komisiju da pokrene istragu kako bi se procijenilo kolika je koncentracija u tom sektoru i koliki je to eventualni poremećaj izazvalo u tržišnom natjecanju; preporučuje da se tom istragom posebno razmotri može li kombinacija poreznog savjetovanja i revizorskih djelatnosti unutar istog trgovačkog društva dovesti do sukoba interesa te da u skladu s tim predloži odgovarajuće mjere, uključujući uvođenje mehanizma za razdvajanje odjela unutar konzultantskih društava;

165. zahtijeva od Komisije da hitno procijeni mogućnost uvođenja zakonodavnog okvira koji bi omogućio dostatne sankcije za trgovačka društva, banke, računovodstvena društva i financijske savjetnike za koje se dokaže da su bili uključeni u provedbu ili promicanje nezakonitog izbjegavanja plaćanja poreza i agresivno porezno planiranje; naglašava da bi te sankcije trebale imati odvraćajući učinak i da među ostalim mogu uključivati novčane kazne, zabranu pristupa financijskim sredstvima iz proračuna EU-a, zabranu svake savjetodavne uloge u institucijama EU-a te u ekstremnim i opetovanim slučajevima povlačenje dozvole za poslovanje;

Daljnje djelovanje na nacionalnoj razini

166. potiče daljnje djelovanje na nacionalnoj razini u borbi protiv izbjegavanja plaćanja poreza, unutar okvira EU-a i OECD-a, s obzirom na to da nekoordinirane reakcije mogu dovesti do daljnje neusklađenosti i prilika za izbjegavanje plaćanja poreza; ističe da je suradnja najbolji način za borbu protiv erozije porezne osnovice, a ne jednostrano uvođenje povlaštenih režima za privlačenje ulaganja;

167. poziva Komisiju da izradi smjernice za porezne amnestije koje su odobrile države članice kojima bi se pokušale definirati okolnosti u kojima bi takve amnestije bile u skladu s odredbama Ugovora Europske unije koje se odnose na slobodno kretanje kapitala, slobodu pružanja usluga, pravila o državnoj potpori i pranju novca te u skladu sa zajedničkim pristupom EU-a protiv poreznih oaza; podsjeća da je takvu praksu potrebno koristiti vrlo pažljivo kako je oni koji izbjegavaju plaćanje poreza ne bi shvatili kao poticaj da čekaju sljedeću amnestiju;

168. poziva države članice da uvedu sustav poreza po odbitku za licencije, da zajamče da se također oporezuju licencije koje se plaćaju trećim zemljama koje nisu obuhvaćene bilateralnim poreznim sporazumima;

169. potiče sve države članice da provedu procjene učinka, kada je to potrebno i uz tehničku podršku Komisije, kojima su obuhvaćeni učinci prelijevanja u drugim državama prije uvođenja ikakvih poreznih mjera koje mogu imati učinak u inozemstvu; poziva nacionalne parlamente da se snažno uključe u pitanje izbjegavanja plaćanja poreza s obzirom na to da bi svi porezni režimi i tretmani trebali proći kroz pravu procjenu i demokratsku kontrolu zakonodavca;

170. snažno potiče države članice da ponovno razmotre rezove u resursima svojih poreznih uprava, da povećaju ulaganja i povećaju učinkovitost svojih poreznih uprava i da zajamče učinkovito korištenje osoblja i tehnologija te povećanje stručnosti u cilju borbe protiv razvijanja i utjecaja štetnih poreznih praksi, koje su postale sve sofisticiranije; poziva Komisiju da takvim nastojanjima pruži tehničku podršku, posebice u kontekstu programa FISCALIS 2020; također poziva države članice da rade na jednostavnijim, učinkovitijim i transparentnijim poreznim sustavima na dobrobit država članica, građana i poslovanja;

171. podsjeća da je javna nabava zaslužna za 16 % BDP-a na području Europske unije; zahtijeva da se izradi procjena mogućnosti da se tijekom sljedećeg niza izmjena Direktive o javnoj nabavi u ponude javne nabave uvede kriterij koji se odnosi na porez, transparentnost ili suradnju; također poziva države članice da razmisle o mogućnosti da se iz javne nabave isključe trgovačka društva za koja je dokazano da provode agresivno porezno planiranje i programe izbjegavanja plaćanja poreza;

Srijeda, 25. studenog 2015.

172. na kraju ističe da pravilo o jednoglasnosti unutar Vijeća, koje svakoj državi članici daje pravo na veto, smanjuje poticaj da se iz statusa quo krene prema rješenju koje podrazumijeva veću suradnju; poziva Komisiju da se, kada je to potrebno, ne suzdržava od primjene članka 116. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kojim se propisuje sljedeće: „Kad Komisija utvrdi da određena razlika među odredbama utvrđenima zakonom, i drugim propisima država članica narušava uvjete tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu te da se nastali poremećaj treba otkloniti, ona se savjetuje s dotičnim državama članicama. Ako takvo savjetovanje ne dovede do sporazuma kojim se otklanja taj poremećaj, Europski parlament i Vijeće, odlučujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, donose potrebne direktive [...]”;

173. obvezuje se da će nastaviti s radom koji je započeo Posebni odbor, riješiti prepreke koje su spriječile Posebni odbor da ispuni svoj puni mandat i osigurati daljnje postupanje u pogledu njegovih preporuka; nalaže svojim nadležnim tijelima da definiraju najbolji institucionalni okvir kojim bi se to postiglo;

174. ponavlja svoj zahtjev da se omogući pristup svim relevantnim dokumentima EU-a; poziva svog predsjednika da taj zahtjev proslijedi Komisiji i Vijeću i jasno ističe da je Parlament odlučan u namjeri da iskoristi sva sredstva koja mu stoje na raspolaganju kako bi postigao taj cilj;

175. poziva svoj nadležni odbor da izvijesti o tim preporukama u svojem budućem izvješću o zakonodavnoj inicijativi na istu temu;

176. poziva svoj nadležni odbor odgovoran za ustavna pitanja na daljnje postupanje u skladu s tim preporukama, posebno u pogledu umetanja obvezujućih odredbi o suradnji u Kodeks postupanja za organizacije koje se nalaze u registru transparentnosti te promjene pravila koja se odnose na pristup dokumentima između institucija EU-a u cilju njihovog boljeg usklađivanja s načelom lojalne suradnje iz Ugovora o Europskoj uniji;

o

o o

177. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju proslijedi Europskom vijeću, Vijeću, Komisiji, državama članicama, nacionalnim parlamentima, skupini G20 i OECD-u.

Srijeda, 25. studenog 2015.

PRILOG 1.:

**POPIS OSOBA S KOJIMA JE ODRŽAN SASTANAK
(SJEDNICE ODBORA I IZASLANSTVA)**

Datum	Govornici
30.3.2015.	— Pierre Moscovici, povjerenik za gospodarske i financijske poslove, oporezivanje i carinu
16.4.2015.	— Serge Colin, predsjednik Sindikata financijskog osoblja — Fernand Müller, predsjednik Odbora za porezna pitanja Sindikata financijskog osoblja — Paulo Ralha, predsjednik portugalskog sindikata poreznih djelatnika — François Goris, predsjednik UNSP-NUOD-a u ime Europske konfederacije nezavisnih sindikata (CESI) — Nadja Salson, Europska federacija sindikata javnih službi — Henk Koller, predsjednik Europske federacije poreznih savjetnika (CFE) — Olivier Boutellis-Taft, izvršni direktor Europske federacije računovođa (FEE) — Ravi Bhatiani, direktor pravnih poslova nezavisne organizacije europskih maloprodajnih lanaca (Independent Retail Europe)
5.5.2015.	— Margrethe Vestager, povjerenica za tržišno natjecanje — Wolfgang Nolz, predsjednik Skupine za Kodeks o postupanju — Jane McCormick, viša porezna savjetnica, voditeljica poreznih poslova za regiju EMA (Europa, Bliski istok i Afrika) u KPMG-u — Chris Sanger, partner i voditelj globalne porezne politike u Ernst & Youngu — Stef van Weeghel, partner u PwC-u, voditelj globalne porezne politike — Bill Dodwell, voditelj porezne politike u Deloitteu UK
11.5.2015.	<i>Javno saslušanje o odlukama o porezima i štetnim poreznim praksama</i> — Stephanie Gibaud, zviždačica i bivša zaposlenica UBS-a — Lutz Otte, zviždač i bivši ugovorni suradnik za informacijsku tehnologiju u Julius Baeru — Kristof Clerix, Međunarodni konzorcij istraživačkih novinara (ICIJ) — Edouard Perrin, član ICIJ-a

Srijeda, 25. studenog 2015.

Datum	Govornici
	— Richard Brooks, član ICIJ-a — Lars Bové, član ICIJ-a — Xavier Counasse, novinar, „Le Soir” — Dominique Berlin, Fakultet za europske studije u Parizu, Sveučilište Panthéon-Assas (Paris 2) — Gabriel Zucman, docent, London School of Economics and Political Sciences — Achim Doerfer, odvjetnik na području oporezivanja, pisac i pravni filozof
12.5.2015.	<i>Izaslanstvo u Belgiji</i> — Jacques Malherbe, Sveučilište u Louvainu (UCL) — Axel Haelterman, Sveučilište u Leuvenu (KUL) — Werner Heyvaert, stručnjak za poreze u Jones Dayu — Wim Wuyts, voditelj za porezna pitanja, predsjednik Odbora za porezna pitanja u FEB-VBO-u i Hilde Wampers, potpredsjednica Skupine za porezna pitanja u FEB-VBO-u — Christophe Quintard, stručnjak pri FGTEB-u, bivši porezni revizor — Eric van Rompuy (predsjednik) i drugi članovi Odbora za financije i proračun Federalnog parlamenta — Steven Van den Berghe, voditelj službe za odluke o porezima — Johan Van Overtveld, ministar financija (sastanak je održan 17. lipnja 2015.)
18.5.2015.	<i>Izaslanstvo u Luksemburgu</i> — Wim Piot, voditelj za porezna pitanja u PWC-u Luxembourg — Nicolas Mackel, izvršni direktor u agenciji Luxembourg for Finance — Christine Dahm, direktorica, i Mike Mathias, član Cercle de Coopération des ONG du développement — Eugène Berger (predsjednik) i drugi članovi Odbora Parlamenta za financije — Pierre Gramegna, ministar financija — Pascale Toussing, direktor za porezna pitanja u Ministarstvu financija, i članovi porezne uprave

Srijeda, 25. studenog 2015.

Datum	Govornici
22.5.2015.	<i>Izaslanstvo u Bernu, u Švicarskoj</i> — Markus R. Neuhaus, predsjednik Uprave PwC-a Švicarska, član ureda predsjednika globalnog poslovanja PwC-a — Frank Marty, član Izvršnog odbora, voditelj financijskih usluga i poreznih pitanja u Economie Suisse — François Baur, stalni izaslanik u Bruxellesu, voditelj europskih poslova u Economie Suisse — Martin Zogg, član Izvršnog odbora, voditelj domaćeg i međunarodnog oporezivanja u Swiss Holdingsu — Urs Kapalle, direktor za financijsku politiku i porezna pitanja, Udruga švicarskih bankara — Mark Herkenrath, Alliance Sud, član Globalnog saveza za poreznu pravdu — Olivier Longchamp, Deklaracija iz Berna (DoB) — Jacques de Watteville, državni tajnik za međunarodna financijska pitanja — veleposlanik Christoph Schelling, voditelj Odjela za poreznu politiku — Adrian Hug, direktor švicarske Federalne porezne uprave — Ruedi Noser, član Nacionalnog vijeća, predsjednik Odbora za gospodarska pitanja i oporezivanje — Urs Schwaller, član Vijeća država — Ulrich Trautmann, voditelj Sektora za trgovinu i gospodarska pitanja, izaslanstvo Europske unije u Švicarskoj i Lihtenštajnu — Marco Salvi, viši znanstveni suradnik, Avenir Suisse
27.5.2015.	<i>Sastanak s Vladom Gibraltara (s koordinatorima Odbora TAXE)</i> — Fabian Picardo, predsjednik Vlade — Joseph Garcia, potpredsjednik Vlade
28.5.2015.	<i>Izaslanstvo u Dublinu, u Irskoj</i> — Martin Lambe, izvršni direktor irskog Poreznog instituta — Michael Noonan, ministar financija — Niall Cody, predsjednik Povjerenstva za prihode — Liam Twomy (predsjednik) i drugi članovi Odbora Parlamenta za financije (Oireachtas) i Zajedničkog odbora Doma zastupnika i Senata za europske poslove

Srijeda, 25. studenog 2015.

Datum	Govornici
	— Frank Barry, Trinity College u Dublinu (TCD) — Seamus Coffey, University College u Corku (UCC) — Feargal O'Rourke, voditelj za porezna pitanja u PWC-u — Conor O'Brien, voditelj za porezna pitanja u KPMG-u — Jim Clarken, izvršni direktor, Oxfam Irska — Micheál Collins, Institut za ekonomska istraživanja Nevin (NERI).
29.5.2015.	<i>Izaslanstvo u Haagu, u Nizozemskoj</i> — Sjoera Dijkers, zastupnica u nizozemskom parlamentu, i drugi članovi Odbora za financije nizozemskog parlamenta — Bartjan Zoetmulder, nizozemska Udruga poreznih savjetnika — Hans Van den Hurk, Sveučilište u Maastrichtu — Indra Römgens, SOMO, nezavisna i neprofitna organizacija za istraživanje i umrežavanje — Francis Weyzig, Oxfam — Pieterbas Plasman, voditelj Ureda za odluke o porezima — Eric Wiebes, nizozemski državni tajnik za porezna pitanja
1.6.2015.	<i>Javno saslušanje o međunarodnoj dimenziji odluka o porezima i drugih mjera</i> — Senator Mario Monti, bivši povjerenik za tržišno natjecanje i za carinu, poreze i unutarnje tržište — Tove Maria Ryding, direktorica za politike i zastupanja Europske mreže za dugovanje i razvoj (EURODAD) — Antoine Deltour, zviždač i bivši revizor u PwC-u Luxembourg
17.6.2015.	<i>Međuparlamentarna sjednica o agresivnom poreznom planiranju i ulozi parlamenata u demokratskom nadzoru</i> Trideset sedam zastupnika iz osamnaest nacionalnih parlamenata: AT, BE, CY, CZ, FR, DE, GR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, PL, PT, RO, ES, SV — Heinz Zourek, glavni direktor Glavne uprave za poreze i carinsku uniju — Pascal Saint-Amans, direktor Centra OECD-a za poreznu politiku i upravu

Srijeda, 25. studenog 2015.

Datum	Govornici
18.6.2015.	<i>Izaslanstvo u Londonu, u Ujedinjenoj Kraljevini</i> — David Gauke, zastupnik u parlamentu Ujedinjene Kraljevine, državni tajnik za financije pri Ministarstvu financija — Jim Harra, glavni direktor za oporezivanje poslovanja, Porezna i carinska uprava Ujedinjene Kraljevine — Fergus Harradence, zamjenik direktora Skupine za porez na dobit, Skupina za oporezivanje poslovanja i međunarodne poreze, Ministarstvo financija Ujedinjene Kraljevine — Andrew Dawson, voditelj Skupine za porezne sporazume, glavni pregovarač za porezne sporazume Ujedinjene Kraljevine — Maura Parsons, zamjenica direktora, voditeljica za transferne cijene Odjela za međunarodno oporezivanje poslovanja pri Poreznoj i carinskoj upravi Ujedinjene Kraljevine i predsjednica Odbora Porezne i carinske uprave Ujedinjene Kraljevine za transferne cijene — Meg Hillier (predsjednica), Margaret Hodge (bivša predsjednica) i Guto Bebb, član Odbora za javne financije Donjeg doma — Prem Sikka, profesor računovodstva, Essex Business School, Sveučilište u Essexu — Frank Haskew, voditelj fiskalnog odjela ICAEW-a (Institut ovlaštenih računovođa u Engleskoj i Walesu), i Ian Young, međunarodni porezni upravitelj — Will Morris, predsjednik Odbora za porezna pitanja i Odbora BIAC-a za porezna pitanja Konfederacija britanske industrije (CBI) — Richard Collier, viši partner za porezna pitanja u PwC-u — Joseph Stead, organizacija Christian Aid — Meesha Nehru, programska direktorica, Fair Tax Mark
23.6.2015.	<i>Razmjena stajališta s multinacionalnim korporacijama</i> — Nathalie Moggetti, glavna porezna direktorica, Total S.A. — Martin McEwen, voditelj za porezna pitanja, SSE plc — Christian Comolet-Tirman, direktor za fiskalna pitanja, BNP Paribas Group
25.6.2015.	<i>Sastanak s predstavnicima vlade Bermuda (s koordinatorima Odbora TAXE)</i> — Everard Bob Richards, potpredsjednik Vlade i ministar financija — Alastair Sutton, savjetnik vlade Bermuda za pravo EU-a
2.7.2015.	— Richard Murphy, Tax Research LLP i osnivač Mreže za poreznu pravdu — Guillaume de la Villeguérin, potpredsjednik za porezna i carinska pitanja, Airbus S.A.S.

Srijeda, 25. studenog 2015.

Datum	Govornici
17.9.2015.	— Jean-Claude Juncker, predsjednik Europske komisije — Pierre Moscovici, europski povjerenik za ekonomske i financijske poslove, oporezivanje i carinu — Margrethe Vestager, europska povjerenica za tržišno natjecanje
22.9.2015.	— Pierre Gramegna, predsjednik Vijeća ECOFIN, ministar financija, Luksemburg — Dr. Wolfgang Schäuble, federalni ministar financija, Njemačka — Luis de Guindos, ministar za gospodarstvo i tržišno natjecanje, Španjolska — Michel Sapin, ministar financija i javnih financija, Francuska — Pier Carlo Padoan, ministar gospodarstva i financija, Italija
16.11.2015.	<i>Razmjena stajališta s multinacionalnim korporacijama</i> — Monique Meche, potpredsjednica, globalna javna politika, Amazon — Malte Lohan, direktor za globalna korporativna pitanja, Anheuser-Busch InBev SA — Mark Hubbard, voditelj odjela za globalna porezna pitanja, Barclays Bank Group — Delphine Reyre, direktorica za javnu politiku u južnoj Europi, Facebook — Iain McKinnon, voditelj porezne skupine, HSBC — Krister Mattsson, voditelj za korporativne financije, osiguranje, poreze i riznicu, grupacija IKEA — Irene Yates, potpredsjednica, porez na dobit, McDonald's Europe — Werner Schuster, potpredsjednik za porezna pitanja, Philip Morris International — Nicklas Lundblad, viši izvršni direktor, javna politika i odnosi s vladom, Google — John Stowell, viši potpredsjednik, porezi na dobit, The Walt Disney Company — Robert Jordan, potpredsjednik, opći savjetnik za poreze, Coca-Cola Company

Srijeda, 25. studenog 2015.

PRILOG 2.:

POPIS ODGOVORA PO DRŽAVAMA/INSTITUCIJAMA

(stanje na dan 16. studenoga 2015.)

Država	Odgovor
Prvi zahtjev na dan 23.4.2015. – rok 31.5.2015.	
Švedska	29.5.2015.
Jersey	29.5.2015.
Guernsey	31.5.2015.
Luksemburg	1.6.2015.
Finska	2.6.2015.
Slovačka	3.6.2015.
Irska	5.6.2015.
Nizozemska	8.6.2015.
Ujedinjena Kraljevina	8.6.2015.
Francuska	10.6.2015.
Češka	11.6.2015.
Latvija	16.6.2015.
Belgija	16.6.2015.
Malta	18.6.2015.
Prvi podsjetnik na dan 29.6.2015. – rok 9.7.2015.	
Portugal	30.6.2015.
Poljska	2.7.2015.
Litva	3.7.2015.
Mađarska	7.7.2015.
Hrvatska	8.7.2015.
Estonija	10.7.2015.

Srijeda, 25. studenog 2015.

Država	Odgovor
Grčka	10.7.2015.
Španjolska	10.7.2015.
Gibraltar	13.8.2015.
Danska	26.8.2015.
Njemačka	2.9.2015.
Rumunjska	3.9.2015.
Italija	17.9.2015.

Posljednji podsjetnik na dan 21.9.2015.

Austrija	21.9.2015.
Cipar	22.9.2015.
Bugarska	28.9.2015.
Slovenija	28.9.2015.

INSTITUCIJE	Odgovor
Komisija	29.4.2015. 3.6.2015. 31.8.2015. 23.10.2015. 9.11.2015.
Vijeće	29.5.2015. 15.6.2015. 27.7.2015.

Srijeda, 25. studenog 2015.

PRILOG 3.:

MULTINACIONALNE KORPORACIJE KOJE SU POZVANE
NA SJEDNICE ODBORA

Naziv	Pozvani/Predstavnici	Stanje na dan 16. studenoga 2015.
Airbus	Guillaume de La Villeguérin, potpredsjednik za porezna i carinska pitanja	Sudjelovao – 2.7.2015.
BNP Paribas	Christian Comolet-Tirman, direktor za fiskalna pitanja	Sudjelovao – 23.6.2015.
SSE plc	Martin McEwen, voditelj za porezna pitanja	Sudjelovao – 23.6.2015.
Total S.A.	Nathalie Mognetti, glavna porezna direktorica	Sudjelovala – 23.6.2015.
Amazon	Monique Meche, potpredsjednica, glo- balna javna politika	Sudjelovala – 16.11.2015.
Anheuser-Busch InBev	Malte Lohan, direktor za globalna korporativna pitanja	Sudjelovao – 16.11.2015.
Barclays Bank Group	Mark Hubbard, voditelj odjela za globalna porezna pitanja	Sudjelovao – 16.11.2015.
Coca-Cola Company	Robert Jordan, potpredsjednik, opći savjetnik za poreze	Sudjelovao – 16.11.2015.
Facebooku	Delphine Reyre, direktorica za javnu politiku u južnoj Europi	Sudjelovala – 16.11.2015.
Google	Nicklas Lundblad, viši izvršni direktor, javna politika i odnosi s vladom	Sudjelovao – 16.11.2015.
HSBC Bank plc	Iain McKinnon, voditelj porezne sku- pine	Sudjelovao – 16.11.2015.
IKEA Group	Krister Mattsson, voditelj za korpora- tivne financije, osiguranje, poreze i riznicu	Sudjelovao – 16.11.2015.

Srijeda, 25. studenog 2015.

Naziv	Pozvani/Predstavnici	Stanje na dan 16. studenoga 2015.
McDonald's Europe	Irene Yates, potpredsjednica, porez na dobit	Sudjelovala – 16.11.2015.
Philip Morris International	Werner Schuster, potpredsjednik za porezna pitanja	Sudjelovao – 16.11.2015.
The Walt Disney Company	John Stowell, viši potpredsjednik, porezi na dobit	Sudjelovao – 16.11.2015.
Fiat Chrysler Automobiles	Sergio Marchionne, izvršni direktor	Odbio zbog istrage koja je u tijeku
Walmart	Shelley Broader, predsjednica i izvršna direktorica, EMEA države	Odbila

Srijeda, 25. studenog 2015.

P8_TA(2015)0409

Odobrenje za korištenje di-(2-etilheksil) ftalata (DEHP)

Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o nacrtu provedbene odluke Komisije XXX o izdavanju autorizacije za korištenje di (2-etilheksil) ftalata (DEHP) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (D041427 – 2015/2962(RSP))

(2017/C 366/07)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt provedbene odluke Komisije o izdavanju autorizacije za korištenje di (2-etilheksil) ftalata (DEHP) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (D041427),
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 64. stavak 8.,
- uzimajući u obzir mišljenja Odbora za procjenu rizika (RAC) i Odbora za socioekonomsku analizu (SEAC) ⁽²⁾ na temelju članka 64. stavka 5. trećeg podstavka Uredbe (EZ) br. 1907/2006,
- uzimajući u obzir članak 11. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2008/98/EZ ⁽⁴⁾, osobito njezin članak 4.,
- uzimajući u obzir Odluku br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, osobito stavak 43. točku viii. Priloga,
- uzimajući u obzir Delegiranu direktivu Komisije (EU) 2015/863 ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. srpnja 2015. o učinkovitoj upotrebi resursa: prijelaz na cirkularnu ekonomiju ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,
- uzimajući u obzir članak 106. stavke 2. i 3. Poslovnika,

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

⁽²⁾ <http://echa.europa.eu/documents/10162/b50d9fc3-f6db-4e91-8a95-c8397bb424d2>
<http://echa.europa.eu/documents/10162/8d9ee7ac-19cf-4b1a-ab1c-d8026b614d7a>

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

⁽⁵⁾ Odluka br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta” (SL L 354, 28.12.2013., str. 171.).

⁽⁶⁾ Delegirana direktiva Komisije (EU) 2015/863 od 31. ožujka 2015. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu popisa ograničenih tvari (SL L 137, 4.6.2015., str. 10.).

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0266.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- A. budući da je DEHP uključen u Prilog XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 (Uredba REACH) zbog svoje klasifikacije kao reproduktivno toksična tvar kategorije 1B; budući da se DEHP nalazi na popisu tvari Uredbe REACH zbog svojih reproduktivno toksičnih svojstava;
- B. budući da Komisija u nacrtu provedbene odluke o označivanju di (2-etilheksil) ftalata (DEHP), dibutil ftalata (DPB), benzil butil ftalata (BBP) i diizobutil ftalata (DIPB) kao posebno zabrinjavajućih tvari prema članku 57. točki (f) Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća nastoji DEHP označiti kao posebno zabrinjavajuću tvar;
- C. budući da je DEHP već 2000. godine na temelju Komunikacije Komisije Vijeću i Europskom parlamentu o strategiji Zajednice o endokrinim disruptorima (COM(1999)0706) bio uključen u Prilog I. koji sadrži popis 553 tvari iz kategorije I kemikalija koje su pokazale svojstva endokrine disrupcije kod najmanje jedne vrste intaktnih životinja ⁽¹⁾;
- D. budući da je DEHP bio među prvih šest spojeva koje su trebale biti postupno ukinute Uredbom REACH, kako je 17. veljače 2011. najavila Europska komisija ⁽²⁾;
- E. budući da je Odbor država članica 12. prosinca 2014. postigao jednoglasan sporazum o označivanju DEHP-a kao tvari koja izaziva jednaku zabrinutost zbog svojih svojstava endokrine disrupcije u okolišu ⁽³⁾; budući da je Odbor država članica jednoglasno potvrdio da postoje znanstveni dokazi o svojstvima DEHP-a kao endokrinog disruptora i uzročna veza između tog djelovanja i štetnih učinaka na zdravlje ljudi;
- F. budući da Komisija uviđa jednoglasan sporazum Odbora država članica o tome da četiri ftalata, uključujući DEHP, imaju svojstva endokrine disrupcije i da su štetni učinci tog djelovanja jednaki onima zbog kojih su se te tvari klasificirale kao reproduktivno toksične i posebno zabrinjavajuće u skladu s člankom 57. točkom (c) Uredbe REACH; budući da Komisija također uviđa da većina članova Odbora država članica smatra da je razina zabrinutosti u vezi s tim učincima jednaka;
- G. budući da je Komisija 21. listopada 2015. podnijela nacrt provedbenog akta o označivanju DEHP-a kao tvari koja ima svojstva endokrine disrupcije čiji učinak na ljudsko zdravlje izaziva jednaku zabrinutost prema članku 57. točki (f) Uredbe REACH;
- H. budući da se u mišljenju Odbora za procjenu rizika priznaje endokrino djelovanje DEHP-a, ali i prepoznaje da je ta tvar uvrštena u Prilog XIV. zbog toga što je klasificirana kao reproduktivno toksična tvar (članak 57. točka (c)), a ne na temelju svojstava endokrine disrupcije (članak 57. točka (f)); budući da je zbog toga trenutačna procjena DEHP-a ograničena na njegovu reproduktivnu toksičnost;
- I. budući da DEHP treba označiti kao posebno zabrinjavajuću tvar jer ispunjava kriterije iz članka 57. točke (f) Uredbe REACH s obzirom na to da se radi o tvari koja pokazuje svojstva endokrine disrupcije i za koju postoje znanstveni dokazi o vjerojatnim ozbiljnim učincima na zdravlje ljudi te koja izaziva jednaku zabrinutost kao druge tvari navedene u članku 57. točkama (a) do (e) Uredbe REACH;
- J. budući da je podnositelj zahtjeva podnio zahtjev za autorizaciju uz podvrgavanje odgovarajućoj kontroli kako je navedeno u članku 60. stavku 2. Uredbe REACH; budući da se, međutim, prema članku 60. stavku 3. točki (a) Uredbe REACH odgovarajuća kontrola ne primjenjuje na tvari koje ispunjavaju kriterije tvari klasificiranih kao karcinogene, mutagene ili reproduktivno toksične ili kriterije iz članka 57. točke (f) te Uredbe, odnosno tvari za koje nije moguće odrediti prag u skladu s odjeljkom 6.4. Priloga I. toj Uredbi;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/environment/archives/docum/pdf/bkh_annex_01.pdf

⁽²⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-11-196_en.htm?locale=en

⁽³⁾ http://echa.europa.eu/hr/view-article/-/journal_content/title/the-member-state-committee-unanimously-agreed-to-identify-the-phthalate-dehp-as-an-svhc-because-of-its-endocrine-disrupting-properties-in-the-environm

Srijeda, 25. studenog 2015.

- K. budući da je dokazano štetno djelovanje DEHP-a na endokrini sustav sisavaca, prvenstveno nalazima in vivo ispitivanja o smanjenoj razini testosterona kod fetusa; budući da su te spoznaje dodatno potvrđene mehanističkim nalazima, također dobivenim in vivo ispitivanjima, o silaznoj regulaciji gena tijekom biosinteze steroida; budući da štetni učinci uočeni na štakorima uključuju povećano zadržavanje bradavica, smanjen anogenitalni razmak, genitalne malformacije, smanjen broj spermatoocita i promjene na testisima, uključujući gonocite s više jezgri, tubularnu atrofiju i hiperplaziju Leydigovih stanica;
- L. budući da znanstvene spoznaje o DEHP-u pokazuju da izloženost toj tvari tijekom osjetljivih razdoblja u može prouzročiti nepovratne učinke razvojnog programiranja s ozbiljnim posljedicama na razvoj i reprodukciju te se smatra osobito opasnom za ljudsko zdravlje i životinjske vrste, među ostalim i zato jer se ti štetni učinci ponekad mogu manifestirati tek u kasnijoj fazi života kao posljedica izloženosti u ranoj životnoj fazi;
- M. budući da prema mišljenju Odbora za procjenu rizika podnositelji zahtjeva nisu, na temelju informacija dostupnih u zahtjevima, dokazali da se rizici za zdravlje radnika koji proizlaze iz uporaba za koje se zahtjev podnosi kontroliraju na primjeren način, u skladu s člankom 60. stavkom 2. Uredbe REACH; budući da stoga prema mišljenju Odbora za procjenu rizika nije primjereno izdati autorizaciju temeljenu na toj odredbi;
- N. budući da je unatoč mišljenju Odbora za procjenu rizika Odbor za socioekonomsku analizu zaključio da bi autorizacija uporaba bila proporcionalna te da stoga socioekonomske prednosti koje proizlaze iz uporaba obuhvaćenih prijavom nadilaze rizike za ljudsko zdravlje koji se vežu uz te uporabe; budući da je u mišljenju Odbora za socioekonomsku analizu potvrđeno da socioekonomska analiza podnositelja zahtjeva sadrži znatne nedostatke, uključujući nedostatak procjene učinka na zdravlje kojom bi se utvrdio preostali rizik za zdravlje radnika;
- O. budući da je Odbor za socioekonomsku analizu znanstveni odbor čija je zadaća, prema članku 64. stavku 4. točki (b) Uredbe REACH, procjena socioekonomskih čimbenika, raspoloživosti i tehničke izvedivosti alternativa u vezi s uporabom ili uporabama tvari navedenim u zahtjevu te da njegova uloga nije pružanje zaključaka o proporcionalnosti autorizacije u slučaju kada se rizik za društvo ne kontrolira na primjeren način;
- P. budući da je podnositelj zahtjeva odgovoran za procjenu rizika i upravljanje rizicima koje kemikalije predstavljaju te za pružanje odgovarajućih informacija o sigurnosti njihovim korisnicima; budući da Odbor za socioekonomsku analizu na temelju kvantitativne analize nije mogao zaključiti o proporcionalnosti trajne uporabe jer preostali rizici za zdravlje radnika nisu utvrđeni;
- Q. budući da je svrha Uredbe REACH osigurati visoku razinu zaštite zdravlja ljudi i okoliša, uključujući promicanje alternativnih metoda za procjenu opasnosti tvari, kao i stavljanje u slobodan promet tvari na unutarnjem tržištu te istovremeno povećati konkurentnost i inovativnost;
- R. budući da se zahtjevi odnose na niz uporaba, uključujući uporabu u sastavu recikliranog mekog PVC-a koji sadrži DEHP u spojevima i suhim mješavinama te industrijsku uporabu recikliranog mekog PVC-a koji sadrži DEHP u procesu polimerizacije za proizvodnju artikala od PVC-a; budući da bi takav širok opseg autorizacije u velikoj mjeri poništio zamjenu DEHP-a koja je predviđena njegovim uključivanjem u Prilog XIV. Uredbi REACH;
- S. budući da se DEHP u PVC-u uvelike upotrebljava u svakodnevnim proizvodima široke potrošnje, kao što su tekstil, namještaj i građevinski materijal; budući da ta tvar nije kemijski vezana za plastiku i zbog toga lako dospijeva u okoliš;
- T. budući da bi zahtjev za autorizaciju trebao biti usmjeren na uporabu tvari i budući da se činjenica da je tvar prisutna u recikliranim materijalima ne uzima u obzir kod izdavanja autorizacije;

Srijeda, 25. studenog 2015.

- U. budući da je Odbor za socioekonomsku analizu (SEAC) ustvrdio da je postindustrijski otpad s niskim udjelom DEHP-a moguće koristiti kao alternativnu sirovinu, čime bi se također povećala kvaliteta proizvedenih reciklata, ali i da je malo vjerojatno da bi izvođač postupka recikliranja mogao prenijeti povećanje cijene kvalitetnijih reciklata na daljnje korisnike s obzirom na to da oni uglavnom proizvode artikle manje vrijednosti; budući da je Odbor za socioekonomsku analizu ustanovio da alternativno rješenje za prerađivače plastike, odnosno uporaba neobrađenog PVC-a zajedno s drugim plastifikatorima koji nisu klasificirani kao posebno zabrinjavajuće tvari kao sirovine umjesto kao recikliranog materijala, nije razmatrano jer su podnositelji zahtjeva naveli da prerađivači plastike ne bi mogli ostati konkurentni nakon dodatnih troškova koji proizlaze iz uporabe neobrađenog PVC-a;
- V. budući da je neprihvatljivo tolerirati potencijalno mnogobrojne slučajeve neplodnosti muškaraca samo kako bi se izvođačima postupka recikliranja mekog PVC-a i daljnjim korisnicima omogućile uštede u proizvodnji artikala niske vrijednosti i konkuriranje uvoznj robi niske kvalitete;
- W. budući da unatoč činjenici da DEHP ima čitav niz zamjena, podnositelji zahtjeva nisu dostavili sveobuhvatnu analizu alternativa dostupnih na tržištu koje bi zamijenile DEHP u uporabama za koje se podnosi zahtjev;
- X. budući da je jedan od argumenata Odbora za socioekonomsku analizu za izdavanje autorizacije činjenica da „postoje politički i društveni poticaji za promicanje recikliranja kao održivog načina postupanja s prirodnim resursima”; budući da se tim pojednostavljenim argumentom ne uzima u obzir hijerarhija gospodarenja otpadom utvrđena člankom 4. Direktive 2008/98/EZ prema kojem sprečavanje ima prioritet nad recikliranjem; budući da se tim pojednostavljenim argumentom ne uzimaju u obzir ni izričite odredbe Sedmog programa djelovanja za okoliš u kojima se poziva na razvoj kruženja netoksičnih materija kako bi se reciklirani otpad mogao koristiti kao glavni, pouzdani izvor sirovina za Uniju;
- Y. budući da je uz to Parlament u svojoj Rezoluciji od 9. srpnja 2015. o učinkovitoj upotrebi resursa: prijelaz na cirkularnu ekonomiju istaknuo da recikliranje ne bi trebalo opravdavati nastavak uporabe opasnih tvari koje su se nekada koristile; budući da je DEHP tvar koja se više ne koristi i kao takvu je definira i predmetna industrija ⁽¹⁾;
- Z. budući da je uporaba DEHP-a ograničena na električnu i elektroničku opremu u skladu s Delegiranom direktivom Komisije (EU) 2015/863; budući da se to među ostalim temelji na procjeni dostupnosti sigurnijih alternativa za DEHP, kao i na pozitivnoj socioekonomskoj procjeni ⁽²⁾;
- AA. budući da Odbor za socioekonomsku analizu na temelju informacija koje navodi podnositelj zahtjeva ne može zaključiti da bi u slučaju neizdavanja autorizacije nastali neto društveni troškovi; budući da podnositelji zahtjeva stoga nisu dokazali socioekonomske prednosti koje proizlaze iz uporabe tvari niti socioekonomske posljedice u slučaju odbijanja izdavanja autorizacije, kako je utvrđeno člankom 60. stavkom 4. točkom (c) Uredbe REACH;
- AB. budući da bi izdavanje autorizacije za zahtjev koji sadrži toliko nedostataka bilo vrlo loš presedan za buduće odluke o autorizaciji u skladu s Uredbom REACH;
- AC. budući da se u članku 1. stavku 3. Uredbe REACH navodi da se ta uredba temelji na načelu predostrožnosti i budući da u slučaju nesigurnosti čimbenici povezani sa zaštitom zdravlja ljudi i okoliša prevladavaju nad općim gospodarskim čimbenicima;
- AD. budući da Komisija odgovara europskoj javnosti kada je u pitanju zaštita građana i okoliša od opasnih kemikalija te istovremeno promiče inovacije, uključujući one u području sigurnijih kemikalija i proizvoda te tako potiče otporno gospodarstvo;

⁽¹⁾ http://www.vinylplus.eu/uploads/docs/VinylPlus_Progress_Report_2015_English.pdf

⁽²⁾ http://www.umweltbundesamt.at/fileadmin/site/umweltthemen/abfall/ROHS/finalresults/Annex6_RoHS_AnnexII_Dossier_DEHP.pdf

Srijeda, 25. studenog 2015.

1. smatra da nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1907/2006;
 2. traži od Komisije da povuče svoj nacrt provedbene odluke te da odboru podnese novi nacrt o odbijanju zahtjeva za autorizaciju sastava recikliranog mekog PVC-a koji sadrži DEHP;
 3. poziva Komisiju da žurno zaustavi uporabu DEHP-a u svim preostalim područjima primjene, osobito jer su sigurnije alternative za meki PVC i DEHP široko dostupne;
 4. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-

Srijeda, 25. studenog 2015.

P8_TA(2015)0410

Suzbijanje radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističkim organizacijama**Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o suzbijanju radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije (2015/2063(INI))**

(2017/C 366/08)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 2., 3., 5., 6., 7., 8., 10. i 21. Ugovora o Europskoj uniji te članke 4., 8., 10., 16., 67., 68., 70., 71., 72., 75., 82., 83., 84., 85., 86., 87. i 88. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir publikacije „Studija o manjinama i diskriminaciji u Europskoj uniji – podaci iz izvješća 2.: muslimani” i „Studija Agencije za temeljna prava o iskustvima Židova i njihovu poimanju zločina iz mržnje i diskriminacije u državama članicama Europske unije” koje je objavila Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA),
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a od 8. listopada 2004. o prijetnjama terorizma međunarodnom miru i sigurnosti,
- uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije, a posebno njezine članke 6., 7., 8., članak 10. stavak 1. te članke 11., 12., 21., 48., 49., 50. i 52.,
- uzimajući u obzir Strategiju unutarnje sigurnosti EU-a koju je Vijeće usvojilo 25. veljače 2010.,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 22. studenog 2010. pod nazivom „Strategija unutarnje sigurnosti EU-a na djelu: pet koraka prema sigurnijoj Europi” (COM(2010)0673), kojom se uspostavlja europska Mreža za osvještavanje o radikalizaciji (RAN),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. rujna 2013. o drugom izvješću o provedbi Strategije unutarnje sigurnosti EU-a ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 15. siječnja 2014. naslovljenu „Sprječavanje radikalizacije koja dovodi do terorizma i nasilnog ekstremizma: Jačanje odgovora Europske unije” (COM(2013)0941),
- uzimajući u obzir Revidiranu strategiju EU-a za borbu protiv radikalizacije i novačenja terorista koju je usvojilo Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove na sastanku održanom 19. svibnja 2014. te odobrilo Vijeće na sjednici održanoj 5. i 6. lipnja 2014. (9956/14),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 20. lipnja 2014. naslovljenu „Završno izvješće o provedbi Strategije unutarnje sigurnosti EU-a 2010. – 2014.” (COM(2014)0365),
- uzimajući u obzir izvješće Europolu o stanju i trendovima u području terorizma u Europskoj uniji (TE-SAT) za 2014. godinu,
- uzimajući u obzir Rezoluciju o prijetnjama međunarodnom miru i sigurnosti izazvanima terorističkim djelima, koju je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda usvojilo 24. rujna 2014. (Rezolucija 2178 (2014)),
- uzimajući u obzir izvješće (15799/14) koje je koordinator Europske unije za borbu protiv terorizma 24. studenog 2014. podnio Europskom vijeću,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0384.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2014. o obnovi Strategije unutarnje sigurnosti EU-a ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove od 9. listopada i 5. prosinca 2014.,
 - uzimajući u obzir izjavu s neformalnog sastanka Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove od 11. siječnja 2015.,
 - uzimajući u obzir raspravu na plenarnoj sjednici od 28. siječnja 2015. o mjerama protiv terorizma,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. veljače 2015. o mjerama protiv terorizma ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir neformalni sastanak Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove održan 29. i 30. siječnja 2015. u Rigi,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove od 12. i 13. ožujka 2015.,
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 28. travnja 2015. naslovljenu „Europski program sigurnosti” (COM(2015)0185),
 - uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije o Direktivi o zadržavanju podataka,
 - uzimajući u obzir dodatni protokol Konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju terorizma te Akcijski plan Vijeća Europe za borbu protiv nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji dovode do terorizma, donesen 19. svibnja 2015.,
 - uzimajući u obzir Zelenu knjigu Komisije naslovljenu „Jačanje uzajamnog povjerenja u europskom pravosudnom prostoru – Zelena knjiga o provedbi kaznenog zakonodavstva EU-a u području oduzimanja slobode” (COM(2011)0327),
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i mišljenja Odbora za vanjske poslove i Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0316/2015),
- A. budući da se više od 5 000 europskih građana pridružilo terorističkim organizacijama i drugim vojnim postrojbama, a posebno ISIS-u (Daešu), Džahbat al-Nusri i drugima izvan Europske unije, osobito na Bliskom istoku i u sjevernoj Africi; budući da se taj fenomen sve više ubrzava i poprima znatne razmjere;
- B. budući da se pojam radikalizacije koristi za opisivanje pojave u okviru koje ljudi prihvaćaju netolerantna mišljenja, stajališta i ideje koje mogu izazvati nasilni ekstremizam;
- C. budući da nedavni teroristički napadi u Francuskoj, Belgiji, Tunisu i Kopenhagenu ističu sigurnosne prijetnje zbog prisutnosti i kretanja „stranih” boraca, koji su često građani EU-a, u Europi i njezinu susjedstvu; budući da je EU najoštrije osudio te napade te se zajedno s državama članicama obvezao na borbu protiv terorizma na teritoriju EU-a i izvan njega;
- D. budući da su strašni teroristički napadi koji su se dogodili 13. studenoga 2015. u Parizu, a u kojima su ubijene i ranjene stotine ljudi, ponovno ukazali na hitnu potrebu za usklađenim djelovanjem država članica i Europske unije u cilju sprečavanja radikalizacije i borbe protiv terorizma;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0102.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0032.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- E. budući da je opasnost od terorizma u EU-u velika, posebno u onim državama članicama koje su se vojno angažirale u prekomorskim operacijama na Bliskom istoku i u Africi ili to i dalje čine;
- F. budući da je radikalizacija tih „europskih boraca” složena i dinamična pojava utemeljena na nizu globalnih, socioloških i političkih faktora; budući da se ona ne odnosi samo na jedan profil osoba te da utječe na muškarce i žene, a posebno na mlade europske građane iz svih društvenih slojeva, koji osjećaju da su u raskoraku s društvom; budući da uzroci radikalizacije mogu biti podjednako socio-ekonomski, ideološki, osobni ili psihološki te da radikalizaciju zbog toga treba tumačiti ovisno o okolnostima svake pojedine osobe;
- G. budući da se zbog terorizma i radikalizacije vjere u velikoj mjeri promatraju kroz prizmu stereotipa, što stalno izaziva zločine iz mržnje i govor mržnje potaknute rasizmom, ksenofobijom ili netolerancijom prema različitim mišljenjima, uvjerenjima ili vjerama; budući da se mora istaknuti da je jedan od uzroka radikalizacije izopačena zloupotreba religije, a ne sama religija;
- H. budući da radikalizaciju ne treba povezivati ni s jednom ideologijom ili vjerom, ali da se ona može pojaviti u bilo kojoj od njih;
- I. budući da je jedan od argumenata kojim se nasilni ekstremisti koriste u novačenju mladih osoba taj da je islamofobija nakon dugogodišnjeg rata protiv terorizma u porastu i da Europa više nije mjesto gdje su muslimani dobrodošli i gdje mogu živjeti u jednakosti i prakticirati svoju vjeru bez diskriminacije i stigmatizacije; budući da to može dovesti do osjećaja izloženosti, agresivne ljutne, frustracije, usamljenosti i izoliranosti iz društva;
- J. budući da se borba protiv radikalizacije ne može ograničiti na islamsku radikalizaciju; budući da je i cijeli afrički kontinent zahvaćen vjerskom radikalizacijom i nasilnim ekstremizmom; budući da je politička radikalizacija također pogodila Europu kad je Anders Behring Breivik 2011. izvršio napade u Norveškoj;
- K. budući da golemu većinu terorističkih napada u državama EU-a godinama izvršavaju separatističke organizacije;
- L. budući da su prema podacima Europolu 2013. u EU-u izvršena 152 teroristička napada, od kojih su dva bila „vjerski motivirana”, a njih 84 bila su potaknuta etno-nacionalističkim ili separatističkim uvjerenjima, dok je 2012. u EU-u izvršeno 219 terorističkih napada, od kojih je šest bilo „vjerski motivirano”;
- M. budući da je borba protiv terorizma te sprečavanje radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije u suštini i dalje u nadležnosti država članica, ali je suradnja na europskoj razini nužna za učinkovitu i djelotvornu razmjenu informacija među tijelima kaznenog progona radi suzbijanja prekograničnih prijetnji terorista; budući da je stoga potreban usklađen europski pristup kojim će se pružiti dodana vrijednost u smislu koordiniranja ili usklađivanja zakonodavstva koje se primjenjuje na području na kojemu se europski građani mogu slobodno kretati, kad je to potrebno, te provedbe učinkovite prevencije i protuterorističkih mjera; budući da bi suzbijanje nezakonite trgovine vatrenim oružjem trebalo biti prioritet EU-a u borbi protiv teškog i organiziranog međunarodnog kriminala;
- N. budući da ljudska prava moraju biti u središtu politike Unije za borbu protiv terorizma i sprečavanje radikalizacije, a istodobno se mora osigurati prikladna ravnoteža između javne sigurnosti i poštovanja temeljnih prava, uključujući pravo na sigurnost i privatnost te slobodu izražavanja, vjere i udruživanja;
- O. budući da su židovske zajednice na meti terorističkih i antisemitskih napada, što u tim zajednicama u Europi izaziva sve jači osjećaj nesigurnosti i straha;

Srijeda, 25. studenog 2015.

- P. budući da se jačanjem terorizma i stranih boraca povećala netolerancija prema etničkim i vjerskim zajednicama u nekoliko europskih zemalja; budući da sveobuhvatan pristup suzbijanju diskriminacije općenito te posebno islamofobije i antisemitizma upotpunjuje djelovanje u području konkretnog sprečavanja terorističkog ekstremizma;
- Q. budući da u Europi već postoji niz mjera za rješavanje pitanja radikalizacije europskih građana te budući da bi ih EU i države članice trebali u potpunosti iskoristiti i truditi se da ih poboljšaju kako bi se reagiralo na trenutačne izazove s kojima se suočavaju; budući da države članice i dalje nisu voljne surađivati u osjetljivim područjima kao što su razmjena informacija i obavještajnih podataka; budući da se, s obzirom na sve veći značaj terorističke radikalizacije, koja je u potpunoj suprotnosti s europskim vrijednostima, moraju primijeniti nove mjere koje moraju biti u skladu s Poveljom o temeljnim pravima;
- R. budući da je u svim mjerama koje poduzimaju države članice i EU nužno poštovati temeljna prava i građanske slobode, a to su pravo na privatni život, pravo na sigurnost, pravo na zaštitu podataka, pretpostavka nedužnosti, pravo na pravedno suđenje i pravilan postupak, sloboda izražavanja i sloboda vjere; budući da se sigurnošću europskih građana moraju očuvati njihova prava i slobode; budući da su ta dva načela zapravo dvije strane iste medalje;
- S. budući da se razmjer u kojem države članice preuzimaju odgovornost za djelovanje protiv rizika od radikalizacije i sprečavanje novačenja u terorističke organizacije može znatno razlikovati od jedne države članice do druge; budući da su neke države članice već poduzele učinkovite mjere, a da druge kasne u rješavanju pitanja te pojave;
- T. budući da je hitno potrebno usklađeno europsko djelovanje radi sprečavanja radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije kako bi se obuzdala ta sve raširenija pojava, a time i zaustavio odlazak europskih građana u područja sukoba, deradikalizirali oni koji ostaju te spriječilo počinjenje drugih terorističkih činova;
- U. budući da je riječ o međunarodnoj pojavi i da se mogu izvući pouke iz mnogih dijelova svijeta;
- V. budući da je sada važno staviti jači naglasak na mjere prevencije i ulagati u njih, a ne u mjere naknadnog reagiranja na radikalizaciju europskih građana i njihovo novačenje u terorističke organizacije; budući da strategija borbe protiv ekstremizma, radikalizacije i novačenja terorista u EU-u može uspjeti samo ako se razvija zajedno sa strategijom integracije i socijalnog uključivanja te reintegracije i deradikalizacije takozvanih „stranih boraca” koji se vraćaju kući;
- W. budući da su neki načini korištenja interneta pogodni za širenje radikalizacije te da fanaticima diljem svijeta omogućuju međusobno povezivanje i novačenje ranjivih pojedinaca bez ikakvog fizičkog kontakta i na način kojemu se teško može ući u trag;
- X. budući da je nužno jasno razlikovati ponašanje kojemu je cilj pripremanje i/ili podržavanje terorističkih napada ili djelovanja ili mišljenja ekstremista kojima nedostaju *mens rea* i *actus reus*;
- Y. budući da se čini da se teroristička radikalizacija može pripisati i unutarnjim i vanjskim faktorima Unije;
- Z. budući da borba protiv terorističke radikalizacije mora biti dio globalnog pristupa kojemu je cilj zajamčiti otvorenu Europu i koji se temelji na nizu zajedničkih vrijednosti;
- AA. budući da radikalizaciju mladih ne treba odvajati od njezina socijalnog i političkog konteksta te da se ona mora istražiti u okviru šireg područja sociologije sukoba i studija o nasilju;

Srijeda, 25. studenog 2015.

- AB. budući da uzroci terorističke radikalizacije nisu dovoljno proučeni; budući da se nedovoljna integracija ne može smatrati primarnim uzrokom terorističke radikalizacije;
- AC. budući da, u skladu s mišljenjem Suda Europske unije, činjenica da je neka osoba član organizacije koja se zbog svojeg sudjelovanja u terorističkim činovima nalazi na popisu koji čini Prilog Zajedničkom stajalištu 2001/931/ZVSP i da ta osoba aktivno podržava oružanu borbu koju ta organizacija vodi ne predstavlja automatski ozbiljan razlog da se smatra da je ta osoba počinila „teško nepolitičko kazneno djelo” ili „radnje koje su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda”; s druge strane, ako postoje ozbiljni razlozi da se smatra da je ta osoba počinila takvo kazneno djelo ili je kriva za takve radnje, obavlja se procjena konkretnih činjenica na temelju svakog pojedinačnog slučaja te se procjenjuje može li se toj osobi pripisati pojedinačna odgovornost za izvođenje tih radnji;
- AD. budući da za oduzimanje dozvole boravka izbjeglici zbog njegove podrške takvoj terorističkoj organizaciji nadležna tijela moraju pod nadzorom nacionalnih sudova obaviti pojedinačnu procjenu konkretnih činjenica koje se odnose na djelovanje te organizacije i dotičnog izbjeglice;

I. Europska dodana vrijednost u sprečavanju terorizma

1. u svjetlu dramatičnih događaja u Parizu osuđuje pogubne napade i izražava svoju sućut i solidarnost sa žrtvama i njihovim obiteljima istovremeno ističući potrebu da se zauzme stav protiv nasilja; isto tako osuđuje korištenje stereotipa i ksenofobnog i rasističkog govora kao i postupke pojedinaca ili skupnih subjekata koji izravno ili neizravno povezuju terorističke napade s izbjeglicama koje trenutačno bježe iz svojih zemalja u potrazi za sigurnijim mjestom bježeći od rata i nasilja koji su svakodnevnica u njihovim zemljama;
2. ističe da se terorizam ne može i ne treba povezivati ni s jednom vjerom, nacionalnošću ili civilizacijom;
3. izražava zabrinutost da će, ako se ne riješi pitanje okolnosti koje pogoduju širenju terorizma, fenomen građana EU-a koji putuju u treće zemlje kako bi se pridružili džihadistima ili drugim ekstremističkim skupinama, kao i konkretni sigurnosni rizik koji predstavljaju pri povratku u EU i susjedne zemlje, vjerojatno postati još ozbiljniji u predstojećim godinama, posebno uzimajući u obzir trenutačno zaoštavanje sukoba na Bliskom istoku i u sjevernoj Africi; poziva na provođenje sveobuhvatne studije o učinkovitosti nacionalnih mjera i mjera EU-a čiji je cilj sprečavanje terorizma i borba protiv njega;
4. poziva Komisiju da prioritetno uspostavi akcijski plan za provedbu i ocjenjivanje strategije EU-a za borbu protiv radikalizacije i novačenja terorista, i to razmjenom najboljih praksi i objedinjavanjem vještina u Europskoj uniji, ocjenjivanjem mjera koje poduzimaju države članice te suradnjom s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, na temelju punog poštovanja međunarodnih konvencija o ljudskim pravima te participativnog i konzultativnog pristupa koji obuhvaća više dionika i sektora; smatra da Komisija treba dati doprinose državama članicama i podržati ih pri razvoju učinkovite i intenzivne komunikacijske strategije sprečavanja radikalizacije i novačenja europskih građana i državljana trećih zemalja koji zakonito borave na teritoriju EU-a u terorističke organizacije;
5. poziva države članice da koordiniraju svoje strategije i razmjenjuju informacije i iskustva, da primjenjuju dobre prakse na nacionalnoj i europskoj razini te da surađuju u cilju poduzimanja novih mjera u borbi protiv radikalizacije i novačenja terorista ažuriranjem nacionalnih politika prevencije i uspostavom mreža stručnjaka na temelju deset prioriteta područja djelovanja utvrđenih u Strategiji EU-a za borbu protiv radikalizacije i novačenja terorista; ističe značaj poticanja i jačanja prekogranične suradnje tijela kaznenog progona u tom pogledu te naglašava presudnu važnost adekvatnih resursa i obuke policijskih snaga koje djeluju na terenu;
6. traži od Komisije da objavi sve akcijske planove i smjernice u pogledu trenutačne Strategije EU-a za borbu protiv radikalizacije i novačenja terorista;

Srijeda, 25. studenog 2015.

7. smatra da se države članice i europske institucije trebaju služiti dodatnim protokolom Konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju terorizma te Rezolucijom 2178 Vijeća sigurnosti UN-a kako bi se dogovorile o zajedničkoj definiciji u pogledu kriminalizacije osoba koje će se smatrati „stranim borcima”; poziva Komisiju da detaljno istraži primarne uzroke, proces te razne utjecaje i čimbenike koji dovode do radikalizacije, uz potporu novoga Centra za izvrsnost Mreže za jačanje svijesti o radikalizaciji (RAN);

8. poziva Komisiju da u uskoj suradnji s Europolom i koordinatorom za protuterorizam pripremi godišnje izvješće o stanju sigurnosti u Europi, među ostalim i s obzirom na opasnost od radikalizacije i posljedice za sigurnost života i tjelesni integritet ljudi u EU-u, te da jednom godišnje o tome izvještava Parlament;

9. ističe važnost pune primjene postojećih instrumenata za sprečavanje i borbu protiv radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije; ističe važnost cjelovite i temeljite primjene svih relevantnih unutarnjih i vanjskih instrumenata; preporučuje da Komisija i države članice koriste raspoloživa sredstva, posebno u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, i to preko njegova instrumenta politike, kako bi podržale projekte i mjere kojima je cilj sprečavanje radikalizacije; ističe vodeću ulogu koju u ostvarivanju cilja sveobuhvatnog suzbijanja radikalizacije europskih građana može igrati Mreža za osvješćivanje o radikalizaciji (RAN); traži da se toj Mreži osigura veći publicitet i bolja vidljivost među sudionicima koji se bore protiv radikalizacije;

II. Sprečavanje nasilnog ekstremizma i terorističke radikalizacije u zatvorima

10. ističe da su zatvori i dalje jedno od nekoliko mjesta pogodnih za širenje radikalnih i nasilnih ideologija te terorističke radikalizacije; poziva Komisiju da potakne razmjenu dobrih praksi među državama članicama kako bi se suzbilo jačanje terorističke radikalizacije u europskim zatvorima; potiče države članice da poduzmu hitne mjere protiv prenapučenosti zatvora koja je akutni problem u mnogima od njih, zbog čega se znatno povećava rizik od radikalizacije i smanjuje mogućnost za rehabilitaciju; podsjeća na to da javne institucije za zaštitu mladih ili maloljetnički zatvori ili centri za rehabilitaciju također mogu postati mjesta na kojima se radikaliziraju maloljetnici, koji su posebno ranjiva ciljna skupina;

11. poziva Komisiju da na temelju najboljih praksi predloži smjernice za mjere koje treba primijeniti u europskim zatvorima radi sprečavanja radikalizacije i nasilnog ekstremizma, uz potpuno poštovanje ljudskih prava; ističe da je razdvajanje zatvorenika za koje se utvrdilo da su pristalice nasilnog ekstremizma ili da su već unovačeni u terorističke organizacije od drugih zatvorenika moguća mjera za sprečavanje da zatvorenici zastrašivanjem drugima nameću terorističku radikalizaciju te za zaustavljanje radikalizacije u zatvorima;; međutim upozorava da se sve takve mjere moraju nametnuti isključivo na temelju pojedinačnih slučajeva te da moraju biti zasnovane na sudskoj odluci i podložne reviziji od strane nadležnih pravosudnih tijela; nadalje preporučuje da Komisija i države članice ispituju dokaze i iskustva u pogledu razdvajanja u zatvorima radi zaustavljanja širenja radikalizacije; smatra da se ta procjena mora uvrstiti u osmišljavanje mjera za nacionalne zatvorske sustave; međutim podsjeća da te mjere trebaju biti razmjerne i potpuno u skladu s temeljnim pravima zatvorenika;

12. podržava uvođenje specijalističke obuke svezatvorskog osoblja te partnera iz kaznenog sustava, vjerskih službenika i osoblja nevladinih organizacija koji rade sa zatvorenicima kako bi ih se obučilo za rano otkrivanje, sprečavanje i reguliranje ponašanja u kojemu se očituje sklonost radikalizmu i ekstremizmu; ističe važnost odgovarajuće obuke i zapošljavanja vjerskih, filozofskih i sekularnih predstavnika kako bi osim adekvatnog zadovoljavanja kulturnih i duhovnih potreba zatvorenika doprinijeli i suzbijanju mogućeg radikalnog diskursa;

13. potiče uvođenje adekvatno financiranih edukativnih programa u europske zatvore kako bi se promicali kritičko razmišljanje, vjerska tolerancija i reintegracija zatvorenika u društvo, ali i pružila posebna pomoć mladima, ranjivim osobama ili osobama podložnijima radikalizaciji i novačenju u terorističke organizacije, i to na temelju potpunog poštovanja ljudskih prava zatvorenika; smatra da bi također trebalo ponuditi popratne mjere nakon njihova oslobođanja;

Srijeda, 25. studenog 2015.

14. priznaje da je u tim nastojanjima ključno zatvorsko okruženje u kojemu se potpuno poštuju ljudska prava zatvorenika i koje je u skladu s međunarodnim i regionalnim standardima, uključujući Standardna minimalna pravila UN-a za postupanje sa zatvorenicima;

III. *Sprečavanje terorističke radikalizacije na internetu*

15. napominje da se u vezi s internetom pojavljuju posebni problemi s obzirom na njegovu globalnu i prekograničnu narav, što izaziva pravne praznine i nesuglasice u pogledu nadležnosti te vrbovateljima i radikaliziranim osobama omogućuje laku komunikaciju na daljinu iz svih dijelova svijeta, bez fizičkih granica te bez potrebe za sjedištem i traženjem utočišta u određenoj zemlji; podsjeća na to da su internet i društvene mreže važne platforme za poticanje radikalizacije i fundamentalizma jer olakšavaju brzo i masovno globalno širenje poruka mržnje i zagovaranja terorizma; zabrinut je zbog utjecaja koji te poruke zagovaranja terorizma imaju na mlade, koji su posebno osjetljiva kategorija; ističe ulogu edukacije i kampanja za podizanje razine svijesti u sprečavanju radikalizacije na internetu; potvrđuje svoju predanost slobodi izražavanja izvan interneta i na njemu te smatra da bi ona trebala biti temelj svih regulatornih mjera za sprečavanje radikalizacije preko interneta i društvenih mreža; napominje da je započet dijalog s internetskim kompanijama na europskoj razini kako bi se spriječilo širenje nezakonitog sadržaja na internetu i osiguralo njegovo brzo uklanjanje, u skladu s pravom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom te strogo u skladu sa slobodom izražavanja; poziva na donošenje učinkovite strategije otkrivanja i uklanjanja nezakonitog sadržaja kojim se potiče na nasilni ekstremizam, uz istodobno poštovanje temeljnih prava i slobode izražavanja, te posebno na pružanje doprinosa širenju djelotvornog diskursa kojim se suzbija teroristička propaganda;

16. podsjeća na to da kompanije i pružatelji usluga na internetu i društvenim mrežama imaju zakonsku odgovornost surađivati s tijelima država članica uklanjanjem svih nezakonitih sadržaja kojima se širi nasilni ekstremizam, i to brzo i uz potpuno poštovanje vladavine prava i temeljnih prava, uključujući slobodu izražavanja; smatra da države članice trebaju razmotriti sudske postupke, uključujući kazneni progon, protiv poduzeća i pružatelja usluga na internetu i društvenim mrežama koji odbiju postupiti u skladu s administrativnim ili sudskim nalogom da uklone nezakoniti sadržaj ili sadržaj kojim se veliča terorizam sa svojih internetskih platformi; smatra da odbijanje ili namjerno nesurađivanje internetskih platformi, čime se omogućuje kruženje nezakonitog sadržaja, treba smatrati sudioništvom koje se može izjednačiti s kaznenom namjerom ili nemarom te da u takvim slučajevima odgovorne treba izvesti pred sud;

17. poziva nadležna tijela da zajamče stroži nadzor nad internetskim stranicama na kojima se potiče mržnja;

18. uvjeren je da je internet učinkovita platforma za širenje govora o poštovanju ljudskih prava i protivljenju nasilju; smatra da internetska industrija i pružatelji usluga trebaju surađivati s tijelima i civilnim društvom država članica u cilju promicanja snažnog i vještog govora kojim se suzbijaju govor mržnje i radikalizacija na internetu, što se treba temeljiti na Povelji o temeljnim pravima Europske unije; poziva digitalne platforme da surađuju s državama članicama, civilnim društvom i organizacijama čija je stručnost deradikalizacija terorista ili ocjenjivanje govora mržnje kako bi sudjelovale u širenju preventivnih poruka kojima se poziva na kritičko razmišljanje i proces deradikalizacije te u utvrđivanju inovativnih pravnih načina suzbijanja zagovaranja terorizma i govora mržnje, čime će se otežati radikalizacija na internetu; poziva Komisiju i države članice da potiču takav protugovor na internetu i usko surađuju s organizacijama civilnog društva radi jačanja kanala za distribuciju i promicanje demokratskog i nenasilnog diskursa;

19. podržava provedbu programa podizanje razine svijesti mladih o govoru mržnje na internetu i rizicima koje on predstavlja te programa za promicanje edukacije o medijima i internetu; podržava provedbu programa obuke kako bi se mobilizirale, obučile i stvorile mreže mladih aktivista radi zaštite ljudskih prava na internetu;

20. zauzima stajalište da je protugovor, između ostalog u trećim zemljama, jedan od ključnih elemenata borbe protiv privlačnosti terorističkih skupina na području Bliskog istoka i sjeverne Afrike; poziva EU da poveća svoju podršku inicijativama kao što je SSCAT (Savjetodavna skupina za strateško komuniciranje u vezi sa Sirijom) te da promiče pokretanje i financiranje projekata te vrste u trećim zemljama;

Srijeda, 25. studenog 2015.

21. smatra da internetska industrija i pružatelji usluga moraju omogućiti promicanje poruka za sprečavanje radikalizacije čiji je cilj suzbijanje poruka kojima se zagovara terorizam; smatra da u okviru Europolu treba uspostaviti poseban europski odjel za suradnju radi razmjene dobrih praksi u državama članicama, koji će istodobno stalno surađivati s internetskim operaterima kako bi se u prvi plan stavile poruke kojima se može suprotstaviti govoru mržnje i zagovaranju terorizma i na taj način otežati radikalizacija na internetu; poziva Komisiju i države članice da podrže učinkovitu upotrebu protugovora i mjera za smanjenje rizika na internetu;

22. podržava uvođenje mjera kojima se svim internetskim korisnicima omogućava da jednostavno i brzo ukažu na nezakonit sadržaj koji se širi internetom i društvenim mrežama te da ga prijave nadležnim tijelima, između ostalog preko dežurnih telefona, pri čemu će se poštovati ljudska prava, a posebno sloboda izražavanja, te zakonodavstvo EU-a i država članica;

23. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što terorističke organizacije sve češće upotrebljavaju tehnologije šifriranja, što onemogućuje tijelima kaznenog progona da otkriju i pročitaju sadržaj njihove komunikacije i radikalne propagande, čak i ako imaju sudski nalog; poziva Komisiju da u okviru dijaloga s internetskim poduzećima i poduzećima u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija žurno skrene pozornost na ta pitanja;

24. smatra da svaka država članica treba osnovati poseban odjel zadužen za ukazivanje na nezakonit sadržaj na internetu i olakšavanje njegova otkrivanja i uklanjanja; pozdravlja činjenicu da je Europol uspostavio Ured za prijavljivanje internetskog sadržaja (IRU) koji će biti zadužen za otkrivanje nezakonitog sadržaja i pružanje potpore državama članicama u tom pogledu, a istodobno će poštovati temeljna prava svih sudionika; preporučuje da takvi uredi surađuju s koordinatorom EU-a za borbu protiv terorizma i Europskim centrom za borbu protiv terorizma pri Europolu te s organizacijama civilnog društva koje djeluju u tom području; nadalje potiče države članice da u tom pogledu surađuju međusobno i s mjerodavnim agencijama EU-a;

25. pozdravlja uspostavu Europskog centra za borbu protiv terorizma (ECTC) od 1. siječnja 2016. čiji će dio biti Europski ured za ukazivanje na nezakoniti sadržaj; ističe potrebu da se osiguraju potrebna financijska sredstva kako bi Europol obavio dodatne poslove koji su mu povjereni u vezi s uspostavom Europskog centra za borbu protiv terorizma; poziva Parlament da propisno sudjeluje u uspostavi tog centra te utvrđivanju opisa njegovih poslova, zadataka i financiranja;

26. smatra da se radikalizacija na internetu neće moći zaustaviti bez jačanja instrumenata EU-a za borbu protiv kibernetičkog kriminala; preporučuje ojačavanje mandata i sredstava Europskog centra za borbu protiv kibernetičkog kriminala (EC3), kao i mandata i sredstava Europolu i Eurojusta, kako bi EC3 mogao imati djelotvornu ulogu u boljem otkrivanju i rješavanju problema internetskih prijetnji te uspješnijem utvrđivanju sredstava koja koriste terorističke organizacije; podsjeća na potrebu za propisno obučanim stručnjacima Europolu i država članica radi reagiranja na tu specifičnu prijetnju; poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije da reorganizira Centar za analizu situacija (SitCen) i Obavještajni centar (IntCen) te da osigura njihovu suradnju s koordinatorom za borbu protiv terorizma kako bi se bolje slijedile kaznene aktivnosti na internetu i širenje govora mržnje povezanog s radikalizacijom i terorizmom; potiče države članice da znatno poboljšaju razmjenu informacija među sobom te s relevantnim strukturama i agencijama EU-a;

27. smatra da u okviru svih mjera EU-a i nacionalnih mjera za sprečavanje širenja nasilnog ekstremizma među europskim građanima i njihova novačenja u terorističke organizacije treba poštovati temeljna prava EU-a i relevantnu sudsku praksu Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava, uključujući poštovanje načela pretpostavke nedužnosti, načela pravne sigurnosti, prava na pravedno i nepristrano suđenje, prava na žalbu i načela nediskriminacije;

IV. Sprečavanje radikalizacije obrazovanjem i socijalnim uključivanjem

28. naglašava važnost uloge škole i obrazovanja u sprečavanju radikalizacije; podsjeća na njezinu ključnu ulogu kao faktora integracije u društvo, razvoja kritičkog razmišljanja i promicanja nediskriminacije; poziva države članice da potaknu obrazovne ustanove na organizaciju tečajeva i akademskih programa za jačanje razumijevanja i tolerancije, posebice u pogledu različitih religija i povijesti religija, filozofija i ideologija; naglašava potrebu da se podučava o temeljnim vrijednostima i demokratskim načelima Unije kao što su ljudska prava; naglašava dužnost država članica da osiguraju da se u okviru njihovih obrazovnih sustava poštuju i promiču vrijednosti i načela EU-a i da njihovo funkcioniranje ne bude protivno načelima nediskriminacije i integracije;

Srijeda, 25. studenog 2015.

29. potiče države članice da se pobrinu za postojanje obrazovnih programa za korištenje interneta u svim školama (i na razini osnovnih i na razini srednjih škola) u cilju obrazovanja i obuke odgovornih i kritičkih korisnika interneta koji poštuju zakone;

30. naglašava da je važno ojačati ulogu nastavnika te im omogućiti da zauzmu aktivan stav protiv svih oblika diskriminacije i rasizma; ističe ključnu ulogu obrazovanja te stručnih nastavnika koji učenicima pružaju podršku, ne samo u jačanju društvenih poveznica, poticanju osjećaja pripadnosti, razvijanju znanja, vještina, sposobnosti, usvajanju temeljnih vrijednosti, poboljšanju društvenih, građanskih i međukulturnih vještina, kritičkog razmišljanja i medijske pismenosti već i u pomaganju mladim osobama, u uskoj suradnji s njihovim roditeljima i obiteljima, da postanu aktivni i odgovorni članovi društva bez predrasuda; naglašava da se u školama može izgraditi otpornost učenika na radikalizaciju jer im se tamo pružaju sigurno okruženje i vrijeme za rasprave i razmatranje kontroverznih i osjetljivih pitanja; ističe da su adolescenti posebno osjetljiva skupina jer prolaze kroz teško razdoblje života u kojem razvijaju svoj sustav vrijednosti i traže smisao, a istovremeno su vrlo podložni utjecajima i manipulaciji; podsjeća da skupine, kao i pojedinci, mogu biti radikalizirane te uviđa da oblikovanje odgovora na pojedinačnu i skupnu radikalizaciju može biti različito; naglašava ulogu koju društvo mora odigrati tako što će mladim ljudima pružiti bolje izgleda i svrhu u životu, posebno visokokvalitetnim obrazovanjem i osposobljavanjem; naglašava ulogu koju obrazovne institucije imaju u učenju mladih da prepoznaju i savladaju rizike te donose sigurnije odluke, kao i u promicanju jačeg osjećaja pripadnosti, sudjelovanja u životu zajednice, pružanja podrške i odgovornosti za druge; naglašava potrebu za korištenju različitih mogućnosti koje nude strukovno obrazovanje i studijski programi kako bi se mlade izložilo različitim nacionalnim, regionalnim, vjerskim i etničkim identitetima u Europi;

31. naglašava da su raznolikost Europe i njezine multikulturne zajednice sastavni dijelovi njezinog društvenog tkiva te važna kulturna prednost; smatra da svaka politika iskorjenjivanja radikalizacije mora biti osjetljiva i razmjerna kako bi se poštovalo i osnažilo raznoliko društveno tkivo zajednica;

32. naglašava važnost kombiniranja programa deradikalizacije s mjerama poput uspostavljanja partnerstva s predstavnicima zajednice, ulaganja u društvene i lokalne projekte za zaustavljanje gospodarske i geografske marginalizacije i programa mentorstva za otuđene i isključene mlade osobe za koje se smatra da su izložene riziku od radikalizacije; podsjeća da su sve države članice dužne predano primjenjivati instrumente EU-a protiv diskriminacije i provoditi učinkovite mjere za rješavanje problema diskriminacije, govora mržnje i zločina iz mržnje u okviru strategije za borbu protiv radikalizacije;

33. poziva Komisiju da podrži države članice u provedbi kampanje informiranja kako bi se i mladi i nadzorno osoblje senzibilizirali za pitanja radikalizacije; naglašava da bi programe obuke i kampanje za senzibiliziranje trebalo usmjeriti na ranu intervenciju kako bi se zaštitili pojedinci i izbjegao svaki rizik od radikalizacije; poziva države članice da obrazovnom osoblju pruže posebnu obuku i odgovarajuće instrumente za otkrivanje mogućih zabrinjavajućih promjena u ponašanju, prepoznavanje suučesničkih krugova u kojima se oponašanjem pojačava fenomen radikalizacije te da na odgovarajući način nadzire mlade osobe kojima prijeti rizik od novačenja u terorističke organizacije; nadalje, potiče države članice da ulažu u i financijski podupiru specijalizirane ustanove nadomak škola koje služe kao kontaktne točke za mlade, ali i njihove obitelji, nastavnike i mjerodavne stručnjake i omogućavaju im da se uključe u izvannastavne aktivnosti dostupne roditeljima, uključujući i psihološko savjetovanje; naglašava važnost jasnih smjernica u tom području kako se ne bi ugrozila osnovna uloga nastavnika, osoba koje rade s mladima i ostalih za koje je dobrobit pojedinaca primarna briga jer bi pretjerano uključivanje javnih tijela moglo biti kontraproduktivno;

34. ističe prilike koje se u okviru programa „Kreativna Europa” nude državama članicama i stručnjacima za medijsko obrazovanje; napominje da su programi EU-a u područjima obrazovanja, kulture, društvenih aktivnosti i sporta glavni stupovi potpore mjerama koje provode države članice u cilju borbe protiv nejednakosti i sprečavanja marginalizacije; naglašava važnost razvoja novih mjera za promicanje europskih vrijednosti u obrazovanju u okviru Europskog strateškog okvira za suradnju u područjima obrazovanja i obuke; zato, među ostalim, inzistira na tome da prenošenje i prakticiranje građanskih vrijednosti budu ciljevi programa Europa za građane, Erasmus + i Kreativna Europa;

Srijeda, 25. studenog 2015.

35. naglašava da je od ključne važnosti da se započne međukulturni dijalog s različitim zajednicama, vođama i stručnjacima u cilju postizanja boljeg razumijevanja i sprečavanja radikalizacije; ističe odgovornost i važnu ulogu svih vjerskih zajednica u suprotstavljanju fundamentalizmu, govoru mržnje i terorističkoj propagandi; skreće pozornost država članica na pitanje obuke vjerskih vođa koja bi se kad je to moguće trebala održavati u Europi u cilju sprečavanja poticanja mržnje i nasilnog ekstremizma u europskim vjerskim ustanovama i kako bi se osiguralo da vjerski vođe dijele europske vrijednosti te na obuku predstavnika religija, filozofija i sekularnog društva koji rade u odgojnim ustanovama; ipak napominje da se, iako su vjerske ustanove moguće kontaktne točke, indoktrinacija i novačenje većim dijelom odvijaju u manje formalnom okruženju ili na internetu;

36. ističe da je od presudne važnosti da svi akteri budu svjesni svoje odgovornosti u sprečavanju radikalizacije, bez obzira na to je li riječ o lokalnoj, nacionalnoj, europskoj ili međunarodnoj razini; potiče uspostavljanje bliske suradnje među svim akterima civilnog društva na nacionalnoj i lokalnoj razini i pojačane suradnje među akterima na terenu, kao što su udruge i nevladine organizacije, kako bi se pružila podrška žrtvama terorizma i njihovim obiteljima, kao i radikaliziranim osobama i njihovim obiteljima; u tom smislu traži uvođenje odgovarajuće obuke prilagođene tim akterima na terenu i dodatnu financijsku potporu za njih; ipak, naglašava da bi financiranje nevladinih organizacija i drugih aktera civilnog društva trebalo biti odvojeno od financijske potpore za programe za borbu protiv terorizma;

37. smatra da civilno društvo i lokalni akteri imaju ključnu ulogu u razvoju projekata prilagođenih njihovim lokacijama ili organizacijama, ali i kao faktor integracije europskih građana koji se osjećaju isključenima iz društva i nalaze se pred iskušenjem terorističke radikalizacije; smatra da je ključno podići razinu svijesti radnika koji su u izravnom kontaktu s populacijom (nastavnike, pedagoge, policijske službenike, osobe koji se bave zaštitom djece i zdravstvene radnike) kako bi se ojačala lokalna sposobnost za borbu protiv radikalizacije; smatra da bi države članice trebale podupirati stvaranje struktura za olakšavanje usmjeravanja mladih, ali i za razmjene s obiteljima, školama, bolnicama, sveučilištima itd.; podsjeća da se takve mjere mogu provesti samo u okviru dugoročnih programa socijalnog ulaganja; napominje da udruge i organizacije u tom području koje nisu pod kapom vlasti ponekad postižu izvrsne rezultate u reintegraciji u društvo građana koji su krenuli putem radikalizacije;

38. smatra nužnim da se u svakoj državi članici uspostavi sustav upozoravanja za pružanje pomoći i usmjeravanje kojim bi se obiteljima i članovima zajednice omogućila potpora te lako i brzo ukazalo na iznenadne promjene u ponašanju koje bi mogle biti znak terorističke radikalizacije ili na odlazak osobe radi pridruživanja terorističkoj organizaciji; u tom pogledu napominje uspješnost telefonskih linija za pomoć koje omogućavaju prijavljivanje osoba iz kruga prijatelja i obitelji za koje se sumnja da su radikalizirani, ali također pomažu prijateljima i obitelji da se nose s tom teškom situacijom; poziva države članice da razmotre mogućnost uspostave takvog sustava;

39. podsjeća na to da porast islamofobije u Europskoj uniji doprinosi isključivanju muslimana iz društva, što bi moglo stvoriti plodno tlo za priključivanje ugroženih pojedinaca nasilnim ekstremističkim organizacijama; smatra da se, s druge strane, islamofobijom u Europi služe organizacije kao što je ISIS u svrhu širenja propagande i novačenja; stoga preporučuje donošenje europskog okvira za donošenje nacionalnih strategija za borbu protiv islamofobije, među ostalim i radi suzbijanja diskriminacije koja onemogućuje pristup obrazovanju, zapošljavanju i stanovanju;

40. naglašava da nedavna istraživanja ukazuju na porast broja mladih radikaliziranih žena koje su unovačile terorističke organizacije te pružaju dokaze o njihovoj ulozi u nasilnom ekstremizmu; smatra da bi EU i države članice barem u određenoj mjeri trebali uzeti u obzir pitanje spola pri razvoju strategija za sprečavanje radikalizacije; poziva Komisiju da podrži opće programe za uključivanje mladih žena u nastojanje da se postigne veća jednakost i da se uspostave mreže za podršku preko kojih se one mogu javno izjasniti i pritom ne ugroziti vlastitu sigurnost;

41. naglašava važnost uloge žena u sprečavanju radikalizacije;

Srijeda, 25. studenog 2015.

V. Bolja razmjena informacija o terorističkoj radikalizaciji u Europi

42. ponavlja svoju predanost radu na finalizaciji direktive EU-a o evidenciji podataka o putnicima (PNR) do kraja 2015. i na tome da ona bude u skladu s temeljnim pravima, da ne obuhvaća diskriminacijske prakse utemeljene na ideološkoj, religijskoj ili etničkoj stigmatizaciji te da se njome u potpunosti poštuju prava građana EU-a na zaštitu podataka; ipak, podsjeća da će direktiva EU-a o evidenciji podataka o putnicima biti samo jedna od mjera u borbi protiv terorizma te da je potrebna holistička, ambiciozna i sveobuhvatna strategija za borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala koja obuhvaća vanjsku politiku, socijalnu politiku, obrazovnu politiku, kazneni progon i pravosuđe kako bi se spriječilo novačenje europskih građana u terorističke organizacije;

43. poziva Komisiju na podizanje razine stručnosti EU-a u pogledu sprečavanja radikalizacije uspostavom europske mreže koja će obuhvaćati podatke Mreže za osvješćivanje o radikalizaciji (RAN) i Mreže planera politike o polarizaciji i radikalizaciji (PPN), kao i podatke stručnjaka specijaliziranih za širok spektar disciplina društvenih znanosti;

44. naglašava da je nužno unaprijediti brzu i učinkovitu razmjenu relevantnih podataka među tijelima kaznenog progona u državama članicama te između država članica i mjerodavnih agencija, posebno optimizacijom korištenja Schengenskog informacijskog sustava (SIS) i Viznog informacijskog sustava (VIS), Europolove mrežne aplikacije za sigurnu razmjenu informacija (SIENA) i kontaktne točke Eurola „Putnici” o radikaliziranim europskim građanima te davanja doprinosa tim sustavima; ističe da će se unapređivanjem razmjene informacija među tijelima kaznenog progona povećati povjerenje među državama članicama i ojačati uloga i učinkovito iskorištavanje potencijala tijela EU-a kao što su Europol, Eurojust i Europska policijska akademija (CEPOL);

45. poziva EU da u obuku koju pruža CEPOL uključi i pitanje terorističke radikalizacije;

46. naglašava važnost provedbe posebnog europskog programa osposobljavanja za osobe koje rade u pravosudnom sustavu u cilju podizanja njihove razine svijesti o različitim oblicima radikalizacije;

47. ističe da bolju suradnju među državama članicama u borbi protiv radikalizacije i novačenja europskih građana obilježavaju i intenzivna razmjena informacija te međusobna suradnja njihovih pravosudnih tijela i suradnja s Eurojustom; napominje da bi se boljim izvješćivanjem na europskoj razini o kaznenoj evidenciji osoba osumnjičenih za terorizam omogućilo njihovo brže otkrivanje i olakšao nadzor nad njima, bilo prilikom njihova odlaska, bilo prilikom povratka u EU; stoga potiče reformu i bolje korištenje Europskim informacijskim sustavom kaznene evidencije (ECRIS); poziva Komisiju da procijeni izvedivost i dodanu vrijednost uspostave Europskog sustava indeksa policijskih evidencija (EPRIS); naglašava da se u takvim razmjenama podataka moraju poštovati međunarodni ugovori i pravo EU-a, kao i temeljna prava, a posebice zaštita osobnih podataka i da je djelotvoran demokratski nadzor sigurnosnih mjera od središnje važnosti;

48. smatra da bi borba protiv nezakonite trgovine oružjem trebala biti prioritet EU-a u borbi protiv teškog i organiziranog međunarodnog kriminala; posebno smatra da treba dodatno ojačati suradnju u pogledu mehanizama razmjene informacija te sljedivosti i uništavanja zabranjenog oružja;

VI. Unapređenje odvratanja od terorističke radikalizacije

49. smatra da će mjere sprečavanja radikalizacije europskih građana i njihova novačenja u terorističke organizacije postići pravi učinak samo ako budu popraćene djelotvornim, odvracajućim i jasno definiranim nizom mjera kaznenog pravosuđa u svim državama članicama; smatra da bi se učinkovitom kriminalizacijom terorističkih činova u inozemstvu počinjenih u okviru terorističkih organizacija države članice Europske unije osposobile za iskorjenjivanje terorističke radikalizacije europskih građana i istovremeno u potpunosti iskoristile potencijal postojećih instrumenata europske policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima; drži da bi tijela kaznenog progona i pravosudna tijela (suci i tužitelji) trebala imati dovoljno kapaciteta za sprečavanje i otkrivanje takvih činova te za kazneni progon njihovih počinitelja, kao i da bi trebala imati prikladnu i redovitu obuku o kriminalu povezanom s terorizmom;

Srijeda, 25. studenog 2015.

50. poziva na povećanje kapaciteta Koordinacijskog centra Eurojusta koji bi trebao imati ključnu ulogu u promicanju zajedničkog djelovanja pravosudnih tijela država članica u području prikupljanja dokaza i poboljšati učinkovitost kaznenog progona zločina povezanih s terorizmom; u tom pogledu smatra da bi među državama članicama međusobno te između država članica i trećih zemalja s kojima je Eurojust sklopio sporazume o suradnji trebalo više koristiti zajedničke istražne timove;

51. napominje da je za kazneni progon europskih građana ili državljana trećih zemalja koji zakonito borave u EU-u a koji su u trećim zemljama počinili terorističke čine potrebna mogućnost prikupljanja dokaza u trećim zemljama, uz potpuno poštovanje ljudskih prava; stoga poziva EU da radi na sklapanju sporazuma o suradnji između pravosudnih tijela i tijela kaznenog progona i trećih zemalja kako bi se olakšalo prikupljanje dokaza u spomenutim zemljama, pod uvjetom da sve strane poštuju stroge pravne norme i postupke, vladavinu prava, međunarodno pravo i temeljna prava i pod sudskim nadzorom; stoga podsjeća da prikupljanje dokaza, ispitivanje i druge istražne tehnike moraju biti podložni strogim pravnim normama i usklađeni sa zakonima, načelima i vrijednostima EU-a te s međunarodnim standardima ljudskih prava; u vezi s time upozorava da su okrutno, nehumano i ponižavajuće postupanje, mučenje, izvansudsko izručivanje i otmice zabranjeni međunarodnim pravom te se ne smiju upotrebljavati za prikupljanje dokaza o kaznenim djelima počinjenim na području EU-a ili o kaznenim djelima koja su državljani EU-a počinili izvan područja EU-a;

52. pozdravlja raspoređivanje stručnjaka za sigurnost, odnosno protuterorističkih stručnjaka, u niz najvažnijih izaslanstava EU-a kako bi se poboljšala njihova sposobnost pružanja doprinosa europskim naporima u borbi protiv terorizma te kako bi se učinkovitije surađivalo s relevantnim lokalnim tijelima, a istodobno dalje jačali kapaciteti za borbu protiv terorizma u Europskoj službi za vanjsko djelovanje (ESVD);

53. stoga potiče sklapanje sporazuma o suradnji između Eurojusta i trećih zemalja poput onih koji su već uspostavljeni s SAD-om, Norveškom i Švicarskom, no istovremeno naglašava potrebu da se zajamči potpuna usuglašenost s međunarodnim zakonima o ljudskim pravima i propisima EU-a o zaštiti podataka i privatnosti; ističe da bi se pri sklapanju takvih sporazuma prednost trebala dati zemljama koje su na posebno jakom udaru terorizma, kao što su zemlje Bliskog istoka i Sjeverne Afrike; uz to, smatra da bi se slanjem tužitelja za vezu Eurojusta u odgovarajuće zemlje, posebice u južne susjedne zemlje Unije, potaknula bolja razmjena podataka i omogućila bolja suradnja u cilju učinkovite borbe protiv terorizma, uz poštovanje ljudskih prava;

VII. Sprečavanje odlaska i predviđanje povratka radikaliziranih europskih građana koje su unovačile terorističke organizacije

54. ponavlja da EU hitno mora pojačati kontrole na vanjskim granicama, uz potpuno poštovanje temeljnih prava; naglašava da učinkovito praćenje ulaska u EU i izlaska iz njega neće biti moguće ako države članice ne budu provodile predviđene obvezne i sustavne kontrole na vanjskim granicama EU-a; poziva države članice da dobro iskoriste postojeće instrumente kao što su SIS i VIS, među ostalim u pogledu ukradenih, izgubljenih i krivotvorenih putovnica; također smatra da s obzirom na taj cilj jedan od prioriteta EU-a mora biti bolja provedba Schengenskog zakonika;

55. poziva države članice da svojim službenicima graničnog nadzora omoguće sustavni pristup informacijskom sustavu Europolu u kojemu se mogu nalaziti informacije o osobama osumnjičenima za terorizam, stranim borcima i propovjednicima mržnje;

56. poziva države članice na razmjenu dobrih praksi u pogledu kontrola pri izlasku iz zemlje i povratku u zemlju i zamrzavanja financijske imovine građana u kontekstu sprečavanja njihova sudjelovanja u terorističkim aktivnostima na područjima sukoba u trećim zemljama te u pogledu organizacije njihova povratka u EU; posebno naglašava da bi države članice trebale imati pravo na zahtjev nadležnog pravosudnog tijela konfiscirati putovnice svojih građana koji se planiraju pridružiti terorističkim organizacijama, u skladu s nacionalnim zakonima i načelom proporcionalnosti; smatra da se o ograničavanju slobode kretanja osobe može odlučiti samo ako je pravosudno tijelo propisno ocijenilo nužnost i proporcionalnost te mjere; i dalje podupire kazneni postupak protiv osoba osumnjičenih za terorizam koje se po povratku u Europu uključe u terorističke aktivnosti;

57. poziva na međunarodne doprinose mehanizmu financiranja koji podržava Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) kako bi se olakšala hitna stabilizacija područja oslobođenih od Daeša;

Srijeda, 25. studenog 2015.

58. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu i Vijeće da jasno izraze osudu financijske i ideološke podrške koju neke vlade i utjecajni pojedinci u zemljama Perzijskog zaljeva desetljećima pružaju ekstremističkim islamističkim pokretima; poziva Komisiju da preispita odnose EU-a s trećim zemljama kako bi se učinkovitije uhvatila u koštac s materijalnom i nematerijalnom potporom terorizmu; podsjeća da je u kontekstu aktualne revizije europske politike susjedstva potrebno ojačati sigurnosnu dimenziju i sposobnost instrumenata te politike za pružanje doprinosa poboljšanju izdržljivosti i mogućnosti partnera da zajamče vlastitu sigurnost na temelju poštovanja vladavine prava;

59. podsjeća da je dobra primjena postojećih instrumenata, kao što su sustavi SIS, SIS II i VIS, Interpolova baza podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD) i kontaktna točka Europol „Putnici”, prvi korak u jačanju vanjskih granica kako bi se otkrili eventualni odlasci europskih građana i stranaca koji legalno borave u EU-u u područja sukoba radi počinjenja terorističkih činova te povratci iz tih područja i sudjelovanje u terorističkoj obuci ili u nekonvencionalnim oružanim sukobima u ime terorističkih organizacija; potiče države članice da poboljšaju suradnju s državama članicama na vanjskim granicama EU-a i razmjeni podataka o osobama za koje se sumnja da su „strani borci”;

60. poziva države članice da se pobrinu za to da svi strani borci budu pod sudskim nadzorom te da ih se nakon povratka u Europu po potrebi drži u pritvoru sve do početka propisnog postupka kaznenog progona;

61. uvjeren je da je pri svakom oblikovanju politika u području terorizma i radikalizacije potrebno udružiti stručna znanja i prednosti vanjskih i unutarnjih dimenzija politike EU-a; u tom pogledu smatra da se upravo na temelju takvog sveobuhvatnog pristupa može oblikovati prikladna reakcija u borbi protiv terorizma i terorističkog novačenja u EU-u i susjednim zemljama; stoga poziva i Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da pod vodstvom i upravom potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice i prvog potpredsjednika Komisije te uz potporu koordinatora za borbu protiv terorizma zajedno oblikuju politički pristup kojim se učinkovito kombiniraju instrumenti socijalne politike (uključujući zapošljavanje, integraciju i suzbijanje diskriminacije), humanitarna pomoć, razvoj, rješavanje sukoba, upravljanje krizama, trgovina, energetika i sva druga područja politike koja mogu imati unutarnju/vanjsku dimenziju;

VIII. Jačanje veza između unutarnje i vanjske sigurnosti EU-a

62. naglašava ključnu ulogu uspostavljanja bliske suradnje Europske unije s trećim zemljama, posebno s tranzitnim i odredišnim zemljama, u mjeri u kojoj je to moguće, u pogledu prava, načela i vrijednosti EU-a te međunarodnih ljudskih prava, kako bi se mogli utvrditi odlasci i povratci europskih i neeuropskih građana koji su otišli u borbu u okviru terorističkih organizacija; također naglašava potrebu da se ojačaju politički dijalog i zajednički akcijski planovi za borbu protiv radikalizacije i terorizma u kontekstu bilateralnih odnosa te odnosa s regionalnim organizacijama kao što su Afrička unija i Liga arapskih država;

63. napominje spremnost potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Mogherini da podrži projekte protiv radikalizacije u trećim zemljama, uključujući Jordan, Libanon i Irak te regiju Sahela/Magreba, kao što je navedeno u izvješću o provedbi mjera nakon sastanka Europskog Vijeća održanog 12. veljače 2015.; naglašava da se sada treba pobrinuti da ti projekti što je prije moguće prime potrebna financijska sredstva;

64. poziva EU da poboljša suradnju s regionalnim partnerima kako bi se zaustavilo krijumčarenje oružja, posebno se usmjerujući na države iz kojih potječe terorizam, te da pozorno prati izvoz oružja kojim bi se mogli služiti teroristi; također poziva na jačanje instrumenata vanjske politike i suradnje s trećim zemljama kako bi se spriječilo financiranje terorističkih organizacija skreće pozornost na zaključak sastanka na vrhu skupine G20 od 16. studenog 2015. kojim se Radnu skupinu za financijsko djelovanje (FATF) poziva da djeluje brže i učinkovitije kako bi se spriječilo financiranje terorističkih organizacija;;

65. potiče EU na provedbu ciljanih i unaprijeđenih dijaloga o sigurnosti i protuterorizmu s Alžirskom, Egiptom, Irakom, Izraelom, Jordanom, Marokom, Libanom, Saudijskom Arabijom, Tunisom i Vijećem za suradnju zemalja Perzijskog zaljeva, koji će među ostalim uključivati i prošlu ili aktualnu umiješanost država u podupiranje terorističkih aktivnosti; također smatra da bi trebalo ojačati suradnju s Turskom u skladu sa zaključcima Vijeća za opće poslove iz prosinca 2014.;

Srijeda, 25. studenog 2015.

66. poziva Vijeće da u svjetlu razvoja sigurnosne situacije u južnim susjednim zemljama EU-a neprekidno preispituje i razvija regionalnu strategiju EU-a u vezi sa Sirijom i Irakom te strategiju za borbu protiv terorizma i postupanje protiv stranih boraca (usvojene 16. ožujka 2015.), zajedno s preventivnim i drugim inicijativama kao što je Mreža Komisije za osvješćivanje o radikalizmu; nadalje poziva države članice da promiču međusobno poštovanje i razumijevanje kao ključne elemente u borbi protiv terorizma u EU-u i njegovim državama članicama, kao i u trećim zemljama;

67. uvjeren je da je za uspostavu takve unaprijeđene suradnje potrebno da Komisija, a posebice Europska služba za vanjsko djelovanje, poduzme veći napor u cilju proširivanja i unapređivanja stručnih znanja u područjima borbe protiv terorizma, nekonvencionalnih oružanih sukoba i radikalizacije te da poboljša jezične vještine i učini ih raznolikijima, primjerice za arapski, urdu, ruski i mandarinski jezik, jer europskim informativnim i obavještajnim službama ozbiljno nedostaju takve jezične vještine; smatra ključnim da se poziv EU-a na borbu protiv terorizma, radikalizacije i nasilja čuje izvan njegovih granica zahvaljujući prodornoj i učinkovitoj strateškoj komunikaciji;

68. podupire bolju međunarodnu suradnju i razmjenu podataka nacionalnih obavještajnih službi kako bi se identificirali građani EU-a za koje postoji rizik od radikalizacije, novačenja i odlaska radi pridruživanja džihadističkim i drugim ekstremističkim skupinama; naglašava da je potrebno dati podršku državama na Bliskom istoku, u sjevernoj Africi i na zapadnom Balkanu u njihovim naporima da se zaustavi kretanje stranih boraca te da se spriječi da džihadističke organizacije iskoriste političku nestabilnost u tim državama;

69. svjestan je da su radikalizacija i novačenje pojedinaca u terorističke mreže globalna pojava; smatra da reakcija na nju ne smije biti samo lokalna ili europska, već mora biti međunarodna; stoga drži da je potrebno ojačati suradnju s trećim zemljama u cilju otkrivanja mreža za novačenje i povećati sigurnost na granicama dotičnih zemalja; također ponavlja da diplomatskim i političkim dijalogom te suradnjom obavještajnih službi treba poboljšati suradnju s ključnim partnerima koji se suočavaju sa sličnim problemima;

70. ponavlja da je zbog njegova globalnog karaktera potreban učinkovit zajednički međunarodni odgovor na terorizam kako bi se uspješno spriječilo krijumčarenje oružja u zemlje koje ugrožavaju međunarodni mir i sigurnost;

71. pozdravlja činjenicu da je Komisija u travnju 2015. dodijelila 10 milijuna EUR za financiranje programa pomoći partnerskim zemljama u borbi protiv radikalizacije u Sahelu/Magrebu i zaustavljanju dotoka stranih boraca iz sjeverne Afrike, s Bliskog istoka i zapadnog Balkana (prvi obrok u iznosu od pet milijuna EUR namijenjen je za financiranje tehničke pomoći za povećanje kapaciteta pravosudnih dužnosnika za istragu, kazneni progon i donošenje presuda u slučajevima stranih boraca i potencijalnih stranih boraca; drugi obrok u iznosu od pet milijuna EUR namijenjen je za financiranje programa za borbu protiv radikalizacije u Sahelu/Magrebu); naglašava da je važno strogo nadzirati pravilno korištenje tim sredstvima kako bi se zajamčilo da se ne upotrebljavaju za financiranje projekata povezanih s prozelitizmom, indoktrinacijom i drugim ekstremističkim svrhama;

IX. Poticanje razmjene dobrih praksi u vezi s deradikalizacijom

72. smatra da uspostava sveobuhvatne politike za sprečavanje radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije ne može biti uspješna ako nije popraćena proaktivnim politikama deradikalizacije i uključivanja; stoga poziva EU da olakša razmjenu dobre prakse u uspostavi struktura za deradikalizaciju među državama članicama te između država članica i trećih zemalja koje su već stekle iskustvo i ostvarile pozitivne rezultate u tom području kako bi se europske građane i neeuropske građane koji legalno borave u EU-u spriječilo da napuste EU ili kako bi se kontrolirao njihov povratak; podsjeća da je potrebno pružiti podršku i obiteljima takvih osoba;

73. predlaže da države članice razmotre ideju o uključivanju mentora ili asistenata za savjetovanje u proces deradikalizacije građana EU-a koji su se vratili iz područja sukoba obeshrabreni tamošnjim iskustvom kako bi im se prikladnim programima pružila podrška u reintegraciji u društvo; u tom pogledu naglašava potrebu za boljom razmjenom najboljih praksi među državama članicama; ističe da bi mentori trebali biti voljni odgovarajućom obukom doprinijeti posebnim programima;

Srijeda, 25. studenog 2015.

74. poziva na pokretanje strukturirane komunikacijske kampanje u kojoj bi se upotrijebili slučajevi uspješno deradikaliziranih bivših europskih „stranih boraca” čija bi traumatična iskustva pomogla da se izloži duboko izopačen i obmanjujući religijski aspekt pridruživanja terorističkim organizacijama poput ISIS-a; stoga potiče države članice na razvoj struktura koje bi omogućile susret i dijalog s bivšim borcima; osim toga ističe da je uspostava kontakta sa žrtvama terorizma, čini se, učinkovita metoda za dokidanje religijskog ili ideološkog značenja radikalnog diskursa; predlaže da se ta kampanja koristi kao instrument pomoći u procesu deradikalizacije u zatvorima, školama i svim ustanovama koje se bave prevencijom i rehabilitacijom; nadalje, poziva Komisiju da podrži takve nacionalne komunikacijske kampanje, prije svega financijskom potporom, te da ih međusobno uskladi;

X. Onesposobljavanje terorističkih mreža

75. ističe da su pranje novca, izbjegavanje poreza i drugi porezni prekršaji u nekim slučajevima glavni izvori financiranja terorizma koji ugrožavaju našu unutarnju sigurnost te da stoga praćenje i suzbijanje kriminala koji utječe na financijske interese EU-a mora biti prioritet;

76. naglašava da su terorističke organizacije poput IS-a/Daeša i Džahbat al-Nusre prikupile znatne financijske resurse u Iraku i Siriji krijumčarenjem nafte, trgovanjem ukradenom robom, otmicama i ucjenama, zapljenom bankovnih računa i krijumčarenjem antikviteta; stoga poziva na identifikaciju država i posrednika koji doprinose tom crnom tržištu i na hitno zaustavljanje njihovih aktivnosti;

77. podržava mjere za oslabljivanje terorističkih organizacija iznutra i smanjivanje njihova trenutnog utjecaja na građane EU-a i državljane trećih zemalja koji legalno borave u EU-u; potiče Komisiju i nadležne agencije da razmotre načine za onesposobljavanje terorističkih mreža i otkrivanje izvora njihova financiranja; u tom cilju poziva na bolju suradnju financijsko-obavještajnih jedinica u službi država članica i na brz prijenos u nacionalno zakonodavstvo i provedbu paketa mjera protiv pranja novca; potiče Komisiju da predloži uredbu o otkrivanju i zaustavljanju financijskih tokova za financiranje terorizma i suzbijanju načina na koji se oni financiraju; stoga poziva Komisiju da ponovno ocijeni uspostavu zajedničkog europskog sustava za praćenje financiranja terorizma; potiče države članice da primijene najviše standarde transparentnosti u pogledu pristupa informacijama o stvarnim vlasnicima svih korporativnih struktura u EU-u i netransparentnim jurisdikcijama koje bi mogle biti pokretači financiranja terorističkih organizacija;

78. pozdravlja nedavno usvajanje europskog programa sigurnosti kojim se predlažu važni koraci u cilju ojačavanja borbe protiv terorizma i radikalizacije, kao što je uspostava Europskog centra za borbu protiv terorizma u okviru Europol; poziva države članice da u potpunosti iskoriste postojeće mjere i Komisiju da izdvoji dovoljno financijskih i ljudskih resursa za učinkovitu provedbu predloženih mjera;

79. ponovno poziva Komisiju da žurno preispita zakonodavstvo EU-a u pogledu vatrenog oružja revizijom Direktive Vijeća 91/477/EEZ kako bi se pojednostavila uloga nacionalnih policijskih i istražnih tijela u otkrivanju i suzbijanju trgovine oružjem na crnom tržištu i na „skrivenoj mreži” te poziva Komisiju da predstavi zajedničke standarde za onesposobljavanje vatrenog oružja kako bi osigurala neopozivu neuporabljivost onesposobljenog vatrenog oružja;

80. poziva na usklađeni pristup definiranju govora mržnje na internetu i drugdje kojim radikali potiču druge na nepoštovanje i kršenje temeljnih prava kao kaznenog djela; predlaže da se to konkretno kazneno djelo uvrsti u relevantne okvirne odluke Vijeća;

81. poziva države članice da sudjeluju u naporima da se uđe u trag vanjskim tokovima financiranja te da zajamče i pokažu transparentnost u svojim odnosima s određenim zemljama Perzijskog zaljeva u cilju pojačane suradnje kako bi se rasvijetlilo financiranje terorizma i fundamentalizma u Africi i na Bliskom istoku, ali i nekih udruga u Europi; potiče države članice na suradnju u borbi protiv crnog tržišta nafte koje je glavni izvor prihoda za terorističke organizacije; smatra da države članice ne bi trebale oklijevati u pogledu primjene mjera ograničavanja protiv pojedinaca i organizacija kad postoje vjerodostojni dokazi o financiranju ili drugim vrstama suučesništva u terorizmu;

Srijeda, 25. studenog 2015.

82. oštro bi odbacio sve pokušaje da se uklone dijelovi izvješća s naglaskom na borbi protiv terorističkih činova i ekstremizma kao takvih; zauzima stajalište da nije od pomoći te da je kontraproduktivno raskinuti vezu između borbe protiv radikalizacije i borbe protiv načina na koji se ona očituje; poziva Vijeće da sastavi crnu listu europskih džihadista i osumnjičenih džihadističkih terorista;

o

o o

83. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica EU-a i država kandidatkinja, Ujedinjenim narodima, Vijeću Europe, Afričkoj uniji te zemljama članicama Unije za Mediteran, Lige arapskih država i Organizacije za europsku sigurnost i suradnju.

Srijeda, 25. studenog 2015.

P8_TA(2015)0411

Strateški okvir EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu 2014. – 2020.**Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o strateškom okviru EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu 2014. – 2020. (2015/2107(INI))**

(2017/C 366/09)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegovu preambulu i članke 3. i 6.,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 3., 6., 9., 20., 151., 152., 153., 154., 156., 159. i 168.,
- uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije, a posebno njezine članke 1., 3., 27., 31., 32. i 33.,
- uzimajući u obzir Europsku socijalnu povelju od 3. svibnja 1996., a posebno njezin dio I., dio II. i članak 3.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Philadelphije od 10. svibnja 1944. o ciljevima Međunarodne organizacije rada,
- uzimajući u obzir konvencije i preporuke Međunarodne organizacije rada na području zdravlja i sigurnosti na radu,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 27. veljače 2015. o strateškom okviru EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu za razdoblje 2014. – 2020. (6535/15) i zaključke Vijeća od 5. listopada 2015. o novom programu za zdravlje i sigurnost na radu u cilju poboljšanja radnih uvjeta,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1338/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o statističkim podacima Zajednice o javnom zdravlju te zdravlju i sigurnosti na radu ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu ⁽²⁾ (okvirna direktiva) i njezine pojedinačne direktive,
- uzimajući u obzir Direktivu 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenog 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2007/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o izmjeni Direktive Vijeća 89/391/EEZ, njezinih pojedinačnih direktiva i direktive Vijeća 83/477/EEZ, 91/383/EEZ, 92/29/EEZ i 94/33/EZ s ciljem pojednostavljivanja i racionalizacije izvješća o praktičnoj provedbi ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ SL L 354, 31.12.2008., str. 70.⁽²⁾ SL L 183, 29.6.1989., str. 1⁽³⁾ SL L 299, 18.11.2003., str. 9.⁽⁴⁾ SL L 204, 26.7.2006., str. 23⁽⁵⁾ SL L 165, 27.6.2007., str. 21.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije o strateškom okviru EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu 2014. – 2020. (COM(2014)0332),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije o „unapređenju kvalitete i produktivnosti na radu: strategija Zajednice o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu za razdoblje između 2007. i 2012.” (COM(2007)0062),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije o „Obnovljenoj socijalnoj agendi: mogućnosti, dostupnost i solidarnost u Europi 21. stoljeća” (COM(2008)0412),
- uzimajući u obzir izvještaj Komisije o provedbi Okvirnog sporazuma europskih socijalnih partnera o stresu povezanom s radom (SEC(2011)0241),
- uzimajući u obzir strategiju „Europa 2020. – strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020) i njezin glavni cilj koji je povećanje razine zaposlenosti u Europskoj uniji na 75 % do kraja desetljeća, između ostalog putem veće uključenosti žena, starijih radnika i bolje integracije migranata kao radne snage,
- uzimajući u obzir bijelu knjigu Komisije naslovljenu „Program za primjerene, sigurne i održive mirovine” (COM(2012)0055),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Provjera napretka strategije Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2014)0130),
- uzimajući u obzir Godišnji pregled rasta za 2015. (COM(2014)0902) i Zajedničko izvješće o zapošljavanju (COM(2014)0906),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. rujna 2001. o uznemirivanju na radnom mjestu ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije upućenu Vijeću i Parlamentu kojom se prenosi Okvirni europski sporazum o zlostavljanju i nasilju na radnom mjestu COM(2007)0686),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. veljače 2005. o promicanju zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2006. s preporukama Komisiji o zaštiti europskih zdravstvenih radnika od krvlju prenosivih infekcija uzrokovanih ubodnim ozljedama ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. svibnja 2007. o promicanju dostojanstvenog rada za sve ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2008. o strategiji Zajednice o zdravlju i sigurnosti na radu za razdoblje 2007. – 2012. ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. ožujka 2009. o korporativnoj društvenoj odgovornosti u međunarodnim trgovinskim sporazumima ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. prosinca 2011. o reviziji sredinom provedbenog razdoblja Europske strategije o zdravlju i sigurnosti na radu za razdoblje između 2007. i 2012. ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2013. o zdravstvenim rizicima na radu vezanim uz azbest i izgledima za ukidanje svih postojećih vrsta azbesta ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ SL C 77 E, 28.3.2002., str. 138.

⁽²⁾ SL C 304 E, 1.12.2005., str. 400.

⁽³⁾ SL C 303 E, 13.12.2006., str. 754.

⁽⁴⁾ SL C 102 E, 24.4.2008., str. 321.

⁽⁵⁾ SL C 41 E, 19.2.2009., str. 14.

⁽⁶⁾ SL C 99 E, 3.4.2012., str. 101.

⁽⁷⁾ SL C 168 E, 14.6.2013., str. 102.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0093.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. siječnja 2014. o učinkovitoj inspekciji rada kao strategiji za poboljšanje radnih uvjeta u Europi ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 11. prosinca 2014. i mišljenje Odbora regija od 12. veljače 2015. o Komunikaciji Komisije o strateškom okviru EU-a za zdravlje i sigurnost na radnom mjestu (2014. – 2020.),
 - uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenog 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja,
 - uzimajući u obzir Zajedničke aktivnosti za mentalno zdravlje i dobrobit pokrenute 2013.,
 - uzimajući u obzir načelo „Počnimo od najmanjih” i Akt o malom poduzetništvu za Europu,
 - uzimajući u obzir aktualnu kampanju agencije EU-OSHA naslovljenu „Zdravo radno mjesto rješava stres”,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i mišljenje Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0312/2015),
- A. budući da su dobri radni uvjeti koji štite fizičko i mentalno zdravlje temeljno ⁽²⁾ pravo pojedinca koje sadrži pozitivne vrijednosti;
- B. budući da ekonomska kriza dovodi do sve veće nesigurnosti radnih mjesta i atipičnog zapošljavanja kao i do smanjene zarade poduzeća, posebno malih i srednjih poduzeća; budući da bi to značilo da se iz vida gubi važnost zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu kao i visokih troškova nezgoda na radnom mjestu, kako za društvo tako i za pojedinca, koji nastaju zbog nepoštivanja propisa;
- C. budući da su zdravlje i sigurnost na radnom mjestu osnovni društveni interesi, kao i ulaganje koje ima pozitivan učinak na produktivnost i konkurentnost društava te također poboljšavaju održivost sustava socijalne sigurnost i omogućuju ljudima da zdravi rade do zakonom propisane starosne mirovine; budući da su nezgode na radnom mjestu i profesionalne bolesti najveće opterećenje za društvo, a poboljšanja u pogledu zdravlja i sigurnosti na radu diljem Europe mogu doprinijeti gospodarskom oporavku i postizanju ciljeva u okviru strategije Europa 2020. gdje je dosad postignut slab napredak u ostvarenju cilja od 75 % zaposlenih starosne dobi između 20 i 64 godine;
- D. budući da su sprečavanje profesionalnih rizika i promicanje sigurnosti i zdravlja na radu te zaštita radnika na radnom mjestu ključni za poboljšanje radnih uvjeta, a time i zdravlja radnika, što zauzvrat ima znatne društvene i ekonomske koristi za dotičnog radnika i društvo u cjelini; budući da ih 9 od 10 ustanova u EU-28 koje provode redovnu procjenu rizika smatra korisnim načinom upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu ⁽³⁾;
- E. budući da se u članku 153. UFEU-a navodi da će Unija podržati i nadopuniti aktivnosti država članica posebice u poboljšanju radnog okruženja kako bi se zaštitili zdravlje i sigurnost radnika;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0012.

⁽²⁾ Povelja Europske unije o temeljnim pravima, članak 31. stavak 1.: Svaki radnik ima pravo na radne uvjete kojima se poštuje njegovo zdravlje, sigurnost i dostojanstvo.

⁽³⁾ Drugo europsko izvješće o ispitivanju poduzeća o novim i nadolazećim rizicima (ESENER-2), EU-OSHA (2015.).

Srijeda, 25. studenog 2015.

- F. budući da je starenje stanovništva EU-a jedno od glavnih izazova za države članice; budući da postoje nejednakosti u očekivanom životnom vijeku između različitih društveno-profesionalnih kategorija i težine posla; budući da su radnici stariji od 55 godina osim mišićno-koštanih bolesti posebni skloni oboljenjima od raka, bolestima srca, dišnim problemima i poremećajima spavanja⁽¹⁾; budući da je pokazatelj zdravog života pao za 1,1 godinu za žene te za 0,4 godina za muškarce između 2010. i 2013., što naglašava potrebu da se poveća očekivani zdravi životni vijek što bi omogućilo većem broju ljudi da ostanu na tržištu rada sve dok ne postignu zakonske uvjete za starosnu mirovinu;
- G. budući da su oboljenja od raka glavni uzrok smrtnih slučajeva na radu⁽²⁾, a slijede krvožilne bolesti i bolesti dišnih putova, dok su nezgode na radu čine tek vrlo mali dio smrtnih slučajeva; budući da su zdravstveni problemi kao što su mišićno-koštane bolesti rašireni u EU-u i mogu ograničiti sposobnost ljudi da se zaposle ili ostanu na plaćenom radnom mjestu⁽³⁾, i budući da je važno rano otkriti radnike koji su izloženi riziku;
- H. budući da su administrativna opterećenja i izravni troškovi poduzeća nastali kao rezultat politika zdravlja i sigurnosti na radu kojima se promiču dobrobit, kvaliteta radnog okruženja i produktivnost znatno niži od onih povezanih s profesionalnim bolestima i nesrećama koje se regulatornim okvirom EU-a nastoje spriječiti⁽⁴⁾; budući da neke studije daju naslutiti da neka poduzeća imaju velike koristi od „ulaganja u prevenciju”⁽⁵⁾;
- I. budući da se stopa kobnih ozljeda na radnom mjestu te omjer radnika koji prijavljuju ugroženost svojeg fizičkog i mentalnog zdravlja i sigurnosti zbog posla uvelike razlikuju među državama članicama⁽⁶⁾ i sektorima gospodarske aktivnosti, što naglašava potrebu za većom usmjerenošću na provedbu i primjenu zakonodavstva u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu kao važnog elementa za očuvanje zdravlja i produktivnosti radnika;
- J. budući da su posebno stres na radnom mjestu te psihosocijalni rizici općenito rastući problem za radnike i poslodavce diljem EU-a, a gotovo polovica svih radnika smatra da je taj stres prisutan na njihovom radnom mjestu; budući da stres na radnom mjestu može pridonijeti izostajanju s posla, negativno utječe na produktivnost te je odgovoran za gotovo pola izgubljenih radnih dana svake godine; budući da se mjere za upravljanje psihosocijalnim rizicima razlikuju među državama članicama⁽⁷⁾;
- K. budući da je odlučno, dobro provedeno i osnaženo zakonodavstvo u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu važan preduvjet za poštovanje zahtjeva u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radnom mjestu kojima se štite zdravlje i produktivnost radnika tijekom cijelog radnog vijeka; budući da inspekcije rada imaju važnu ulogu u provedbi politika u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu na regionalnoj i lokalnoj razini i budući da je ispunjenje pravnih obveza glavni razlog zbog kojih mnoga poduzeća vode brigu o zdravlju i sigurnosti na radu te provode preventivne mjere⁽⁸⁾;
- L. budući da su sveobuhvatna uključenost radnika, sudjelovanje i zastupanje radnika na razini poduzeća i predanost upravljačkog tima važni za uspješno sprečavanje rizika na radnom mjestu⁽⁹⁾ i budući da radna mjesta na kojima postoje organizirani sindikati imaju niže stope nezgoda i oboljenja;

⁽¹⁾ Eurofound: „Radni uvjeti radne snage koja stari”, Eurofound (2008.).

⁽²⁾ Izjava direktora agencije EU-OSHA, 18.11.2014.

⁽³⁾ Izvješće o mogućnostima zapošljavanja za ljude koji pate od kroničnih oboljenja, Eurofound (2014.).

⁽⁴⁾ Procjena europske strategije o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu za razdoblje između 2007. i 2012., EZ (2013.) i Društveno ekonomski troškovi nesreća na radu i lošeg zdravlja uzrokovanog poslom, EZ (2012.).

⁽⁵⁾ Izračun koristi poduzeća od ulaganja u prevenciju na međunarodnoj razini: troškovi i koristi ulaganja u zdravlje i sigurnost na radu u poduzećima, DGUV (2013.).

⁽⁶⁾ Peto europsko istraživanje o radnim uvjetima, pregledno izvješće, Eurofound (2012.).

⁽⁷⁾ Drugo europsko izvješće o ispitivanju poduzeća o novim i nadolazećim rizicima (ESENER-2), EU-OSHA (2015.).

⁽⁸⁾ Drugo europsko izvješće o ispitivanju poduzeća o novim i nadolazećim rizicima (ESENER-2), EU-OSHA (2015.).

⁽⁹⁾ Zastupanje i savjetovanje radnika o zdravlju i sigurnosti na radu, EU-OSHA (2012.).

Srijeda, 25. studenog 2015.

- M. budući da borba protiv ozljeda na radu može uspjeti jedino promicanjem pristupa koji u središte proizvodnog procesa u svakom pogledu postavlja čovjeka;
- N. budući da su potrebna dovoljna sredstva za primjereno rješavanje novih i tradicionalnih rizika u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radnom mjestu, kao i onima koji su u porastu, uključujući azbest, nanomaterijale i psihosocijalne rizike; budući da su mnogi radnici, uključujući radnike na gradilištu, potencijalno izloženi azbestu;
- O. budući da nesigurna radna mjesta imaju negativne učinke na zdravlje i sigurnost na radu te da potkopavaju postojeće strukture u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radnom mjestu; budući da zbog nesigurnih radnih mjesta radnicima može biti uskraćen pristup školovanju i uslugama u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radnom mjestu te su ona povezana s mentalnim stresom zbog nesigurnosti radnog mjesta ⁽¹⁾; budući da Okvirna direktiva 89/391/EEZ odgovornost stavlja na poslodavce koji uspostavljaju politiku sustavne prevencije kojom su obuhvaćeni svi rizici; budući da je zbog vanjskog izvođenja poslova preko podizvođača ili uz rad privremenih agencija još teže odrediti tko je odgovoran za odredbe u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu; budući da neprijavljeni rad i lažno samozapošljavanje predstavljaju ozbiljan izazov za provedbu mjera za zdravlje i sigurnost na radu te za zdravlje i sigurnost radnika;
- P. budući da socijalni partneri imaju važnu ulogu pri osmišljavanju i provedbi politika sigurnosti i zdravlja na radu na nacionalnoj i međunarodnoj razini te na razini EU-a; budući da se člancima od 153. do 155. UFEU-a uspostavlja područje djelovanja i autoritet socijalnih partnera za pregovore i jačanje sporazuma u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radnom mjestu;
- Q. budući da je cilj regulatornog okvira EU-a sprečavanje profesionalnih bolesti i lošeg zdravlja za sve radnike; budući da radnici u manjim poduzećima mogu biti slabije informirani o zdravstvenim i sigurnosnim rizicima na radu; budući da nije dokazano postojanje veze između broja nezgoda i veličine poduzeća; budući da stopa nezgoda ovisi o vrsti proizvodnje i operativnom sektoru ⁽²⁾;
- R. budući da je dostupnost i usporedivost podataka o profesionalnim bolestima na razini EU-a nedovoljna ⁽³⁾;
- S. budući da se treba boriti protiv seksualnog uznemirivanja na radnom mjestu i protiv osjećaja nesigurnosti koji ono izaziva;
- T. budući da su segregacija pri zapošljavanju, razlika u plaći, radno vrijeme, radna mjesta, nepovoljni uvjeti rada, seksizam i spolna diskriminacija te razlike povezane s posebnim potrebama tijekom majčinstva faktori koji mogu utjecati na radne uvjete žena;
- U. budući da postoji stereotip prema kojem žene rade manje rizične poslove i da je opći trend u Europi da podjela poslova između muškaraca i žena nikada nije neutralna i da ta podjela općenito prikriva zdravstvene probleme žena, što rezultira manjim brojem preventivnih mjera poduzetih u vezi s poslovima koje obavljaju žene;
- V. budući da je u EU-u puno više žena zaposleno u uslužnom sektoru nego u industriji, te da su žene uglavnom zaposlene u zdravstvenom i socijalnom sektoru, u maloprodaji, proizvodnji, obrazovanju i poduzetništvu te da je sve više žena zaposleno na nepuno radno vrijeme i u povremenom radu, što ima bitne posljedice u vezi sa zdravljem i sigurnošću na radu;

⁽¹⁾ Fleksibilni oblici posla: vrlo netipični oblici ugovora, Eurofound (2010.) i Zdravlje i dobrobit na radnom mjestu: Izvješće koje se temelji na 5. europskom istraživanju o radnim uvjetima, Eurofound (2012.).

⁽²⁾ Peto istraživanje o radnim uvjetima, pregledno izvješće, Eurofound (2012.) i Treće europsko istraživanje o poduzećima, Eurofound (2015.).

⁽³⁾ Izvješće o aktualnom stanju u odnosu na sustave profesionalnih bolesti u državama članicama EU-a i državama EFTA-e/EGP-a, EZ (2013.).

Srijeda, 25. studenog 2015.

- W. budući da narav nekih radnih mjesta na kojima su najčešće zaposlene žene utječe na činjenicu da su one izložene specifičnim rizicima, posebno mišićno-koštanim poremećajima ili određenim vrstama raka kao što su rak dojke ili endometrija ⁽¹⁾;
- X. budući da žene prijavljuju veći broj problema vezanih uz rad u odnosu na muškarce bez obzira na vrstu posla ⁽²⁾, a posebno su osjetljive na bolesti povezane s dobi; budući da stoga mjere za zdravlje i sigurnost na radu zahtijevaju pristup koji se temelji na spolu i životnom ciklusu;
- Y. budući da sposobnost reprodukcije može biti ugrožena zbog zdravstvenih problema koji nastaju kada su budući roditelji ili nerođena djeca izložena učincima zagađenja okoliša i faktorima rizika prisutnima u radnom okruženju;
- Z. budući da se rezultatima empirijskih istraživanja ukazuje na to da su žene nedovoljno zastupljene u postupcima donošenja odluka o zdravlju i sigurnosti;
- AA. budući da je ženama u ruralnim područjima teže iskoristiti svoja radnička i zdravstvena prava te im je u većoj mjeri onemogućen pristup osnovnim javnim zdravstvenim uslugama, posebnim liječenjima i pregledima za rano otkrivanje raka;

Strateški okvir EU-a za zdravlje i sigurnost na radu

1. naglašava da svi zaposlenici, uključujući i one u javnom sektoru, imaju pravo na najvišu razinu zdravstvene zaštite i sigurnosti na radnom mjestu koju je potrebno zajamčiti bez obzira na veličinu poduzeća, vrstu posla, osnovni ugovor ili državu članicu zaposlenja; poziva Komisiju da izradi posebne strategije u pogledu rada koje obuhvaćaju sve oblike zapošljavanja u okviru regulatornog okvira EU-a za zdravlje i sigurnost na radnom mjestu; ističe potrebu za jasnim i učinkovitim propisima u području zdravlja i sigurnosti na radu;
2. pozdravlja činjenicu da su mnoga važna područja djelovanja utvrđena u strateškom okviru EU-a za zdravlje i sigurnost na radu; ipak žali zbog toga što Komisija u tom okviru nije odredila jasne ciljeve; naglašava, u tom kontekstu, da je nakon revizije 2016. u okvir potrebno uvrstiti konkretne zakonodavne i/ili nezakonodavne mjere te instrumente za provedbu i primjenu ako ih podupiru znanstveni dokazi i rezultati ex-post ocjena zakonodavstva EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu;
3. poziva Komisiju i države članice da pri reviziji strateškog okvira za zdravlje i sigurnost na radu nakon 2016. izrade nacrt indikativnih ciljeva za smanjenje profesionalnih bolesti i nesreća na radu te da se prilikom revizije oslone na rezultate najnovijih istraživanja koja su pregledali stručnjaci; traži od Komisije da posebnu prednost da onim sektorima u kojima su radnici izloženi najvećim rizicima te da razradi smjernice i potakne razmjenu dobrih praksi za provedbu politika u vezi sa zdravljem i sigurnošću na radu;
4. žali zbog kašnjenja u izradi nacrta aktualnog strateškog okvira EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu; vjeruje da mnogi izazovi s kojima su suočeni europski radnici, poduzeća i tržišta rada, uključujući i one koje je odredila Komisija, zahtijevaju pravovremenu i učinkovitu primjenu mjera;
5. naglašava da je ključno osigurati fizički i mentalno sigurno i zdravo radno okruženje tijekom cjelokupnog radnog vijeka kako bi se postiglo aktivno i zdravo starenje za sve radnike; smatra da sprečavanje profesionalnih bolesti i nezgoda te posvećivanje veće pozornosti ukupnim učincima profesionalnih rizika stvara dodanu vrijednost za radnike i društvo u cjelini;
6. naglašava potrebu za posebnim mjerama kojima bi se neutralizirali učinci krize pomažući poduzećima koja nastoje poboljšati sigurnost i zdravlje na radu;

⁽¹⁾ EU-OSHA, 2013. Novi rizici i trendovi u sigurnosti i zdravlju žena na poslu.

⁽²⁾ Zdravlje na radu i sigurnosni rizici za najosjetljivije radnike, Resorni odjel A EP-a, Ekonomska i znanstvena politika, 2011., str. 40.

Srijeda, 25. studenog 2015.

Nacionalne strategije

7. naglašava da su nacionalne strategije za zdravlje i sigurnost na radu ključne i doprinose njihovu poboljšanju u državama članicama; ističe da treba poticati redovito izvješćivanje o postignutom napretku; smatra da je tijekom veće usmjerenosti na provedbu i primjenu postojećeg zakonodavstva u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu potrebno nastaviti s pokretanjem i koordinacijom politika na razini EU-a s ciljem osiguranja visoke razine zaštite zdravlja i sigurnosti na radu za sve radnike; mišljenja je da bi politike u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu, na europskoj i nacionalnoj razini, trebale biti u skladu s drugim javnim politikama te da zahtjevi za sukladnošću trebaju biti jasni, kako bi ih poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća, mogla poštovati; vjeruje da treba uspostaviti rodnu jednakost kako bi bolje odražavala određene rizike s kojima se suočavaju muškarci i žene;

8. poziva države članice i Komisiju da osiguraju da nacionalne strategije za zdravlje i sigurnost na radu odražavaju strateški okvir EU-a o sigurnosti i zdravlju na radu te da budu potpuno jasne i otvorene za prijedloge socijalnih partnera i civilnog društva, uključujući zdravstvene dionike u skladu s običajima i praksama država članica; smatra da su razmjena dobrih praksi te socijalni dijalog važno sredstvo za poboljšanje sigurnosti i zdravlja na radnom mjestu;

9. potiče države članice da u svoje nacionalne strategije unesu mjerljive i usporedive ciljeve koji odgovaraju kontekstu; vjeruje da bi trebalo poticati redovne i transparentne mehanizme izvješćivanja o postignutom napretku; ističe važnost pouzdanih podataka;

Provedba i usklađenost

10. priznaje da je važno uzeti u obzir stanje, specifične potrebe i probleme s usklađenosti koje imaju mikro i mala poduzeća kao i određeni javni sektori u provedbi mjera za zdravlje i sigurnost na radu na razini poduzeća; ističe da su jačanje svijesti, razmjena dobrih praksi, savjetovanje, praktične smjernice i internetske platforme iznimno važni kako bi se pomoglo malim i srednjim poduzećima i mikropoduzećima da učinkovitije poštuju regulatorne zahtjeve u pogledu sigurnosti i zdravlja na radu; poziva Komisiju, Europsku agenciju za zdravlje i sigurnost na radu te države članice da nastave razvijati praktične alate i smjernice kojima se potiče, olakšava i poboljšava usklađenost malih i srednjih poduzeća i mikropoduzeća sa zahtjevima mjera za zdravlje i sigurnost na radu;

11. poziva Komisiju da prilikom revizije strateškog okvira i dalje vodi računa o posebnosti i stanju malih i srednjih poduzeća i mikropoduzeća kako bi se tim poduzećima pomoglo da ostvare postavljene ciljeve u vezi sa zdravljem i sigurnošću na radnom mjestu; naglašava da koncept malih i srednjih poduzeća pokriva oko 99 % svih poduzeća u svojem trenutnom obliku; poziva Komisiju i države članice da povećaju napore za prikupljanje pouzdanih podataka o aktualnoj provedbi mjera u vezi sa zdravljem i sigurnošću na radu i mikro i malim poduzećima;

12. pozdravlja interaktivnu procjenu rizika koju je uvela agencija EU-OSHA kao i ostale e-instrumente u državama članicama koji olakšavaju procjenu rizika i kojima je cilj promicanje sukladnosti i kulture prevencije, posebno u mikro i malim poduzećima; potiče države članice da se koriste europskim fondom za aktivnosti povezane sa zdravljem i sigurnošću na radu općenito te razradom e-alata posebno radi potpore malim i srednjim poduzećima; ističe važnost kampanja za jačanje svijesti kao što su kampanje o zdravim radnim mjestima, u području zdravlja i sigurnosti na radu te naglašava važnost jačanja svijesti među poslodavcima i radnicima na temelju prava i obveza u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu;

13. poziva države članice i socijalne partnere da pokrenu inicijative za poboljšanje stručnosti zdravstvenih i sigurnosnih predstavnika i upravitelja poduzeća u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksama; poziva države članice da podrže aktivno sudjelovanje zaposlenim u provedbi preventivnih mjera u vezi sa zdravljem i sigurnošću na radu te da zajamče obuku predstavnika za zaštitu na radu koja nadilazi osnovne module;

Srijeda, 25. studenog 2015.

14. ističe važnost promicanja kulture međusobnog povjerenja i učenja, u kojoj se zaposlene potiče da doprinose razvoju zdravog i sigurnog radnog okruženja kojim se također promiče društvena uključenost radnika i konkurentnost poduzeća; u tom smislu naglašava da radnici ne bi trebali snositi nikakvu štetu zbog ukazivanja na probleme u vezi sa zdravljem i sigurnošću;

15. ističe da je ključni element za rezultate i dobro upravljanje zdravljem i sigurnošću na radu dobro provedeno i primijenjeno zakonodavstvo kao i potpuno dokumentirana procjena rizika uz sudjelovanje radnika i predstavnika radnika koja omogućuje provedbu odgovarajućih preventivnih mjera;

16. poziva Komisiju da poduzme sve potrebne korake za praćenje provedbe i primjene zakonodavstva u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu u državama članicama; vjeruje da *ex post* ocjena praktične provedbe direktiva EU-a u vezi sa zdravljem i sigurnošću na radu u državama članicama pruža dobru priliku za to i očekuje da će se rezultati koji se odnose na provedbu postojećeg zakonodavstva uzeti u obzir kao dio revizije strateškog okvira;

Izvršenje

17. vjeruje da je presudno osiguranje jednakih uvjeta diljem EU-a i uklanjanje nelojalne konkurencije i socijalnog dampinga; ističe da radne inspekcije imaju ključnu ulogu u jačanju prava radnika na fizički i mentalno sigurno i zdravo radno okruženje te na pružanje savjetovanja i smjernica poduzećima, posebno malim i srednjim poduzećima i mikropoduzećima; potiče države članice da slijede standarde i smjernice Svjetske organizacije rada o radnoj inspekciji, da inspekcijama rada zajamče adekvatno osoblje i resurse te da poboljšaju obuke za inspektore rada, kao što je to predložio Europski gospodarski i socijalni odbor ⁽¹⁾; podržava suradnju nacionalnih inspekcija rada u Odboru viših inspektora rada;

18. ističe problem provedbe zdravlja i sigurnosti na radu s obzirom na radnike koji rade bez prijave; podsjeća da inspekcije rada imaju važnu ulogu u sprečavanju neprijavljenog rada; poziva države članice da provode strože inspekcije i određuju odgovarajuće kazne poslodavcima koji ne prijavljuju svoje radnike; zahtijeva od Komisije i država članica da poduzmu sve moguće mjere za borbu protiv neprijavljena rada; ističe da se većina kobnih nesreća na radnom mjestu događa u sektorima intenzivnog rada u kojem je neprijavljeni rad češći nego u drugim sektorima;

19. smatra da učinkovita provedba zakonodavstva u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu također uvelike ovisi o inspekcijama rada; vjeruje da resurse treba usmjeriti na one sektore za koje je utvrđeno da predstavljaju najveće rizike za radnike; zahtijeva od relevantnih tijela da uz provedbu nasumičnih inspekcija iskoriste nadzore koji se temelje na riziku te da se usmjere na opetovane prekršitelje kako bi kaznili poslodavce koji ne poštuju zahtjeve u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu; poziva države članice da zajamče razmjenu informacija i poboljšaju usklađenost radnih inspekcija u cilju poboljšanja prekogranične suradnje;

Regulatorni okvir

20. pozdravlja napore za poboljšanje kvalitete regulatornog okvira i očekuje daljnje pomake u tom području; međutim, podsjeća Komisiju da podnošenje direktiva EU-a u vezi sa zdravljem i sigurnošću na radu u provedbi programa REFIT i izmjene zakonodavstva trebaju biti demokratske i transparentne, uključivati socijalne partnere i ni pod kojim uvjetima ne treba dovesti do smanjenja zaštite zdravlja i sigurnosti; u tom smislu ističe da treba uzeti u obzir promjene na radnom mjestu koje su rezultat tehnološkog razvoja; ističe da su države članice slobodne usvojiti više standarde od minimalnih zahtjeva u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu; ipak vjeruje da treba poboljšati postojeća pravila, među ostalim, izbjegavanjem preklapanja i promicanjem bolje integracije politike sigurnosti i zdravlja na radnom mjestu s drugim područjima politike te istovremeno očuvati i težiti višoj razini zaštite zdravlja i sigurnosti radnika;

⁽¹⁾ SL C 230, 14.7.2015., str. 82.

Srijeda, 25. studenog 2015.

21. ističe da je sudjelovanje radnika i socijalnih partnera na svim razinama, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksama, preduvjet za učinkovitu provedbu zakonodavstva u vezi sa zdravljem i sigurnošću na radu te da uključenost socijalnih partnera na razini EU-a može zajamčiti relevantnost strateškog okvira o zdravlju i sigurnosti na radu za europske poslodavce i radnike; poziva socijalne partnere i Komisiju da započnu konstruktivan dijalog o tome kako poboljšati postojeći regulatorni okvir i vjeruje da je nužno ojačati ulogu socijalnih partnera;

Prevenција profesionalnih bolesti, novih rizika i rizika u nastajanju

22. ističe važnost zaštite radnika od izloženosti tvarima koje su kancerogene, mutagene i toksične za reprodukciju; u tom smislu ističe da su žene često izložene mješavini tvari koje mogu povećati rizike za zdravlje, uključujući i rizik za njihove reproduktivne sposobnosti; odlučno ponovno poziva Komisiju da predstavi prijedlog za reviziju Direktive 2004/37/EZ na temelju znanstvenih dokaza kako bi se dodale obvezujuće granične vrijednosti profesionalne izloženosti gdje je to potrebno te da u suradnji sa Savjetodavnim odborom za sigurnost i zdravlje na radu razvije sustav ocjenjivanja koji se temelji na jasnim i izričitim kriterijima; vjeruje da bi se u tom smislu trebalo pozabaviti mogućim regulatornim preklapanjima koja mogu biti rezultat nenamjerenog nepoštivanja;

23. ističe potrebu za strožom zaštitom radnika, uzimajući u obzir ne samo razdoblja izloženosti, već i mješavinu kemijskih i/ili toksičnih tvari kojima su izloženi; ističe da su mnogi radnici u zdravstvu izloženi na radnom mjestu izloženi opasnim kemikalijama; poziva Komisiju na djelovanje u vezi s faktorima kemijskog rizika u zdravstvenom sektoru te da u strateški okvir o sigurnosti i zdravlju na radu uvrsti posebne odredbe o izloženosti zdravstvenih radnika opasnim lijekovima; zahtijeva od Komisije da zajamči primjerenu zaštitu svih radnika koji su izravno ili neizravno uključeni u korištenje ili odlaganje oštrih medicinskih instrumenata; ističe da bi to, ako je potrebno, moglo dovesti do revizije Direktive 2010/32/EU o sprečavanju ozljeda oštrim predmetima u bolnicama i zdravstvenom sektoru;

24. ističe da su mnogi radnici i dalje izloženi azbestu na radnom mjestu; poziva Komisiju da blisko surađuje sa socijalnim partnerima i državama članicama u promicanju i koordiniranju napora država članica da razviju nacionalne planove, osiguraju primjerena sredstva i poduzmu odgovarajuće korake za zbrinjavanje i sigurno uklanjanje azbesta;

25. ponovno upućuje poziv ⁽¹⁾ Komisiji da osmisli i uvede model za otkrivanje i bilježenje azbesta u skladu s člankom 11. Direktive 2009/148/EZ; poziva na europsku kampanju o azbestu i traži od država članica da obešteti radnike izložene azbestu;

26. poziva Komisiju da djeluje u vezi s poremećajima kao jednim od najčešćih zdravstvenih problema na radu u Europi i bez odgode podnese prijedlog za sveobuhvatan pravni instrument o mišićno-koštanim poremećajima kako bi prevenciju učinili što učinkovitijom i otklonili njihove uzroke, uzimajući u obzir problem više različitih uzroka i specifične rizike kojima su izložene žene; ističe da bi konsolidiranje zakonodavstva EU-a o minimalnim zahtjevima za zaštitu radnika od izloženosti faktorima ergonomske rizika moglo biti od koristi za radnike i poslodavce kad bi regulatorni okvir bio jednostavniji za provedbu i poštovanje; također ističe važnost razmjene dobrih praksi i potrebu da se zajamči veća osviještenost radnika i bolja informiranost o faktorima ergonomske rizika;

27. poziva države članice da što je prije moguće provedu Direktivu 2002/44/EZ od 25. lipnja 2002. o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima u vezi s izloženošću radnika rizicima koji proizlaze iz fizičkih agenata;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0093.

Srijeda, 25. studenog 2015.

28. skreće pozornost Komisije da je važno raditi na sprečavanju profesionalne izloženosti endokrinim disruptorima koji imaju brojne štetne učinke na zdravlje radnica i radnika, kao i na njihovo potomstvo⁽¹⁾; poziva Komisiju da bez odgode izradi sveobuhvatnu strategiju protiv endokrinih disruptora kojom bi se, po potrebi, obuhvatila provedba europskog zakonodavstva povezanog sa stavljanjem na tržište pesticida i biocida i kojom će se postrožiti pravila za sprečavanje profesionalnih rizika; ističe da je potpora EU-a za istraživanje sigurnijih alternativa ključna s obzirom na primjenu načela predostrožnosti i zamjene;

29. poziva Komisiju da se u Okvirnoj strategiji EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu za razdoblje od 2014. – 2020. zauzme za poboljšanje prevencije oboljenja povezanih s radnim mjestom, posebno o područjima nanotehnologije i biotehnologije; ističe neizvjesnost raspodjele i korištenja nanomaterijala i vjeruje da su potrebna daljnja istraživanja o rizicima za zdravlje i sigurnost na radu povezanim s novim tehnologijama; u tom smislu vjeruje da treba primijeniti načelo predostrožnosti kako bi se smanjili potencijalni rizici za zdravlje i sigurnost radnika koji primjenjuju nanotehnologije;

30. skreće pozornost Komisije na sve veći broj radnika koji pate od kroničnih bolesti na radu; mišljenja je da bi ljudi koji su u terminalnoj fazi bolesti ili pate od kroničnih i dugoročnih stanja i invaliditeta trebali imati pristup sigurnim i pristupačnim radnim mjestima; zahtijeva od država članica da se usmjere na zadržavanje i integraciju ljudi koji boluju od kroničnih bolesti te da podrže razumnu prilagodnu radnih mjesta koja će zajamčiti pravovremeni povratak na posao; poziva Komisiju da potiče mjere integracije i rehabilitacije za ljude s invaliditetom te da podrži napore država članica jačanjem svijesti te određivanjem i razmjenom dobrih praksi o smještaju i prilagodbi na radnom mjestu; zahtijeva od Eurofounda da dodatno ispita i analizira mogućnosti zapošljavanja i stupanj zapošljivosti ljudi koji pate od kroničnih oboljenja;

31. napominje da tehnološke inovacije mogu biti od koristi za šire društvo; ipak je zabrinut zbog novih rizika koji su nastali kao rezultat tih promjena; u tom smislu pozdravlja namjeru Komisije da uspostavi mrežu stručnjaka i znanstvenika u području sigurnosti i zdravlja na radu kako bi bolje rješavali buduće izazove; ističe sve veću uporabu pametnih robota za suradnju, na primjer u industrijskoj proizvodnji, bolnicama i staračkim domovima; poziva Komisiju i države članice da odrede potencijalne rizike za zdravlje i sigurnost na radu koji proizlaze iz tehnoloških inovacija te da poduzme odgovarajuće mjere da ih neutralizira;

32. poziva Komisiju i države članice da razrade i provedu program za sustavno praćenje, upravljanje i podršku radnicima koji su pogođeni psihosocijalnim rizicima, kao što su stres, depresija i sindrom izgaranja na poslu kako bi, između ostalog, izradili učinkovite preporuke i smjernice za borbu protiv tih rizika; ističe da je stres na poslu prepoznat kao velika prepreka produktivnosti i kvaliteti života; u tom smislu napominje da na mentalno zdravlje i psihosocijalne rizike mogu utjecati različiti faktori, od kojih nisu svi povezani s poslom; ipak ističe da psihosocijalni rizici i stres povezan uz posao predstavljaju strukturni problem povezan s organizacijom posla te da je moguće spriječiti i upravljati psihosocijalnim rizicima i stresom povezanim s poslom; ističe da je prilikom revizije strateške reforme o zdravlju i sigurnosti na radu 2016. važno provesti studije, poboljšati prevenciju i razmotriti nove mjere koje se temelje na razmjeni najboljih praksi i alata za integraciju na tržište rada;

33. pozdravlja kampanju za zdravu radnu okolinu; naglašava da inicijative za smanjenje stresa na radnom mjestu moraju sadržavati rodnu dimenziju vodeći računa o specifičnim radnim uvjetima za žene;

34. skreće pozornost na problem maltretiranja i mogućih posljedica na psihosocijalno zdravlje; upućuje na važnost borbe protiv uznemirivanja i nasilja na radnom mjestu te stoga poziva Komisiju da u uskoj suradnji sa socijalnim partnerima razmotri predaju prijedloga akta koji se temelji na okvirnom sporazumu o zlostavljanju i nasilju na radu; nadalje poziva države članice da razrade učinkovite nacionalne strategije za borbu protiv nasilja na radnom mjestu;

⁽¹⁾ Trošak nedjelovanja, Nordon (2014.) i Izvješće o endokrinim disruptorima, vrijeme upozorenja, Gilbert Barbier (2011.).

Srijeda, 25. studenog 2015.

35. poziva Komisiju i države članice da prilagode ciljani pristup kako bi se uklonila nesigurna radna mjesta te da uzme u obzir negativne učinke nesigurnih radnih mjesta na zdravlje i sigurnost na radu; ističe da radnici s netipičnim ugovorima mogu imati veće poteškoće u pristupu školovanju ili uslugama u vezi za zdravljem i sigurnošću na radu; naglašava da je važno poboljšati zdravlje i sigurnost svih radnika u svim oblicima zapošljavanja, uključujući i one osjetljive skupine kao što su mladi ili ljudi koji su dugoročno nezaposleni; poziva države članice da poštuju zahtjeve navedene u Direktivi 96/71/EZ za borbu protiv socijalnog dampinga te da u tom smislu poduzmu sve potrebne mjere za jačanje i zaštitu prava upućenih radnika kako uživali ravnopravne zdravstvene i sigurnosne uvjete na radu;

36. ističe da bi rad u sektoru u domaćinstva trebalo uzeti u obzir pri razmatranju poboljšanja zdravlja i sigurnosti na radu; poziva poslodavce i tvorce politike da zajamče i omoguće razumnu ravnotežu između privatnog života i posla, vodeći računa o rastućem broju zaposlenika koji trebaju kombinirati posao i skrb; ističe važnost rješavanja prekomjernih radnih sati kako bi se zajamčila ravnoteža između posla i obiteljskog života; poziva države članice da u potpunosti provedu Direktivu 2003/88/EZ i u tom smislu naglašava važnost nadziranja sukladnosti s odredbom o najvećem broju radnih sati;

37. poziva Komisiju i države članice da osmisle odgovarajuće politike kako bi se riješilo starenje radne snage; vjeruje da bi se regulatornim okvirom o zdravlju i sigurnosti na radu trebalo promicati održivu radnu dob i zdravo starenje; poziva države članice da promiču mjere rehabilitacije i reintegracije za starije radnike provedbom rezultata pilot projekta EU-a o zdravlju i sigurnosti starijih radnika;

38. ističe važnost mjera zdravlja i sigurnosti na radu koje se odnose na posebne izazove i rizike s kojima se žene susreću na radnom mjestu, uključujući seksualno uznemirivanje; poziva Komisiju i socijalne partnere da zajamče uravnoteženiju zastupljenost muškaraca i žena u svim postupcima socijalnih dijaloga; poziva Komisiju da uzme u obzir dimenziju jednakosti spolova kao dio revizije strateškog okvira u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu za 2016.; poziva Komisiju da razradi europsku strategiju za borbu protiv nasilja na ženama na radnom mjestu te da kao dio tog postupka procjeni bi li revidirati Direktivu 2006/54/EZ kako bi se proširilo njezino područje djelovanja tako da obuhvaća nove oblike nasilja i uznemirivanja; poziva države članice da provedu Preporuku Komisije 92/131/EEZ u cilju jačanja osviještenosti o seksualnom uznemirivanju i drugim oblicima seksualnog maltretiranja;

39. skreće pozornost Komisije na ulogu koju odbori sektorskog socijalnog dijaloga mogu imati u rješavanju specifičnih rizika za sigurnost i zdravlje na radu i stvaranje potencijalne dodane vrijednosti uz pomoć sporazuma između socijalnih partnera, koristeći cjelokupno znanje o određenim situacijama u sektoru;

40. ističe da bi Komisija trebala prikupljati podatke, provoditi istraživanja i razraditi posebne statističke metode ovisno o spolu i dobi za procjenu prevencije s ciljem rješavanja posebnih izazova s kojima se na radnom mjestu suočavaju posebne skupine, uključujući i žene;

41. ističe važnost većeg ulaganja u politike sprečavanja rizika te promicanja, razvoja i podrške kulturi prevencije u pogledu zdravlja i sigurnosti na radu; poziva države članice da promiču jačanje svijesti i daju veću važnost sprečavanju i sigurnosti i zdravlju na radu u nastavnim kurikulumima na svim razinama, uključujući i tijekom pripravništva; smatra da je važno što ranije usmjeriti se na prevenciju u postupku proizvodnje te promicati provedbu programa sustavne prevencije koji se temelje na procjenama rizika kojima se potiče poslodavce i radnike da pridonose sigurnom i zdravom radnom okruženju; ističe da je u mnogim državama članicama kvaliteta preventivnih usluga ključna za potporu tvrtkama, posebno malim i srednjim poduzećima, da provode procjenu rizika i poduzimaju primjerene preventivne mjere; poziva Komisiju da ispita zadaće i edukativne potrebe preventivnih službi koje su navedene u nacionalnom zakonodavstvu država članica;

42. ističe da žene moraju biti uključene u postupak donošenja odluka u vezi s razvojem boljih zdravstvenih i sigurnosnih praksi u njihovim radnim okruženjima;

43. poziva Komisiju da ne zanemari pitanje nastanka specifičnih karcinoma povezanih s radnim mjestom, kao što je na primjer tumor nosne šupljine koji je učestaliji ako dišni putovi radnika nisu na odgovarajući način zaštićeni protiv relativno uobičajenih vrsta čestica koje nastaju kao rezultat obrađivanja drva, kože, brašna, tkanina, nikla i drugih materijala;

Srijeda, 25. studenog 2015.

44. potiče države članice da zajamče jednaka radnička prava i jednak pristup uslugama javnog zdravstva svim svojim građanima, posebno ženama u ruralnim područjima i drugim ugroženim skupinama građana;

Statistički podaci

45. poziva Komisiju i države članice da poboljšaju prikupljanje pouzdanih i usporedivih podataka o profesionalnim bolestima, izloženosti i opasnosti u svim sektorima, uključujući i javni sektor, s ciljem utvrđivanja najboljih praksi, promicanja komparativnog učenja i stvaranja zajedničke baze podataka o profesionalnoj izloženosti bez stvaranja nerazmjernih troškova; ističe da je važno uključiti nacionalne stručnjake i osvježavati bazu podataka; poziva države članice i Komisiju da prikupljaju više podataka o rizicima povezanim s digitalizacijom, sigurnošću na prometnicama povezanom s radnom i učincima krize na zdravlje i sigurnost na radu;

46. poziva Komisiju i države članice da prikupljaju kvalitetne statističke podatke ovisno o spolu i dobi o oboljenjima na radnom mjestu s ciljem stalnog poboljšanja i prilagodbe, ako je potrebno, zakonodavnog okvira u skladu s novim rizicima i rizicima u nastanku;

47. poziva države članice da provedu studije radi utvrđivanja prevalencije mišićno-koštanih poremećaja povezanih s radom na nacionalnoj razini kod radno aktivnog stanovništva općenito, prema spolu, dobi i sektoru gospodarske aktivnosti u cilju sprečavanja i borbe protiv tih poremećaja;

48. naglašava važnost ažuriranja i određivanja zajedničkih zdravstvenih pokazatelja i definicija oboljenja povezanih s radom, uključujući i stres na poslu, te brojnih statističkih podataka za cijeli EU s ciljem smanjenja učestalosti profesionalnih bolesti;

49. ističe probleme u prikupljanju podataka u mnogim državama članicama; poziva na poboljšanje rada agencija EU-OSHA i Eurofound; poziva države članice da poduzmu sve potrebne korake kako bi se zajamčilo da radnici prijavljuju nezgode na radu;

Međunarodni naponi

50. poziva Vijeće i Komisiju da zajamče da se svim trgovinskim sporazumima s trećim zemljama poboljšava radno okruženje kako bi se zaštitili zdravlje i sigurnost radnika;

51. ističe da je u interesu EU-a povisiti standarde na tržištu rada, uključujući i razinu zdravlja i sigurnosti na radu u cijelom svijetu, ali da mu je to i obveza;

52. poziva Komisiju da osnaži suradnju o pitanjima zdravlja i sigurnost na radu s međunarodnim organizacijama, kao što su Međunarodna organizacija rada, OECD, G20 i Svjetska zdravstvena organizacija;

53. izražava žaljenje zbog toga što sve države članice nisu ratificirale Konvenciju Međunarodne organizacije rada br. 187 o promicanju okvira za sigurnost i zdravlje na radnom mjestu; poziva sve države članice da ratificiraju konvenciju;

o

o o

54. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Četvrtak, 26. studenog 2015.

P8_TA(2015)0412

Afganistan, posebno ubojstva u provinciji Zabul**Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o Afganistanu, posebno o ubojstvima u provinciji Zabul (2015/2968(RSP))**

(2017/C 366/10)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. prosinca 2011. o položaju žena u Afganistanu i Pakistanu ⁽¹⁾ te Rezoluciju od 13. lipnja 2013. o pregovorima o Sporazumu EU-a i Afganistana za partnerstvo i razvoj ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir lokalnu strategiju EU-a za borbu za ljudska prava u Afganistanu 2014.,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju br. 2210 (2015) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda i mandat Misije UN-a za pomoć Afganistanu (UNAMA),
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Afganistanu od 20. srpnja 2015.,
 - uzimajući u obzir Konferenciju o provedbi i pružanju podrške u pogledu nacionalnog akcijskog plana (Rezolucija br. 1325 Vijeća sigurnosti UN-a) za žene, mir i sigurnost održanu 20. rujna 2015.,
 - uzimajući u obzir polugodišnje izvješće UNAMA-e i Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava o zaštiti civila u oružanim sukobima u Afganistanu za 2015.,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Afganistanu od 26. listopada 2015.,
 - uzimajući u obzir izjavu Misije UN-a od 11. studenoga 2015. u kojoj se osuđuje „besmisleno ubojstvo” sedmero civilnih taoca u Zabulu,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da vlada sve veća zabrinutost zbog etničkog i sektaškog progona u Afganistanu nakon otmica i napada kojima su mjesecima izloženi Hazarijci, treća etnička skupina po brojnosti u zemlji i jedina većinski šijitska;
- B. budući da je sedmero civila oteto u listopadu 2015. i pogubljeno između 6. i 8. studenoga 2015. u okrugu Arghandabu te su ondje zabilježeni oružani sukobi između dviju rivalskih skupina koje se bore protiv vlade;
- C. budući da su Hazarijci, pretežito šijitski narod, jedna od etničkih manjina priznatih novim afganistanskim ustavom;
- D. budući da su 21. studenoga 2015. naoružani napadači napali skupinu od gotovo 30 Hazarijaca koji su putovali južnom autocestom; budući da je barem petero drugih Hazarijaca spašeno zahvaljujući suputnicima koji su im pomogli u prikrivanju identiteta, nakon što su njihov autobus na putu za Kabul zaustavili militanti;
- E. budući da ubojstva u Zabulu zorno dokazuju kakvim je točno opasnostima izložen narod Hazarijaca; budući da su u brojnim incidentima u posljednje dvije godine Hazarijci koji su putovali autobusom odvojeni od ostalih putnika, oteti i u nekim slučajevima ubijeni;

⁽¹⁾ SL C 168 E, 14.6.2013., str. 119.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0282.

Četvrtak, 26. studenog 2015.

- F. budući da je nakon tih ubojstava razvidno da talibani i njihove frakcije, od kojih su neke navodno izrazile odanost Daešu/ISIL-u, za civile predstavljaju stalnu terorističku prijetnju;
 - G. budući da Europska unija od 2002. podupire obnovu i razvoj Afganistana te je predana tome da ondje zavlada mir, stabilnost i sigurnost;
 - H. budući da se u okviru misije EUPOL od 2007. pruža obuka afganistanskim policijskim snagama, čime se doprinosi uspostavljanju kaznenog/pravosudnog sustava pod afganistanskom upravom; budući da je Vijeće u prosincu 2014. odlučilo produljiti tu misiju do 31. prosinca 2016.;
 - I. budući da je krajem 2014. završena misija Međunarodnih snaga za podršku sigurnosti; budući da je u siječnju 2015. pokrenuta nova misija „Resolute Support” radi pružanja daljnje obuke, savjetovanja i pomoći afganistanskim snagama sigurnosti i institucijama;
 - J. budući da su ubojstva civila, kao i uzimanje civila za taoce, ozbiljne povrede međunarodnog humanitarnog prava, kojega su se sve strane u oružanom sukobu obvezne pridržavati, uključujući sve protudržavne elemente;
 - K. budući da pitanje sigurnosti u cijelom Afganistanu i dalje izaziva duboku zabrinutost, ponajviše zbog terorističkih aktivnosti talibana;
 - L. budući da i dalje dolazi do kolateralne štete, čija je posljedica potresan broj žrtava, uključujući nevine civile, humanitarno osoblje pa čak i snage mirovnih misija;
 - M. budući da nedavni poziv vođe al-Kaide al-Zawahirija upućen borcima ISIL-a na rat protiv međunarodne koalicije predstavlja dodatnu prijetnju snagama NATO-a prisutnima u Afganistanu kao i sigurnosti te zemlje;
1. snažno osuđuje barbarsko ubojstvo i odrubljivanje glave sedmero Hazarijaca (dvije žene, četiri muškarca i jedna djevojčica) u Zabulu, provinciji na jugoistoku Afganistana koja graniči s Pakistanom;
 2. osuđuje napade talibana, al-Kaide, ISIL-a i ostalih terorističkih skupina na afganistanske civile, nacionalne obrambene i sigurnosne snage, demokratske institucije i civilno društvo, pri čemu stradava dosad nezabilježen broj žrtava; naglašava da zaštita zajednice Hazarijaca, skupine osobito izložene terorističkom nasilju koje provode talibani i Daeš/ISIL, afganistanskoj vladi treba biti prioritet;
 3. izražava sućut ožalošćenim obiteljima, osobito nedavnim žrtvama jezivih ubojstava pripadnika naroda Hazarijaca;
 4. poziva na pružanje podrške afganistanskim vlastima u promptnoj i prikladnoj reakciji kako bi se ubojice nevinih civila privelo pravdi te potvrdila vladavina prava u zemlji;
 5. poziva afganistanske vlasti da se pobrinu za to da se nad pripadnicima sigurnosnih snaga umiješanima u slučajeve ozbiljnih kršenja ljudskih prava, pa i onima koji za njih odgovaraju prema zapovjednoj odgovornosti, provede vjerodostojna i nepristrana istraga te da se primjereno kazne ili da se protiv njih podigne optužnice;
 6. vjeruje da ubojstva civilnih taoca, uključujući žene i djecu, treba smatrati ratnim zločinima; naglašava da je ubojstvo nevinih civila zabranjeno međunarodnim humanitarnim pravom; ponavlja da međunarodno humanitarno pravo moraju poštovati sve strane uključene u sukob, uključujući frakcije;
 7. izražava duboko žaljenje zbog ozbiljne sigurnosne situacije, stalnog porasta nasilja, terorističkih činova koji dovode do naglog porasta žrtava te stalnih prijetnji kojima je izloženo stanovništvo prisiljeno živjeti u sve širem ozračju straha i zastrašivanja;
 8. smatra da je nacionalna sigurnost temelj društvenog i gospodarskog razvoja, političke stabilnosti i budućnosti Afganistana;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

9. poziva afganistansku vladu da poboljša suradnju s pakistanskom vladom; naglašava da bi tješnja suradnja u pogledu sigurnosti i upravljanja koristila objema stranama i doprinijela promicanju mira i stabilnosti u regiji;
 10. poziva države članice i Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da ostanu u potpunosti angažirane i da podrže afganistansku vladu u borbi protiv pobunjenika;
 11. ponavlja da je odlučan u tome da se Afganistan očisti od terorizma i ekstremizma te vjeruje da je djelovanje s tim ciljem ključno za regionalnu i globalnu sigurnost kako bi se izgradila uključiva, stabilna, demokratska i prosperitetnija država;
 12. nastavlja čvrsto podupirati afganistansku vladu u njezinim naporima da provede ključne reforme, poboljša upravljanje i vladavinu prava, promiče poštovanje ljudskih prava, uključujući prava žena, te da se bori protiv korupcije i narkotika, poboljša fiskalnu održivost i pospješuje uključiv gospodarski rast; prima na znanje da predsjednik Ashraf Ghani borbu protiv korupcije namjerava uvrstiti među svoje prioritete;
 13. ponovno izražava podršku afganistanskoj vladi i stanovništvu u ovom kritičnom razdoblju; skreće pozornost na žrtve koje su pretrpjele afganistanske obrambene i sigurnosne snage od završetka misije Međunarodnih snaga za podršku sigurnosti krajem 2014.; potiče vladu da nastavi raditi na povećanju učinkovitosti i operativne djelotvornosti obrambenih i sigurnosnih snaga kako bi šire stanovništvo moglo živjeti u sigurnosti i stabilnosti;
 14. i dalje je duboko zabrinut zbog sve lošijeg stanja kad je riječ o ljudskim pravima i sigurnosti u Afganistanu, a posebice zbog posljedica koje bi to moglo imati na prava žena, vjerske i etničke manjine, borce za ljudska prava i novinare;
 15. podsjeća na povijesni Zakon o iskorjenjivanju nasilja nad ženama iz 2009. i apelira na vlasti da više pozornosti i sredstava posvete zaštiti boraca za ljudska prava izloženih prijetnjama ili napadu;
 16. poziva afganistansku vladu da donese provedbeni plan u vezi s afganistanskim nacionalnim akcijskim planom (Rezolucija br. 1325) koji sadrži zahtjev za ravnopravnim sudjelovanjem žena u svim fazama mirovnih pregovora;
 17. podsjeća da se afganistanska vlada obvezala međunarodnoj zajednici u pogledu prava i zaštite etničkih, jezičnih, vjerskih i drugih manjina;
 18. strogo osuđuje nedavne napade talibana u Kunduzu koji su za posljedicu imali stradanja među civilnim stanovništvom i afganistanskim nacionalnim obrambenim i sigurnosnim snagama; podržava provođenje neovisne istrage o napadu na bolnicu Liječnika bez granica u Kunduzu te poziva na poštovanje neutralnosti bolnica i medicinskih objekata;
 19. ponavlja da je hitno potrebno da se afganistanska vlada i svi partneri u regiji angažiraju na vjerodostojan način kako bi okončali sukob i osigurali stabilno okruženje; ponavlja da je mirovni proces koji predvodi i za koji odgovara Afganistan i dalje preduvjet za bilo koje održivo i dugoročno rješenje;
 20. pozdravlja odluku o održavanju opsežne ministarske konferencije o Afganistanu u Bruxellesu 2016. kao dokaz da je međunarodna zajednica i dalje posvećena stabilizaciji i razvoju te zemlje; očekuje da će se na konferenciji iznijeti okvir za afganistansku vladu i donatore do 2020., te da će i afganistanska vlada i međunarodna zajednica preuzeti konkretne obveze;
 21. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica te vladi i parlamentu Afganistana.
-

Četvrtak, 26. studenog 2015.

P8_TA(2015)0413

Kambodža

Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o političkoj situaciji u Kambodži (2015/2969(RSP))

(2017/C 366/11)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Kambodži,
 - uzimajući u obzir lokalnu izjavu EU-a od 27. listopada 2015. o stanju u Kambodži,
 - uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika glavnog tajnika UN-a o Kambodži od 17. studenog 2015.,
 - uzimajući u obzir izjavu za medije koju je 30. listopada 2015. dala glasnogovornica visokog povjerenika UN-a za ljudska prava Ravina Shamdasani,
 - uzimajući u obzir izjave profesorice Rhone Smith, posebne izvjestiteljice UN-a o stanju ljudskih prava u Kambodži, od 23. studenog 2015. i 24. rujna 2015.,
 - uzimajući u obzir izvješće posebne izvjestiteljice o stanju ljudskih prava u Kambodži od 20. kolovoza 2015.,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća UN-a za ljudska prava o Kambodži od 2. listopada 2015.,
 - uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice ESVD-a od 15. srpnja 2015. o zakonu o udrugama i nevladinim organizacijama u Kambodži,
 - uzimajući u obzir izjavu posebnog izvjestitelja UN-a o pravu na mirno okupljanje i udruživanje od 22. lipnja 2015.,
 - uzimajući u obzir zaključne primjedbe Odbora UN-a za ljudska prava od 27. travnja 2015. o drugom periodičkom izvješću o Kambodži,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima od 10. prosinca 1948.,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
 - uzimajući u obzir smjernice EU-a o borcima za ljudska prava iz 2008.,
 - uzimajući u obzir Sporazum o suradnji između Europske zajednice i Kraljevine Kambodže iz 1997.,
 - uzimajući u obzir članak 35. Ustava Kambodže, kojim se jamči pravo na slobodu udruživanja i sloboda aktivnog sudjelovanja u političkom, gospodarskom, društvenom i kulturnom životu te nacije,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da su 13. studenog 2015. kambodžanske vlasti izdale nalog za uhićenje Sama Rainsyja, vođe glavne oporbene stranke, Kambodžanske stranke nacionalnog spasa (CNP), koji se trenutno nalazi u inozemstvu, i budući da je Nacionalna skupština Kambodže 16. studenog 2015. oduzela Rainsyju zastupničko mjesto te mu ukinula zastupnički imunitet, učinivši ga tako podložnim uhićenju kad se vrati u zemlju zbog slučaja od prije sedam godina u kojemu je optužen za klevetu;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

- B. budući da je Sam Rainsy 20. studenog 2015. pozvan na sud na ispitivanje koje će se održati 4. prosinca 2015. u vezi sa sadržajem koji je na njegovoj javnoj Facebook stranici objavio oporbeni senator Hong Sok Hour, koji je od kolovoza 2015 u pritvoru pod optužbom za krivotvorenje i poticanje nakon što je na Facebook stranici Sama Rainsyja objavio video snimku s navodno lažnim dokumentom povezanim s graničnim sporazumom s Vijetnamom iz 1979.,
- C. budući da je 26. listopada 2015. skupina provladinih prosvjednika u Phnom Penhu napala dva oporbena parlamentarna zastupnika (CNRP), Nhaya Chamrouena i Konga Sakpheu, i ugrozila sigurnost privatne rezidencije prvog potpredsjednika Nacionalne skupštine; budući da su policija i druge državne snage sigurnosti navodno dopustile da se napadi nesmetano odvijaju;
- D. budući da je vladajuća Kambodžanska narodna stranka 30. listopada 2015. na sjednici koju je CNRP bojkotirao smijenila zamjenika vođe oporbene stranke Kema Sokhu s dužnosti prvog potpredsjednika Nacionalne skupštine; budući da je ustupanje dužnosti potpredsjednika CNRP-u bio jedan od ključnih ustupaka koje je vladajuća Kambodžanska narodna stranka u srpnju 2014. dala CNRP-u kako bi okončala njegov jednogodišnji bojkot parlamenta nakon izbora 2013.;
- E. budući da je premijer Hun Sen na vlasti više od 30 godina te da njegove snage sigurnosti prolaze nekažnjeno za teška kršenja ljudskih prava;
- F. budući da 11 oporbenih aktivista služi zatvorske kazne u trajanju od 7 do 20 godina zbog sudjelovanja u „pobuni” ili njezina predvođenja;
- G. budući da su te dvije političke stranke, Kambodžanska narodna stranka i Kambodžanska stranka nacionalnog spasa, 2014. postigle političko primirje, što je pobudilo nadu u početak nove faze konstruktivnog rješavanja političkih nesuglasica; budući da je usprkos tom dogovoru politička atmosfera u Kambodži i dalje napeta;
- H. budući da je pravo na slobodu izražavanja utvrđeno člankom 41. Ustava Kambodže, a pravo na sudjelovanje u političkom životu člankom 35. Ustava;
- I. budući da su usprkos raširenim kritikama civilnog društva i međunarodne zajednice zahvaljujući nedavno proglašenom zakonu o udrugama i nevladinim organizacijama državne vlasti dobile ovlasti da samovoljno gase organizacije koje se bore za ljudska prava i sprečavaju njihovo osnivanje te su već započele s otežavanjem rada na zaštiti ljudskih prava u Kambodži i ograničavanjem djelovanja civilnog društva;
- J. budući da je posebni izvjestitelj UN-a o pravu na slobodu mirnog okupljanja i udruživanja izjavio da je civilno društvo u Kambodži bilo isključeno iz postupka izrade tog zakona;
- K. budući da je vlada Kambodže 13. studenog 2015. odobrila nacrt zakona o sindikatima;
- L. budući da je EU najvažniji partner Kambodže kada je riječ o razvojnoj pomoći i da je za razdoblje 2014. – 2020. predviđena dodjela sredstava u iznosu od 410 milijuna EUR; budući da EU podupire niz inicijativa za ljudska prava koje provode kambodžanske nevladine organizacije i druge organizacije civilnog društva; budući da je Kambodža u velikoj mjeri ovisna o razvojnoj pomoći;
1. izražava duboku zabrinutost zbog pogoršanja političke klime za oporbu i aktiviste te aktiviste u području ljudskih prava, socijalnih pitanja i okoliša u Kambodži te osuđuje svako nasilje i politički motivirane optužnice, kazne i osude protiv oporbenih političara, aktivista i boraca za ljudska prava u Kambodži;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

2. apelira na kambodžanske vlasti da povuku nalog za uhićenje i odbace sve optužbe protiv oporbenog vođe Sama Rainsyja i CNRP-ovih zastupnika u Nacionalnoj skupštini i Senatu, uključujući senatora Honga Soka Houra te aktiviste i organizatore iz CNRP-a, da im dopuste da slobodno djeluju bez straha od uhićenja ili progona te da se prestanu koristiti sudovima za politički progon na temelju politički motiviranih i izmišljenih optužbi;
3. poziva Nacionalnu skupštinu da Samu Rainsyju smjesta vrati zastupničko mjesto i imunitet;
4. apelira na vladu Kambodže da prizna legitimnu i korisnu ulogu koju za doprinosa općem gospodarskom i političkom razvoju Kambodže imaju civilno društvo, sindikati i politička oporba;
5. potiče vladu da uloži napore u jačanje demokracije i vladavine prava te da poštuje ljudska prava i temeljne slobode, što podrazumijeva potpuno pridržavanje ustavnih odredbi koje se odnose na pluralizam i slobodu udruživanja i izražavanja;
6. podsjeća da je sigurno okruženje demokratskog dijaloga ključno za političku stabilnost, demokraciju i miroljubivo društvo u zemlji te apelira na vladu da poduzme sve potrebne mjere kako bi zajamčila sigurnost svim demokratski izabranim predstavnicima Kambodže, neovisno o njihovoj političkoj pripadnosti;
7. napominje da je „kultura dijaloga” između vođa Kambodžanske narodne stranke i Kambodžanske stranke nacionalnog spasa pobudila nadu da je demokracija u Kambodži na pravom putu; poziva vladu Kambodže i oporbu da započnu ozbiljan i konstruktivan dijalog;
8. poziva vladu da se pobrine za provedbu cjelovitih i nepristranih istraga, uz sudjelovanje Ujedinjenih naroda, koje će rezultirati podizanjem optužnica protiv svih koji su odgovorni za nedavni divljački napad na dva CNRP-ova zastupnika u Nacionalnoj skupštini koji su počinili pripadnici oružanih snaga i za prekomjernu upotrebu vojne i policijske sile za gušenje prosvjeda, štrajkova i socijalnih nemira;
9. apelira na vladu da stavi izvan snage zakon o udrugama i nevladinim organizacijama, čijim su nedavnim proglašenjem državne vlasti dobile ovlasti da samovoljno gase organizacije koje se bore za ljudska prava i sprečavaju njihovo osnivanje te su već započele s otežavanjem rada na zaštiti ljudskih prava u Kambodži;
10. apelira na vladu i parlament da zajamče istinska i ozbiljna savjetovanja sa svima na koje utječu nacrti zakonodavnih akata kao što su zakon o sindikatima, zakon o cyber kriminalu i zakon o telekomunikacijama te da zajamče da su zakoni u skladu s obvezama Kambodže u području ljudskih prava kao i obvezama u okviru nacionalnog i međunarodnog prava;
11. poziva vladu Kambodže da zaustavi samovoljna pritvaranja i slučajeve nestanka pod sumnjivim okolnostima te da dobrovoljnim organizacijama i organizacijama koje se bave ljudskim pravima omogući slobodno djelovanje; poziva vladu Kambodže da ozbiljno istraži nestanak Khema Sapatha;
12. poziva mjerodavna vladina tijela da odustanu od progona boraca za ljudska prava na temelju drugih zakona na snazi koji se iskorištavaju kako bi ih se progonilo za njihov rad u području ljudskih prava, te da hitno i bezuvjetno oslobode sve koji su u pritvoru na temelju politički motiviranih i izmišljenih optužbi;
13. poziva države članice, Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europsku službu za vanjsko djelovanje i Komisiju da u skladu s Strateškim okvirom EU-a za ljudska prava i demokraciju s kambodžanskim vlastima smjesta povedu raspravu o navedenim pitanjima i preporukama;
14. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, Tajništvu Zajednice naroda jugoistočne Azije, Vijeću UN-a za ljudska prava te vladi i Nacionalnoj skupštini Kraljevine Kambodže.

Četvrtak, 26. studenog 2015.

P8_TA(2015)0414

Sloboda izražavanja u Bangladešu**Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o slobodi izražavanja u Bangladešu (2015/2970(RSP))**

(2017/C 366/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Bangladešu, posebno Rezoluciju od 21. studenoga 2013. o Bangladešu: ljudska prava i nadolazeći izbori ⁽¹⁾, Rezoluciju od 18. rujna 2014. o kršenjima ljudskih prava u Bangladešu ⁽²⁾ i Rezoluciju od 16. siječnja 2014. o nedavnim izborima u Bangladešu ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. prosinca 2012. o strategiji digitalne slobode u vanjskoj politici Europske unije ⁽⁴⁾ i svoju rezoluciju od 13. lipnja 2013. o slobodi tiska i medija u svijetu ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Sporazum iz 2001. o suradnji za partnerstvo i razvoj između Europske zajednice i Narodne Republike Bangladeša,
- uzimajući u obzir izjave glasnogovornika Europske službe za vanjsko djelovanje od 1. travnja 2015. i 9. kolovoza 2015. o ubojstvima blogera u Bangladešu,
- uzimajući u obzir izjavu stručnjaka UN-a od 7. kolovoza 2015. u kojoj su osudili ubojstvo blogera Niloya Neela,
- uzimajući u obzir izjavu Visokog povjerenika UN-a za ljudska prava Zeida Ra'ada Al Husseina od 5. studenoga 2015. u kojoj poziva Bangladeš da pruži bolju zaštitu piscima, izdavačima i drugim osobama kojima prijete ekstremisti u Bangladešu,
- uzimajući u obzir izjavu delegacije EU-a u Bangladešu od 11. veljače 2015.,
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika Europske službe za vanjsko djelovanje od 9. travnja 2015. o tada predstojećem pogubljenju Muhammada Kamaruzzamana u Bangladešu,
- uzimajući u obzir izjavu delegacije EU-a u Bangladešu od 29. listopada 2014. o smrtnoj kazni u toj državi,
- uzimajući u obzir preliminarne nalaze posebnog izvjestitelja UN-a za slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja od 9. rujna 2015. nakon njegova posjeta Bangladešu,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir akcijski plan EU-a o ljudskim pravima i demokraciji od 20. srpnja 2015.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine, čiji je potpisnik Bangladeš, posebno njegov članak 19.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o borcima za ljudska prava,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0516.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0024.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0045.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0470.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0274.

Četvrtak, 26. studenog 2015.

- uzimajući u obzir smjernice EU-a o slobodi izražavanja na internetu i izvan njega od 12. svibnja 2014.,
 - uzimajući u obzir smjernice EU-a o promicanju i zaštiti slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja od 24. lipnja 2013.,
 - uzimajući u obzir smjernice EU-a o borcima za ljudska prava,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je prema Općoj deklaraciji o ljudskim pravima sloboda izražavanja, uključujući slobodu tiska i medija, glavna okosnica demokratskog, pluralističkog i otvorenog društva;
- B. budući da je promicanje i zaštita slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja jedan od ključnih prioriteta politike EU-a o ljudskim pravima, uključujući puno poštovanje načela nediskriminacije i jednake zaštite osoba neteističkog ili ateističkog uvjerenja;
- C. budući da je Bangladeš posljednjih godina ostvario znatan napredak, posebno u postizanju milenijskih razvojnih ciljeva; budući da EU ima dobre i dugotrajne odnose s Bangladešom, između ostalog i unutar okvira Sporazuma o suradnji za partnerstvo i razvoj;
- D. budući da je u Ustavu Bangladeša koji je usvojen 2014. među ostalim temeljnim slobodama navedena i sloboda izražavanja;
- E. budući da su u Bangladešu i dalje raširena kršenja temeljnih sloboda i ljudskih prava, odnosno da je prisutno nasilje, netrpeljivost, govor mržnje prema novinarima i blogerima te njihovo zlostavljanje, zastrašivanje i cenzura; budući da je Bangladeš od 180 zemalja na 146. mjestu Svjetskog indeksa slobode medija;
- F. budući da je porasla napetost između sekularnih i vjerskih snaga, kao i nasilje prema neistomišljenicima; budući da domaće fundamentalističke islamističke ekstremističke skupine, posebno skupina pod nazivom „Ansarullah Bangla Team”, godinama objavljuju „listu za odstrel” osoba koje smatraju kritičarima islama, uključujući dobitnicu nagrade Saharov Taslimu Nasreen, pozivaju na pogubljenje sekularnih blogera i pisaca te vrše okrutna ubojstva za koja prolaze relativno nekažnjene;
- G. budući da je 31. listopada 2015. Faisal Arefin Dipan, izdavač u izdavačkoj kući Jagriti Prokashoni, brutalno ubijen mačetama u svojem uredu u Dhaki; budući da su tog istog dana još jedan izdavač i dva pisca napadnuti i ozlijeđeni, a drugi i dalje primaju prijetnje;
- H. budući da je barem petero sekularnih blogera i novinara ubijeno ove godine u toj državi (Niloy Chatterjee, također poznat kao Niloy Neel, Faisal Arefin Dipan, Ananta Bijoy Das, Washiqur Rahman Babu i Abhijit Roy) jer su se koristili svojim temeljnim pravom na slobodu govora o političkim, društvenim i vjerskim pitanjima; budući da su islamističke ekstremističke skupine preuzele odgovornost za nekoliko ubojstva;
- I. budući da je poznati bloger Ahmed Rajib Haider ubijen 2013., a sveučilišni profesor AKM Shafiul Islam 2014. godine; budući da su mnogi drugi blogeri primili prijetnje smrću na društvenim medijima (na Facebooku su objavljene liste za odstrel sekularnih pisaca) ili su preživjeli pokušaje ubojstva, a neki su prestali pisati ili su pobjegli iz zemlje;
- J. budući da je premijerka Sheikh Hasina osudila ubojstva i izrazila predanost svoje vlade u borbi protiv terorizma i nasilnog ekstremizma; budući da je najavila politiku „nulte tolerancije” prema svakom obliku kršenja ljudskih prava od strane tijela kaznenog progona te je donijela Zakon o reformi policije kojim je uveden kodeks ponašanja; budući da je ona unatoč tome podržala uhićenja sekularnih blogera koja je provela njezina vlada, kao i utemeljenje obavještajnog povjerenstva zaduženog za pretraživanje društvenih medija za potencijalno bogohulni sadržaj;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

- K. budući da je u kolovozu 2014. Bangladeš uveo novu politiku o medijima koja u pogledu slobode izražavanja i dalje daje povoda za zabrinutost; budući da se dijelovima te politike ograničava sloboda medija, na primjer zabranom „antidržavnog” govora, „ismijavanja nacionalne ideologije” ili govora koji „nije u skladu s kulturom Bangladeša” te ograničavanjem izvještavanja o „anarhiji, pobunama ili nasilju”; budući da je vlada Bangladeša pooštrila svoj pritisak na društvene medije te privremeno ili trajno onemogućila pristup cijelom internetu, Facebooku te uslugama WhatsApp, Viber i Messenger;
- L. budući da je tijekom posljednjih mjeseci nekoliko novinara uhićeno i optuženo za kršenje Zakona o informacijskim i komunikacijskim tehnologijama kojim se kriminalizira objavljivanje sadržaja koji se smatraju klevetom ili „antidržavnima”;
- M. budući da je zlostavljanje u vrlo zabrinjavajućem porastu nakon neopravdanog uvođenja novih zakona 2014.; budući da je protiv 13 osoba koje rade u medijskom sektoru pokrenut kazneni postupak, što doprinosi širenju atmosfere straha i zastrašivanja te dovodi do autocenzure;
- N. budući da je 16. kolovoza 2015. Probir Sikdar, novinar i vlasnik internetskih novina *Uttaradthikar Ekattor News*, uhićen zbog navodne klevete ministra vlade na Facebooku; budući da je 18. kolovoza 2015. Shaukat Mahmud, predsjednik bangladeškog Federalnog sindikata novinara, uhićen zbog navodnog podmetanja požara u autobusu 23. siječnja 2015. te je optužen u tri slučaja povezana s navodnim napadom;
- O. budući da su proteklih godina neki članovi oporbenih stranaka nestali pod nejasnim okolnostima;
- P. budući da se Europska unija protivi smrtnoj kazni u svim slučajevima i pod svim okolnostima te da oduvijek dosljedno poziva na njeno opće ukidanje;
- Q. budući da je 21. studenoga 2015. u Bangladešu pogubljeno dvoje oporbenih čelnika zbog ratnih zločina počinjenih tijekom rata za nezavisnost od Pakistana 1971. godine nakon što su odbijene i njihove posljednje molbe za pomilovanje;
- R. budući da je 18. studenoga 2015. ustrijeljen talijanski svećenik i liječnik Piero Arolari, dok su talijanski humanitarni radnik Cesare Tavella i japanski socijalni radnik Hoši Kunio ubijeni 28. rujna 2015., odnosno 3. listopada 2015., za što su, kao i za bombaški napad 24. listopada 2015. na procesiju povodom Ašure u blizini glavnog šijitskog svetišta u Dhaki pri kojem je poginuo jedan mladić a deseci drugih ranjeni, odgovornost preuzeli pripadnici Islamske države;
- S. budući da je vlada iznijela nacrt Zakona o reguliranju stranih donacija (dobrovoljne djelatnosti) kojim bi se trebalo regulirati djelovanje i financiranje svih skupina koje primaju strane donacije;
1. osuđuje sve veći broj napada islamskih ekstremista na sekularne pisce i blogere, vjerske manjine i strane humanitarne radnike; žali zbog gubitaka života i izražava svoju iskrenu sućut žrtvama i njihovim obiteljima;
 2. poziva vlasti Bangladeša da dodatno osude užasna djela protiv slobode izražavanja koja se trenutačno događaju te da djeluju kako bi se smjesta stalo na kraj svim oblicima nasilja, zlostavljanja, zastrašivanja i cenzure usmjerenim protiv novinara, blogera i civilnog društva;
 3. izražava svoju duboku zabrinutost zbog sve gore situacije u pogledu prava na slobodu izražavanja koja je posljedica porasta vjerskog fundamentalizma, netolerancije i ekstremističkog nasilja u Bangladešu; poziva vlasti u Bangladešu da pojačaju napore u pogledu zaštite aktivista i novinara; poziva sve političke stranke i njihove čelnike da nedvojbeno i bezrezervno osude ekstremističko nasilje te da podrže pravo na slobodu izražavanja;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

4. podsjeća nadležne vlasti u Bangladešu na njihove obveze u skladu s nacionalnim i međunarodnim pravom, među kojima je i dužnost da zajamče sigurnost svih građana bez obzira na njihova politička i vjerska uvjerenja te da zajamče da se pravo na slobodu izražavanja i tiska u zemlji može ostvarivati bez arbitrarnih ograničenja i cenzure;
5. poziva vlasti Bangladeša da omoguće neovisno provođenje istrage i pružanje objašnjenja o nestancima članova oporbenih stranaka u proteklih nekoliko godina, a posebno u mjesecima neposredno prije i poslije izbora u siječnju 2014. godine;
6. poziva vlasti Bangladeša da ne dopuste nekažnjavanje zločina i da naprave sve što je u njihovoj moći kako bi svi počinitelji bili otkriveni i privedeni pravdi, odnosno da pokrenu neovisne, vjerodostojne i transparentne istrage te zajamče pošteno suđenje kojim se ne predviđa smrtna kazna;
7. prima na znanje napore koji se poduzimaju kako bi se izvršila uhićenja zbog ubojstava Abhijita Roya, Washiqura Rahmana Babua i Niladrija Chatterjeeja; pozdravlja napredak ostvaren u pogledu kaznenih istraga o smrti talijanskog državljanina Cesarea Tavelle i japanskog državljanina Konija Hošija;
8. poziva vladu Bangladeša da poduzme potrebne mjere kako bi se spriječila daljnja ubojstva uvođenjem djelotvornih mjera za zaštitu pisaca, izdavača i drugih ljudi koji su izloženi prijetnjama, i to ne samo mjerama fizičke zaštite pojedinaca koji bi mogli biti potencijalni ciljevi napada nego i pokretanjem javnih rasprava u kojima bi se suprotstavilo svim vrstama ekstremističkih stajališta;
9. poziva vlasti Bangladeša da medijima vrate punu neovisnost, da odustanu od svih optužbi protiv izdavača i novinara koji su objavljivali prema vladi kritički intonirane sadržaje, da dopuste da se smjesta ponovno otvore sve zatvorene medijske kuće te da smjesta ponovno dopuste pun i neometan pristup svim sredstvima informiranja, što se odnosi i na one u elektroničkom obliku;
10. poziva vlasti Bangladeša da hitno ispune svoje obveze i primjene Akcijski plan UN-a za sigurnost novinara i problem nekažnjavanja koji je usvojen 2013. godine;
11. poziva vlasti Bangladeša da zajamče neovisnost i nepristranost pravosudnog sustava te da izmijene Zakon o informacijskim i komunikacijskim tehnologijama i Zakon o računalnoj sigurnosti iz 2015. kako bi ih uskladile s međunarodnim standardima slobode govora i iz njih uklonile odredbe o kaznenom progonu „antidržavnih” publikacija;
12. vrlo je zabrinut zbog opetovanih slučajeva nasilja na etničkim i vjerskim osnovama, posebno rodno uvjetovanog nasilja usmjerenog protiv žena i pripadnika skupine LGBTI; poziva vladu Bangladeša da vjerske skupine i njihove vođe da započnu proces pomirenja; poziva vladu Bangladeša da djeluje kako bi počinitelje tih nasilnih djela privela pravdi; poziva nadalje vladu Bangladeša da pruži odgovarajuću zaštitu i jamstva manjinama kao što su šijitski muslimani, budisti, kršćani, pripadnici ahmedijske zajednice, Hindusi, ali isto tako i Bihari;
13. napominje da je primjena Zakona o reguliranju stranih donacija (dobrovoljne djelatnosti) donesenog 2014. godine u nekim slučajevima prouzročila arbitraran nadzor vlade nad legitimnim udrugama civilnog društva; poziva vlasti Bangladeša da izmijene taj zakon kako bi se spriječilo takvo postupanje;
14. poziva vlasti Bangladeša da hitno ispune svoje obveze i primjene Akcijski plan UN-a za sigurnost novinara i problem nekažnjavanja koji je usvojen 2013. godine;
15. traži od vlade Bangladeša da omogući nevladinim organizacijama koje su prisutne u zemlji da ispune svoje zadaće i zajamči svim skupinama u području ljudskih prava i civilnog društva mogućnost djelovanja u okruženju slobodnom od straha i represije;
16. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje, delegaciju EU-a u Bangladešu i izaslanstva država članica da pozorno motre ljudska prava i političku situaciju u Bangladešu i pritom koriste sve dostupne instrumente, među ostalim i Europski instrument za demokraciju i ljudska prava;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

17. poziva EU da u skladu sa strateškim okvirom EU-a o ljudskim pravima i demokraciji smjesta obavijesti vlasti u Bangladešu o gore navedenim pitanjima i preporukama;
 18. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Europske komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, visokom povjereniku UN-a za ljudska prava, glavnom tajniku UN-a te vladi i parlamentu Bangladeša.
-

Četvrtak, 26. studenog 2015.

P8_TA(2015)0415

Stanje Razvojnog plana iz Dohe uoči 10. ministarske konferencije WTO-a

Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o stanju Razvojnog plana iz Dohe uoči Desete ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije (2015/2632(RSP))

(2017/C 366/13)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ministarsku deklaraciju Svjetske trgovinske organizacije (WTO) iz Dohe od 14. studenog 2001. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Ministarsku deklaraciju Svjetske trgovinske organizacije iz Hong Konga od 18. prosinca 2005. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. travnja 2006. o procjeni kruga pregovora u Dohi nakon ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije u Hong Kongu ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. travnja 2008. pod nazivom „Prema reformi Svjetske trgovinske organizacije” ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Razvojnom planu iz Dohe (DDA), a osobito one od 9. listopada 2008. ⁽⁵⁾, 16. prosinca 2009. ⁽⁶⁾, 14. rujna 2011. ⁽⁷⁾ te 21. studenog 2013. ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir rezultate Devete ministarske konferencije iz Balija u prosincu 2013., a posebno sporazum o olakšavanju trgovine ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir zaključni dokument usvojen konsenzusom 17. veljače 2015. na godišnjoj sjednici Parlamentarne konferencije o Svjetskoj trgovinskoj organizaciji u Ženevi ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir izjave sa sastanka čelnika izaslanstava Svjetske trgovinske organizacije od 17. lipnja 2015.,
- uzimajući u obzir Milenijske razvojne ciljeve Ujedinjenih naroda ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Petu globalnu reviziju pomoći za trgovinu koja je održana u Ženevi od 30. lipnja do 2. srpnja 2015. ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,

A. budući da je krug pregovora iz Dohe pokrenut 2001. u cilju stvaranja novih mogućnosti trgovanja, jačanja multilateralnih pravila trgovanja i rješavanja trenutačnih neravnoteža u trgovinskom sustavu stavljanjem potreba i interesa zemalja u razvoju, a osobito najslabije razvijenih zemalja, u središte pregovora; budući da ti ciljevi potječu iz uvjerenja da multilateralan sustav utemeljen na poštenijim i pravednijim pravilima može doprinijeti poštenoj i slobodnoj trgovini u službi gospodarskog razvoja svih kontinenata i ublažavanja siromaštva;

⁽¹⁾ Ministarska konferencija WTO-a iz Dohe 2001.: Ministarska deklaracija WT/MIN(01)/DEC/1 od 20. studenog 2001.
https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/mindecl_e.htm

⁽²⁾ Ministarska deklaracija WT/MIN(05)/DEC iz Hong Konga od 18. prosinca 2005.
https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min05_e/final_text_e.htm

⁽³⁾ SL C 293 E, 2.12.2006., str. 155.

⁽⁴⁾ SL C 259 E, 29.10.2009., str. 77.

⁽⁵⁾ SL C 9 E, 15.1.2010., str. 31.

⁽⁶⁾ SL C 286 E, 22.10.2010., str. 1.

⁽⁷⁾ SL C 51 E, 22.2.2013., str. 84.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi. P7_TA(2013)0511.

⁽⁹⁾ Ministarska deklaracija (WT/MIN(13)/DEC) iz Balija od 7. prosinca 2013.
https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/mc9_e/balideclaration_e.htm

⁽¹⁰⁾ <http://www.ipu.org/splz-e/trade15/outcome.pdf>

⁽¹¹⁾ <http://www.un.org/millenniumgoals/>

⁽¹²⁾ https://www.wto.org/english/tratop_e/devel_e/a4t_e/global_review15prog_e/global_review15prog_e.htm

Četvrtak, 26. studenog 2015.

- B. budući da je EU dosljedno zagovarao snažan multilateralan pristup trgovini utemeljen na pravilima, istodobno priznavajući da dodatni pristupi, kao što su bilateralni, regionalni i plurilateralni sporazumi, također mogu potaknuti otvaranje trgovine i gospodarskog razvoja, osobito pokretanjem liberalizacije i unapređenjem pravila i disciplina u političkim područjima kojima se u WTO-u bavilo manje detaljno, te da mogu poduprijeti multilateralni sustav pod uvjetom da su takvi sporazumi u skladu s WTO-om, da se temelje na zajedničkim pravilima te da se njima stvaraju uvjeti za moguću multilateralizaciju u budućnosti;
- C. budući da iako su WTO i pravila sadržana u sporazumima WTO-a bili ključni u izbjegavanju sveobuhvatnog i sveprisutnog protekcionizma kao odgovora na najozbiljniju financijsku i gospodarsku krizu od tridesetih godina 20. stoljeća, a u izvješću WTO-a iz studenog 2014. navodi se da su od 1244 restriktivne mjere koje su zabilježene od početka krize 2008. ukinute samo njih 282, čime se povećala potreba za snažnijim djelovanjem protiv takvih mjera; budući da bi neuspjeh u unapređenju pravila mogao rezultirati novim i inovativnim načinima zaštite domaćih tržišta i proizvođača;
- D. budući da razne necarinske prepreke predstavljaju veća ograničenja za otvorenu i pravednu multilateralnu trgovinu nego trgovinske carine od kojih se s napretkom globalizacije u velikoj mjeri odustaje;
- E. budući da je ipak važno uzeti u obzir osjetljivost određenih sektora u smislu otvaranja tržišta, a osobito poljoprivrednog sektora;
- F. budući da reforma zajedničke poljoprivredne politike predstavlja doprinos Europske unije očekivanjima od kruga pregovora iz Dohe;
- G. budući da su rezultati Devete ministarske konferencije iz 2013. od sustavne važnosti za organizaciju, a posebno Sporazum o olakšavanju trgovine koji je tada sklopljen, što je prvi put od osnutka WTO-a 1995. da je postignut multilateralan sporazum; budući da je Europska unija ratificirala Sporazum o olakšavanju trgovine 5. listopada 2015.;
- H. budući da su nedavne rasprave o napretku Razvojnog plana iz Dohe jasno pokazale da je potrebno preispitati razinu ambicije kako bi se ostvarili realni ciljevi u svim područjima pregovora te da se pritom u potpunosti mora uzeti u obzir stvarnost današnjeg trgovinskog okružja;
- I. budući da će Deseta ministarska konferencija Svjetske trgovinske organizacije (MC10) koja će se održati od 15. do 18. prosinca 2015. u Keniji biti prva ministarska konferencija Svjetske trgovinske organizacije u nekoj afričkoj državi; budući da se EU i dalje čvrsto zalaže za Razvojni plan iz Dohe i potvrđuje da će postizanje političkog dogovora oko napretka Razvojnog plana iz Dohe biti važno kako bi se zajamčilo da pregovaračka uloga WTO-a ostane u središtu daljnje liberalizacije trgovine na globalnoj razini;
1. ponavlja svoju potpunu predanost trajnoj vrijednosti multilateralizma i poziva na trgovinski program utemeljen na slobodnoj i pravednoj trgovini koji bi bio od koristi svima i koji bi u svojoj srži bio usmjeren na razvoj;
 2. naglašava da je u pregovorima važno u potpunosti uzeti u obzir posebne potrebe i interese zemalja u razvoju s niskim prihodima i najslabije razvijenih zemalja; smatra da je potrebno jasno definirati zemlje u razvoju s niskim prihodima i rastuća gospodarstva; ponavlja da je potrebno zajamčiti da načelo posebnog i drugačijeg tretmana bude sastavni dio pregovora kako bi se odrazile različite razine gospodarskog razvoja zemalja članica WTO-a kao što je utvrđeno u stavku 44. Ministarske deklaracije iz Dohe; smatra da bi značajne odredbe posebnog i drugačijeg tretmana morale biti preciznije i ciljane te da bi ih trebalo periodički provjeravati kako bi se odgovorilo na potrebe onih zemalja u razvoju i najslabije razvijenih zemalja kojima je najviše potrebna pomoć; pohvaljuje primjer Sporazuma o olakšavanju trgovine u pogledu primjene načela posebnog i drugačijeg tretmana u fazama provedbe, koji bi mogao biti koristan pri pregledu i usmjeravanju odredbi posebnog i drugačijeg tretmana;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

3. podupire strukturnu reformu WTO-a radi boljeg jamčenja otvorenog, pravednog i nediskriminacijskog trgovinskog sustava utemeljenog na zajedničkim i važećim pravilima kojom bi se vodilo više računa o ulozi i interesima različitih gospodarskih subjekata, kao što su mala i srednja poduzeća te inovativna *start-up* poduzeća;
4. naglašava da je važno pridržavati se odluka donesenih na Devetoj ministarskoj konferenciji u cilju ostvarivanja znatnog napretka na Desetoj ministarskoj konferenciji u Nairobiju u prosincu 2015 kako bi se omogućilo brzo zaključenje kruga pregovora iz Dohe;
5. smatra da je liberalizacija trgovine važno oruđe za jamčenje održivog gospodarskog rasta i razvoja, ali da ju je potrebno upotpuniti odgovarajućim popratnim politikama koje obuhvaćaju makroekonomske i mikroekonomske mjere, uključujući transparentnost proračuna, fiskalne politike i ujednačenost oporezivanja, pojednostavljenje uprave, obrazovanje i osposobljavanje, institucionalne reforme i socijalne politike, u cilju maksimalnog povećanja i bolje raspodjele koristi trgovinskih reformi te djelotvornog ublažavanja negativnih učinaka;
6. skreće pozornost na Petu konferenciju o reviziji pomoći za trgovinu održanu u srpnju 2015. u Ženevi pod naslovom „Smanjivanje troškova trgovine za uključiv i održiv rast” koja je posebno bila usmjerena na provedbu Sporazuma o olakšavanju trgovine;
7. poziva sve zemlje članice WTO-a na brzu ratifikaciju i provedbu Sporazuma o olakšavanju trgovine kako bi mogao stupiti na snagu prije početka Desete ministarske konferencije; smatra da će ovaj sporazum donijeti znatnu korist svim članicama WTO-a, a posebno zemljama u razvoju i relevantnim gospodarskim subjektima, jačanjem transparentnosti i pravne sigurnosti te smanjenjem administrativnih troškova i duljine carinskih postupaka, što bi im zauzvrat omogućilo da u potpunosti iskoriste mogućnosti koje se pružaju zbog sve veće dominacije regionalnih i svjetskih opskrbnih lanaca te bi malim i srednjim poduzećima omogućilo da iskoriste prednosti otvorenijih tržišta; ističe da zemljama u razvoju i najslabije razvijenim zemljama i dalje treba nuditi izgradnju kapaciteta i tehničku pomoć koju bi trebalo usmjeriti na pružanje usluga na jednom mjestu i pojednostavljenje elektroničke dokumentacije kako bi im se omogućilo da povećaju svoje proizvodne kapacitete te kako bi mogle imati koristi od većeg udjela dodane vrijednosti u globalnim lancima vrijednosti;
8. potiče članice WTO-a da proaktivno podrže napore WTO-a za uspostavljanje učinkovitih i djelotvornih radnih veza te za produbljivanje suradnje s ostalim međunarodnim organizacijama čiji rad utječe na pregovore o svjetskoj trgovini, posebno s Međunarodnom organizacijom rada, Svjetskom zdravstvenom organizacijom, UN-om te njegovim agencijama i tijelima, kao što su Konferencija UN-a o trgovini i razvoju, Organizacija za hranu i poljoprivredu, Program Ujedinjenih naroda za okoliš, Razvojni programa UN-a i Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime, kao i MMF-om, Svjetskom bankom i OECD-om radi jamčenja uzajamne potpore i sinergija trgovinskih i netrgovinskih pitanja; podržava napore u pogledu donošenja međunarodnih standarda i regulatorne suradnje;
9. poziva na detaljno razmatranje pitanja o tome kako bolje rješavati netrgovinska pitanja u okviru pravila WTO-a kako bi se njegovim članicama omogućilo da slijede legitime ciljeve politike, a da pritom ne ometaju pristup tržištu; s tim u vezi ističe da bi trebalo čvrsto podržati napore u pogledu donošenja međunarodnih standarda te dodjele potrebne pomoći zemljama u razvoju kako bi im se omogućilo da zadovolje te standarde;
10. uvjeren je da bi, ako se na zadovoljavajući način ne vodi računa o velikim razlikama u razinama gospodarskog razvoja zemalja u razvoju te njihovim specifičnim potrebama, to moglo predstavljati prepreku donošenju učinkovitih mjera od kojih bi te zemlje imale koristi u skladu s ciljem objavljenim tijekom kruga pregovora iz Dohe te da to šteti onim zemljama u razvoju kojima je pomoć najpotrebnija; potiče naprednije zemlje u razvoju da preuzmu svoj dio odgovornosti već tijekom trenutnog kruga pregovora te da doprinesu na način razmjeran njihovu stupnju razvoja te njihovoj sektorskoj konkurentnosti; također podsjeća na važnost primjene učinkovitih kriterija razlikovanja kojima se uzimaju u obzir, među ostalim pokazatelji gospodarske osjetljivosti i pokazatelj trgovine i razvoja, a ne samo rast BDP-a;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

11. smatra da je važno zaključiti dugotrajni krug pregovora iz Dohe ispunjenjem njegova razvojnog mandata; stoga potiče sve članice WTO-a da radi ostvarivanja ambicioznog, globalnog, uravnoteženog i realnog rezultata istraže sve moguće opcije imajući na umu taj krajnji cilj;
 12. pozdravlja dosadašnji napredak u pogledu plurilateralnih inicijativa kao što su Sporazum o ekološkim dobrima i Sporazum o informacijskoj tehnologiji te inicijativa poput Sporazuma o trgovini uslugama; smatra da plurilateralni sporazumi mogu biti dopuna i poticaj multilateralnom pristupu u krajnjem cilju okupljanja kritične mase zemalja članica i njihove multilateralizacije;
 13. ustraje u tome da bi EU i dalje trebao imati vodeću ulogu u promicanju opipljivog napretka u aktualnim pregovorima WTO-a u cilju potpunog zaključenja kruga pregovora iz Dohe u bliskoj budućnosti, te da bi najslabije razvijenim zemljama trebao olakšati da u potpunosti sudjeluju u globalnoj trgovini djelujući kao poveznica između različitih stajališta članica WTO-a;
 14. ističe ključnu važnost WTO-a za svjetsku trgovinu temeljenu na pravilima i u pogledu provedbe i primjene obveza te rješavanja trgovinskih sporova, kao i njegov jedinstven doprinos u promicanju veće transparentnosti i stručne revizije, poglavito preko mehanizma za kontrolu trgovinske politike (TPRM);
 15. poziva Komisiju i Vijeće da zajamče daljnje intenzivno sudjelovanje Parlamenta u pripremama za Desetu ministarsku konferenciju, da ga redovno obavještavaju i da se tijekom Ministarske konferencije po potrebi s njim savjetuju; poziva Komisiju da drugim članicama WTO-a nastavi ukazivati na to koliko je važno povećati značaj parlamentarne dimenzije WTO-a;
 16. poziva članice WTO-a da jačanjem parlamentarne dimenzije WTO-a osiguraju demokratski legitimitet i transparentnost; s tim u vezi naglašava da je potrebno zajamčiti bolji pristup trgovinskim pregovorima za parlamentarce, njihovo sudjelovanje u oblikovanju i provedbi odluka WTO-a te pravilno razmatranje trgovinskih politika u interesu njihovih građana;
 17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica te glavnom direktoru WTO-a.
-

Četvrtak, 26. studenog 2015.

P8_TA(2015)0416

Pristupanje Ekvadora Sporazumu o trgovini između EU-a te Kolumbije i Perua

Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o pristupanju Ekvadora Sporazumu o trgovini sklopljenom između EU-a i njegovih država članica i Kolumbije i Perua (2015/2656(RSP))

(2017/C 366/14)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir zaključenje pregovora između EU-a i Ekvadora o pristupanju Ekvadora Sporazumu o trgovini sklopljenom između EU-a i Kolumbije/Perua 17. srpnja 2014.,
 - uzimajući u obzir da je 12. prosinca 2014. parafiran protokol na temelju kojeg će se Ekvador pridružiti susjednim zemljama, Kolumbiji i Peru, u povlaštenom trgovinskom partnerstvu s EU-om,
 - uzimajući u obzir svoje stajalište u prvom čitanju od 17. prosinca 2014. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o tarifnom postupanju za robu podrijetlom iz Ekvadora ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju zakonodavnu rezoluciju od 11. prosinca 2012. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma o trgovini između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane i Kolumbije i Perua, s druge strane ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoje stajalište u prvom čitanju od 11. prosinca 2012. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o primjeni bilateralnih zaštitnih klauzula i mehanizma stabilizacije za banane iz Sporazuma o trgovini između Europske unije i Kolumbije i Perua ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 13. lipnja 2012. o Sporazumu o trgovini između EU-a i Kolumbije i Perua ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 5. svibnja 2010. o strategiji EU-a za odnose s Latinskom Amerikom ⁽⁵⁾ i rezoluciju od 21. listopada 2010. o trgovinskim odnosima EU-a s Latinskom Amerikom ⁽⁶⁾,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je pristupanje Ekvadora Sporazumu o trgovini s Kolumbijom i Peruom još jedan odlučan korak prema sklapanju saveza s važnim državama jednakog svjetonazora koje bilježe brzi rast u regiji koja se sve više okreće prema Aziji i Pacifiku;
- B. budući da tekst protokola o pristupanju Ekvadora Sporazumu o trgovini s Kolumbijom i Peruom zadovoljava ambicije i EU-a i Ekvadora jer uzima u obzir asimetričan odnos u ponudama za pristup tržištu u korist Ekvadora, njegovo usklađivanje sa sadržajem Sporazuma te potpuno uključivanje posebnih prilagodba koje je zatražio Ekvador;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0087.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0481.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0480.

⁽⁴⁾ SL C 332 E, 15.11.2013., str. 52.

⁽⁵⁾ SL C 81 E, 15.3.2011., str. 54.

⁽⁶⁾ SL C 70 E, 8.3.2012., str. 79.

Četvrtak, 26. studenog 2015.

C. budući da je ekvadorska vlada u proteklih osam godina uložila 40,8 milijardi USD u socijalni sektor – u pristup obrazovanju, zdravstvenoj skrbi i socijalnoj zaštiti – posebnim programima za najosjetljivije skupine kao što su djeca, starije osobe i osobe s invaliditetom;

1. pozdravlja zaključivanje pregovora s Ekvadorom o protokolu o njegovu pristupanju Sporazumu o trgovini između EU-a, Kolumbije i Perua, prepoznajući veliku korist koju će to donijeti izvozu Ekvadora u EU, posebno s obzirom na to da on više nema pravo na povlastice koje EU daje u okviru jednostranog Općeg sustava povlastica; potiče brzo i sveobuhvatno stupanje na snagu i provedbu tog Sporazuma koji će zajamčiti najvišu razinu zaštite građana i okoliša; smatra da će taj Sporazum potaknuti i diversificirati trgovinu i ulaganja na obje strane, da će djelovati kao važan pokretač gospodarskog i socijalnog razvoja i doprinijeti ublažavanju siromaštva i smanjivanju nejednakosti;

2. podsjeća da je Europski parlament, prije davanja suglasnosti za Sporazum o trgovini 11. prosinca 2012., u navedenoj rezoluciji od 13. lipnja 2012. pozvao zemlje Andske zajednice da osiguraju uspostavu transparentnog i obvezujućeg plana o ljudskim, ekološkim i radnim pravima te da su vlade Kolumbije i Perua dostavile akcijske planove održivog razvoja prije nego što je Europski parlament dao suglasnost; potiče sve partnere da porade na učinkovitoj provedbi podnesenih akcijskih planova o ljudskim, ekološkim i radnim pravima;

3. ističe važnost da se Ekvador pobrine za to da njegove politike budu u skladu s njegovim obvezama u okviru Svjetske trgovinske organizacije i Sporazuma o trgovini te da osigura potpunu transparentnost i široko savjetovanje s dionicima prije njihova usvajanja; stoga poziva Ekvador da odmah riješi preostale utvrđene prepreke za pristup tržištu;

4. podsjeća Komisiju i ESVD na ulogu koju imaju da bi se osigurala djelotvorna provedba akcijskih planova; podsjeća Komisiju da bi na prikladan način trebala obavijestiti Parlament o primjeni tih akcijskih planova i mjera koje su poduzeli u cilju njihove provedbe;

5. traži od Komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje da Europskom parlamentu dostave iscrpno izvješće s težištem na mjerama koje je Komisija poduzela kroz programe za suradnju, s posebnim naglaskom na obrazovanje, osposobljavanje, regulatornu suradnju, stvaranje društveno-ekonomskih prilika za najugroženije pripadnike društva, kao i na poticanje demokratskog napretka, poštovanje ljudskih i radničkih prava te zaštitu okoliša; s tim u vezi poziva Komisiju da u potpunosti iskoristi Instrument financiranja za razvojnu suradnju i Europski instrument za demokraciju i ljudska prava;

6. potiče ekvadorsku vladu da primi na znanje akcijske planove koje su predali Kolumbija i Peru i da donese slične mjere jer je to prilika za poboljšanje općih životnih uvjeta građana, uključujući ljudska i radnička prava i okoliš;

7. naglašava da su ljudska prava i demokracija bitni čimbenici cjelokupnog odnosa između EU-a i zemalja Andske zajednice; stoga poziva sve partnere da promiču i zajamče univerzalno i učinkovito poštovanje svih prava i sloboda utvrđenih međunarodnim pravom;

8. naglašava da je ekvadorsko gospodarstvo ostvarilo snažan rast u proteklih nekoliko godina i priznaje da je gospodarski rast bio uključiv; ističe da je njime izravno smanjeno siromaštvo, posebno ekstremno siromaštvo, i razina nejednakosti te je ojačala srednja klasa; pozdravlja činjenicu da je prema posljednjim podacima Svjetske banke siromaštvo u Ekvadoru između 2006. i 2014. palo s 37,6 % na 22,5 %, dok je ekstremno siromaštvo smanjeno sa 16,9 % na 7,7 %;

9. izražava pohvalu ekvadorskoj vladi zbog ulaganja više od 40 milijardi USD u socijalni sektor u proteklih osam godina; potiče Ekvador da nastavi sa svojom uspješnom politikom progresivnog socijalnog i održivog razvoja;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

10. uviđa važnost velikih ulaganja Ekvadora ostvarenih posljednjih godina; potvrđuje svoju potporu svim zakonodavnim i nezakonodavnim mjerama koje su poduzeli vlada i lokalne vlasti Ekvadora u borbi protiv siromaštva, nejednakosti, svih oblika nasilja, nekažnjavanja, korupcije i organiziranog kriminala, osobito kad je riječ o trgovini drogom, kao i onim mjerama čiji je cilj učinkovita zaštita radničkih prava, kao i prava ugroženih osoba i skupina kao što su djeca, žene, manjine i domorodački narodi, sve u cilju postizanja održivog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja; kad je riječ o pravima djece, poziva Ekvador da nastavi djelovati i da donese snažnije mjere usmjerene na obrazovanje i borbu protiv dječjeg rada;

11. poziva Komisiju da analizira probleme kompatibilnosti koji proizlaze iz različitih odredbi o pravilima porijekla i u pogledu sanitarnih i fitosanitarnih mjera u vezi s trgovinom između zemalja Andske zajednice i EU-a, te trgovinom između zemalja Andske zajednice i MERCOSUR-a; poziva Komisiju da, ako je to potrebno, ponudi tehničku pomoć za rješavanje problema različitih uvjeta kako bi se spriječili neželjeni poremećaji u regionalnim procesima integracije u Južnoj Americi;

12. podsjeća da je cilj Europske unije u sve trgovinske sporazume, i s industrijaliziranim i s neindustrijaliziranim partnerima, uvrstiti obvezujuće poglavlje o trgovini i održivom razvoju; s tim u vezi podržava uvrštenje poglavlja o održivom razvoju u Sporazum o trgovini između EU-a i Ekvadora u kojem se odražava zajednička predanost partnera promicanju poštovanja, pridržavanja te potpune i pravilne provedbe međunarodnih sporazuma o ljudskim pravima, konvencija Međunarodne organizacije rada (MOR) i ključnih multilateralnih sporazuma na području zaštite okoliša kao što je Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore;

13. pozdravlja nedavno pismo ekvadorskog Ministarstva za vanjsku trgovinu u kojem se ocjenjuje stanje u pogledu rodne jednakosti u Ekvadoru; poziva na konkretnu ocjenu učinaka politike slobodne trgovine na žene, posebno u siromašnijim područjima; poziva na sveobuhvatnije poštovanje prava žena, posebno kad su ona povezana s trgovinskim politikama i njihovim učincima ili kad te politike i učinci na njih utječu;

14. napominje da područje primjene poglavlja o rješavanju sporova u sporazumu o trgovini ne obuhvaća odredbe predviđene poglavljem o održivom razvoju;

15. pozdravlja činjenicu da je Ekvador ratificirao svih osam ključnih konvencija MOR-a; ustrajan je u naglašavanju važnosti brze ratifikacije i djelotvorne primjene svih konvencija MOR-a u Ekvadoru i svim državama članicama EU-a; žali zbog toga što Ekvador još nije ratificirao Konvenciju MOR-a br. 129 i poziva Komisiju da podrži napore Ekvadora u pogledu njezine učinkovite provedbe; poziva ekvadorsku vladu da postupi u skladu s preporukama Odbora stručnjaka MOR-a za djelotvornu primjenu konvencija br. 87. i 98. i naglašava da je važno da radnici imaju mogućnost izmjene ili uspostave novih sindikata radi neovisnosti, učinkovitosti i ideološke pripadnosti, te podsjeća da je MOR zatražio od ekvadorske vlade da poduzme potrebne zakonodavne mjere radi usklađivanja s odredbama članka 2. Konvencije;

16. pozdravlja činjenicu što ugovorne strane potvrđuju svoju predanost očuvanju i održivom iskorištavanju biološke raznolikosti u skladu s pravno obvezujućom Konvencijom o biološkoj raznolikosti i ostalim relevantnim međunarodnim sporazumima čije su potpisnice;

17. napominje da je Ekvador jedna od 17 najraznolikijih zemalja svijeta te da se u njemu nalazi najveća koncentracija vrsta (između 5 % i 10 % svjetske bioraznolikosti);

18. podsjeća da se u ekvadorskom Ustavu izričito priznaje razvoj poštene trgovine kao ključnog cilja trgovinske politike te zemlje; poziva Komisiju da zajedno s ekvadorskom vladom poradi na promicanju zajedničkih projekata na području poštene trgovine;

19. pozdravlja važan napredak koji je Ekvador ostvario na području okoliša, priznat i u okviru Ujedinjenih naroda; zabrinut je zbog činjenice da se unatoč naporima koje je Ekvador uložio u zaštitu okoliša ta zemlja i zemlje u njezinu susjedstvu suočavaju s intenzivnim krčenjem šuma, znatnim gubitkom bioraznolikosti, onečišćenjem tla i vode te erozijom; s tim u vezi poziva Komisiju da promiče i podrži konkretne strategije i programe na međunarodnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kojima se potiču sinergija i odgovorno sudjelovanje svih uključenih javnih i privatnih subjekata;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

20. poziva na donošenje sporazuma o suradnji između Ekvadora i EU-a kojima se podupiru konkretni programi zaštite okoliša i pozdravlja činjenicu što je ekvadorska vlada već izrazila interes za sporazum o suradnji s EU-om u cilju potpore programima povezanim s krčenjem šuma; podržava stav da je krčenje šuma pitanje koje uključuje odgovornost međunarodne zajednice u cjelini;

21. podsjeća da je u studiji o procjeni utjecaja na održivost u vezi sa suradnjom EU-a i zemalja Andske zajednice provedenoj 2009. predviđeno da će zbog planiranog širenja poljoprivrede i drvne industrije doći do krčenja šuma i smanjenje biološke raznolikosti, kao i do društvenih sukoba zbog širenja rudarstva, crpljenja ugljikovodika i sječe šuma u ruralnim područjima;

22. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje i Europsku komisiju da pri osmišljavanju i provedbi svih aktivnosti suradnje koje financira Komisija posebnu pozornost posvete ekološkoj održivosti te poziva sve strane da promiču najbolje poslovne prakse povezane s korporativnom društvenom odgovornošću u skladu s vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, smjernicama o korporativnoj društvenoj odgovornosti Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj i komunikacijom Komisije od 25. listopada 2011. naslovljenom „Nova strategija EU-a za društveno odgovorno poslovanje za razdoblje 2011. – 2014.” (COM(2011)0681);

23. potiče ekvadorske općine da iskoriste mogućnosti iz novog trgovinskog okvira za izravnu suradnju s općinama u Europskoj uniji kako bi promicale poštenu trgovinu i uspostavile nove mreže za poštenu trgovinu;

24. pozdravlja i podržava odluku Vijeća UN-a za ljudska prava (UNHRC) o uspostavi međuvladine radne skupine o transnacionalnoj suradnji i ljudskim pravima kao što su predložili Ekvador i Južnoafrička Republika, a podržale brojne druge zemlje; nalaže Komisiji da se pozitivno i konstruktivno uključi u pregovore u Ženevi koji su u tijeku;

25. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje i Komisiju da podrže ekvadorsku vladu u njezinim nastojanjima da razvije i održi učinkovito upravljanje okolišem, i općenito i u osjetljivim područjima kao što su Amazona i otočje Galapagos jer je očuvanje budućnosti našeg planeta zajednička odgovornost;

26. podsjeća da je nacionalni park Yasuni, koji se nalazi u Amazoni, stanište više domorodačkih plemena, stotina autohtonih vrsta drveća i desetaka ugroženih životinjskih vrsta; podsjeća na njegovu važnost za čovječanstvo i svjetsku prirodnu baštinu, uključujući i za buduće generacije;

27. žali zbog toga što je zbog nedostatnih gospodarskih rezultata propao predloženi koncept ekvadorske vlade prema kojem se zaštita okoliša podupirala nadoknadom gubitka potencijalnih prihoda i sufinanciranjem osnivanja zaklade Yasuni-ITT pod pokroviteljstvom UNDP-a kojemu je cilj bio pružiti građanima Ekvadora nadoknadu za suzdržavanje od vađenja nafte iz polja u nacionalnom parku Yasuni;

28. priznaje napore Ekvadora poduzete u cilju zaštite domorodačkih zajednica i poziva ekvadorsku vladu da izbjegne bilo kakav negativan utjecaj svojih politika, osobito rudarske strategije, na prava domorodačkih zajednice;

29. ističe važnost očuvanja i održavanja domorodačkih i lokalnih zajednica koje utjelovljuju tradicionalan način života i naglašava njihovu važnost za očuvanje i održivu uporabu biološke raznolikosti u zemljama Andske zajednice;

30. pozdravlja činjenicu da je Ekvador ratificirao Konvenciju MOR-a br. 169 o pravima domorodačkih i plemenskih naroda, ali žali što se ona u Sporazumu o trgovini nigdje ne spominje;

31. poziva ekvadorsku vladu da dodatno poboljša postojeće domaće mehanizme i dijalog s civilnim društvom u okviru nadzora Mehanizma civilnog društva, uključujući značajnu informativnu i marketinšku kampanju kako bi se maksimalno povećalo sudjelovanje zahvaćenih skupina u Mehanizmu civilnog društva; podsjeća da je u skladu sa Sporazumom o trgovini Ekvador dužan uspostaviti takav mehanizam najkasnije jednu godinu od stupanja na snagu tog Sporazuma;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

32. poziva uključene strane da poduzmu mjere radi poboljšanja rada domaćih savjetodavnih skupina; smatra da sve domaće savjetodavne skupine moraju biti potpuno neovisne;
 33. traži od domaće savjetodavne skupine EU-a da sastavlja redovita izvješća koja će predati Europskom parlamentu na ocjenjivanje;
 34. naglašava važnost zadovoljavajućeg odaziva organizacija civilnog društva u godišnjem zasjedanju s organizacijama civilnog društva i širom javnošću u skladu sa Sporazumom;
 35. pozdravlja inicijative ekvadorske vlade kao što je osnivanje Ekvadorskog vijeća za sudjelovanje građana i društvenu odgovornost kao sredstva integracije čiji je cilj jačanje i poticanje sudjelovanja civilnog društva, promicanje transparentnosti i iskorjenjivanje korupcije; podsjeća na važnost uspostave djelotvornih mehanizama za dijalog, tamo gdje ih nema, kako bi se zajamčilo pravo građana i društvenih subjekata da se organiziraju, sudjeluju u odlučivanju i nadziru provedbu na individualnoj i skupnoj osnovi;
 36. ističe važnost zajedničkog pododbora za trgovinu i održivi razvoj kao jedinog mehanizma koji je u okviru Sporazuma o trgovini predviđen za praćenje provedbe obveza u pogledu održivog razvoja i za države potpisnice i za poduzeća;
 37. traži od Komisije da Parlamentu dostavi sve dnevne redove i zapisnike sa sastanaka pododbora;
 38. prima na znanje da je Ekvador uveo mehanizam zaštite platne bilance; poziva Ekvador da se hitno pozabavi pitanjima koja su ostale članice Svjetske trgovinske organizacije utvrdile tijekom savjetovanja u Odboru za platnu bilancu u Ženevi;
 39. napominje da je Ekvador, uz Kolumbiju i Peru, jedan od vodećih svjetskih proizvođača banana; stoga poziva Komisiju da zajamči poštovanje graničnih obujmova uvoza utvrđenih u mehanizmu stabilizacije za banane; poziva Komisiju da redovito i pravovremeno obavješćuje Parlament, pogotovo kada je trend uvoza banana takav da bi mogao dovesti do postizanja graničnih obujmova te da dostavi informacije o izravnom i neizravnom utjecaju uvoza banana iz tih zemalja; poziva Komisiju da osim toga privremeno obustavi oslobađanje od carinskih pristojbi za banane koje se uvoze iz tih zemalja ako uvoz nerazmjerno raste i time ozbiljno šteti ili postoji opasnost da će naštetiti, gospodarstvima proizvodnih područja EU-a, primjerice uslijed pada zaposlenosti;
 40. poziva stranke da osiguraju djelotvornu provedbu svih odredbi Sporazuma čim on stupi na snagu;
 41. izražava uvjerenje da bi obje strane trebale istovremeno uvesti zaštitne klauzule kako bi se nacionalna proizvodnja zaštitila od jačanja uvoza koji bi mogao dovesti do ozbiljne štete;
 42. traži i od Glavne uprave za trgovinu (DG Trade) i od ekvadorske vlade da pruže uvjerljive odgovore na postavljena pitanja i izraženu zabrinutost, a prije nego što Parlament glasuje o pristupanju Ekvadora Sporazumu o trgovini;
 43. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i vladama Ekvadora, Kolumbije i Perua.
-

Četvrtak, 26. studenog 2015.

P8_TA(2015)0417

Nova strategija za dobrobit životinja 2016. – 2020.**Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o novoj strategiji za dobrobit životinja za razdoblje 2016. – 2020. (2015/2957(RSP))**

(2017/C 366/15)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 13. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
 - uzimajući u obzir članak 43. UFEU-a o funkcioniranju zajedničke poljoprivredne politike i zajedničke ribarstvene politike,
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 15. veljače 2012. o Strategiji Europske unije za zaštitu i dobrobit životinja za razdoblje 2012. – 2015. (COM(2012)0006),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. srpnja 2012. o Strategiji Europske unije za zaštitu i dobrobit životinja za razdoblje 2012. – 2015. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da se zakonodavstvom EU-a u području dobrobiti životinja doprinosi izgradnji ravnopravnih tržišnih uvjeta u Uniji, a time i uspješnog unutarnjeg tržišta;
- B. budući da europski građani iskazuju velik interes za dobrobit životinja te žele da im se kao potrošačima omogući veća informiranost kod donošenja odluka;
- C. budući da nacionalni propisi o dobrobiti životinja ne smiju biti u suprotnosti s načelima jedinstvenog tržišta EU-a;
- D. budući da je dobrobit životinja povezana sa zdravljem životinja i javnim zdravljem;
- E. budući da zbog svoje složenosti i različitih tumačenja nacionalni propisi i propisi EU-a o dobrobiti životinja ostavljaju prostora za pravne nejasnoće te proizvođače u određenim državama članicama mogu staviti u izrazito nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- F. budući da je razina dobrobiti životinja u Uniji među najvišima u svijetu;
- G. budući da bi se dobrobit životinja trebala dodatno poboljšati na temelju postojećih znanstvenih saznanja i vodeći računa o učinkovitosti i konkurentnosti stočarstva; budući da bi se definiranjem dobrih uvjeta uzgoja životinja doprinijelo dosljednim standardima dobrobiti životinja diljem EU-a;
- H. budući da je visoka razina dobrobiti životinja važna za održivost, iako iziskuje ulaganja i dodatne troškove poslovanja koji nisu proporcionalno raspoređeni duž lanca opskrbe hranom;
1. apelira na Komisiju da bez odgode provede preostale točke Strategije Europske unije za zaštitu i dobrobit životinja za razdoblje 2012. – 2015.;

⁽¹⁾ SL C 349 E, 29.11.2013., str. 62.

Četvrtak, 26. studenog 2015.

2. apelira na Komisiju da preispita postojeću strategiju te izradi novu ambicioznu strategiju za zaštitu i dobrobit životinja za razdoblje 2016. – 2020. kako bi nastavila s radom započetim u okviru postojeće strategije, čime se jamči nastavak provedbe okvira radi donošenja visokih standarda dobrobiti životinja u svim državama članicama EU-a;
3. poziva Komisiju da zajamči ažuriran, sveobuhvatan i jasan zakonodavni okvir za cjelovitu provedbu članka 13. UFEU-a; međutim ponavlja da administrativno pojednostavljenje ne smije ni u kojem slučaju utjecati na pad standarda dobrobiti životinja; naglašava da se ti ciljevi međusobno ne isključuju;
4. naglašava da je članak 13. UFEU-a opće primjene i horizontalan te stoga jednako važan kao i odredbe koje se odnose na poljoprivredu, okoliš i zaštitu potrošača;
5. podsjeća na to da Parlament trenutačno vodi pregovore te da je donio zakonodavne akte u kojima se razmatraju pitanja povezana s dobrobiti životinja, kao što su zdravlje životinja, zootehnički uvjeti, ekološka proizvodnja i službeni nadzor;
6. uviđa napore koje su u području dobrobiti životinja uložili poljoprivrednici u raznim državama članicama Unije;
7. apelira na Komisiju da, u slučajevima u kojima postoje jasni znanstveni dokazi koji upućuju na postojanje problema u području dobrobiti životinja, prilagodi stare ili uvede nove političke instrumente za rješavanje tih problema; traži od Komisije da u državama članicama pomno motri provedbu zakonodavstva EU-a povezanog s dobrobiti životinja;
8. izražava zabrinutost oko učinkovite provedbe i primjene važećeg zakonodavstva EU-a o dobrobiti životinja zbog složenosti i velikog broja relevantnih zakonodavnih akata; ističe da bi glavni cilj svih propisa o zdravlju i dobrobiti životinja trebalo biti poboljšanje njihove primjene i usklađenosti s već postojećim zakonodavstvom;
9. apelira na Komisiju da istovremeno iskaže veću ambicioznost pri davanju prednosti recipročnosti standarda dobrobiti životinja te da je uvrsti kao netrgovinsko pitanje u trgovinsku politiku i pregovore o međunarodnim trgovinskim sporazumima, ali i da promiče dobrobit životinja u trećim zemljama tako što će zahtijevati istovjetne standarde dobrobiti za uvezene životinje i proizvode uz provedbu strogih kontrola;
10. ističe važnost dostatnog financiranja za zajedničku poljoprivrednu politiku koje je u skladu s razinom naše ambicije kako bismo spriječili preseljenje proizvodnje i trgovine u zemlje i na kontinente s nižim standardima u području dobrobiti životinja;
11. poziva Komisiju da donese, razmijeni i obznani znanstveno utemeljene najbolje prakse i podupre inovacije i istraživanja o razvoju novih tehnika i tehnologija u području dobrobiti životinja;
12. podsjeća da postoje neuravnoteženosti u lancu opskrbe hranom koje stavljaju primarnog proizvođača u nepovoljan položaj i da ta situacija na razini poljoprivrednih gospodarstava ograničava mogućnosti ulaganja u dobrobit životinja;
13. podsjeća na to da su proizvođači preopterećeni administrativnim zahtjevima te da se, u skladu sa stalnim nastojanjima za administrativno pojednostavljenje, to opterećenje u okviru spomenute europske strategije ne bi trebalo povećati; naglašava da je potrebno osigurati stabilnost i predvidljivost ulaganja u sektoru uz jamčenje pravednog tržišnog natjecanja u međunarodnom kontekstu;
14. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Četvrtak, 26. studenog 2015.

P8_TA(2015)0418

Obrazovanje djece u izvrednim situacijama i dugotrajnim krizama**Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o obrazovanju djece u izvanrednim situacijama i dugotrajnim krizama (2015/2977(RSP))**

(2017/C 366/16)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta od 20. studenoga 1989. i njezine Fakultativne protokole iz svibnja 2000. o uključenosti djece u oružane sukobe, o trgovini djecom, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji iz siječnja 2002. te o postupcima komunikacije iz prosinca 2011.,
- uzimajući u obzir načela i smjernice UN-a o djeci povezanoj s oružanim snagama ili oružanim skupinama iz veljače 2007. (pariška načela),
- uzimajući u obzir opću napomenu br. 14 (2013.) Odbora UN-a za prava djeteta o pravu djeteta da se prije svega uzme u obzir ono što je u njegovu primarnom interesu;
- uzimajući u obzir akcijski plan UN-a naslovljen „Svijet po mjeri djeteta”,
- uzimajući u obzir da se člankom 208. Ugovora iz Lisabona uvodi načelo dosljednosti politika razvojne suradnje prema kojem se, pri provedbi politika koje bi mogle utjecati na zemlje u razvoju, moraju uzeti u obzir ciljevi razvojne suradnje,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu Vijeća i predstavnika vlada država članica koji su se sastali u Vijeću, Parlamentu i Komisiji pod nazivom: „Europski konsenzus o humanitarnoj pomoći” od 30. siječnja 2008.,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 5. veljače 2008. naslovljenu „Posebno mjesto djece u vanjskom djelovanju EU-a” (COM(2008)0055),
- uzimajući u obzir smjernice EU-a o djeci i oružanim sukobima (ažurirane 2008.),
- uzimajući u obzir Direktivu 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinaka),
- uzimajući u obzir Nobelovu nagradu za mir koju je Europska unija dobila 10. prosinca 2012. te novčanu nagradu koja je uslijedila i koja je uložena u Inicijativu EU-a djeca za mir,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a br. 64/290 od 9. srpnja 2010. o pravu na obrazovanje u kriznim situacijama i mjerodavne smjernice u koje se ubrajaju i smjernice UNICEF-a i UNESCO-a,
- uzimajući u obzir Okvir za djelovanje iz Dakra usvojen na Svjetskom obrazovnom forumu od 26. do 28. travnja 2000. i Milenijsku deklaraciju Ujedinjenih naroda od 8. rujna 2000.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Incheona o obrazovanju 2030. usvojenu na Svjetskom obrazovnom forumu od 19. do 22. svibnja 2015.,

Četvrtak, 26. studenog 2015.

- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Osla usvojenu na sastanku na vrhu o obrazovanju za razvoj u Oslu 6. i 7. srpnja 2015.,
 - uzimajući u obzir pitanje Komisiji o obrazovanju djece u izvanrednim situacijama i dugotrajnim krizama (O-000147/2015 – B8-1108/2015),
 - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da prema procjenama UN-a milijarda djece živi u područjima sukoba, od čega je 250 milijuna mlađe od pet godina i nema temeljno pravo na školovanje; budući da se procjenjuje da je 65 milijuna djece u dobi između 3 i 15 godina najviše pogođeno izvanrednim situacijama i dugotrajnim krizama, što dovodi u opasnost nastavak njihova obrazovanja, i budući da 37 milijuna djece osnovnoškolske i niže srednjoškolske dobi ne pohađa nastavu u zemljama zahvaćenima krizom; budući da oko polovine djece iz cijelog svijeta koja ne pohađaju nastavu živi u sukobljenim područjima; budući da u arapskim zemljama 87 % djece koja se ne školuju živi u područjima zahvaćenima sukobima, a oko 175 milijuna djece svake će godine vjerojatno zadesiti prirodne katastrofe; budući da se već slabi izgledi određenih skupina poput siromašne djece, djevojčica i djece s invaliditetom dodatno smanjuju u područjima zahvaćenima sukobima ili u nestabilnim okruženjima;
- B. budući da je 10 milijuna djece u izbjeglištvu te da je zbog sukoba oko 19 milijuna djece diljem svijeta raseljeno u vlastitim zemljama;
- C. budući da je svako dijete prije svega osoba čija prava treba štititi bez ikakvog oblika diskriminacije s obzirom na etničko podrijetlo, državljanstvo te socijalni ili boravišni status, odnosno status migranta djeteta ili njegovih roditelja;
- D. budući da je obrazovanje temeljno ljudsko pravo i pravo svakog djeteta; budući da je obrazovanje ključno kako bi se u potpunosti uživala druga socijalna, ekonomska, kulturna i politička prava;
- E. budući da je obrazovanje polazište za odgovorno građanstvo, može preobraziti društvo te doprinijeti društvenoj, ekonomskoj, političkoj i rodnoj jednakosti te predstavlja ključni čimbenik za socijalnu, kulturnu i profesionalnu emancipaciju djevojčica i žena te za suzbijanje nasilja protiv njih;
- F. budući da je obrazovanje ključan čimbenik za integraciju i poboljšanje životnih uvjeta djece s invaliditetom i/ili posebnim obrazovnim potrebama;
- G. budući da je besplatno osnovnoškolsko obrazovanje za svu djecu temeljno pravo koje su vlade obećale poštovati u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda iz 1989. o pravima djeteta; budući da je cilj za 2015. godinu bio zajamčiti da sve djevojčice i dječaci imaju cjelovito osnovnoškolsko obrazovanje; budući da se unatoč napretku u zemljama u razvoju još uvijek ne nazire ostvarenje tog cilja;
- H. budući da se Okvirom iz Dakra i milenijским razvojnim ciljevima međunarodna zajednica zauzela za univerzalnu dostupnost osnovnoškolskog obrazovanja, ravnopravnost spolova i kvalitetno obrazovanje, a ipak nijedan od tih ciljeva neće biti postignut do roka određenog za 2015.;
- I. budući da su snage državne sigurnosti i nedržavne oružane skupine izvršile napade na obrazovne ustanove u barem 30 zemalja diljem svijeta; budući da je zaštita škola od napada i korištenja u vojne svrhe od strane državnih i nedržavnih naoružanih skupina u skladu s deklaracijom o sigurnim školama i smjernicama za zaštitu škola i sveučilišta od vojne uporabe u oružanim sukobima;
- J. budući da su djeca, adolescenti i mlade osobe suočeni sa sve više prijetnji koje ih nerazmjerno pogađaju, pogotovo u nestabilnim zemljama; budući da su djeca i adolescenti koji se ne školuju suočeni s većim rizikom od preuranjenog braka i trudnoće, novačenja u oružane snage ili skupine ili od izrabljivanja na radu; budući da je humanitarna pomoć u zonama sukoba često jedini način da se djeci omogući nastavak školovanja i poboljšaju njihovi izgledi u životu, čime im se pomaže u zaštiti od iskorištavanja i izrabljivanja;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

- K. budući da jamčenje kvalitetnog obrazovanja u izvanrednim situacijama nije dio svakog humanitarnog djelovanja, da je usmjereno isključivo na osnovno obrazovanje te da se i dalje smatra sekundarnim u odnosu na opskrbu hranom, vodom, pružanje medicinske pomoći i skloništa te budući da se kao rezultat toga djeca zahvaćena sukobima ili elementarnim nepogodama ne školuju;
- L. budući da je humanitarna pomoć za obrazovanje mala, a izdašnija razvojna pomoć stiže kasnije ili je uopće nema; budući da su sustavi isporuke loše koordinirani uz visoke transakcijske troškove i da ne postoje partneri koji bi mogli adekvatno odgovoriti;
- M. budući da je kvaliteta obrazovnih programa za izbjeglice uglavnom niska, s jednim učiteljem na 70 učenika i visokim udjelom nekvalificiranih učitelja;
- N. budući da je novim ciljevima održivog razvoja i s njima povezanim postignućima određen holistički, ambiciozni i novi plan za obrazovanje koji bi se trebao ostvariti do 2030. godine;
- O. budući da je univerzalan pristup visokokvalitetnom javnom obrazovanju, i to ne samo osnovnom obrazovanju nego i jednako važnom srednjoškolskom i visokom obrazovanju, od presudne važnosti za prevladavanje nejednakosti i ostvarivanje ciljeva održivog razvoja;
- P. budući da će u razdoblju od 2014. do 2020. EU uložiti 4,7 milijardi EUR u obrazovanje u zemljama u razvoju, što je povećanje u odnosu na 4,4 milijarde EUR uložene tijekom razdoblja od 2007. do 2013.;
- Q. budući da se Deklaracijom iz Incheona u kojoj se sa zabrinutošću napominje da sukobi, elementarne nepogode i druge krize i dalje onemogućavaju obrazovanje i razvoj, obvezuje na razvoj „uključivijih, prijemčivijih i otpornijih obrazovnih sustava” te se ističe potreba za izvođenjem nastave u „sigurnom i poticajnom obrazovnom okruženju, bez nasilja”;
- R. budući da se inicijativom EU-a „Djeca mira” za 1,5 milijun djece pogođene sukobima i krizama u 26 država omogućuje pristup školama u kojima imaju priliku učiti u sigurnom okruženju i dobiti psihološku podršku;
- S. budući da inovativne, uključive i holističke pristupe obrazovanju u izvanrednim situacijama razvija nekoliko partnera EU-a kao što su Agencija UN-a za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA) u cilju jamčenja pristupa kvalitetnom obrazovanju na djecu izbjeglice pogođene aktualnim sukobima; budući da taj pristup kombinira kratkoročne humanitarne i dugoročne razvojne potrebe djece te podrazumijeva izradu interaktivnog materijala za samostalno učenje, psihosocijalnu podršku, sigurne prostore za učenje i rekreaciju te aktivnosti kojima se podiže razina osvjешtenosti o sigurnosti i razvijaju sposobnosti;
- T. budući da je godišnje potrebno 8 milijardi USD kako bi se pružila obrazovna potpora djeci pogođenoj kriznim situacijama, a uz domaće doprinose pogođenih vlada preostaje globalni manjak sredstava za obrazovanje u kriznim situacijama u iznosu od 4,8 milijardi USD;
- U. budući da je za nadoknadu tog manjka potrebno povećati sredstva namijenjena za razvoj i humanitarne svrhe, kao i javna ulaganja nestabilnih država u obrazovanje; budući da su nestabilne države posljednjih godina smanjile državne izdatke za obrazovanje te su sada znatno niži od 20 % koliko iznosi međunarodno preporučena referentna vrijednost;
- V. budući da se u Deklaraciji iz Osla ističe kako je važno preispitati nastojanje da se sustavom svjetske pomoći premosti jaz između humanitarnih napora i dugoročnih razvojnih djelovanja u području obrazovanja te se njome predlože uspostava nove platforme s tom svrhom, kao i osnivanje namjenskog fonda ili novog instrumenta za obrazovanje u kriznim situacijama do svjetskog humanitarnog sastanka na vrhu 2016.;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

1. ističe važnost univerzalnog i visokokvalitetnog javnog obrazovanja kao katalizatora razvoja kojim se poboljšavaju mogućnosti drugih djelovanja u područjima zdravstva, sanitarnih uvjeta, smanjenja rizika od katastrofa, otvaranja radnih mjesta i smanjenja siromaštva i gospodarskog razvoja; ističe važnost obrazovanja kao moćnog instrumenta koji je potreban kako bi pružio osjećaj normalnog života, kako bi se ojačala svijest o pravima i pomoglo djeci, adolescentima i mladima da prebrode traume, da se reintegriraju u društvo nakon sukoba te da usvoje vještine potrebne za ponovnu izgradnju njihovih društava i da promiču mirotvorstvo i pomirbu;
2. naglašava da dugoročno gledajući kvalitetno obrazovanje djece može odigrati presudnu ulogu u ponovnoj izgradnji sukobima pogođenih društava jer im može povećati potencijal za zarađivanje, omogućiti im da se brinu za zdravlje svojih obitelji i poboljšati im izgleda da izađu iz zatvorenog kruga siromaštva;
3. naglašava da djevojčice i ostala djeca u nepovoljnom položaju, pa i djeca s invaliditetom, nikada ne bi smjeli biti diskriminirani u pogledu pristupa kvalitetnom obrazovanju u izvanrednim situacijama;
4. ističe pozitivnu ulogu obrazovanja u razvoju i dobrobiti djece te naglašava važnost neprekinutog, cjeloživotnog učenja za mlade adolescente; smatra da će se time također smanjiti vjerojatnost da se pridruže oružanim ili ekstremističkim skupinama;
5. priznaje da je ostvaren napredak otkako su usvojeni milenijski razvojni ciljevi, no žali zbog toga što zadani ciljevi neće biti ostvareni tijekom 2015.; poziva Europsku uniju i njezine države članice da takve ciljeve odrede kao glavni prioritet u svojim unutarnjim politikama i odnosima s trećim zemljama; naglašava da će ti ciljevi, a posebno iskorjenjivanje siromaštva, univerzalan pristup obrazovanju za sve i rodna jednakost, biti postignuti isključivo zahvaljujući razvoju javnih usluga koje će biti dostupne svima; pozdravlja novi obrazovni plan predviđen ciljevima održivog razvoja te i dalje ističe važnost pravedne dostupnosti kvalitetnog obrazovanja najugroženijem stanovništvu;
6. sa zabrinutošću napominje da je napredak u području obrazovanja najsporiji ili čak nepostojeći u državama zahvaćenima sukobima te u nestabilnim i sukobima zahvaćenim pokrajinama; ističe važnost poboljšavanja otpornosti obrazovnih sustava u tim državama te pružanja neprekinutog učenja kada nastupi kriza; stoga naglašava nužnost veće predanosti Europske unije, država članica i svih ostalih dionika koji su uključeni na različitim razinama, u pogledu stavljanja na raspolaganje sredstva kojima se jamči razvoj i širenje obrazovanja u takvim zemljama pogođenima krizama;
7. naglašava činjenicu da su milijuni djece bili prisiljeni postati izbjeglice i ističe da je dostupnost obrazovanja djeci izbjeglicama iznimno važna; poziva države domaćine da djeci izbjeglicama zajamče potpuni pristup obrazovanju te da koliko je god moguće promiču njihovu integraciju i uključenost u nacionalne obrazovne sustave; također poziva humanitarne i razvojne zajednice da veću pažnju posvete obrazovanju i usavršavanju nastavnika i iz izoliranih zajednica i iz zajednica domaćina kao i međunarodne donatore da daju prednost obrazovanju kao odgovor na izbjegličku krizu programima koji su usmjereni na uključivanje i psihološku potporu djeci migrantima kao i na promicanje učenja jezika zemlje domaćina kako bi se zajamčila viša i prikladnija razina integracije djece izbjeglica;
8. ističe da je važno usmjeriti se na srednjoškolsko obrazovanje i strukovnu obuku kao i temeljno osnovno obrazovanje; naglašava činjenicu da su prilike u izbjegličkim zajednicama koje se pružaju mladim osobama između 12 i 20 godina starosti vrlo ograničene te da su oni istovremeno ciljane skupina za služenje vojnog roka i druge oblike sudjelovanja u oružanim sukobima; navodi primjer Afganistana gdje je prema Svjetskoj banci, unatoč velikom broju radnog stanovništva, samo oko 30 % stanovništva u dobi od 15 godina i više pismeno i u kojem su desetljeća rata rezultirala vrlo velikim manjkom kvalificirane radne snage;
9. poziva države članice da razrade posebne programe za prihvata djece bez pratnje i samohranih majki s djecom;
10. podsjeća države članice da zaštita djece i sprečavanje izrabljivanja i krijumčarenja ovise o pohađanju škola i obrazovnih programa, pri čemu se utvrđuju točno određene norme za prihvata, integraciju i jezičnu podršku, u skladu s Direktivom 2013/33/EU;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

11. traži od Europske komisije i država članica da studente izbjeglice u tranzitu podrže i suradnjom s raznim međunarodnim organizacijama;

12. poziva Europsku komisiju i države članice da uvedu „obrazovne koridore” kako bi se studentima iz zemalja zahvaćenih sukobima, posebno Sirije, Iraka i Eritreje, omogućilo pohađanje sveučilišta;

13. poziva EU i njegove humanitarne agencije da se pobrinu da obrazovanje i zaštita djece sustavno budu obuhvaćeni tijekom cijelog ciklusa za odgovor u hitnim situacijama te da se pobrinu za dostupnost fleksibilnih višegodišnjih sredstava za dugotrajne krize;

14. pozdravlja osnivanje Uzajamnog fonda Bekou, Uzajamnog fonda Madad i Uzajamnog fonda za hitne slučajeve u Africi kao djelotvornih sredstava u rješavanju problema jaza između humanitarnog i razvojnog financiranja u složenim i dugotrajnim krizama u kojima su politička, ekonomska i humanitarna pitanja isprepletena; poziva EU i države članice da prilikom dodjeljivanja sredstava iz uzajamnih fondova EU-a obrazovanje djece odrede kao prioritet;

15. priznaje da postoje zabrinjavajući propusti u reagiranju na krizne situacije u pogledu obrazovanja, osobito s obzirom na to da pravovremena reakcija ne samo da doprinosi djeci, već može poboljšati i učinkovitost šireg humanitarnog djelovanja; ponavlja svoju potporu tome da škole moraju biti sigurna mjesta za djecu i u tom smislu naglašava važnost zaštite obrazovanja od napada; poziva EU i njegove države članice da iskažu punu predanost pružanju potpore načelima sveobuhvatnog okvira za sigurne škole i da obrazovanje zaštite od napada i uporabe u vojne svrhe, u skladu s deklaracijom o sigurnim školama i smjernicama za zaštitu škola i sveučilišta od uporabe u vojne svrhe tijekom oružanih sukoba;

16. poziva EU da radi sa zemljama partnerima, drugim donatorima, privatnim sektorom i civilnim društvom na poboljšanju obrazovnih mogućnosti za mlade zahvaćene sukobima i drugim kriznim situacijama, s obzirom na ključnu ulogu koju mladi mogu odigrati u stvaranju stabilnosti nakon sukoba zahvaljujući svojim potencijalno stečenim vještinama za ponovnu izgradnju infrastrukture, osnovnih usluga, zdravstvenih i obrazovnih sustava, te tako umanjiti rizik od nezaposlenosti mladog stanovništva koje uzrokuje društvene nemire ili klizi natrag u začarani krug nasilja;

17. pohvaljuje inicijativu EU-a „Djeca mira” čiji je cilj financiranje humanitarnih obrazovnih projekata u izvanrednim situacijama te poziva Europsku komisiju da proširi tu inicijativu; pozdravlja inicijativu Nijedna generacija nije izgubljena (No Lost Generation Initiative) koju su pokrenuli brojni donatori, humanitarni i razvojni subjekti, pa i EU, kako bi se milijunima djece u Siriji i susjednim zemljama omogućio pristup obrazovanju;

18. žali zbog činjenice da je, unatoč važnoj ulozi obrazovanja u kriznim situacijama, 2014. godine za to područje politike izdvojeno manje od 2 % ukupnih humanitarnih sredstava; stoga priželjkuje da se u okviru novog programa za prenamjenu europskih sredstava ekonomska sredstva namijenjena programima za obrazovanje djece, uključujući one u trećim zemljama koje su poprišta ratova i kriznih situacija, dopune i povećaju;

19. poziva sve humanitarne sudionike da s obzirom na dugotrajnu suvremenu krizu uvrste obrazovanje kao sastavni dio svojeg humanitarnog djelovanja te da se još više zalažu za obrazovanje aktivacijom obrazovnih klastera u ranoj fazi izvanredne situacije te uz jamčenje da će se u tu svrhu namijeniti dostatna sredstva; poziva ih da posebnu pozornost posvete ugroženim skupinama poput djevojčica, osoba s invaliditetom i siromašnih, da vode računa o raseljenoj djeci i mladima kojima su zajednice domaćina pružile sklonište te da odgovarajuću pozornost posvete srednjoškolskom obrazovanju kako adolescenti ne bi ostali zakinuti za obrazovanje;

20. pozdravlja sve veću međunarodnu pozornost koja se posvećuje pitanju obrazovanja u izvanrednim situacijama, a posebno najavu povjerenika EU-a za humanitarnu pomoć i upravljanje krizom da je cilj do 2019. namijeniti 4 % proračuna za humanitarnu pomoć EU-a obrazovanju djece u izvanrednim situacijama;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

21. poziva države članice EU-a da podrže cilj Komisije da se poveća udio humanitarnih sredstava namijenjenih obrazovanju u izvanrednim situacijama na 4 % proračuna za humanitarnu pomoć EU-a kao minimalno ulaganje za jamčenje pristupa kvalitetnom obrazovanju za djecu u izvanrednim situacijama i dugotrajnim krizama; također ih poziva da povećaju pozornost i financiranje namijenjeno obrazovanju u svojim vlastitim humanitarnim akcijama te da se istovremeno naglasi da to ne bi trebalo raditi nauštrb drugih primarnih potreba; poziva EU da promiče najbolje prakse kada je riječ o pripremljenosti i strategijama za pružanje odgovora radi podupiranja obrazovanja u slučaju krize te da doprinese izgradnji kapaciteta u vezi s time, npr. preko programa za proračunsku podršku;
22. naglašava da nove informacijske i telekomunikacijske tehnologije imaju sve važniju ulogu u obrazovnom sektoru u kriznim situacijama i njima se mogu poboljšati aktivnosti operatora u tim kontekstima, pa i preko platforma za e-učenje i e-podučavanje;
23. naglašava da, iako je povećanje sredstava humanitarne pomoći nužno, ono neće biti dovoljno za nadoknadu manjka sredstava; poziva EU i ostale donatore da unaprijede status obrazovanja u sklopu razvojne suradnje u nestabilnim državama kako bi se povećala otpornost nacionalnih obrazovnih sustava; poziva Europsku komisiju i države članice, pa i ostale humanitarne subjekte, da doprinesu jačanju univerzalnog javnog obrazovanja, pa i srednjoškolskog i visokog obrazovanje, kao način da se izrada plana za odgovor u kriznim situacijama uskladi s izradom dugoročnog plana za održiv razvoj;
24. poziva EU da pruži podršku vladama trećih zemalja koje su se obvezale izraditi nacionalne pravne okvire za otpornost, prevenciju, upravljanje rizicima te kriznim situacijama, a koji se temelje na programu međunarodnih propisa, pravila i načela o pružanju odgovora na katastrofe, te da se pobrine da kapaciteti za upravljanje rizicima budu prisutni u svim državnim upravama, industrijskim sektorima i civilnom društvu kako bi se zajamčio povratak djece u škole;
25. ističe važnost privatnog sektora kao potencijalnog izvora inovativnih načina financiranja u obrazovanju kako bi se premostio potencijalni jaz između obrazovanja i dostupnog stručnog osposobljavanja s jedne strane te buduće potražnje na tržištu rada s druge strane; poziva na nova povezivanja i nova partnerstva s privatnim sektorom u procesu obrazovanja što može predstavljati održiv izvor inovacija i tehnološke fleksibilnosti i poprimiti mnoge oblike, od izgradnje infrastrukture i nabave elektroničkih uređaja pa do programa e-učenja i usluga prijevoza i smještaja za nastavnike;
26. ističe kako je obrazovanje u kriznim situacijama i nestabilnom okruženju konkretno područje u kojemu humanitarna i razvojna tijela moraju surađivati kako bi se postiglo povezivanje pomoći, obnove i razvoja; poziva Komisiju da razvije mehanizme kojima će to postići u pogledu vlastitih radnji i radnji svojih partnera te da se uključi u međunarodnu platformu kojom će se utemeljiti namjenski instrumenti za obrazovanje u kriznim situacijama za svjetski humanitarni sastanak na vrhu 2016.; podržava koordinaciju postojećih fondova i osnivanje globalnog mehanizma za financiranje obrazovanja u kriznim situacijama;
27. poziva EU i države članice da na svjetskom humanitarnom sastanku na vrhu promiču pitanje obrazovanja djece u izvanrednim situacijama i dugotrajnim krizama, kao jamstvo da ta tema zauzima adekvatno mjesto u završnom dokumentu; također ih poziva da promiču zajedničke standarde za okvir učenja te širenje najboljih praksi o alternativnim načinima učenja, kao što su materijali za samostalno učenje ili za učenje za daljinu; ističe da bi mehanizme, alate i kapacitete trebalo razviti kako bi bili u skladu s obrazovnim planovima i proračunima putem humanitarnom djelovanja, oporavka/transzicije i razvoja;
28. ističe da bi međunarodna zajednica, s obzirom na sve veći broj humanitarnih kriza i najveći broj raseljenih osoba od Drugog svjetskog rata, trebala smatrati obrazovanje središnjim elementom svog humanitarnog djelovanja jer je ono katalizator koji sveukupno djelovanje može učiniti učinkovitijim te može doprinijeti srednjoročnom i dugoročnom razvoju pogođenog stanovništva.
29. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-

Četvrtak, 26. studenog 2015.

P8_TA(2015)0419

Prema pojednostavljenoj kohezijskoj politici usmjerenoj na učinak za razdoblje 2014. – 2020.**Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o pitanju „Prema pojednostavljenoj kohezijskoj politici usmjerenoj na učinak za razdoblje 2014. – 2020. (2015/2772(RSP))**

(2017/C 366/17)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 174. i 175. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (Uredba o zajedničkim odredbama),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 i uzimajući u obzir Delegiranu uredbu Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. o pravilima primjene Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije,
 - uzimajući u obzir Šesto izvješće o gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji (COM(2014)0473),
 - uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda za 2014.,
 - uzimajući u obzir pitanje za usmeni odgovor upućeno Komisiji „Prema pojednostavljenoj kohezijskoj politici usmjerenoj na učinak za razdoblje 2014. – 2020.” (O-000127/2015 – B8-1103/2015),
 - uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za regionalni razvoj,
 - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da Parlament uviđa važnost velikih koraka koje su institucije EU-a poduzele prema pojednostavljenju, kao što su pojednostavljenje programa višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020., imenovanje potpredsjednika Komisije nadležnog za bolju regulativu, uspostava unutar Komisije skupine na visokoj razini sačinjene od neovisnih stručnjaka i s ciljem praćenja pojednostavljenja za korisnike europskih strukturnih i investicijskih fondova te revidirana Financijska uredba i Uredba o zajedničkim odredbama;
- B. budući da, unatoč reformiranoj kohezijskoj politici za programsko razdoblje 2014. – 2020. kojom se utvrđuju metode pojednostavljenja, primjena, upravljanje, izvješćivanje i kontrola u pogledu europskih strukturnih i investicijskih fondova još uvijek predstavljaju određene poteškoće za korisnike i upravljačka tijela, posebno ona s manje administrativnih i financijskih kapaciteta;
- C. budući da postojeće prekomjerno donošenje propisa, među ostalim tijekom prenošenja propisa u nacionalna zakonodavstva, dovodi do zastoja i produljuje vrijeme koje se provodi izvan tržišta, ali potencijalnim korisnicima sredstava EU-a također povećava neizravne troškove, čime se smanjuje investicijski učinak sredstava EU-a i stvaraju prepreke za korisnike, građane i poduzeća u EU-u, a osobito mala i srednja poduzeća;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

- D. budući da složeni postupci mogu znatno opteretiti korisnike, posebno mala i srednja poduzeća, nevladine organizacije i općine kojima trebaju sredstva EU-a te da najčešće ti subjekti nemaju ni financijske i ljudske resurse ni stručno znanje da uspješno podnesu zahtjev za bespovratna sredstva EU-a i njima upravljaju; budući da se od Komisije i država članica traži da i dalje rade na pokretanju alata za utvrđivanje razine rizika ARACHNE i učine ga jednostavnijim za upravljačka tijela i kontrolne sustave operativnih programa, čime se mora zajamčiti prava uravnoteženost pojednostavljenja s jedne strane i utvrđivanja i sprečavanja nepravilnosti, uključujući prijevare, s druge strane;
- E. budući da dvostruke revizije i razlike u revizorskom pristupu i metodologiji iziskuju primjenu načela jedinstvene revizije i snažniji naglasak na reviziji uspješnosti, čime bi se doprinijelo boljoj procjeni učinkovitosti i uspješnosti poslovanja i donošenju novih prijedloga za pojednostavljenje;
1. smatra da bi Komisija trebala donijeti detaljne smjernice o pojednostavljenju kako bi države članice i njihove regije bile svjesne svoje zadaće u uklanjanju ili barem znatnom smanjenju administrativnog opterećenja i prekomjernog donošenja propisa na nacionalnoj i lokalnoj razini u postupcima javne nabave, odabiru projektnih prijedloga i aktivnostima praćenja i kontrole, uključujući česte promjene propisa, pojednostavljenje jezika i standardiziranih postupaka te naglasak proračuna EU-a na opipljivim rezultatima; također tvrdi da bi jedno rješenje mogao biti integrirani paket EU-a za regionalno financiranje koji se čini dostupnim preko jedinstvenog sučelja ili kontaktne točke, što predstavlja pomak prema primjeni zajedničkih postupaka i procedura kad god je to moguće;
 2. traži od Komisije da državama članicama i njihovim regijama dostavi program pojednostavljenja i usklađenja aktivnosti kontrola, praćenja i izvješćivanja, među ostalim i za korisnike, kako bi se uklonila trenutačna uska grla;
 3. poziva Komisiju i države članice da imaju u vidu 31. prosinca 2015., datum koji je naveden u članku 122. stavku 3. Uredbe o zajedničkim odredbama, do kada su države članice dužne osigurati da se postupci obavljaju preko sustava e-kohezije, što je preduvjet za znatno smanjenje razdoblja od podnošenja zahtjeva do odobrenja bespovratnih sredstava;
 4. poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama i u skladu s načelom proporcionalnosti uvede i provede nebirokratski pristup podacima i informacijama koje korisnici trebaju dostaviti u postupku podnošenja zahtjeva i u vezi s izvješćivanjem o financiranju EU-a u okviru podijeljenog upravljanja te da potiče dijeljenje dobrih praksi;
 5. apelira na Komisiju i države članice da promiču pojednostavljenje pravila o financijskim instrumentima u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova kako bi ih se bolje uskladilo s potrebama korisnika i kako bi se u konačnici poboljšala njihova primjena;
 6. traži od Komisije i država članica da vodeći računa o potrebama korisnika povećaju primjenu pristupa koji podrazumijeva korištenje sredstava iz više izvora;
 7. poziva Komisiju da uspostavi strukturiran i trajni dijalog s Parlamentom, Odborom regija i drugim dionicima o svim aspektima tog procesa pojednostavljenja;
 8. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, državama članicama i njihovim regijama.
-

Srijeda, 11. studenog 2015.

III

(Pripremni akti)

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2015)0393

Interoperabilna rješenja kao sredstvo modernizacije javnog sektora *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2015. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa interoperabilnih rješenja za europske javne uprave, poduzetnike i građane (ISA²) – Interoperabilnost kao sredstvo modernizacije javnog sektor (COM(2014)0367 – C8-0037/2014 – 2014/0185(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2017/C 366/18)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2014)0367),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 172. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0037/2014),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 15. listopada 2014. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 12. veljače 2015. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 23. rujna 2015. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za industriju, istraživanje i energetiku te mišljenja Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0225/2015),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju, kao što je navedeno u nastavku;
 2. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ SL C 12, 15.1.2015., str. 99.⁽²⁾ SL C 140, 28.4.2015., str. 47.

Srijeda, 11. studenog 2015.

P8_TC1-COD(2014)0185

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 11. studenoga 2015. radi donošenja Odluke (EU) 2015/... Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa interoperabilnih rješenja i zajedničkih okvira za europske javne uprave, poduzetnike i građane (program ISA²) kao sredstva modernizacije javnog sektora

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Odluci (EU) 2015/2240.)

2015. studeni 24

P8_TA(2015)0396

Stavljanje izvan snage određenih akata iz schengenske pravne stečevine *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju izvan snage određenih akata u području slobode, sigurnosti i pravde (COM(2014)0713 – C8-0277/2014 – 2014/0337(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2017/C 366/19)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2014)0713),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 77. stavak 2. točke (a), (b) i (d), članak 78. stavak 2. točke (e) i (g), članak 79. stavak 2. točke (c) i (d) i članak 87. stavak 2. točku (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0277/2014),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 21. listopada 2015. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. i članak 50. stavak 2. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0250/2015),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2014)0337

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 24. studenoga 2015. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju izvan snage određenih akata iz schengenske pravne stečevine

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2016/93.)

2015. studeni 24

P8_TA(2015)0397

Stavljanje izvan snage određenih akata iz schengenske pravne stečevine u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju izvan snage određenih akata u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima (COM(2014)0714 – C8-0279/2014 – 2014/0338(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2017/C 366/20)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2014)0714),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 82. stavak 1. točku (d) i članak 87. stavak 2. točke (a) i (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0279/2014),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 21. listopada 2015. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. i članak 50. stavak 2. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0251/2015),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2014)0338

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 24. studenoga 2015. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju izvan snage određenih akata iz schengenske pravne stečevine u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2016/94.)

P8_TA(2015)0398

Stavljanje izvan snage određenih akata u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju izvan snage određenih akata u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima (COM(2014)0715 – C8-0280/2014 – 2014/0339(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2017/C 366/21)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2014)0715),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 82. stavak 1., članak 83. stavak 1., članak 87. stavak 2., članak 88. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0280/2014),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 21. listopada 2015. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. i članak 50. stavak 2. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0252/2015),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2014)0339

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 24. studenoga 2015. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju izvan snage određenih akata u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2016/95.)

2015. studeni 24

P8_TA(2015)0399

Stjecanje članstva u proširenoj komisiji Konvencije za očuvanje južne plavoperajne tune ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o nacrtu odluke Vijeća o zaključivanju, u ime Europske unije, Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Komisije za očuvanje južne plavoperajne tune (CCSBT) u vezi s članstvom Unije u proširenoj komisiji Konvencije za očuvanje južne plavoperajne tune (07134/2015 – C8-0323/2015 – 2015/0036(NLE))

(Suglasnost)

(2017/C 366/22)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog odluke Vijeća (07134/2015),
 - uzimajući u obzir razmjenu pisama radi stjecanja članstva u proširenoj komisiji Konvencije za očuvanje južne plavoperajne tune,
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 43. stavkom 2. i člankom 218. stavkom 6. podstavkom 2. točkom (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0323/2015),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavak 1. prvi i treći podstavak, članak 99. stavak 2. i članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za ribarstvo (A8-0318/2015),
1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica te Komisiji za očuvanje južne plavoperajne tune.

P8_TA(2015)0400

Posredovanje u osiguranju *I****Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. o prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o posredovanju u osiguranju (preinaka) (COM(2012)0360 – C7-0180/2012 – 2012/0175(COD))****(Redovni zakonodavni postupak – preinaka)**

(2017/C 366/23)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2012)0360),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 53. stavak 1. i članak 62. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C7-0180/2012),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 13. prosinca 2012. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 28. studenoga 2001. o primjeni sustavnije metode preinaka pravnih akata ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za pravna pitanja od 9. studenoga 2012. upućeno Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku u skladu s člankom 104. stavkom 3. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 22. srpnja 2015. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članke 104. i 59. te članak 61. stavak 2. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku te stajališta Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača i Odbora za pravna pitanja (A7-0085/2014),
 - uzimajući u obzir izmjene usvojene na sjednici od 26. veljače 2014. ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir odluku Konferencije predsjednika od 18. rujna 2014. o nedovršenim poslovima iz sedmog parlamentarnog saziva,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A8-0315/2015),
- A. budući da, prema mišljenju savjetodavne skupine pravnih službi Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, prijedlog Komisije ne sadrži suštinske promjene osim onih koje su kao takve u prijedlogu navedene, te da se prijedlog, što se tiče kodifikacije nepromijenjenih odredaba prethodnih akata i tih promjena, ograničava samo na kodifikaciju postojećih akata bez njihove bitne promjene;
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju, uzimajući u obzir preporuke savjetodavne skupine pravnih službi Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije;

⁽¹⁾ SL C 44, 15.2.2013., str. 95.⁽²⁾ SL C 77, 28.3.2002., str. 1.⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0155.

2015. studeni 24

2. zahtijeva od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.
-

P8_TC1-COD(2012)0175

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 24. studenoga 2015. radi donošenja Direktive (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o distribuciji osiguranja (preinačeni tekst)

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Direktivi (EU)2016/97)

Srijeda, 25. studenog 2015.

P8_TA(2015)0404

Nacrt izmjene proračuna br. 8/2015: Vlastita sredstva i Europski nadzornik za zaštitu podataka**Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 8/2015 Europske unije za financijsku godinu 2015. – vlastita sredstva i Europski nadzornik za zaštitu podataka (13439/2015 – C8-0341/2015 – 2015/2269(BUD))**

(2017/C 366/24)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 41.,
- uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2015., konačno donesen 17. prosinca 2014. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir izmjenu proračuna br. 1/2015, konačno donesenu 28. travnja 2015. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir izmjene proračuna br. 2/2015, br. 3/2015, br. 4/2015 i br. 5/2015, konačno donesene 7. srpnja 2015. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir izmjene proračuna br. 6/2015 i br. 7/2015, konačno donesene 14. listopada 2015.,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 2015/623 od 21. travnja 2015. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 1311/2013 kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2007/436/EZ, Euratom od 7. lipnja 2007. o sustavu vlastitih sredstava Europskih zajednica ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir nacrt izmjene proračuna br. 8/2015. koji je Komisija usvojila 19. listopada 2015. (COM(2015)0545),
- uzimajući u obzir stajalište o nacrtu izmjene proračuna br. 8/2015. koje je Vijeće usvojilo 10. studenog 2015. i prosljedilo Europskom parlamentu istog dana. (13439/2015 – C8-0341/2015),

⁽¹⁾ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.⁽²⁾ SL L 69, 13.3.2015., str. 1.⁽³⁾ SL L 190, 17.7.2015., str. 1.⁽⁴⁾ SL L 261, 7.10.2015.⁽⁵⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.⁽⁶⁾ SL L 103, 22.4.2015., str. 1.⁽⁷⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.⁽⁸⁾ SL L 163, 23.6.2007., str. 17.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- uzimajući u obzir članke 88. i 91. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A8-0337/2015),
 - A. budući da se nacrt izmjene proračuna br. 8/2015 odnosi na reviziju predviđanja tradicionalnih vlastitih sredstava (carine) i na unošenje u proračun ostatka salda vlastitih sredstava koja proizlaze iz PDV-a i BND-a za 2014. te salda vlastitih sredstava koja proizlaze iz PDV-a i BND-a za 2015.;
 - B. budući da se u nacrtu izmjene proračuna br. 8/2015 također ažuriraju predviđanja ostalih vlastitih sredstava;
 - C. budući da se u nacrtu izmjene proračuna br. 8/2015 također predviđa smanjenje u iznosu od 123 474 EUR kako u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza tako i u odobrenim sredstvima za plaćanja u proračunu Europskog nadzornika za zaštitu podataka;
 - D. budući da iz nacrta izmjene proračuna br. 8/2015 proizlazi smanjenje doprinosa država članica na temelju BND-a u iznosu od 9,4 milijarde EUR;
 - 1. prima na znanje nacrt izmjene proračuna br. 8/2015, u obliku u kojemu ga je podnijela Komisija, i stajalište Vijeća o njemu;
 - 2. napominje da nacrt izmjene proračuna br. 8/2015 u svojoj cijelosti za posljedicu ima smanjenje doprinosa država članica proračunu Unije u iznosu od 9 403,4 milijuna EUR;
 - 3. ističe da su za rješavanje trenutačne izbjegličke krize potrebna znatna dodatna financijska sredstva;
 - 4. napominje da države članice još nisu ispunile svoje financijske obveze prema uzajamnom fondu za Afriku, uzajamnom fondu za Siriju i agencijama UN-a koje pružaju pomoć izbjeglicama; koje su potvrdile na neslužbenom sastanku čelnika država i vlada o migraciji održanom 23. rujna 2015., sastanku Europskog vijeća od 15. listopada 2015. i sastanku na vrhu u Valletti od 11. i 12. studenog 2015.; izražava žaljenje što su prema podacima Komisije početkom studenog 2015. države članice trebale uplatiti još 2,3 milijarde EUR;
 - 5. napominje da će za pružanje humanitarne pomoći duž tranzitnih ruta i za nošenje s izazovima koje predstavlja dosad nezabilježen broj izbjeglica u europskim gradovima i regijama biti potrebna dodatna financijska sredstva;
 - 6. izražava duboko žaljenje što tijekom mirenja nije postignut čvrst kompromis kako bi se sredstva iz nacrta izmjene proračuna br. 8/2015 preusmjerila za izbjegličku krizu; međutim očekuje da će države članice u cijelosti ispuniti obveze koje su preuzele;
 - 7. prihvaća stajalište Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 8/2015.;
 - 8. nalaže svojem predsjedniku da proglasi izmjenu proračuna br. 8/2015. konačno donesenom i da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 - 9. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Revizorskom sudu i nacionalnim parlamentima.
-

Srijeda, 25. studenog 2015.

P8_TA(2015)0405

Mobilizacija instrumenta fleksibilnosti za hitne proračunske mjere za rješavanje izbjegličke krize

Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o prijedlogu Odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji instrumenata fleksibilnosti za hitne proračunske mjere za rješavanje izbjegličke krize u skladu s točkom 12. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju (COM(2015)0514 – C8-0308/2015 – 2015/2264(BUD))

(2017/C 366/25)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2015)0514 – C8-0308/2015),
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽¹⁾ te posebno njezin članak 11.,
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 2015/623 od 21. travnja 2015. kojom se izmjenjuje Uredba (EU, Euratom) br. 1311/2013 kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽³⁾ te posebno njegovu točku 12.,
 - uzimajući u obzir nacrt općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016., koji je Komisija usvojila 24. lipnja 2015. (COM(2015)0300), kako je izmijenjen pismima izmjene br. 1/2016 (COM(2015)0317) i br. 2/2016 (COM(2015)0513);
 - uzimajući u obzir stajalište o nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016. koje je Vijeće usvojilo 4. rujna 2015. i prosljedilo Europskom parlamentu 17. rujna 2015. (11706/2015 – C8-0274/2015),
 - uzimajući u obzir svoje stajalište o nacrtu općeg proračuna za 2016. usvojeno 28. listopada 2015. ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir zajednički tekst koji je Odbor za mirenje odobrio 14. studenog 2015. (14195/2015 – C8-0353/2015),
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A8-0336/2015),
- A. budući da se nakon razmatranja svih mogućnosti preraspodjele odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u okviru naslova 3. i naslova 4. mobilizacija instrumenta fleksibilnosti za odobrena sredstva za preuzimanje obveza čini nužnom;
- B. budući da je Komisija predložila mobilizaciju instrumenta fleksibilnosti kako bi se financiranje u općem proračunu Unije za financijsku godinu 2016. povećalo preko gornje granice iz naslova 3. za 1 504 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza radi financiranja mjera iz Europskog migracijskog programa;

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

⁽²⁾ SL L 103, 22.4.2015., str. 1.

⁽³⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0376.

Srijeda, 25. studenog 2015.

- C. budući da je, uz dodatan iznos od 1 506 milijuna EUR iznad gornje granice iz naslova 3., Odbor za mirenje koji se sastao radi proračuna za 2016. odobrio prijedlog izaslanstva Parlamenta za daljnju mobilizaciju instrumenta fleksibilnosti za 24 milijuna EUR iznad gornje granice iz naslova 4. s ciljem rješavanja vanjske dimenzije izazova nastalih izbjegličkom krizom;
- D. budući da je ukupan iznos instrumenta fleksibilnosti za financijsku godinu 2016., koji uključuje neiskorištene iznose iz financijskih godina 2014. i 2015., u cijelosti potrošen;
1. napominje da zbog gornjih granica za 2016. iz naslova 3. i naslova 4. nije moguće prikladno financirati hitne mjere u području migracije i izbjeglica;
 2. stoga se slaže da se instrument fleksibilnosti mobilizira iznosom od 1 530 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza;
 3. slaže se i s predloženom dodjelom odgovarajućih odobrenih sredstava za plaćanje od 734,2 milijuna EUR u 2016., 654,2 milijuna EUR u 2017., 83 milijuna EUR u 2018. i 58,6 milijuna EUR u 2019.;
 4. ponavlja da se mobilizacijom tog instrumenta, kako je predviđeno u članku 11. Uredbe o VFO-u, još jednom potvrđuje koliko je presudno da proračun Unije bude fleksibilniji; napominje da su ta dodatna odobrena sredstva dostupna zahvaljujući isključivo prijenosu neiskorištenih sredstava iz instrumenta fleksibilnosti za financijske godine 2014. i 2015.; naglašava da se ni jedan iznos neće prenijeti u financijsku godinu 2017., čime će se svaka mobilizacija instrumenta fleksibilnosti ograničiti na godišnju gornju granicu od 471 milijun EUR (u cijenama iz 2011.);
 5. ponavlja svoj dugogodišnji stav da se, ne dovodeći u pitanje mogućnost mobilizacije odobrenih sredstava za plaćanja za pojedine proračunske linije preko instrumenta fleksibilnosti bez prethodne mobilizacije sredstava za preuzimanje obveza, plaćanja koja proizlaze iz prethodno mobiliziranih obveza preko instrumenta fleksibilnosti mogu računati samo iznad gornjih granica;
 6. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;
 7. nalaže svojem predsjedniku da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 8. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

PRILOG:

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji instrumenta fleksibilnosti za hitne proračunske mjere za rješavanje izbjegličke krize

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2016/253.)

Srijeda, 25. studenog 2015.

P8_TA(2015)0406

Aktivacija Fonda solidarnosti EU-a radi isplate predujmova u proračunu za 2016.

Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o prijedlogu Odluke Europskog parlamenta i Vijeća o aktivaciji Fonda solidarnosti EU-a u skladu s točkom 11. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju, radi isplate predujmova u proračunu za 2016. (COM(2015)0281 – C8-0133/2015 – 2015/2123(BUD))

(2017/C 366/26)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2015)0281 – C8-0133/2015),
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1261/2002 od 11. studenog 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽²⁾ te posebno njezin članak 10.,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽³⁾ te posebno njegovu točku 11.,
 - uzimajući u obzir zajednički tekst koji je prihvatio Odbor za mirenje 14. studenog 2015. (14195/2015 – C8-0353/2015),
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A8-0335/2015),
- A. budući da je u skladu s člankom 4.a stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1261/2002 iznos od 50 000 000 EUR dostupan za isplatu predujmova preko odobrenih sredstava u općem proračunu Unije;
1. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;
 2. nalaže svojem predsjedniku da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 3. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

PRILOG:

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
o aktivaciji Fonda solidarnosti Europske unije za plaćanje predujmova

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2016/252.)

⁽¹⁾ SL L 311, 14.11.2002., str. 3.

⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

⁽³⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

Srijeda, 25. studenog 2015.

P8_TA(2015)0407

Proračunski postupak za 2016.: zajednički tekst

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o zajedničkom nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016. koji je prihvatio Odbor za mirenje u okviru proračunskog postupka (14195/2015 – C8-0353/2015 – 2015/2132(BUD))

(2017/C 366/27)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir zajednički nacrt koji je prihvatio Odbor za mirenje i izjave Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (14195/2015 – C8-0353/2015),
 - uzimajući u obzir nacrt općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016. koji je Komisija usvojila 24. lipnja 2015. (COM(2015)0300),
 - uzimajući u obzir stajalište o nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016. koje je Vijeće usvojilo 4. rujna 2015. i prosljedilo Europskom parlamentu 17. rujna 2015. (11706/2015 – C8-0274/2015),
 - uzimajući u obzir pisma izmjene br. 1/2016 (COM(2015)0317) i 2/2016 (COM(2015)0513) nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016.,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. listopada 2015. o stajalištu Vijeća o nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016. ⁽¹⁾ i o proračunskim amandmanima koje ona sadrži,
 - uzimajući u obzir članak 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2007/436/EZ, Euratom od 7. lipnja 2007. o sustavu vlastitih sredstava Europskih zajednica ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir članak 90. i članak 91. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće izaslanstva u Odboru za mirenje (A8-0333/2015),
1. prihvaća zajednički nacrt koji je dogovorio Odbor za mirenje i koji se sastoji od sljedećih dokumenata promatranih zajedno:
- popis proračunskih linija koje nisu izmijenjene, uspoređen s nacrtom proračuna ili stajalištem Vijeća;
 - ukupni iznosi po naslovima financijskog okvira;
 - iznosi za svaku pojedinu liniju za sve proračunske stavke;
 - konsolidirani dokument s prikazom brojki i završni tekst svih linija koje su izmijenjene tijekom mirenja;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0376.

⁽²⁾ SL L 163, 23.6.2007., str. 17.

⁽³⁾ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

⁽⁵⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

Srijeda, 25. studenog 2015.

2. potvrđuje zajedničke izjave Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije priložene ovoj Rezoluciji;
 3. potvrđuje svoju izjavu o primjeni točke 27. Međuinstitucionalnoga sporazuma;
 4. nalaže svojem predsjedniku da proglasi opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2016. konačno donesenim i da ga da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 5. nalaže svojem predsjedniku da ovu zakonodavnu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, drugim relevantnim institucijama i tijelima te nacionalnim parlamentima.
-

Srijeda, 25. studenog 2015.

PRILOG

ZAVRŠNA VERZIJA OD 14.11.2015.

Proračun za 2016. – **Zajednički zaključci**

Ovim zajedničkim zaključcima obuhvaćeni su sljedeći dijelovi:

1. Proračun za 2016.
2. Proračun za 2015. – Izmjena proračuna br. 8/2015
3. Zajedničke izjave

Sažetak

A. Proračun za 2016.

Prema elementima za zajedničke zaključke:

- Ukupni iznos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u proračunu za 2016. jest 155 004,2 milijuna EUR. Ukupno je time ostavljena razlika ispod gornjih granica VFO-a za 2016. u iznosu od 2 331,4 milijuna u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza.
- Ukupni iznos odobrenih sredstava za plaćanja u proračunu za 2016. jest 143 885,3 milijuna EUR.
- Instrument fleksibilnosti za 2016. mobilizira se u iznosu od 1 506,0 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza za naslov 3. Sigurnost i građanstvo i u iznosu od 24,0 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza za naslov 4. Globalna Europa.
- Komisija je odobrena sredstva za plaćanja za 2016. povezana s mobilizacijom Instrumenta fleksibilnosti za 2014., 2015. i 2016. procijenila na 832,8 milijuna EUR.

B. Proračun za 2015.

Prema elementima za zajedničke zaključke:

- Nacrt izmjene proračuna br. 8/2015 prihvaća se kako ga je Komisija predložila.

1. Proračun za 2016.

1.1. Zaključene linije

Osim ako dalje u ovim zaključcima ne stoji drukčije, sve proračunske linije koje nisu izmijenili ni Vijeće ni Parlament te linije u kojima je Parlament prihvatio izmjene Vijeća tijekom njihova zasebnog čitanja potvrđuju se.

Za druge proračunske stavke Odbor za mirenje složio se oko zaključaka uvrštenih u odjeljke od 1.2. do 1.6. u nastavku.

1.2. Horizontalna pitanja

Decentralizirane agencije

Doprinos EU-a (u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i u odobrenim sredstvima za plaćanja) te broj radnih mjesta za sve decentralizirane agencije postavljeni su na razinu koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, a koji je izmijenjen pismima izmjene 1/2016 i 2/2016 uz sljedeće prilagodbe oko kojih se složio Odbor za mirenje:

- povećanje broja radnih mjesta u planu radnih mjesta (koja se financiraju sredstvima od naknada) za *Europsku agenciju za kemikalije* (ECHA Biocides, tri radna mjesta više) i smanjenje odobrenih sredstava za 1 350 000 EUR;

Srijeda, 25. studenog 2015.

- povećanje broja radnih mjesta u planu radnih mjesta (koja se financiraju sredstvima od naknada) za *Europsku agenciju za sigurnost zračnog prometa* (EASA, šest radnih mjesta više);
- povećanje broja radnih mjesta u planu radnih mjesta (koja se financiraju sredstvima od naknada) za *Europsku agenciju za lijekove* (EMA, tri radna mjesta više);
- povećanje broja radnih mjesta u planu radnih mjesta i odobrenih sredstava povezanih s time za *Agenciju za suradnju energetske regulatora* (ACER, pet radnih mjesta više i 325 000 EUR više);
- povećanje broja radnih mjesta u planu radnih mjesta i odobrenih sredstava povezanih s time za *Agenciju za temeljna prava* (FRA, dva radna mjesta više i 130 000 EUR više);
- povećanje broja radnih mjesta u planu radnih mjesta i odobrenih sredstava povezanih s time za *Eurojust* (dva radna mjesta više i 130 000 EUR više);
- povećanje odobrenih sredstava za *Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo* (EBA, 928 000 EUR više);
- smanjenje odobrenih sredstava za *Europsku agenciju za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde* (eu-LISA, 260 000 EUR manje).

Izvršne agencije

Doprinos EU-a (u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i u odobrenim sredstvima za plaćanja) te broj radnih mjesta za izvršne agencije postavljeni su na razinu koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, a koji je izmijenjen pismima izmjene 1/2016 i 2/2016.

Pilot-projekti/pripremna djelovanja

Dogovoren je sveobuhvatan paket od 89 pilot-projekata/pripremnih djelovanja u iznosu od 64,9 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza, kako ga je predložio Parlament.

Ako se čini da je pilot-projekt ili pripremno djelovanje obuhvaćeno postojećom pravnom osnovom, Komisija može predložiti prijenos odobrenih sredstava u odgovarajuću pravnu osnovu kako bi se omogućila provedba toga djelovanja.

Tim paketom u cijelosti se poštuju gornje granice pilot-projekata i pripremnih djelovanja predviđene u Financijskoj uredbi.

1.3. Naslovi rashoda u financijskom okviru – odobrena sredstva za preuzimanje obveza

Nakon što se uzmu u obzir navedeni zaključci o zaključenim proračunskim linijama, agencijama te pilot-projektima i pripremnim djelovanjima, Odbor za mirenje složio se oko sljedećega:

Naslov 1.a

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza postavljena su na razinu koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, a koji je izmijenjen pismima izmjene 1/2016 i 2/2016, pri čemu su uvrštene sljedeće prilagodbe oko kojih se složio Odbor za mirenje:

- Odobrena sredstva za program H2020 povećana su uz sljedeću raspodjelu:

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
02 04 02 01	Vodeći položaj u svemiru	158 446 652	159 792 893	1 346 241
02 04 02 03	Povećanje inovacija u malim i srednjim poduzećima (MSP-ima)	35 643 862	35 738 414	94 552

Srijeda, 25. studenog 2015.

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
02 04 03 01	Izgradnja resursno učinkovitoga gospodarstva otpornog na klimatske promjene te održiva opskrba sirovinama	74 701 325	75 016 498	315 173
05 09 03 01	Osiguravanje dovoljnih zaliha sigurne i visokokvalitetne hrane i drugih proizvoda dobivenih od bioloških sirovina	212 854 525	214 205 269	1 350 744
06 03 03 01	Izgradnja resursno učinkovitog, ekološki prihvatljivog, sigurnog i neometanog europskog prijevoznog sustava	109 250 820	110 916 737	1 665 917
08 02 01 03	Jačanje europskih istraživačkih infrastrukture, uključujući e-infrastrukture	183 108 382	183 905 321	796 939
08 02 02 01	Vodeći položaj u području nanotehnologije, naprednih materijala, laserske tehnologije, biotehnologije te napredne proizvodnje i obrade	502 450 912	504 175 361	1 724 449
08 02 02 03	Povećanje inovacija u malim i srednjim poduzećima (MSP-ima)	35 967 483	36 120 567	153 084
08 02 03 01	Poboljšanje cjeloživotnog zdravlja i dobrobiti	522 476 023	524 745 272	2 269 249
08 02 03 02	Osiguranje dovoljnih zaliha sigurne, zdrave visokokvalitetne hrane i drugih bioproizvoda	141 851 093	142 233 804	382 711
08 02 03 03	Prelazak na pouzdan, održiv i konkurentan energetske sustav	333 977 808	335 369 074	1 391 266

Srijeda, 25. studenog 2015.

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
08 02 03 04	Izgradnja resursno učinkovitog, ekološki prihvatljivog, sigurnog i neometanog europskog prometnog sustava	330 992 583	331 555 393	562 810
08 02 03 05	Izgradnja resursno učinkovitoga gospodarstva otpornog na klimatske promjene te održiva opskrba sirovinama	283 265 173	284 530 369	1 265 196
08 02 03 06	Poticanje uključivih, inovacijskih i sigurnih europskih društava	111 929 624	112 411 389	481 765
08 02 06	Znanost s društvom i za društvo	53 267 640	53 497 266	229 626
09 04 01 01	Jačanje istraživanja o budućim tehnologijama i tehnologijama u nastajanju	213 825 023	215 400 890	1 575 867
09 04 01 02	Jačanje europske istraživačke infrastrukture, uključujući e-infrastrukturu	97 173 367	97 889 261	715 894
09 04 02 01	Vodeći položaj u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija	718 265 330	723 681 812	5 416 482
09 04 03 01	Poboljšanje cjeloživotnog zdravlja i dobrobiti	117 323 526	118 188 002	864 476
09 04 03 02	Poticanje uključivih, inovacijskih i sigurnih europskih društava	36 289 820	36 564 471	274 651
09 04 03 03	Poticanje sigurnih europskih društava	45 457 909	45 791 092	333 183
10 02 01	Obzor 2020. — Znanstvena i tehnička potpora politikama Unije usmjerena prema korisniku	24 646 400	25 186 697	540 297

Srijeda, 25. studenog 2015.

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
15 03 05	Europski institut za inovacije i tehnologiju – integracija trokuta znanja u području visokog obrazovanja, istraživanja i inovacija	219 788 046	224 938 881	5 150 835
18 05 03 01	Poticanje sigurnih europskih društava	134 966 551	136 092 171	1 125 620
32 04 03 01	Prelazak na pouzdan, održiv i konkurentan energetske sustav	322 875 370	324 676 361	1 800 991
	Ukupno			31 828 018

— Odobrena sredstva za program COSME povećana su uz sljedeću raspodjelu:

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
02 02 01	Promicanje poduzetništva i poboljšanje konkurentnosti poduzeća iz Unije te njihova pristupa tržištima	108 375 000	110 264 720	1 889 720
02 02 02	Poboljšanje pristupa financiranju za mala i srednja poduzeća (MSP-i) u obliku vlasničkog i dužničkog kapitala	160 447 967	172 842 972	12 395 005
	Ukupno			14 284 725

— Odobrena sredstva za program Erasmus+ povećana su uz sljedeću raspodjelu:

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
15 02 01 01	Promicanje izvrsnosti i suradnje u području europskog obrazovanja i osposobljavanja te njihovo značenje za tržište rada	1 451 010 600	1 457 638 273	6 627 673
	Ukupno			6 627 673

Srijeda, 25. studenog 2015.

Kao posljedica toga, i nakon što se uzmu u obzir decentralizirane agencije te pilot-projekti i pripremna djelovanja, dogovoreni iznos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza jest 19 010,0 milijuna EUR, pri čemu je dosegnuta gornja granica rashoda naslova 1.a i pri čemu se ukupna razlika do gornje granice za obveze rabi u iznosu od 543 milijuna EUR.

Naslov 1.b

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza postavljena su na razinu predloženu u nacrtu proračuna kako je izmijenjen pismima izmjene 1/2016 i 2/2016.

Uzimajući u obzir pilot-projekte i pripremna djelovanja dogovoreni iznos za preuzimanje obveza jest 50 831,2 milijuna EUR, pri čemu ostaje razlika od 5,8 milijuna EUR ispod gornje granice rashoda naslova 1.b.

Naslov 2.

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza postavljena su na razinu koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna kako je izmijenjen pismima izmjene 1/2016 i 2/2016 uz dodatno smanjenje od 140,0 milijuna EUR koje proizlazi iz povećanih namjenskih prihoda EFJP-a i povećanja u proračunskoj liniji 11 06 62 01. Posljedica je toga da se Odbor za mirenje složio oko sljedećeg:

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
05 03 01 10	Program osnovnih plaćanja (BPS)	16 067 000 000	15 927 000 000	- 140 000 000
11 06 62 01	Znanstveno savjetovanje i znanje	8 485 701	8 680 015	194 314
	Ukupno			- 139 805 686

Uzimajući u obzir decentralizirane agencije, pilot-projekte i pripremna djelovanja dogovoreni iznos za preuzimanje obveza jest 62 484,2 milijuna EUR, pri čemu ostaje razlika od 1 777,8 milijuna EUR ispod gornje granice rashoda naslova 2.

Naslov 3.

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza postavljena su na razinu koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, a koji je izmijenjen pismima izmjene 1/2016 i 2/2016, pri čemu su uvrštene sljedeće prilagodbe oko kojih se složio Odbor za mirenje:

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
09 05 05	Multimedijske aktivnosti	24 186 500	26 186 500	2 000 000
17 04 01	Osiguranje boljeg zdravstvenog stanja životinja i veće razine zaštite životinja u Uniji	177 000 000	171 925 000	- 5 075 000
17 04 02	Osiguranje pravovremenog otkrivanja organizama štetnih za bilje i njihovog iskorjenjivanja	14 000 000	12 000 000	- 2 000 000

Srijeda, 25. studenog 2015.

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
17 04 03	Osiguranje učinkovite i pouzdane kontrole	50 401 000	47 401 000	- 3 000 000
17 04 04	Fond za hitne mjere povezane sa zdravljem životinja i zdravljem bilja	20 000 000	19 000 000	- 1 000 000
	Ukupno			- 9 075 000

Kao posljedica toga, i nakon što se uzmu u obzir decentralizirane agencije, pilot-projekti, pripremna djelovanja i mobilizacija Instrumenta fleksibilnosti za migracije, dogovoreni iznos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza jest 4 052,0 milijuna EUR, pri čemu je dosegnuta gornja granica rashoda naslova 3. i pri čemu je preko Instrumenta fleksibilnosti mobiliziran iznos od 1 506,0 milijuna EUR.

Naslov 4.

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza postavljena su na razinu koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, a koji je izmijenjen pismima izmjene 1/2016 i 2/2016, pri čemu su uvrštene sljedeće prilagodbe oko kojih se složio Odbor za mirenje:

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
13 07 01	Financijska potpora za poticanje gospodarskog razvoja turske zajednice na Cipru	31 212 000	33 212 000	2 000 000
21 02 07 03	Ljudski razvoj	161 633 821	163 633 821	2 000 000
21 02 07 04	Sigurnost opskrbe hranom i ishrane te održiva poljoprivreda	187 495 232	189 495 232	2 000 000
21 02 07 05	Migracije i azil	45 257 470	57 257 470	12 000 000
22 02 01 01	Potpora političkim reformama i povezanim napretkom u usklađivanju s pravnom stečevinom Unije	188 000 000	190 000 000	2 000 000
22 02 01 02	Potpora gospodarskom, društvenom i teritorijalnom razvoju i povezani napredak u usklađivanju s pravnom stečevinom Unije	326 960 000	327 960 000	1 000 000

Srijeda, 25. studenog 2015.

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
22 02 03 01	Potpora političkim reformama i povezanim napretkom u usklađivanju s pravnom stečevinom Unije	240 300 000	255 300 000	15 000 000
22 02 03 02	Potpora gospodarskom, društvenom i teritorijalnom razvoju i povezani napredak u usklađivanju s pravnom stečevinom Unije	321 484 000	340 484 000	19 000 000
22 04 01 01	Sredozemne zemlje — Dobro upravljanje, ljudska prava i mobilnost	135 000 000	144 000 000	9 000 000
22 04 01 02	Sredozemne zemlje — Smanjivanje siromaštva i održivi razvoj	636 900 000	640 900 000	4 000 000
22 04 01 03	Sredozemne zemlje — Izgradnja povjerenja, sigurnost te sprječavanje i rješavanje sukoba	116 000 000	131 000 000	15 000 000
22 04 01 04	Potpora mirovnom procesu i financijska pomoć Palestini i Agenciji Ujedinjenih naroda za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA)	272 100 000	290 100 000	18 000 000
22 04 02 03	Istočno partnerstvo — Izgradnja povjerenja, sigurnost te sprječavanje i rješavanje sukoba	8 000 000	9 300 000	1 300 000
22 04 03 03	Potpora ostaloj višedržavnoj suradnji u susjedstvu – Krovni program	189 500 000	193 500 000	4 000 000
23 02 01	Pružanje brze i učinkovite humanitarne pomoći i pomoći u hrani na temelju potreba	1 035 818 000	1 061 821 941	26 003 941
	Ukupno			132 303 941

Srijeda, 25. studenog 2015.

Kao posljedica toga, i nakon što se uzmu u obzir pilot-projekti i pripremna djelovanja, dogovoreni iznos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza jest 9 167,0 milijuna EUR, pri čemu je dosegnuta gornja granica rashoda naslova 4. i pri čemu je preko Instrumenta fleksibilnosti mobiliziran iznos od 24,0 milijuna EUR.

Naslov 5.

Odobrava se broj radnih mjesta u planovima radnih mjesta institucija i odobrena sredstva koja je Komisija predložila u nacrtu proračuna kako je izmijenjen pismima izmjene 1/2016 i 2/2016 uza sljedeće iznimke:

- Europski parlament, kojemu je njegovo čitanje odobreno uz smanjenje broja radnih mjesta za devet;
- Vijeće, kojemu je njegovo čitanje odobreno;
- Sud, kojemu je odobreno sedam dodatnih radnih mjesta (uz povećanje od 300 000 EUR);
- Europski gospodarski i socijalni odbor i Odbor regija, kojima je odobreno čitanje Europskoga parlamenta.

Očekuje se da će Komisija 26. studenoga 2015. odobriti izvješće o učinku usklađivanja plaća za 2015. na proračun, koje će na primitke osoblja svih institucija EU-a i na mirovine djelovati retroaktivno od 1. srpnja 2015. godine.

Kao posljedica toga, i uzimajući u obzir pilot-projekte i pripremna djelovanja, dogovoreni iznos za preuzimanje obveza jest 8 935,2 milijuna EUR, pri čemu ostaje razlika od 547,8 milijuna EUR ispod gornje granice rashoda naslova 5.

Fond solidarnosti Europske unije

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza postavljena su na razinu koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna kako je izmijenjen pismima izmjene 1/2016 i 2/2016, uključujući mobilizaciju 50 milijuna EUR iz Fonda solidarnosti Europske unije za isplatu predujmova.

1.4. Odobrena sredstva za plaćanja

Ukupni iznos odobrenih sredstava za plaćanja u proračunu za 2016. jest 143 885,3 milijuna EUR, uključujući 832,8 milijuna EUR koji se odnose na mobilizaciju Instrumenta fleksibilnosti.

Raspodjela odobrenih sredstava za plaćanja postavljena je na razinu koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, a koji je izmijenjen pismima izmjene 1/2016 i 2/2016, pri čemu su uvrštene sljedeće prilagodbe oko kojih se složio Odbor za mirenje:

1. Ponajprije je uzeta u obzir dogovorena razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za nediferencirane rashode, za koje je razina odobrenih sredstava za plaćanja jednaka razini obveza. Time su obuhvaćene i decentralizirane agencije, za koje je doprinos EU-a u odobrenim sredstvima za plaćanja postavljen na razinu predloženu u odjeljku 1.2. gore. Kombinirani učinak je smanjenje od 140,0 milijuna EUR.
2. Odobrena sredstva za sve *nove* pilot-projekte i pripremna djelovanja postavljena su na 50 % odgovarajućih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza, ili na razinu koju je predložio Parlament ako je ona niža. U slučaju produljenja *postojećih* pilot-projekata ili pripremnih djelovanja, razina plaćanja je ona definirana u nacrtu proračuna povećana za 50 % odgovarajućih novih obveza, ili razina koju je predložio Parlament ako je ona niža. Kombinirani učinak je povećanje od 29,5 milijuna EUR.

Srijeda, 25. studenog 2015.

3. Rashodi za odobrena sredstva za plaćanja smanjeni su za 460,1 milijun EUR kako slijedi:

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
02 05 01	Razvoj i osiguravanje globalne infrastrukture i usluga satelitske radio-navigacije (Galileo) do 2020.	308 000 000	297 000 000	- 11 000 000
02 05 02	Pružanje satelitskih usluga kojima se unapređuje učinkovitost GPS-a u postupnom pokrivanju cijelog područja Europske konferencije civilnog zrakoplovstva (ECAC) do 2020. (EGNOS)	215 000 000	207 000 000	- 8 000 000
02 05 51	Završetak europskih satelitskih navigacijskih programa (EGNOS i Galileo)	17 000 000	16 000 000	- 1 000 000
02 06 01	Pružanje operativnih usluga koje se oslanjaju na svemirska promatranja i podatke <i>in situ</i> (Copernicus)	125 000 000	121 000 000	- 4 000 000
02 06 02	Izgradnja samostalne sposobnosti Unije za promatranje Zemlje (Copernicus)	475 000 000	459 000 000	- 16 000 000
04 02 19	Završetak Europskog socijalnog fonda — Regionalna konkurentnost i zapošljavanje (2007.–2013.)	1 130 000 000	1 109 595 811	- 20 404 189
04 02 61	Europski socijalni fond — Tranzicijske regije — Cilj ulaganja u rast i radna mjesta	930 000 000	927 965 850	- 2 034 150
04 02 62	Europski socijalni fond — Razvijanje regije — Cilj ulaganja u rast i radna mjesta	2 200 000 000	2 178 091 258	- 21 908 742
04 02 63 01	Europski socijalni fond — Operativna tehnička pomoć	12 000 000	7 200 000	- 4 800 000

Srijeda, 25. studenog 2015.

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
05 04 05 01	Programi ruralnog razvoja	3 268 000 000	3 235 000 000	- 33 000 000
05 04 60 01	Promicanje održivog ruralnog razvoja i teritorijalno i ekološki uravnoteženijeg poljoprivrednog sektora Unije, inovativnijeg i povoljnijeg za klimu	8 574 000 000	8 487 000 000	- 87 000 000
13 03 18	Završetak Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) — Regionalna konkurentnost i zapošljavanje	2 345 348 000	2 302 998 509	- 42 349 491
13 03 61	Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) — Tranzicijske regije — Cilj ulaganja u rast i radna mjesta	1 863 122 000	1 860 036 800	- 3 085 200
13 03 62	Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) — Razvijenije regije — Cilj ulaganja u rast i radna mjesta	2 775 630 000	2 750 605 336	- 25 024 664
13 03 64 01	Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) — Europska teritorijalna suradnja	328 430 000	284 930 000	- 43 500 000
13 03 65 01	Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) — Operativna tehnička pomoć	66 215 941	57 415 941	- 8 800 000
13 03 66	Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) — Inovacijske mjere u području održivog urbanog razvoja	53 149 262	48 649 262	- 4 500 000
13 04 01	Završetak projekata Kohezijskog fonda (prije 2007.)	90 000 000	70 000 000	- 20 000 000
13 04 60	Kohezijski fond — Ulaganje u rast i radna mjesta	4 100 000 000	4 077 806 436	- 22 193 564

Srijeda, 25. studenog 2015.

U EUR

Proračunska linija	Naziv	NP za 2016. (uklj. pisma izmjene 1 i 2)	Proračun za 2016.	Razlika
13 04 61 01	Kohezijski fond — Operativna tehnička pomoć	22 106 496	20 606 496	- 1 500 000
32 05 01 02	Izgradnja, rad i iskorištavanje objekata ITER-a — Europsko zajedničko poduzeće za ITER — Fuzija za energiju (F4E)	150 000 000	131 000 000	- 19 000 000
32 05 51	Završetak Europskog zajedničkog poduzeća za ITER — Fuzija za energiju (F4E) (2007. – 2013.)	350 000 000	289 000 000	- 61 000 000
	Ukupno			- 460 100 000

4. Kombinirana razina odobrenih sredstava za plaćanja utvrđena gore u stavcima od 1. do 3. niža je za 570,6 milijuna EUR od razine koju je Komisija predložila u svojem nacrtu proračuna kako je izmijenjen pismima izmjene 1/2016 i 2/2016 za predmetne rashodne stavke.

1.5. Proračunske napomene

Izmjene koje je Europski parlament ili Vijeće unijelo u tekst proračunskih napomena dogovorene su sve dok se njima ne mijenja ili proširuje područje primjene postojeće pravne osnove, ne zadiru u administrativnu autonomiju institucija, ne prouzrokuju operativne poteškoće ili se one ne mogu pokriti raspoloživim sredstvima (kako je navedeno u prilogu pismu o izvršivosti).

1.6. Nove proračunske linije

Osim ako nije navedeno drukčije u zajedničkim zaključcima oko kojih se složio Odbor za mirenje ili oko kojih su se zajednički složila oba ogranka tijela nadležnoga za proračun u njihovim zasebnim čitanjima, proračunska nomenklatura kako ju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, a koji je izmijenjen pismima izmjene 1/2016 i 2/2016, ostaje nepromijenjena uz iznimku pilot-projekata i pripremnih djelovanja te podjele članka 18 04 01 Europska građanska inicijativa na dvije stavke: 18 04 01 01 Europa za građane — Očuvanje sjećanja i povećanje kapaciteta za građansko sudjelovanje na razini Unije i 18 04 01 02 Europska građanska inicijativa.

2. Proračun za 2015.

Nacrt izmjene proračuna (NIP) br. 8/2015 odobrava se kako ga je Komisija predložila.

3. Zajedničke izjave

3.1. Zajednička izjava o Inicijativi za zapošljavanje mladih

„Europski parlament, Vijeće i Komisija podsjećaju da je smanjenje nezaposlenosti mladih i dalje važan zajednički politički prioritet te stoga potvrđuju svoju odlučnost da na najbolji mogući način iskoriste dostupna proračunska sredstva za rješavanje tog pitanja, a posebice Inicijativu za zapošljavanje mladih.

Srijeda, 25. studenog 2015.

Podsjećaju da u skladu s člankom 14. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. „razlike koje preostaju do gornjih granica višegodišnjeg financijskog okvira za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za razdoblje od 2014. do 2017. predstavljaju ukupne razlike VFO-a za obveze koje je potrebno staviti na raspolaganje iznad gornjih granica utvrđenih u VFO-u za razdoblje od 2016. do 2020. za ciljeve politika u vezi s rastom i zapošljavanjem, osobito zapošljavanjem mladih”.

U okviru preispitivanja/revizije u sredini programskog razdoblja VFO-a Komisija će uzeti u obzir rezultate evaluacije Inicijative za zapošljavanje mladih koji će biti propraćeni, prema potrebi, prijedlozima za nastavak inicijative do 2020.

Vijeće i Parlament obvezuju se brzo ispitati prijedloge Komisije u tom pogledu.”

3.2. Zajednička izjava o predviđenim plaćanjima za razdoblje 2016. – 2020.

„Na temelju postojećeg dogovora o planu plaćanja 2015. – 2016. Europski parlament, Vijeće i Komisija uzimaju u obzir korake koji su poduzeti kako bi se postupno smanjili zaostaci u nepodmirenim zahtjevima za plaćanje iz kohezijskih programa 2007. – 2013. te poboljšalo praćenje svakog zaostalog nepodmirenog računa u svim naslovima. Ponavljaju da su predani sprečavanju sličnog gomilanja zaostataka u budućnosti, među ostalim uspostavom sustava ranog upozoravanja.

Europski parlament, Vijeće i Komisija tijekom godine aktivno će pratiti provedbu proračuna za 2016., u skladu s dogovorenim planom plaćanja; posebice će se sredstvima za preuzimanje obveza predviđenima u proračunu 2016. omogućiti Komisiji da smanji zaostatke s kraja godine u nepodmirenim zahtjevima za plaćanje za kohezijske programe 2007. – 2013. na razinu od oko 2 milijarde EUR do kraja 2016.

Europski parlament, Vijeće i Komisija i dalje će provjeravati provedbu plaćanja i ažurirane prognoze na namjenskim međuinstitucijskim sastancima, u skladu s točkom 36. Priloga Međuinstitucionalnom sporazumu, koji bi se na političkoj razini trebali održati barem tri puta u 2016.

U tom kontekstu Europski parlament, Vijeće i Komisija podsjećaju da bi se na tim sastancima trebalo baviti i dugoročnijim prognozama u vezi s očekivanim razvojem plaćanja do kraja VFO-a 2014. – 2020.”

3.3. Izjava Europskog parlamenta o primjeni točke 27. Međuinstitucionalnog sporazuma

Europski parlament odlučan je u tome da nastavi smanjivati ukupan broj radnih mjesta u svom planu radnih mjesta i da u skladu sa sljedećim rasporedom taj postupak dovrši do 2019., uzimajući u obzir da će se 2016. ostvariti neto smanjenje od 18 radnih mjesta:

Godišnje neto smanjenje ukupnog broja odobrenih radnih mjesta u planu radnih mjesta Europskog parlamenta u usporedbi s prethodnim godinama

Smanjenje potrebno kako bi se ostvario cilj od 5 % ⁽¹⁾	2017	2018	2019	2017-2019
179	-60	-60	-59	-179

⁽¹⁾ Europski parlament smatra da smanjenje od 5 % ne obuhvaća privremena radna mjesta klubova zastupnika utvrđena u njegovu planu radnih mjesta.

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR